

KÉRELEM SZOCIOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI (MA) SZAK INDÍTÁSÁRA

(Módosított verzió)

KÉRELMEZŐ INTÉZMÉNY:

MISKOLCI EGYETEM

MISKOLC

2008

T A R T A L O M J E G Y Z É K

I. Adatlap

1. A kérelmező felsőoktatási intézmény neve, címe	4
2. Kari tagozódású felsőoktatási intézmény esetén a képzésért felelős kar megnevezése	4
3. Az indítandó mesterszak megnevezése	4
4. Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése	4
5. Az indítani tervezett és oklevélben szerepeltetni kívánt szakirány(ok) megnevezése	4
6. Az indítani tervezett képzési formák	4
7. A képzési idő	4
8. A szak indításának tervezett időpontja	4
9. A szakért felelős oktató megnevezése és aláírása	5
10. Dátum, és az intézmény felelős vezetőjének megnevezése és cégszerű aláírása	5
11. Az adatlap mellékletei	6
11/1. A szenátus támogató javaslata	7
11/2. A mesterszak képzési és kimeneti követelményeit (KKK) tartalmazó leírás	8

II. A szakindítási kérelem indoklása, a továbblépés körülményei. A képzési kapacitás bemutatása

1. A szak képzési és kutatási előzményei az intézményben. A korábbi egyetemi végzettséggel történő összevetés	13
2. Az új típusú szakon végzők iránti regionális és országos igény prognosztizálása	19
3. Az indítandó mesterszak hallgatóinak a kutatás-fejlesztésre, illetve a doktori képzésre való felkészítésének, valamint a doktori képzésre való továbblépés lehetőségének bemutatása	21
4. A kiemelkedő képességű hallgatók alkalmasságát figyelő, azt előmozdító, „tehetség-gondozó” tevékenység beépítésére vonatkozó elképzelések, ill. intézkedések bemutatása	22
5. A felsőoktatási intézmény képzési kapacitásának bemutatása az érintett képzési területen, illetve szakon. A tervezett hallgatói létszám képzési formánként bemutatva	24

III. A mesterképzési szak tanterve és a tantárgyi programok leírása. A képzési és kimeneti követelményeknek való megfelelés bemutatása

1. A szak tantervét táblázatban összefoglaló, krediteket is megadó, óra és vizsgaterv	25
---	----

2. Tantárgyi programok	35
3. Kompetenciák elsajátítása	115
4. A képzési és kimeneti követelményekben előírt idegen nyelvi követelmények teljesítésének intézményi elősegítése, feltételei	116
5. A képzési és kimeneti követelményeknek való megfelelés bemutatása a szakra való belépés tekintetében (előzményként elfogadott alapszakok, kritérium ismeretkörök és kreditértékek)	117
6. Az értékelési és ellenőrzési módszerek, eljárások és szabályok bemutatása, a (289/2005. Korm. rend. 11.§ (3) bb) bekezdése szerinti) tájékoztató kiadvány internetes elérhetősége	118
 IV. A képzés személyi feltételei	
1. A szakfelelős, és a szakirány felelősök	120
2. Tantárgylista – tantárgyak felelősei, oktatói	120
3. Az oktatók személyi-szakmai adatai	125
4. Nyilatkozatok	195
 V. A szakindítás kutatási és infrastrukturális feltételei	
1. Országosan elismert tudományos műhely vagy együtt dolgozó szakmai közösséggel bíró alapvető K+F / művészeti terület bemutatása	199
2. A képzés tárgyi feltételei, a rendelkezésre álló infrastruktúra	201
3. Az intézményvezető nyilatkozata arról, hogy a képzés indításához szükséges szellemi és tárgyi kapacitás rendelkezésre áll, és az évfolyamonként milyen létszámú hallgató képzését teszi lehetővé	205

I. Adatlap

1. A kérelmező felsőoktatási intézmény **neve, címe:**
Miskolci Egyetem, 3515 Miskolc - Egyetemváros
2. **Kari tagozódású** felsőoktatási intézmény esetén a **képzésért felelős kar** megnevezése:
Bölcsészettudományi Kar
3. Az indítandó **mesterszak** megnevezése:
Szociológia mesterszak (MA in Sociology)
4. Az oklevélben szereplő **szakképzettség** megnevezése
Okleveles szociológus (MA in Sociology)
5. Az **indítani tervezett szakirányok** megnevezése:
a szak **KKK-jában már nevesített** szakirányok:
 - **Kisebbségsszociológia**
 - **Kommunikáció és médiaszociológia**
6. Az indítani tervezett **képzési formák:**
Teljes idejű (nappali) és részidejű (levelező) formában
7. A **képzési idő:**
 - a **félévek**, valamint az oklevél megszerzéséhez szükséges **kreditek** száma:
4 félév – 120 kredit
 - az **összóraszám**on (összes hallgatói tanulmányi munkaidőn) belül a **tanórák** (kontaktórák) száma, *figyelemmel a hatályos Ftv. 33.§. (1) bekezdésére, amely a teljes idejű képzésnél félévenként legalább 300 tanórát határoz meg.*
(Ha a tervezett egyéb [esti, levelező tagozatos] képzési forma képzési ideje eltér a nappali tagozatos képzés idejétől, akkor – félévekben, tanórákban – azt is meg kell adni.)

nappali tagozaton 1300 tanóra
levelező tagozaton 433 tanóra
 - a szakmai gyakorlat - *ha van* - időtartama és jellege:
Összesen 160 óra (négy hét)
8. A szak **indításának** tervezett **időpontja** *(figyelembe véve az engedélyezési eljárás időtartamát):*
2009. szeptember

9. A szakért felelős oktató megnevezése és aláírása

.....
Prof. Dr. habil Tóth Zoltán
egyetemi tanár

10. Dátum, és az intézmény felelős vezetőjének megnevezése és cégszerű aláírása

Miskolc, 2008. december 10.

.....
Prof. Dr. Patkó Gyula
rektor

11. Az adatlap mellékletei:

11/1. A szenátus támogató javaslata

11. Az adatlap mellékletei:

11/2. A mesterszak képzési és kimeneti követelményeit (KKK) tartalmazó leírás

TÁRSADALOMTUDOMÁNY KÉPZÉSI TERÜLET SZOCIOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: szociológia

2. A mesterképzési szakon szerorzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MA)
- szakképzettség: okleveles szociológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: MA in Sociology

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4. 1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: szociológia, társadalmi tanulmányok alapképzési szakok.

4. 2. A bemenethez a 11. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető szakok: történelem, nemzetközi tanulmányok, politológia, szociális munka, szociálpedagógia, informatikus könyvtáros, kommunikáció- és médiatudomány, kulturális antropológia, alkalmazott közgazdaságtan, gazdaságelemzés, közszolgálati, gazdálkodási és menedzsment, kereskedelem és marketing, emberi erőforrások, nemzetközi gazdálkodás, pénzügy és számvitel, turizmus-vendéglátás, üzleti szakoktató alapképzési szakok, jogász egységes, osztatlan szak.

4. 3. A 11. pontban meghatározott kreditek teljesítésével figyelembe vehetők továbbá azok az alap- vagy mesterfokozatot adó alapképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

6. 1. Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 20-24 kredit;

6. 2. A szakmai törzsanyagához rendelhető kreditek száma: 20-24 kredit;

6. 3. A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditek száma a diplomamunkával együtt: 65-75 kredit;

6. 4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális értéke: 5 kredit;
6. 5. A diplomamunkához rendelt kreditérték: 25 kredit;
6. 6.. A gyakorlati ismeretek aránya: az intézményi tanterv szerint legalább 20 %.

7. A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan társadalomtudományi felkészültséggel rendelkező szakemberek képzése, akik a társadalmi élet különböző területein (politika, kutatás, oktatás, kultúra, média, gazdasági élet, egészségügy, környezetvédelem, településgazdálkodás, társadalomtervezés és –irányítás, stb.) önállóan vagy teamben végzendő döntéshozói, irányítási, tervezési, szervezési, szakértői, kutatási és oktatási feladatok felelősségteljes elvégzésére képesek. A végzettek megfelelő elméleti és gyakorlati tudással, interdiszciplináris ismeretekkel és nemzetközi kitekintéssel rendelkeznek. Megszerzett ismereteik birtokában alkalmasak tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

a) A mesterképzési szakon szerezhető ismeretek:

- a magyar társadalom átfogó ismerete,
- a társadalomtudományi, szociológiai ismeretek,
- a térség, a régió, a földrész társadalmi problémáinak, jellegzetességeinek, fejlődési paradigmáinak részletes ismerete,
- az Európai Unió társadalmi, intézményi rendszerének ismerete,
- a globális társadalmi folyamatok és problémák ismerete,
- társadalomelméleti, szociológiai és kutatómódszertani ismeretek,
- a társadalmi folyamatok és jelenségek egymásra hatásának megértését segítő interdiszciplináris ismeretek,
- vezetői ismeretek,
- alkalmazói szintű ismeretek a számítógépes kommunikációban és elemzésben,
- a környezetvédelem, a szakmában releváns jogi szabályozás és a szakmai etika alapvető ismerete,
- a kutatáshoz és a tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikák ismerete,
- a globális gazdasági folyamatok és ezek társadalmi hatásainak ismerete,
- a szakmai-etikai normák ismerete és alkalmazása;

b) a mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:

- az elméleti ismeretek professzionális szintű alkalmazására,
- a társadalmi valóság fogalmi rendezésére és értelmezésére,
- a társadalommal kapcsolatos kutatások tervezésére, irányítására és szervezésére,
- önálló és a csoport keretek közt történő kutatómunka végzésére,
- a tanult kvalitatív és kvantitatív kutatási technikák gyakorlatban történő problémamegoldó alkalmazására,
- a kutatási eredmények interpretálására ill. a szakmai tudás nyilvánosság előtti szakszerű megjelenítésére,
- szakmai tanácsadásra, döntések előkészítésére,
- elméleti és gyakorlati kutatómunkára, valamint innovatív fejlesztési feladatok elvégzésére,
- új problémák, új jelenségek feldolgozására,
- integrált ismeretek széles körű alkalmazására a társadalomtudományok területén;

c) szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:

- önálló szakmai álláspont kialakításának képessége,
- kritikai attitűd,
- nyitottság az új társadalomtudományi eredmények, ill. a társadalom új jelenségei iránt,
- idegennyelvtudás, jó kommunikációs képességek,
- kreativitás, nyitottság, rugalmasság, empátia,
- intuíció és módszeresség,
- tanulási készség és jó memória,
- széles műveltség, önképzés
- információfeldolgozási képesség,
- környezettel szembeni érzékenység,
- elkötelezettség és igény a minőségi munkára,
- problémacentrikus látásmód, problémamegoldó gondolkodás,
- a szakmai továbbképzéshez szükséges pozitív hozzáállás,
- kezdeményezés, személyes felelősségvállalás és gyakorlás, döntéshozatal,
- alkalmasság az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre, kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására.

8. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó

ismeretkörök:

8. 1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök:

társadalomtudományos alapismeretek: 20-24 kredit

szociológiaelmélet, szociológiatörténet, társadalomelmélet, szociálpszichológia;
értelmiségképző tárgyak, általános ismeretek: 5-7 kredit

episztemológia, filozófia, pszichoanalízis, identitásszociológia

8. 2. A szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei: 20-24 kredit

kutatómódszertan, kvantitatív és kvalitatív elemzési eljárások, diszkurzuselmélet,
szakszöveg elemzése és fordítása

8. 3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei: 65-75 kredit

differentiált szakmai ismeretek: 40-50 kredit

a szociológia szakterületei: migráció, kisebbségsszociológia, művészetszociológia,
tudásszociológia, oktatás, iskolarendszer, deviancia, szervezetek működése, csoportdinamika,
a társadalmi nem (gender) problémái, vallásszociológia, kommunikáció- és médiaszociológia;
diplomamunka: 25 kredit.

9. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat időtartama legalább 4 hét, amelyet a felsőoktatási intézmény tanterve
határoz meg.

10. Idegennyelv-ismeret követelményei:

A mesterfokozat megszerzéséhez kettő államilag elismert, legalább C típusú nyelvvizsga,
amelyekből az egyik angol, francia vagy német.

11. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:

11. 1. A hallgatónak a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási
törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 60 kredit a
korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben:

- társadalomtudományi alapismeretek: szociológia, pszichológia, filozófia,
történelemtudomány, antropológia, politológia;
- gazdasági és jogi ismeretek: közgazdaságtan, vállalat-gazdaságtan, környezetvédelem,
jogtudomány;
- kommunikációs, kulturális, piac- és közvéleménykutatási ismeretek;
- szakmai ismeretek: szociológiai, társadalomtudományi kutatás módszertana;

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 30
kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére
irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül, a felsőoktatási
intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

11. 2. A 4. 2. pontban meghatározott szakokon szerzett szakképzettség alapján a hallgatónak a
kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott –

összevetése alapján elismerhető legyen 20 kredit a szociológia és társadalomtudományi ismeretkörökből.

II. A szakindítási kérelem indoklása, a továbblépés körülményei

A képzési kapacitás bemutatása

1. **A szak képzési és kutatási előzményei az intézményben. Intézményi képzési előzmények esetén az indítandó szak kimenetének és a korábbi egyetemi végzettségi színvonalnak az összevetése, a megfelelés konkrét bemutatása. (A korábbi egyetemi képzés tartalmával és kimeneti elvárásaival való összevetés.)**

1. 1. Előzmények:

A Miskolci Egyetem az Egyetemi Tanács 1992-ben meghozott döntése alapján vált *több profilú, több karú egyetemmé*. A közgazdasági, majd a jogi kar megalapítását követően került sor a bölcsészképzés megindítására, mely karok megalapításával az egyetem igazi univerzitás jellegét kapott. A *szociológia szakos egyetemi képzés* a Bölcsészettudományi Kar keretein belül kapott helyet, Szociológiai és Politológiai Tanszék formájában.

Meg kell jegyeznünk azonban, hogy a Miskolci Egyetemen azonban már a *szociológia szakos képzés (1992) megkezdése előtt is létezett Szociológia Tanszék* (Dr. Lehoczky Alfréd vezetésével), mely a szociológia tárgyat más (elsősorban műszaki) karok hallgatói számára oktatta, és kutatásokat folytatott.

A Szociológiai és Politológiai Tanszék később különvált, és létrejött az *önálló Szociológiai Tanszék*, majd 2007. július 1-étől Szociológiai Intézet. A Miskolci Egyetemen 1992 óta folyik kifejezetten szociológia szakos képzés. A *szociológia szak alapítója* Prof. Dr. Pokol Béla egyetemi tanár volt.

1. 2. Képzés és oktatás:

A képzés 1992-től az úgynevezett *hagyományos 10 féléves* volt, és „szociológia szakos bölcsész” végzettséget biztosítottunk nappali és levelező tagozaton. 2002-től az egyetemi képzés keretein belül négyféle szakirányunk működött/működik: a romológiai, a szociális, a média és a településfejlesztési szakirányok.

2005-ben sikeresen akkreditáltattuk - annak megalapítása után - a *Szociológia alapszakot (BA)*¹, így a 2008/09-es tanévben hagyományos képzésben még két évfolyamon, bolognai rendszerű képzésben pedig már három évfolyamon folyik képzés nappali és levelező formában.

A 2008/09-es tanév első felében nappali tagozaton összesen 222, levelező tagozaton összesen 198 hallgatónk tanul, mindösszesen tehát 420 szociológia szakos hallgatónk van. Ezen belül 107-en szociológia alapszakos képzésben nappali tagozaton, 93-an szociológia alapszakos képzésben levelező tagozaton, 115-en hagyományos egyetemi képzésben nappali tagozaton (negyed-, illetve ötödéven) és 105-en hagyományos egyetemi képzésben levelező tagozaton (negyed- és ötödéven) végzik tanulmányaikat. Egy évfolyamon átlagosan 40-45 hallgatónk tanul levelezős és ugyanennyi nappali képzésben.

¹ A Szociológiai Intézet koordinálta és a Miskolci Egyetem nyújtotta be a Szociológia BA szak alapítási kérelmét.

Átiktatás keretében a 2008/09-es tanév első szemeszterében még további 400-450 főt tanítunk különböző képzésekben.

Hallgatóink rendszeresen végeztek/végeznek *tudományos diákköri munkát* a szakterület oktatóinak segítségével. A 2003. évi OTDK-n 8 hallgatónk vett részt, és 2-en helyezést is elértek. A 2005. évi OTDK-ra 4, a 2007. évre 5 hallgatónk jutott tovább. 2005-ben Intézetünk két diákja (Szőke Emília és Borsik Ákos) közös dolgozatával a Társadalomtudományi szekcióban, Szociális munka, szociálpolitika tagozaton első helyezését érték el.

A 2008 novemberében megszervezett kari TDK Szociológiai szekciójában 16 diák indult, ami a Tudományos Diákkör életében kiemelkedő jelentőségű.

Intézetünk *Erasmus mobilitási program* keretében nemzetközi kapcsolatokat ápol a törökországi Sakarya Egyetemmel, a Nagyvárad Egyetemmel, illetve a Lozd-i Egyetemmel. A kapcsolat keretében oktatói és hallgatói mobilitásra is lehetőség nyílik. 2008 novemberéig 10 hallgatónk vett részt Erasmus program keretében külföldi részképzésen.

A „*Szociológia*” tárgyat a szak oktatói tanítják a Miskolci Egyetem különböző karain, a Bölcsészettudományi Kar más szakjain, illetve több tárgyat tanítanak átiktatás keretében.

Intézetünk oktatói a diákok vizsgára való felkészülésének elősegítése érdekében több *tananyagfejlesztési projektben* is részt vettek.

A 2003/2004-es tanévben az országban először Miskolcon kezdődött el a Szociálpszichológia on-line formában történő oktátása. Emellett 2006-ban a felsőoktátás átalakítását segítő HEFOP keretében meghirdetett tananyagfejlesztési pályázaton Intézetünk konzorciumi tagként lehetőséget kapott a Bevezetés a szociológiába (Pankucsi Márta), a Családszociológia (Tóth Kinga Dóra), a Szociológiai módszertan (Borsányi László), az Oktatásszociológia (Pecasz Zsuzsanna), illetve a Szociológiaelmélet (Farkas Zoltán) tananyagok elkészítésére, melyekből néhány digitalizált verzióban is elkészült.

A Szociológiai Intézet számos *konferenciát* szervez. Ezek közül is kiemelkedő a 2000-től évente a „Tóth Pál Emlékéért” Alapítvánnyal együtt a Miskolc Város Napja rendezvénysorozathoz kapcsolódva megrendezésre kerülő „Város – Régió – Szociológia” című konferencia. Emellett 2004-ben a Szociológiai Intézet szervezője, illetve társszervezője volt több konferenciának („Digitális Falu” – Új fejlődési lehetőségek az információs társadalomban, „Szociális szféra a társadalmi kohézióért” című konferencia, Megyei Szociális Konferencia).

2006 áprilisában „20 éves a Szociológia Tanszék” címmel országos konferenciát szerveztünk. 2008 novemberében pedig „Kívülállás és beilleszkedés” címmel szintén országos tudományos konferenciát szerveztünk a Magyar Tudományos Akadémia Miskolci Területi Bizottsága Társadalomelméleti Szakbizottságának Szociológiai Munkabizottságával közösen.

A képzési és oktátási helyzetet elemezve érdemes megemlítenünk azt a tényt, hogy 2007-ben, a Heti Világgazdaság különszámában közzétett *felsőoktátási rangsorok* szerint az *oktatói minősítettséget* tekintve a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kara az összes hazai egyetem összes karát figyelembe véve az igen előkelő 7. helyen szerepelt. Az országban működő 30 bölcsészkar között a miskolci a 3. helyen áll. 2008-ban ugyancsak a Heti Világgazdaság diplomamelléklete szerint a *hallgatói kiválóság lista* alapján karunk a 8. helyen szerepel a bölcsészkarok rangsorában, az oktatók kiválóság listájában pedig a 3. helyen áll.

1. 3. A korábbi egyetemi képzés tartalmával és kimeneti elvárásaival való összevetés:

Mesterképzésünk célja (az OM rendeletével, illetve a korábbi, hagyományos egyetemi képzésünkkel összhangban) olyan társadalomtudományi felkészültséggel rendelkező szakemberek képzése, akik a társadalmi élet különböző területein (különösen a kutatás, oktatás, kultúra, média, egészségügy, kisebbségvédelem, társadalomtervezés és -irányítás, stb.) önállóan vagy teamben végzendő döntéshozói, irányítási, tervezési, szervezési, szakértői, kutatási és oktatási feladatok felelősségteljes elvégzésére képesek; humanisztikus értékek iránt elkötelezettséget mutatnak, társadalomkritikai érzékkel rendelkeznek és alkotó szelleműek. A végzettek megfelelő társadalomelméleti, szociológiaelméleti, kutatómódszertani, kisebbségsszociológiai, kommunikációs illetve médiaszociológiai ismerettel és gyakorlati tudással valamint interdiszciplináris ismeretekkel és nemzetközi kitekintéssel rendelkeznek. Megszerzett ismereteik birtokában alkalmasak tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

Az MA-képzésben megszerezhető diploma egyenértékű a hagyományos képzésben szerzett végzettséggel. *Egyetemi képzésünkben az alapozó blokkban* nagy hangsúlyt fektettünk társadalomelméleti, szociológiaelméleti, szociológiatörténeti, szociálpszichológiai és különböző szociológia módszertani ismeretek oktatására, összességében 70 kredit értékben. *Mesterképzésünk alapozó blokkjában* szintén szerepelnek hasonló tárgyak, melyek a szociológiai cselekvéseméleteket, konfliktuselméleteket, társadalmi hálózatokra, társadalmi tökére vonatkozó elméleteket mutatják be (összhangban és épülve a Szociológia alapképzési szak képzési és kimeneti követelményeiben megfogalmazottakra).

Az egyetemi képzésben a Törzs- és szakképzési szakaszban került sor a szakszociológiák tárgyalására, különféle szociológiai irányzatok és iskolák bemutatására, kutatómódszertani ismeretek elmélyítésére, illetve a különféle szakirányos órákra. A szakszociológiákon belül 15 tárgyat kellett kötelezően teljesíteni, összesen 45 kredit értékben. Ezen szakszociológiai tárgyak megjelennek részben *szociológia alapszakunk* mintatantervében, részben pedig *mesterképzésünkben* értelmiségképző illetve szakirányos órák keretében.

A módszertani tárgyak oktatása egyetemi képzésünkben, BA-képzésünkben és mesterképzésünkben is hangsúlyos, tekintettel arra, hogy célunk gyakorlatorientált, ugyanakkor önálló elméleti és empirikus kutatásokra képes hallgatók kibocsátása.

Egyetemi képzésünkben különböző blokkokban összességében 24 kredit értékben oktattunk módszertani tárgyakat (Módszertan I-III, Statisztika, Közvéleménykutatás, SPSS, Terepkutatás, illetve Statisztika, ehhez társult még a módszertan szigorlat 6 kredit értékben).

BA-képzésünkben összesen 36 kredit értékben szerepeket módszertani tárgyak. *Mesterképzésünk programjában* a szakmai törzsanyagok között találjuk a módszertannal, illetve szakszöveg-fordítással, -elemzéssel kapcsolatos tárgyainkat, összesen 20 kredit értékben. Ehhez társulnak még a szakirányos kurzusok közül azok, amelyek az adott szakterület empirikus vizsgálatához kapcsolódnak.

Az egyetemi képzésben négyféle szakirány közül lehetett választani: településfejlesztés, romológiai, szociális és média. Ezen szakirányokon egyenként 10 tárgyat kellett a kötelezően választható kínálatból teljesíteni (20 kredit értékében), és ezekhez társult még szakirányonként 7 terepgyakorlat (összességében 21 kredit értékében).

BA-képzésünkben az úgynevezett orientációs tárgyak viszik tovább az egyetemi képzés szakirányos szemléletét.

Mesterképzésünkben a tervezett *Kisebbségsszociológiai szakirány* a szociális és romológiai egyetemi szakirányaink megjelenésének, továbbfejlesztésének tekinthető.

Mesterképzésünk másik tervezett szakiránya, a *kommunikáció és médiaszociológia* szakirány egyetemi képzésünk média szakirányának feleltethető meg.

Mesterképzésünk szakirányainak *kialakításánál különösen fontos szempont volt* az egyetemi képzés korábbiakban ismertetett szakirányaihoz kapcsolódóan megismert kutatóhelyekkel, gyakorlati szakemberekkel való kapcsolat felhasználása, megőrzése és diákjaink érdekében való felhasználásuk.

A *szociológia mesterképzésünket úgy alakítottuk ki*, hogy az onnan kikerülő hallgatókat a szociológia alapszakos képzéshez képest magasabb szintű elméleti és kutatómódszertani igényesség, kreativitás, felelős, önálló döntési képesség, fogalmi elemzési képesség, és tervezési-irányítási kompetencia jellemezze. Emellett *szakirányaink kialakításánál* törekedtünk a helyi, illetve regionális sajátosságok figyelembe vételével újfajta, speciális szemléletmódot adni azoknak.

A szociológia szakos egyetemi képzés és a szociológia BA-, illetve szociológia MA- képzés összevetése

	Szociológia szakos egyetemi képzés		MA Szociológia (előfeltétel: BA)
Időtartam	5 év (10 félév)		3 év (BA) + 2 év (MA) = 5 év (10 félév)
Szakterületi tárgyak	Alapozó képzés	51	70 (BA) + 24 kr (MA)
	Törzsképzés	72	84 (BA) + 20 (MA)
	Speciális tárgyak (szakirány, vagy orientáció)	40	16 (BA) + 40 (MA)
	Záródolgozat	25	10 kr (BA) + 25 kr (MA)
	3 kötelező szigorlat	20	-
	<i>Összes</i>	<i>210 kredit</i>	<i>180 (BA) + 109 (MA) = 289 kredit</i>
Nem szakterületi tárgyak		70 kredit	5 kredit
Értelmisségképző tárgyak		20 kredit	0 kr (BA) + 6 kr (MA)
	Összesen	300 kredit	300 kredit

1. 4. Kutatási előzmények:

A szociológia szakon folyó kutatások részben *egyéni teljesítmények* formájában (illetve ehhez kapcsolódóan a tudományos fokozatszerzésben), részben pedig *közös kutatások, projektek* keretében zajlanak.

Az Intézet jogelődjében az 1960-as évek óta folytak városszociológiai kutatások, romakutatások, üzemszociológiai, szervezetszociológiai kutatások. Ezen kutatások főképp Lehoczky Alfréd, Tóth Pál, Pankucsi Márta és Farkas Zoltán nevéhez köthetők.

A szociológia szakos képzés megkezdése óta intenzívebbé vált a kutatómunka. 2001-ben a Miskolci Egyetem *Társadalomkutató Kihelyezett Központot* hozott létre azzal a céllal, hogy segítse a szociológia szakos és más társadalomtudományi képzésben részt vevő hallgatók gyakorlati képzését, és kutatásaival hozzájáruljon a térség fejlődéséhez.

2002 óta rendszeresen azok a kutatások, melyek a Társadalomkutató Központ és a Szociológiai Intézet közötti szoros együttműködésben zajlanak.

Intézetünk tudományos-kutatási tevékenységét jelenleg négy kutatóműhely működése fémjelzi. Az egyik a romológiai kutatóműhely, melynek egyik alapítója a Szociológiai Intézet 2004-ben elhunyt akkori vezetője, Loss Sándor. A romológiai kutatóműhely Intézetünk legaktívabb műhelye, melynek keretein belül a sikeres roma identitással, hátrányos helyzetű társadalmi csoportok egészségmagatartásával, információs társadalombeli helyzetükkel, gyermekvállalási szokásaival foglalkozunk. Jelenlegi vezetője Tóth Kinga Dóra.

Intézetünk második kutatóműhelye azon kutatásokat fogja össze, amelyek különböző szociális és területfejlesztési koncepciók készítésével, megalapozásával kapcsolatosak. Az utóbbi 10 évben számos kistérség és település (köztük Miskolc városa) intézetünk munkatársainak segítségével készítette el fejlesztési koncepcióját. *Ezen kutatásokat Pankucsi Márta koordinálja.*

Intézetünk harmadik kutatóműhelye szociológiaelméleti-szociológiatörténeti irányultságú. Az ennek keretében végzett kutatások a társadalmi nyilvánosság, a társadalmi kapcsolatok és cselekvések elemzésére irányulnak. Vezetője Farkas Zoltán.

Intézetünk negyedik kutatóműhelye a médiával, illetve kommunikációval összefüggő kutatásokat fogja össze. Ennek keretében kutatjuk az információs társadalmat, egy adott település/térség infokommunikációs eszközökkel való ellátottságát, azok használatát, foglalkozunk médiaetikai kérdésekkel, kommunikációelmélettel és a kultúrák közötti kommunikáció aktuális kérdéseivel. Vezetője Zsolt Péter.

Ezek mellett kapcsolódunk a *Bölcsészettudományi Karon működő különféle tudományos műhelyekhez*, például a társadalomtörténeti kutatóműhelyhez, illetve az antropológiai kutatóműhelyhez.

Jelentősebb kutatásaink 2000-től:

- 2001: Közreműködés a „Nyelvi asszimiláció a magyarországi cigányság körében” című országos romakutatásban. Kutatásvezető: Kemény István. (A Szociológiai Intézet konzorciumi tag volt a NKFP támogatásával megvalósult kutatásban.)
- 2002: Sajópálfala erőforrásainak feltárására irányuló, a település valamennyi lakójára kiterjedő kutatás
- 2003: Hagyományos és infokommunikációs kapcsolati hálózatok kutatása Sajósenyén
- 2003-2004: Borsod-Abaúj-Zemplén megye és Miskolc szociális fejlesztési koncepcióját megalapozó kutatás (Az Egészségügyi, Családügyi és Szociális Minisztérium támogatásával).
- 2004-2005: A várossal való elégedettség vizsgálata Miskolc lakossága körében (Miskolc Megyei jogú Város Önkormányzatának támogatásával).

- 2004-2005: A Borsod-Abaúj-Zemplén megyében kísérleti jelleggel indított Digitális Középiskola roma tanulóinak szociális helyzetére és motivációira irányuló kutatás
- 2005: A Miskolci kistérség 2005-2006-ra vonatkozó fejlesztési stratégiájának és programjának elkészítésében való közreműködés
- 2006: A Szentendrei kistérség helyzetfelmérése
- 2006: Hátrányos helyzetű csoportok egészségtudatos magatartásának kutatása a Miskolci kistérségben
- 2006: A Miskolci Hőszolgáltató Kft. szolgáltatásaival való elégedettség vizsgálata a miskolci lakosság körében
- 2006: Közreműködés az „Európa Kulturális Fővárosa” pályázat készítésében.
- 2007: A Szociológiai Intézet konzorciumi tagja az OFA által kiírt és a „Kisfalva program” keretében elnyert pályázatnak, 2007-2010-re vonatkozóan
- 2007: Miskolc 2007-2013 közötti fejlesztési stratégiai tervének és programjának kidolgozásában való közreműködés
- 2008: A Miskolci Robert Bosch Kft. megbízásából közvéleménykutatás végzése Miskolc város lakossága és az egyetemisták körében az ideális munkahelyre vonatkozó elvárásokkal kapcsolatosan
- 2008: A Fényi Gyula Jezsuita Gimnáziummal közösen kvalitatív interjúkon alapuló kutatás készítése a miskolci Avas lakótelepen élők életmódjával kapcsolatosan

A szociológia mesterszak leendő oktatói közül többen jelentős kutatásokban, kutatási projekteken, OTKA kutatásokban vettek/vesznek részt.

A szociológia mesterszak szakfelelőse, Tóth Zoltán, a hazai társadalomtörténeti és társadalomstatistikai kutatások elismert szaktekinétye. 2007-ben készített akadémiai doktori értekezése a foglalkozásstatistika kiemelkedő alkotása. Négy alkalommal volt OTKA-kutatások témavezetője regionális történeti-szociológiai, foglalkozási szerkezetbeli változásokkal összefüggő témákban.

A mesterszak kommunikáció és médiászociológiai szakirányának vezetője, Urbán Anna, brit kultúratörténeti, interkulturális és interkulturális kommunikációs kutatásokat végez. Emellett nemzetközi konzorcium tagjaként (a Portói, Dublini, Antwerpeni, Flensburgi, Bradfordi és Reznekesi Egyetemekkel közösen) részt vett egy Interkulturális Kommunikáció európai mesterdiploma kidolgozásában, melyben azóta is tanít vendégtanárként, illetve vendégtanári szerepet vállal a Tamperei Egyetem Interkulturális kommunikáció programjában is.

Tóth Kinga Dóra, a szociológia mesterszak kisebbségsszociológiai szakirányának vezetője számos elméleti és empirikus kutatást végzett romológiai témában. Doktori értekezését kiemelkedett cigányok identitástípusainak összehasonlító elemzéséből készítette, mely angol-magyar összehasonlításra épült. Emellett különféle szociális és területfejlesztési projektek készítésében, valamint a női és férfi szerepek tanulmányozásában vállal kutatóként szerepet.

A szociológiaelméleti-történeti tárgyat jegyző Hidas Zoltán és Farkas Zoltán munkássága jelentős. Az előbbi szociológiatörténeti, szociológiaelméleti, tudásszociológiai, kultúraszociológiai vonatkozású kutatásokat végez, és ezek mellett szakfordítóként is jelentős munkássággal rendelkezik szociológiatörténeti és vallásszociológiai témákban. Farkas Zoltán általános szociológiai és cselekvéseméleti témákban kutat évtizedek óta, illetve 1997-2000 között „A privatizált ipari üzemek társadalmi viszonyai” címmel OTKA-kutatás témavezetője is volt.

Besenyey Lajos, a mesterképzés kutatómódszertani tárgyai egy részének jegyzője a jövőkutatás, illetve az üzleti előrejelzések, üzleti döntések és TQM statisztikai módszerek jelentős hazai képviselője.

A fentiekén túl meg kell említünk a *mesterképzés leendő szakirányai néhány oktatójának tudományos munkásságát is.*

Kotics József öt alkalommal volt OTKA kutatások témavezetője (multikulturalizmus, asszimilációkutatás, etnicitás, empirikus kultúrakutatás témakörökben) egyszer DAAD-, és kétszer Huboldt-ösztöndíjas. *Ilyés Zoltán* etnicitás, multikulturalitás, regionális politika és identitás témakörében végez kutatásokat. Egy alkalommal DAAD-ösztöndíjban részesült, 3 alkalommal vett részt OTKA-kutatásban. *Tóth Péter* a hazai cigányságtörténeti kutatások fontos személyisége. *Gyukits György* elsősorban a társadalmi egyenlőtlenség és az egyézségi állapot, illetve különböző romológiai témák elkötelezett kutatója. *Zsolt Péter* oktatónk kultúratörténeti (ezen belül divatszociológiai) témában hiánypótló művek szerzője. Ezen kívül médiatörténeti, médiaelméleti témájú publikációja és közírói munkássága is figyelemre méltó.

2. Az új típusú szakon végzők iránti regionális és országos igény prognosztizálása, a foglalkoztatási igény lehetőség szerinti bemutatásával/dokumentálásával.

Magyarországnak az Európai Unióhoz történt csatlakozása, a tudásalapú információs társadalom megvalósulása, valamint a társadalmi demokrácia kiteljesedése olyan *társadalmi változásokat* jelentettek és jelentenek, melyek a társadalom szerkezetét alapjaiban változtatták/változtatják meg.

Az Európai Unióhoz történt csatlakozásunk a figyelem középpontjába állította azokat az *életminőségbeli, strukturális és regionális különbségeket*, melyek a Magyarországon élők és az Európai Unióhoz korábban csatlakozott országok lakossága között tapasztalhatóak. Az *életminőség javulását szolgáló programok* kialakításában, irányításában, megvalósításában fontos feladat vár olyan, *társadalomtudományi felkészültséggel rendelkező szakemberekre*, akik a társadalmi élet különböző területein (politika, kutatás, oktatás, kultúra, média, gazdasági élet, egészségügy, környezetvédelem, településgazdálkodás, társadalomtervezés és -irányítás, stb.) önállóan vagy teamben végzendő döntéshozói, irányítási, tervezési, szervezési, szakértői, kutatási és oktatási feladatok felelősségteljes elvégzésére képesek. Az MA-képzést ezeket a szempontokat messzemenően szem előtt tartva úgy alakítottuk ki, hogy hallgatóink megfelelő kutatómódszertani, szociológiaelméleti, társadalomelméleti ismeretekre tegyenek szert, illetve a tervezett szakirányokon *kellő kisebbségsszociológiai és kommunikáció és médiaszociológiai tudást sajátítsanak el.* A gyakorlatban is felhasználható ismereteik alkalmassá teszik őket arra, hogy munkájukat empátiával, kellő rugalmassággal, problémacentrikus és lényeglátó gondolkodással végezzék.

A strukturális és regionális egyenlőtlenségek felismerése és csökkentése, a tartós munkanélküliség elleni küzdelem, a kistérségek és települések komplex fejlesztése, a kisebbségek (pl. romák) társadalmi integrációjának biztosítása, a depriváltak végleges leszakadásának megakadályozása, a területi különbségek csökkentése olyan feladatok, *melyek megoldására szociológusok bevonásával van esély.*

A társadalmi demokrácia kiteljesedésének egyik fontos feltétele az ugrásszerűen megnőtt társadalmi egyenlőtlenségek negatív hatásainak mérséklése, az esélyegyenlőség biztosítása, a kirekesztődés elleni hatékony fellépés és *mindezen társadalmi folyamatok és problémák médiában való hiteles megjelenítése, kommunikációja.* A szociológia mesterszak elvégzése képessé tesz a társadalmi egyenlőtlenségek hagyományos és új formáinak feltárására és olyan

gyakorlati megoldások alkalmazására, melyek hatékonyan biztosítják az esélyegyenlőség feltételeinek javulását, a társadalmi kohézió erősödését, illetve a különböző társadalmi rétegek és csoportok közötti kommunikáció sikeres megvalósulását. A mesterképzés során elsajátított, illetve elmélyített szociológiai, társadalomelméleti, kutatómódszertani, kisebbségsszociológiai, médiászociológiai ismeretek gyakorlati alkalmazása sikeresen segítheti a különböző társadalmi csoportok társadalmi reintegrációját, a konfliktusok megelőzését és kezelését, a mediációt, a bizalmon alapuló kapcsolati hálók erősítését, a civil társadalom megszerveződését, a szociokulturális különbségek ismeretén alapuló empátia valamint tolerancia kialakítását, illetve a társadalomban zajló alapvető folyamatok megértését, előrejelzését, kommunikálását.

Az Észak-Magyarországi Régió hazánk egyik legelmaradottabb térsége. Az országos átlagot meghaladó a munkanélküliség, a szegénység, a többszörösen hátrányos helyzet, a roma lakosság és az idősek aránya. A társadalmi önszerveződés alacsony fokú, hiányoznak alapvető érdekérvényesítő szervezetek, csoportok. Ahhoz, hogy a meglévő hátrányok leküzdhetővé váljanak, és a régió olyan fejlődési pályára térjen, melyen sikeres lehet, nélkülözhetetlen az erre felkészült szociológusok, illetve a szociológus szakemberek helyi képzése. Erre mindig is jelentős igény mutatkozott főképp a régióban élő emberek részéről – ez az érdeklődés rendre megmutatkozott a hozzánk jelentkezett és felvett nappali és levelezős hallgatók létszámában is.

A társadalmi kohézió fenntartása, az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a társadalmi struktúra és rétegződés folyamatainak szociológiai elemzése mellett a depriváltak, így különösen a szociálisan rossz körülmények között élő roma lakosság kirekesztődésének megelőzése, társadalmi integrációjuk elősegítése, illetve a velük való hatékonyabb kommunikáció a szociológusok gyakorlati közreműködését igénylő aktuális feladat.

A szociológia mesterszakon végzett szakemberek a gyakorlatban tehát rendkívül hasznosan segíthetik:

- a társadalmi és szociális problémák felismerését és kezelését
- egy adott társadalmi kérdés és társadalmi folyamat újszerű látásmódját
- az adott társadalmi kérdések komplex vizsgálatát, elemzését
- a problémák megoldásának alkotó szellemű konceptualizálását, új megoldások teremtését
- különféle társadalmi kérdések, társadalmi problémák médiában való hiteles megjelenítését, tolmácsolását, vizsgálatát
- a szociális kohézió erősítését,
- az esélyegyenlőség javulását
- a társadalmi kirekesztődés megelőzését, mely az országostól rosszabb szociális helyzet és a deprivált roma lakosság magas aránya miatt a régióban különösen nagy gond.

Különféle, a volt hallgatókkal folytatott követéses vizsgálatok azt mutatják, hogy a szociológia szakot elvégzett hallgatóink nagy része sikeresen helyezkedik el közvélemény- és piackutató cégeknél, kutatóintézetekben, szociális és gyermekvédelmi területen, a média különböző területein, település-, és területfejlesztéssel foglalkozó cégeknél, különböző állami és önkormányzati szerveknél illetve az oktatásban. Mindezek alapján reálisan feltételezhető, hogy a szociológia mesterképzésben végzett szakemberek iránt munkaerőpiaci kereslet lesz akár regionális, akár országos szinten a jövőben is.

3. Az indítandó mesterszak hallgatóinak a kutatás-fejlesztésre, illetve a doktori képzésre történő felkészítésének, valamint a doktori képzésre történő továbblépés lehetőségének bemutatása.

A szociológia mesterképzésben az alapozó és szakmai törzsképzés tárgyai mellett indítandó szakirányaink (Kisebbségsszociológia, illetve Kommunikáció és médiaszociológia) kialakításánál *szem előtt tartottuk nemcsak a hallgatók érdeklődését, jövőbeni elhelyezkedési esélyeiket, illetve tanáraink érdeklődését, hanem a szociológia alapképzés orientációit, illetve a korábbi egyetemi képzés szakirányait. Emellett figyelembe vettük a Miskolci Egyetem doktori programjainak képzési kívánatát, szem előtt tartva egy esetleges társadalomtudományi, interdiszciplináris doktor iskola kialakításának lehetőségét.*

Hallgatóink *kutatás-fejlesztésre történő felkészítését a mesterképzésben a különféle, az alapképzés során megszerzett ismeretek bővítését, elmélyítését szolgáló szociológiaelméleti, -történeti, társadalomtörténeti **blokk** illetve az **értelmisségképző tárgyak** szolgálgják. A társadalomtudományos ismeretek* blokkba tartozó tárgyak teljesítésével a hallgatók kellő mélységű elméleti és történeti megalapozást kapnak, mely a szociológiai és társadalomtudományi kutatás, a szociológiai szemléletmód és problémafelvetés előfeltétele.

A szabadon választható tárgyak közül például a „Prezentációs technikák” vagy a „Kommunikációs készségfejlesztés” című kurzusok az a célt szolgálgják, hogy a hallgatók képesek legyenek tudományos gondolataikat megfelelőképpen prezentálva akár egy kutatási-fejlesztési projekt fontosságáról meggyőzően beszélni, akár megfelelő előadói képességekre szert téve a tudományos közéletben boldogulni. Szintén a szabadon választható tárgyak sorában kapott helyett a „Projektkészítés és projektírás” című kurzus, mely azt a célt szolgálja, hogy hallgatóink képesek legyenek kutatási-fejlesztési pályázatokat, projekteket készíteni, azokat menedzselni, vagy akár értékelni.

A szakmai törzstárgyak kialakításánál fontos szempont volt számunkra az, hogy hallgatóinkat felvértezzük a tudományos kutatáshoz nélkülözhetetlen kutatómódszertani ismeretekkel. Emellett szem előtt tartottuk azt is, hogy hallgatóink megfelelő színvonalon boldoguljanak angol, francia vagy német szakszövegek olvasásában, értelmezésében, mely képesség a szociológia tudományának műveléséhez nélkülözhetetlen.

A szakirányok kialakításánál fontos szempont volt számunkra az, hogy az elméleti megalapozás mellett kifejezetten *az adott szakterületen folyó hazai és nemzetközi empirikus kutatásokat* is megismerjék a hallgatók, és ezen keresztül, ennek fényében és erre alapozva kellő kritikai érzékel felfegyverkezve képesek legyenek önálló kutatások kreatív eltervezésére és kivitelezésére. A szakirányokhoz kapcsolódó félévenkénti egy-egy szakmai gyakorlat szintén az önálló kutatói munka szépségeivel és nehézségeivel ismerteti meg a diákokat.

A hallgatók *diplomamunkájukat* önálló elméleti vagy empirikus témában írják, kellő mélységben és terjedelemben kifejtve egy adott, szociológiailag releváns témát. Ehhez tutori rendszerben kapnak segítséget a szakdolgozatíró szemináriumok során. Ezeket egészíti ki a diplomamunka témavezetőjével való személyes megbeszélés, konzultáció.

A szociológiaelméleti, a szociológiatörténeti, a társadalomtörténeti és kutatásmódszertani tárgyak a *doktori képzésre készítik fel hallgatóinkat*.

A szociológia mesterképzésben szerepet vállaló oktatók egy része különböző *doktori programokban* témavezetői, illetve oktatói szerepet vállalnak. A Bölcsészettudományi Karon jelenleg egy doktori program működik, az Irodalomtudományi Doktori Iskola Szövegtudományi programja. Ennek keretében több volt hallgatónk is elkezdte doktori tanulmányait, vagy szerzett fokozatot.

A Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kara *történettudományi doktori képzés* elindítását tervezi a közeljövőben. *Ennek egyik szakiránya lenne a Társadalomtörténeti szakirány, a szociológia mesterszak szakfelelősenek, Tóth Zoltánnak vezetésével.* A társadalomtörténet és társadalomstatisztika, társadalmi rétegződés iránt érdeklődést mutató hallgatók ehhez tudnának a jövőben csatlakozni.

A fentiek mellett tehetséges, és a tudományt a jövőben hivatásszerűen művelni kívánó hallgatóink az *ország más doktori programjaihoz is csatlakozhatnak*. Ezek közül is kiemelkedő jelentőségűek az ELTE és a Budapesti Corvinus Egyetem által működtetett Szociológiai Doktori Programok, mely programba több volt diákunk eddig is sikeresen vett részt.

4. A kiemelkedő képességű hallgatók alkalmasságát figyelő, azt előmozdító, „tehetség-gondozó” tevékenység beépítésére vonatkozó elképzelések, ill. intézkedések bemutatása.

A Szociológiai Intézetben a kezdetektől nagy gondot fordítottunk a *hallgatók megismerésére, fejlesztésre, a személyre szabott orientáció biztosításra, illetve a tehetséggondozásra*.

A Szociológiai Intézetben és az ahhoz kapcsolódó Társadalomkutató Kihelyezett Központban végzett *kutatások és fejlesztési projektek* jó lehetőséget teremtenek a hallgatók kutatómunkába történő bevonására, a tudományos munkára történő intenzív felkészítésre, a hallgatók képességeinek, kompetenciáinak korai felismerésére és megfelelő fejlesztésére. Az Intézet és a Központ közötti együttműködés keretében, illetve az Intézetben önállóan is minden félévben van 1-2 empirikus kutatás, melyhez kapcsolódnak az adott szemeszter különféle módszertani kurzusai és terepgyakorlati. Az Intézet és a Központ elkötelezett munkatársainak segítségével a jövőben is lehet számítani Miskolc Várostól, különféle vállalatoktól, cégektől, illetve a tágabb régióból érkező kutatási megrendelésekre, megbízásokra.

Minden év novemberében megrendezzük a *Tudományos Diákköri Verseny* Szociológiai Intézetbeli fordulóját. A konferencia lehetőséget ad arra, hogy az Intézetben működő Szociológus Tudományos Diákkörhöz csatlakozott hallgatók prezentálhassák kutatási eredményeiket. A Diákkör működésének sikerességét bizonyítja, hogy évről évre egyre nő a TDK intézetbeli fordulóján, illetve ezzel párhuzamosan az OTDK-n elinduló szociológia szakos hallgatóink száma. 2005-ben az OTDK Társadalomtudományi szekciójának Szociális munka, szociálpolitika tagozatban Szőke Emília és Borsik Ákos közös dolgozatával első helyezést ért el. 2007-ben a helyi fordulón 14, 2008-ban 16 diákunk indult. A tudományos munka iránti elkötelezettség egyre nő levelezős hallgatóink körében is, amit bizonyít a TDK-

munkába való egyre erőteljesebb bekapcsolódásuk. A mesterképzés elindításával a jövőben is fenntartjuk diákjaink tudományos diákköri munka iránti aktivitását.

Minden évben hirdetünk *demonstrátori* pályázatot, melynek révén tehetséges felsőéves diákjaink lehetőséget kapnak az oktatói munkába való bekapcsolódásra. Nem egy volt demonstrátorunkból lett PhD-hallgató a Miskolci Egyetemen, illetve az országban működő más Doktori Iskolákban. A mesterképzés elindulásával a demonstrátori rendszer szakunkon jól bevált gyakorlatát folytatni kívánjuk.

A Szociológiai Intézethez szervesen kapcsolódik a „*Tóth Pál Emlékéért Alapítvány*”, mely az Intézet elhunyt oktatójának emlékét ápolja. Az Alapítvány minden évben pályázatot ír ki a hallgatók számára tudományos írásművek elkészítésére, melyek díjazásban részesülnek. A pályázat célja a hallgatók tudományos tevékenységének ösztönzése és elismerése. Az Intézet oktatói ennek a civil kezdeményezésnek a keretében is folytatják majd a tehetséggondozást és a hallgatók szakmai orientálását.

A szociológia BA-képzés, illetve a kialakított mesterképzés tantárgyi struktúrája, a gyakorlati tárgyak magas aránya és a terepgyakorlatok, illetve szakmai gyakorlatok lehetővé teszik, hogy az *oktatók személyes kontaktust alakítsanak ki* hallgatóikkal. Az oktatók fogadóórának rendje, a velük való közvetlen e-mail kapcsolat lehetősége, illetve az intézeti honlap is a diákok és tanárok közötti kommunikáció minél hatékonyabb megvalósulását szolgálják.

A hagyományos egyetemi képzésben, illetve a szociológia alapszakos képzésben is nagy hangsúlyt fektetünk a különféle *szakmai gyakorlatokra*, melyek egy része a nyár folyamán kerül lebonyolításra. 2009 nyarára már szervezzük a soron következő terepgyakorlatot Erdélybe, illetve hallgatóink jelenleg két terepen is kipróbálhatják magukat mint leendő kutatókat, elemzőket. A szakmai gyakorlat rendszere a mesterképzésben is biztosított, miáltal a kutatásra kedvet érző és abban tehetséget, szorgalmat mutató hallgatók tanáraink irányításával kapnak lehetőséget az empirikus kutatómunkára.

Az Intézet munkatársainak a tehetséggondozó tevékenység iránti elkötelezettségét mi sem mutatja jobban, mint az a tény, hogy a jelenleg *főállásban nálunk oktatók közül négyen volt diákjaink közül kerültek ki*. Egy közülük a Corvinus Egyetem Szociológiai Doktori Iskolájában szerzett doktori fokozatot, egy már beadta doktori dolgozatát és munkahelyi vitájára vár, ketten pedig várhatóan 2009. szeptemberre véglegesítik téziseiket.

Egyetemi képzésünkben, szociológia alapszakos képzésünkben és szociológia mesterképzésünkben is nagy hangsúlyt fektetünk a *diplomadolgozat elkészítésére és megvédésére*. Mindhárom képzés esetében két féléves *szakdolgozói szeminárium* keretében kapnak diákjaink segítséget a dolgozat megírásához. A mesterképzés tervezett két szakiránya feltételezhetően 15-15 hallgatót fog jelenteni, így a szakdolgozói szeminárium mellett a személyre szabott, tutori rendszerben végzett, a szakterülethez értő oktatóval folytatott személyes konzultáció is lehetőséget teremt a diplomadolgozat színvonalas elkészítésére és a tehetséges diákok „kiszűrésére”.

Intézetünk *Erasmus hallgatói-oktatói mobilitási program* keretében kapcsolatokat ápol a törökországi Sakarya Egyetem Szociológia Tanszékével, a Nagyváradai Egyetemmel, illetve a lengyelországi Lódz-i Egyetemmel.

E kapcsolat keretében már 10 hallgatónk vett (illetve vesz) részt egy szemeszteres részképzésen, illetve nyári egyetemen a fenti intézmények valamelyikében. Emellett 2008 nyarán egy hallgatónk vett részt a Lodzi Egyetem által szervezett nyári egyetemen.

Ezek az Erasmus kapcsolatok remek lehetőséget jelentenek tehetséges diákjaink számára. A jövőben igyekszünk még több ilyen kapcsolatot létesíteni, mert úgy tapasztaljuk, hogy a hallgatók igénylik a tehetséggondozás ezen formáját.

5. A felsőoktatási intézmény képzési kapacitásának bemutatása az érintett képzési területen, illetve szakon. A tervezett hallgatói létszám *képzési formáinként* bemutatva.

A 2008/09-es tanév *első felében* nappali tagozaton összesen 222, levelező tagozaton összesen 198 hallgatónk tanul, *mindösszesen 420 szociológia szakos hallgatónk* van. Ezen belül 107-en szociológia alapszakos képzésben nappali tagozaton, 93-an szociológia alapszakos képzésben levelező tagozaton, 115-en hagyományos egyetemi képzésben nappali tagozaton (negyed-, illetve ötödéven) és 105-en hagyományos egyetemi képzésben levelező tagozaton (negyed- és ötödéven). Átlagosan egy évfolyamon 45-50 hallgatónk tanul levelezős és ugyanennyi nappali képzésben. Átiktatás keretében ebben a szemeszterben még további 400-450 főt tanítunk különböző képzésekben.

Maximális keretszámunk a 2008/2009-es tanévre vonatkozóan a Szociológia BA-képzésünkön nappali tagozaton 59 fő, levelező tagozaton: 65 fő volt.

A régióban mindig is nagy érdeklődést tapasztaltunk a szociológia szak iránt, melyet hallgatói létszámunk is jól mutat.

Oktatói kapacitásunkat, illetve a hallgatók érdeklődését és a felvehető hallgatók számát figyelembe véve a szociológia mesterképzésben *25 nappalis és 25 levelezős hallgatót tervezünk felvenni.*

III. A mesterképzési szak tanterve és a tantárgyi programok leírása A képzési és kimeneti követelményeknek való megfelelés bemutatása

1. A szak tantervét táblázatban összefoglaló, krediteket is megadó, óra és vizsgaterv
 - Ha vannak szakirányok, azok bemutatása, kredit-tartalommal is.

Áttekintő táblázat a mesterképzésről

Képzési blokk			Kreditek
I. Alapozó ismeretkörök	Társadalomtudományos ismeretek	Szociológiaelmélet	6
		Szociológiatörténet	12
		Társadalomtörténet-társadalomelmélet	4
		Szociálpszichológia	2
			Összesen: 24
	Értelmiségképző tárgyak, általános ismeretek	Társadalomfilozófia	2
		Bevezetés a pszichoanalízisbe	2
		Kulturális emlékezet és identitás	2
			Összesen: 6
			Összesen: 30
II. Szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei	Kutatásmódszertan ismeretek		16
	Szakszöveg elemzése, fordítása		4
			Összesen: 20
III. Differenciált szakmai ismeretek (kettő közül kötelezően választható)	Kisebbségsszociológia szakirány		40
	Kommunikáció és médiaszociológiai szakirány		40
			Összesen: 40
IV. Szabadon választható tárgyak			Összesen: 5
V. Diploma-munkához kötődő blokk	Szakdolgozatíró szeminárium I-II.		(aláírásért)
	Diplomamunka		25
			Összesen: 25

VI. Szakmai gyakorlat	Szakmai gyakorlat I-IV.	(aláírásért)
Mindösszesen:		120

I. Alapozó ismeretkörök

Tantárgy neve	Félév és óraszám				Beszámolás	Kredit	Megjegyzés
TÁRSADALOMTUDOMÁNYOS ISMERETEK	1	2	3	4			
Szociológiaelmélet							
Szociológiai cselekvésemlékek	30				Kollokvium	3	kötelező
Konfliktuselméletek		30			Kollokvium	3	kötelező
Szociológiatörténet							
Francia szociológia I-II.	30	30			Gyakorlati jegy	2*2=4	két féléves kötelező
Amerikai szociológia I-II.		30	30		Gyakorlati jegy	2*2=4	két féléves kötelező
Német szociológia I-II.	30	30			Gyakorlati jegy	2*2=4	két féléves kötelező
Társadalomtörténet-Társadalomelmélet							
Magyarország társadalomtörténete a 20. században				30	Gyakorlati jegy	2	kötelező
Társadalmi hálózatok és társadalmi tőke			30		Gyakorlati jegy	2	kötelező
Alkalmazott szociálpszichológia				30	Gyakorlati jegy	2	kötelező
Összesen							24 kredit
ÉRTELMISÉGGÉPZŐ TÁRGYAK, ÁLTALÁNOS ISMERETEK							
Társadalomfilozófia	30				Kollokvium	2	kötelező
Kulturális emlékezet és identitás				30	Kollokvium	2	kötelező
Bevezetés a pszichoanalízisbe			30		Kollokvium	2	kötelező
Összesen							6 kredit
Mindösszesen							30 kredit

II. Szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei

Tantárgy neve	Félév és óraszám				Beszámolás	Kredit	Megjegyzés
	1	2	3	4			
Szociológiai kutatások módszertana	30				Gyakorlati jegy	2	kötelező
Közüvéleménykutatás				30	Gyakorlati jegy	2	kötelező

Többváltozós elemzések			30		Gyakorlati jegy	2	kötelező
EU statisztika				30	Gyakorlati jegy	3	kötelező
Mintavétel		30			Gyakorlati jegy	2	kötelező
Kvalitatív kutatási módszerek		30			Gyakorlati jegy	2	kötelező
Történeti demográfia		30			Kollokvium	3	kötelező
Angol szakszöveg elemzése és fordítása I-II.			30	30	Gyakorlati jegy	2*2=4	két féléves kötelezően választható
Német szakszöveg elemzése és fordítása I-II.			30	30	Gyakorlati jegy	2*2=4	két féléves kötelezően választható
Francia szakszöveg elemzése és fordítása I-II.			30	30	Gyakorlati jegy	2*2=4	két féléves kötelezően választható
Összesen							20 kredit

III. Differenciált szakmai ismeretek

III. 1. Kisebbségsszociológiai szakirány

A szakirány célja:

Európa egységesülése és a világ globalizációja ellenére, vagy éppen emiatt egyre nagyobb jelentőségre tesznek szert és fokozott figyelmet követelnek a különféle kisebbségek. A szakirány megismerteti a hallgatókat a társadalmak kisebbségekre és többségre tagolódásának releváns szempontjaival, problémáival, a kisebbségek különböző típusaival. Elemzi a kisebbségek és a többségi társadalom kapcsolatának különböző formáit, bemutatja az asszimiláció, a szegregáció és az integráció folyamatait. Foglalkozik a kategorizáció, a sztereotípiák, az előítéletek, a bünbakképzési mechanizmusok kisebbségi vonatkozásaival.

A szakirány keretein belül részletesen tárgyalásra kerülnek a Magyarországon élő nemzeti és etnikai kisebbségek, valamint a határon túli magyarság helyzete. A nemzeti és etnikai kisebbségeken kívül foglalkozunk a nemi, szexuális, egészségi állapot szerinti, kulturális, életmódbeli és más tényezők alapján kisebbségekhez tartozók helyzetének szociológiai vizsgálatával.

Kitérünk a kisebbségi jogokra és érvényesítésük intézményrendszerére, gyakorlatára. Bemutatásra kerülnek a diszkrimináció megjelenési formái, a diszkrimináció elleni küzdelem módszerei.

A kurzusok során hangsúlyt helyezünk az esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód mellett az egymás megértésére és megegyezésre irányuló kommunikáció gyakorlati jelentőségének bemutatására.

A szakirány indítását, kialakítását különösen indokoltá teszi a Miskolci Egyetemen az a tény, hogy az Északkelet-magyarországi régió multikulturális, etnikailag és nemzetiségi szempontból heterogén, illetve különösen magas a roma lakosok aránya. A heterogenitásból

fakadó előnyök és hátrányok igazi kihívást jelentenek az itt élő és dolgozó értelmiségiek számára. A szakirány ezen helyi sajátosságokat figyelembe véve nagy hangsúlyt fektet a romák történelmi, életmódbeli, kulturális sajátosságainak bemutatására illetve a többség és kisebbség együttélése lehetséges formáinak tárgyalására.

Ismeretkörök:

- A kisebbségsszociológia tárgya, módszerei
- A kisebbség-többség viszonyának lehetséges társadalomkutatási módszerei
- A hazai cigányság története, helyzete, lehetőségei
- A cigányság helyzete Európában
- A nemi, szexuális, egészségi állapot szerinti, életmódbeli tényezők alapján kisebbségekhez tartozók helyzetének szociológiai paraméterek mentén történő bemutatása
- Kisebbségi lét, marginalizáció szociálpszichológiája
- Kisebbség-többség viszonyára vonatkozó elméletek
- Nemzeti kisebbségek
- A kultúra szociológiája
- Kisebbségi jogok, kisebbségvédelmi rendszerek

Kompetenciák:

- a kisebbségsszociológia releváns elméleti ismereteinek professzionális szintű alkalmazása – különös tekintettel a romák társadalmi helyzetére
- kisebbségsszociológiai kutatások tervezése, irányítása és szervezése
- önálló és csoportos kutatómunka végzése kisebbségsszociológiai témában
- a kurzusok során tanult kvalitatív és kvantitatív kutatási technikák gyakorlatban történő problémamegoldó alkalmazása
- a kutatási eredmények interpretálása, ill. a szakmai tudás nyilvánosság előtti szakszerű megjelenítése
- kisebbségsszociológiai témában szakmai tanácsadás, döntések előkészítése
- a szakirány témájában elméleti és gyakorlati kutatómunka, valamint innovatív fejlesztési feladatok elvégzése
- új, a kisebbség-többség viszonyát, a kisebbségek helyzetét érintő problémák, jelenségek feldolgozása
- integrált szociológiai és kisebbségsszociológiai ismeretek széles körű alkalmazására a társadalomtudományok területén
- önállóság, nyitottság, megegyezésre és megértésre irányuló kommunikáció, kreativitás, érzékenység, empátia, felelősségvállalás, döntéshozatali képesség

Tantárgy neve	Félév és óraszám				Beszámolás	Kredit	Megjegyzés
	1	2	3	4			
Szociológiai módszerek alkalmazása a kisebbségkutatásban	30				Gyakorlati jegy	4	kötelező
Kisebbségsszociológia	30				Kollokvium	3	kötelező
Társadalmi egyenlőtlenségek			30		Kollokvium	3	kötelező
Kultúra és társadalom			30		Kollokvium	3	kötelező

Multikulturalitás	30				Gyakorlati jegy	3	kötelező
Európa népei és kulturális kisebbségei		30			Kollokvium	3	kötelező
Nemzeti kisebbségek	30				Kollokvium	3	kötelező
Kisebbségvédelmi rendszerek				30	Kollokvium	3	kötelező
Nem magyar népek és jogi kiváltságaik a középkori Magyarországon		30			Gyakorlati jegy	3	kötelező
A cigányok története Magyarországon			30		Gyakorlati jegy	3	kötelező
Sikeres roma életutak				30	Kollokvium	3	kötelező
A marginalitás szociálpszichológiája			30		Kollokvium	3	kötelező
Fogyatékkal élők a társadalomban				30	Gyakorlati jegy	3	kötelező
Összesen							40 kredit
Diplomamunka						25	
Szakmai gyakorlat I.-IV*	40	40	40	40	Aláírás	0	kötelező
Szakdolgozatíró szeminárium I-II.**			30	30	Aláírás	0	kötelező
Mindösszesen (szakirány+ diplomamunka+ szakmai gyakorlat)							65 kredit

*Szakmai gyakorlat: Az első két félévben a hallgatók szaktanár vezetésével önálló kutatási projektet készítenek kisebbségsszociológiai témában, majd a harmadik és negyedik szemeszterben a kisebbségsszociológiai szempontból releváns kutatóintézetekbe, állami, magán és civil szervezetekhez valamint különböző önkormányzati szervekhez, önkormányzatokhoz mennek szakmai gyakorlatra.

**Szakdolgozatíró szeminárium: Két féléven keresztül a hallgatók segítése tutori rendszerben a mesterfokozat megszerzéséhez szükséges diplomamunka elkészítésében.

III. 2. Kommunikáció és médiaszociológiai szakirány

A szakirány célja:

Mindinkább információra és annak megjelenítésére épülő világunk közegében különös jelentőségre tett szert a kommunikatív emberi érintkezések és az információs médiumok megértése és kezelése.

A szakirány ezt a szempontot figyelembe véve megismerteti a hallgatókat társadalomtudományi, illetve szociológiai szempontból releváns kommunikációelméletekkel és –modellekkel – a vizuális és egyéb kommunikatív tartalmakat mint a társadalomkutató számára fontos információforrásokat, információhordozókat, illetve kordokumentumokat kezelve.

A hagyományos módszertanoktatás szemléletmódját kiegészítendő, a szakirány keretein belül részletesen tárgyaljuk a képi és egyéb vizuális dokumentálás eszközeit és módszereit, illetve ezeknek mint dokumentatív jelleggel bíró anyagoknak a használati lehetőségeit szociológiai kutatásokban.

Célunk az, hogy olyan szociológusokat, illetve társadalomkutatókat képezzünk, akik a különféle médiumokat kreatív módon képesek használni és felhasználni kutatásaik során.

A szakirány keretein belül részletesen tárgyalásra kerül média és társadalom kapcsolata, egymásra hatása, a különféle kommunikáció- és kultúraelméletek, a médiaszabályozás és a **médiaetika kérdései, a hírszerkesztés és újságírás módszerei.**

A kurzusok során hangsúlyt helyezünk a kultúraközi kommunikáció jellegzetességeinek feltárására és bemutatására, illetve az esélyegyenlőség, és az egyenlő bánásmód mellett az egymás megértésére és megegyezésre irányuló kommunikáció gyakorlati jelentőségére.

Ismeretkörök:

- Kommunikáció és interkulturális kommunikáció
- A média és társadalom kapcsolata
- Társadalmi folyamatok és jelenségek mozgóképes ábrázolása (filmek, dokumentumfilmek)
- Nyelv, nyelvezet és társadalom
- A kultúra és modernizáció elméletei
- Médiakutatások, médiakutatói módszerek
- Médiaszabályozás, etikai kérdések a médiában
- Sajtótörténet, sajtóelemzés
- Hírszerkesztés, újságírás

Kompetenciák:

- dokumentatív jelleggel bíró vizuális és hanganyagok elemzése, létrehozása, kezelése
- a kommunikációelmélet és a médiaszociológia releváns ismereteinek professzionális szintű alkalmazása

- kommunikáció- és médiaszociológiai témában kutatások tervezése, irányítása és szervezése
- önálló és a csoportkeretek közt történő kutatómunka végzése kommunikáció- és médiaszociológiai témában
- a kurzusok során tanult kvalitatív és kvantitatív kutatási technikák gyakorlatban történő problémamegoldó alkalmazása
- a kutatási eredmények interpretálása, ill. a szakmai tudás nyilvánosság előtti szakszerű megjelenítése
- kommunikáció- és médiaszociológiai témában szakmai tanácsadás, döntések előkészítése
- a szakirány témájában elméleti és gyakorlati kutatómunka, valamint innovatív fejlesztési feladatok elvégzése
- integrált szociológiai és kommunikáció- és médiaszociológiai ismeretek széles körű alkalmazására a társadalomtudományok területén
- önállóság, nyitottság, megegyezésre és megértésre irányuló kommunikáció, kreativitás, érzékenység, empátia, felelősségvállalás, döntéshozatali képesség

Tantárgy neve	Félév és óraszám				Beszámolás	Kredit	Megjegyzés
	1	2	3	4			
Szociológiai módszerek alkalmazása a médiakutatásban		30			Gyakorlati jegy	4	kötelező
Média és társadalom	30				Kollokvium	3	kötelező
A kommunikáció elméletei		30			Kollokvium	3	kötelező
Interkulturális kommunikáció			30		Gyakorlati jegy	3	kötelező
Kultúra és társadalom			30		Kollokvium	3	kötelező
Modernitáselméletek				30	Kollokvium	3	kötelező
Nyelvszociológia, szociolingvisztika				30	Gyakorlati jegy	3	kötelező
Médiaszabályozás, médiaetika			30		Kollokvium	3	kötelező
Filmesztétika	30				Gyakorlati jegy	3	kötelező
A dokumentumfilm története	30				Kollokvium	3	kötelező
Képelmélet	30				Kollokvium	3	kötelező
Hírszerkesztés, újságírás				30	Gyakorlati jegy	3	kötelező
Az újságírás története			30		Kollokvium	3	kötelező
Összesen							40 kredit
Diplomamunka						25	
Szakmai gyakorlat I.-IV*	40	40	40	40	aláírás	0	kötelező
Szakdolgozatíró szeminárium I-II. **			30	30	aláírás	0	kötelező
Mindösszesen							65 kredit

(szakirány+ diplomamunka+ szakmai gyakorlat)							
---	--	--	--	--	--	--	--

*Szakmai gyakorlat: Az első két félévben a hallgatók szaktanár vezetésével önálló kutatási projektet készítenek kommunikáció- és médiaszociológiai témában, majd a harmadik és negyedik szemeszterben kommunikáció- és médiaszociológiai szempontból releváns kutatóintézetekbe, állami, magán és civil szervezetekhez valamint különböző helyi, illetve regionális televíziókhoz és rádiókhoz mennek szakmai gyakorlatra.

**Szakdolgozatíró szeminárium: Két féléven keresztül a hallgatók segítése tutori rendszerben a mesterfokozat megszerzéséhez szükséges diplomamunka elkészítésében.

IV. Szabadon választható tárgyak

Tantárgy neve	Félév és óraszám				Beszámolás	Kredit	Megjegyzés
	1	2	3	4			
Az elitek és középrétegek átalakulása Magyarországon a 20. században			30		Gyakorlati jegy	2	választható
Irodalomszociológia				30	Gyakorlati jegy	2	választható
A magyarországi cigányok történetének forrásai	30				Gyakorlati jegy	2	választható
Az európai integráció és intézményeinek története	30				Gyakorlati jegy	2	választható
Prezentációs technikák				30	Gyakorlati jegy	3	választható
Projektkészítés, projektírás			30		Gyakorlati jegy	3	választható
Kommunikációs készségfejlesztés		30			Gyakorlati jegy	3	választható
Összesen							17 kredit, ebből 5 kreditért választható

2. Tantárgyi programok

1. Alapozó ismeretkörök

Tantárgy neve: SZOCIOLÓGIAI CSELEKVÉSELMÉLETEK				
Kredit: 3	Félév: 1	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A tantárgy keretében a modern szociológiai elméleteket a társadalmi cselekvések értelmezése, illetve magyarázata, valamint az egyéni cselekvés és a társadalmi rend problémája szempontjából tekintjük át. Foglalkozunk Parsons normativista cselekvéseméletével, bemutatva korai cselekvéseméletét, a cselekvési orientációk módjaira és a cselekvések fajtáira, a mintaváltozókra vonatkozó felfogását, valamint foglalkozunk a kulturális szociológia cselekvésfelfogásával. Bemutatjuk a társadalmi cselekvések normativista-kreativista, illetve kreativista szemléletmódra jellemző megközelítéseit, ezen belül különösen a szimbolikus interakcionista és a fenomenológiai szociológiai felfogást. E felfogásokhoz kapcsolódva tárgyaljuk Habermas kommunikatív cselekvéseméletét. Rávilágítunk arra, hogy Luhmann milyen szerepet szán az egyéni cselekvőknek a társadalmi folyamatokban mint kommunikációkban. A szociológiai csereelmülethez kapcsolódóan áttekintjük a racionális döntések elméletének a racionalista cselekvésfelfogását. Áttekintjük az ún. strukturalista szemléletmódot képviselő elméletekre jellemző cselekvésfelfogást, különösen a konfliktuselméletek és az osztályelméletek felfogását, és ehhez kapcsolódva foglalkozunk a Bourdieu elméletéből kiolvasható felfogással. Végül rámutatunk a cselekvő-hálózat-elméletre jellemző sajátos megközelítési módra.				
Kötelező olvasmányok: ALEXANDER, Jeffrey C.: <i>Szociológiaelmélet a II. világháború után</i>. Balassi, Budapest, 1996 BERGER, Peter L. – Thomas LUCKMANN: <i>A valóság társadalmi felépítése. Tudásszociológiai értekezés</i>. Budapest: József Műhely Kiadó, 1998 BOURDIEU, Pierre: <i>A gyakorlati észjárás. A társadalmi cselekvés elméletéről</i>. Napvilág Kiadó, 2002 COLEMAN, James S.: Társadalomelmélet, társadalomkutatás és cselekvésemélet. <i>Szociológiai figyelő</i>, 1989, 3:25-49. CSONTOS László (vál.): <i>A racionális döntések elmélete</i>. Budapest: Osiris Kiadó, 1998 ELSTER, Jon: <i>A társadalom fogaskerekei</i>. Budapest: Osiris-Századvég Kiadó, 1995 GOFFMAN, Erving: <i>A hétköznapi élet szociálpszichológiája</i>. Budapest: Gondolat Kiadó, 1981 HABERMAS, Jürgen: <i>A kommunikatív cselekvés elmélete</i>. Budapest: Gondolat Kiadó (várhatóan 2009) LIN, N.: Társadalmi erőforrások és instrumentális cselekvés. <i>Szociológiai figyelő</i>, 1988, 3:79-92. o. MEAD, George. Herbert: <i>A pszichikum, az én és a társadalom</i>. Budapest: Gondolat Kiadó, 1973 NÉMEDI Dénes (szerk.): <i>Modern szociológiai paradigmák</i>. Napvilág, Budapest, 2008 OLSON, M.: <i>A kollektív cselekvés logikája</i>. Budapest: Szociológiai füzetek, 1982 PARSONS, T.: <i>The Structure of Social Action</i>, New York: Free Press, 1937				

RÉNYI Ágnes (szerk.): *Válogatás Talcott Parsons cselekvéseméleti írásaiból*. Szociológiai füzetek 38., Budapest, 1985

WEBER, Max: *Gazdaság és társadalom I.*, Budapest, Közgazdasági és Jogi, 1987

Ajánlott irodalom:

BALOGH István – KARÁCSONY András: *Német társadalomelméletek. Témák és trendek 1950-től napjainkig*. Budapest: Balassi Kiadó, 2000

BOVONE, L.: A mindennapi élet elméletei: Értelmerkésés vagy értelemtagadás? *Szociológiai figyelő*, 1990, 3: 92-112.

COLEMAN, James S.: Társadalmi tőke. In: LENGYEL György – SZÁNTÓ Zoltán (szerk.): *A gazdasági élet szociológiája*. Budapest: Aula Kiadó, 1994: 99-127.

DENZIN, N. K.: A racionális döntések elméletének olvasása közben. (Részletek.) *Replika* 1991, 4:79-87.

FARKAS Zoltán: *Társadalomelmélet. I. kötet. Az egyének, az intézmények és a cselekvések*. (Kézirat, megjelenéséig a Magyar Elektronikus Könyvtárban megtalálható fejezetei.)

FELKAI Gábor: *Jürgen Habermas*. Budapest: Áron Kiadó, 1993

FILEP László: *Játékelmélet*. Budapest: Tankönyvkiadó, 1985

GÁL Róbert Iván – Szántó Zoltán (szerk.): *Cselekvésemélet és társadalomkutatás*. Budapest: Közgazdasági Szemle Alapítvány, 2003

GOFFMAN, Erving: *Érintkezések*. Budapest: Szociológiai füzetek, 1973

HERNÁDI Miklós (szerk.): *A fenomenológia a társadalomtudományban. Válogatás*. Budapest: Gondolat Kiadó, 1984

LENGYEL György – SZÁNTÓ Zoltán: *Tőkefajták: A társadalmi és kulturális erőforrások szociológiája*. Aula Kiadó, 1998

MÉSZÁROS József: *Játékelmélet*. Budapest: Gondolat Kiadó, 2003

MOREL, Julius stb. (szerk.): *Szociológiaelmélet*. Osiris, Budapest, 2000

ORTHMAYR Imre: Módszertani individualizmus. *Szociológiai Szemle*, 1997, 3: 3-31.

POKOL Béla: *Szociológiaelmélet*. Budapest: Felsőoktatási Koordinációs Iroda, 1997

SZÁNTÓ Zoltán – TÓTH István György: Társadalmi hálózatok elemzése. In: *Társadalom és Gazdaság*, 1993, 1:31-54.

TARDOS Róbert: Szociológiai válaszkísérletek a mikro-makro problémára. *Szociológiai Szemle*, 1998, 1:3-22.

Tantárgyfelelős: Farkas Zoltán

Oktató: Farkas Zoltán

Tantárgy neve: KONFLIKTUSELMÉLETEK				
Kredit: 3	Félév: 2	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A tantárgy címe a tágabb értelemben vett konfliktuselméletekre utal, amelyeket strukturalista szociológiai elméleteknek is nevezhetünk. E tantárgy keretében egyrészt foglalkozunk a szűkebb értelemben vett konfliktuselméletekkel: Ralf Dahrendorf, John Rex és Randall Collins elméletével. Másrészt foglalkozunk a neo-marxista szociológiaelméletekkel, ezeken belül a strukturális marxizmussal, a neo-marxista gazdaságsszociológiával, a neo-marxista osztályelméletekkel; valamint áttekintjük a marxi osztályelméletet megkérdőjelező újosztály-elméleteket. Bemutatjuk a társadalmi erő, illetve a hatalom azon elméleti megközelítéseit, amelyek hagyományosan az adott szemléletmódot képviselő elméletekben, illetve ezen elméletekhez kapcsolódóan alakultak ki.				
Kötelező olvasmányok: BOULDING, K. E.: <i>Conflict and Defense. A General Theory</i>, New York, 1962 COSER, L. A.: <i>The functions of social conflict</i>. London: Routledge, 1965 DAHRENDORF, R.: <i>A modern társadalmi konfliktus</i>. Budapest: Gondolat, 1994 FELKAI G.–NÉMEDI D.–SOMLAI P. (szerk.): <i>Szociológiai irányzatok a XX. században</i>. Budapest: Új Mandátum, 2000 HIRSCHMAN, A. O.: <i>Kivonulás, tiltakozás, hűség</i>. Budapest: Osiris, 1995 MARX, K.–ENGELS, F.: <i>A német ideológia</i>. Budapest: Magyar Helikon, 1974 MILLS, C. W.: <i>Az uralkodó elit</i>. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1972 NÉMEDI D. (szerk.): <i>Modern szociológiai paradigmák</i>. Budapest: Napvilág, 2008 Ajánlott irodalom: ALEXANDER, J. C.: <i>Szociológiaelmélet a II. világháború után</i>. Budapest: Balassi, 1996 ANGELUSZ R. (szerk.): <i>A társadalmi rétegződés komponensei</i>. Budapest: Új Mandátum, 1999 BALÁZS Z.: <i>Modern hatalomelméletek</i>. Budapest: Korona, 1998 COLLINS, R.: <i>Conflict Sociology</i>. New York–London, 1975 FARKAS Z.: <i>A társadalmi viszonyok. Az intézményes szociológia. Elmélete</i>. Miskolc: Bíbor, 1997, 189-552. old. HABERMAS, J.: <i>Zur Rekonstruktion des Historischen Materialismus</i>, Frankfurt/M.: Suhrkamp, 1976 MOREL, J. stb. (szerk.): <i>Szociológiaelmélet</i>. Budapest: Osiris, 2000				
Tantárgyfelelős: Farkas Zoltán Oktató: Farkas Zoltán				

Tantárgy neve: FRANCIA SZOCIOLÓGIA I-II.				
Kredit: 2*2=4	Félév: 1-2	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A két féléves kurzus célja az alapképzésben szerzett szociológiatörténeti, társadalomelméleti ismeretek elmélyítése és kibővítése. A nemzeti bontásban tárgyalt szociológiatörténet – a sajátos hagyományok szellem-, kultúra- és társadalomtörténeti elhelyezésével – bizonyos értelemben a szociológiai gondolkodás szociológiáját is nyújtja. A francia szociológiai „diskurzust” vagy éppen „mezőt” Durkheim maradandó hatása alakítja: funkcionális és strukturális szemléletét egyesek etnológiába és kulturális antropológiába (M. Mauss, C. Lévi-Strauss, L. Dumont), mások történettudományba (F. Braudel, G. Duby) oltva, mások szociálpszichológiára és az emlékezés problémájára alkalmazva (M. Halbwachs) őrzik, de így született meg Marx strukturalista értelmezése is (L. Althusser). A magukra „elkötelezett értelmiségiként” tekintő francia szociológusok számára, politikai táborától függetlenül, mindig is a társadalmi gondolkodás kritikai ereje volt a meghatározó motívum (R. Aron, J.-P. Sartre), jobbra az egységes elmélet igénye nélkül. Az utóbbi évtizedek legnagyobb elméleti kezdeményezése, Pierre Bourdieu kultúraszociológiája a „gyakorlat logikájában” törekszik cselekvés és struktúra összekapcsolására; miközben vele párhuzamosan Raymond Boudon és Alain Touraine individualista szellemű kutatási programot követ. A további legjelentősebb szerzők közül a közéletileg ugyancsak aktív Michel Foucault a mindenütt jelen lévő hatalom szerkezeteit tárja fel genealogikus és archeologikus módszerével; Jean-François Lyotard pedig már a legújabb idők modernitáson túli jegyeit igyekszik beazonosítani. A kurzus során kiderül, hogy a francia szociológiai gondolkodás mindmáig elsősorban történetiség és struktúra elméleti dilemmája körül bontakozik. Kötelező olvasmányok: ALTHUSSER, Louis: <i>Marx – az elmélet forradalma</i>. Kossuth, Budapest, 1968 ARIÈS, Philippe: <i>Gyermek, család, halál. Tanulmányok</i>. Gondolat, Budapest, 1987 ARON, Raymond: <i>Demokrácia és totalitarizmus</i>. L'Harmattan, Budapest, 2005 BOUDON, Raymond: <i>A racionális döntések elmélete</i>. Osiris, Budapest, 1998 BOURDIEU, Pierre: <i>A gyakorlati észjárás. A társadalmi cselekvés elméletéről</i>, Budapest, Napvilág, 2002 BOURDIEU, Pierre: <i>A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése</i>, Budapest, Gondolat, 1978 BOURDIEU, Pierre: <i>A tudomány tudománya és a reflexivitás</i>, Budapest, Gondolat, 2005 BRAUDEL, Fernand: <i>A kapitalizmus dinamikája</i>. Európa Budapest, (2009) DUBY, Georges: <i>A katedrálisok kora: művészet és társadalom (980–1420)</i>. Corvina, Budapest, 1998 DUBY, Georges: <i>Emberek és struktúrák a középkorban</i>. Magvető, Budapest, 1978 DURKHEIM, Émile: <i>A társadalmi munkamegosztásról</i>. Osiris, Budapest, 2001 DURKHEIM, Émile: <i>Az öngyilkosság</i>. Osiris, Budapest, 2000 DURKHEIM, Émile: <i>A társadalmi tények magyarázatához</i>. KJK, Budapest, 1978 DURKHEIM, Émile: <i>A vallási élet elemi formái</i>. L'Harmattan, Budapest, 2003 FOUCAULT, Michael: <i>Felügyelet és büntetés. A börtön története</i>. Gondolat, Budapest, 1990 FOUCAULT, Michael: <i>A szavak és a dolgok. A társadalomtudományok archeológiája</i>. Osiris, Budapest, 2000 FOUCAULT, Michael: <i>A tudás archeológiája</i>. Atlantisz, Budapest, 2001				

FOUCAULT, Michael: *A szexualitás története*, 3 kötet. Atlantisz, Budapest, 1996

HABERMAS, J.–LYOTARD, Jean-François–RORTY, Richard: *A posztmodern állapot*. Osiris, Budapest, 1993.

HALBWACHS, Maurice: „A kollektív emlékezet és az idő”, in: FELKAI Gábor–NÉMEDI Dénes–SOMLAI Péter: *Olvasókönyv a szociológia történetéhez I. Új Mandátum*, Budapest, 2000. 403–432.

LÉVI-STRAUSS, Claude: *Strukturális antropológia*. 2 kötet, Osiris, Budapest, 2001

MAUSS, Marcel: *Szociológia és antropológia*. Osiris, Budapest, 2000

SARTRE, Jean-Paul: *Módszer, történelem, egyén. Válogatás Jean-Paul Sartre filozófiai írásaiból*. Gondolat, Budapest, 1976

Ajánlott irodalom:

BLOCH, Marc: *A feudális társadalom*. Osiris, Budapest, 2002

BOURDIEU, Pierre: *La distinction: critique sociale du jugement*. PÁRIZS, 1979

BRAUDEL, Fernand: *Anyagi kultúra, gazdaság és kapitalizmus XV–XVIII. Sz. A mindennapi élet struktúrái: a lehetséges és a lehetetlen*. Gondolat, Budapest, 1985

DUBY, Georges–MANDROU, Robert: *A francia civilizáció ezer éve*. Gondolat, Budapest, 1975

DUMONT, Louis: *Tanulmányok az individualizmusról. A modern ideológia antropológiai megközelítése*. Tanulmány, Pécs, 1998

FERGE Zsuzsa (szerk.): *Francia szociológia*. KJK, Budapest, 1971

KISS Lajos András: „A gyakorlati tudás elmélete, in: *Vulgo*, 2003/2. 195–208.

KISS Lajos András: „Egység vagy sokféleség. Jean-Francois Lyotard Kant történelem- és politikafilozófiájáról”, in: *Kellék*, 2004. 24. 179–196.

LATOUR, Bruno: *Sohasem voltunk modernek. Szimmetrikus antropológiai tanulmány*. Osiris, Budapest, 1999.

LE GOFF, Jacques: *Az értelmiség a középkorban*. Magvető, Budapest, 1979

LÉVI-STRAUSS, Claude: *Szomorú trópusok*. Európa, Budapest, 1973

MERLEAU-PONTY, Maurice: *A filozófia dicsérete*. Európa, Budapest, 2005

NÉMEDI Dénes: *Durkheim. Tudás és társadalom*. Áron, Budapest, 1996

NÉMEDI Dénes: *Klasszikus szociológia (1890–1945)*. Napvilág, Budapest, 2005

PIAGET, Jean.: *Szociológiai tanulmányok*. Osiris, Budapest, 2005

Tantárgyfelelős: Hidas Zoltán

Oktató: Hidas Zoltán, Kiss Lajos András, Szepessy Péter

Tantárgy neve: AMERIKAI SZOCIOLÓGIA I-II.				
Kredit: 2*2=4	Félév: 2-3	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A két féléves kurzus célja az alapképzésben szerzett szociológiatörténeti, társadalomelméleti ismeretek elmélyítése és kibővítése. A nemzeti bontásban tárgyalt szociológiatörténet – a sajátos hagyományok szellem-, kultúra- és társadalomtörténeti elhelyezésével – bizonyos értelemben a szociológiai gondolkodás szociológiáját is nyújtja. A korán intézményesült amerikai szociológiában a századfordulós kezdetektől jelen van a teoretikusan is igényes empirikus kutatás (W. I. Thomas, F. Znaniecki, P. Lazarsfeld), az igazi elméleti áttörés azonban csak az 1930-as évek végétől, Talcott Parsonsnak sikerül egy hatalmas szintetizáló életműben, amelynek íve a cselekvéseméleti kezdetektől a strukturális-funkcionális felfogáson át a következetessé tett rendszerelméletig terjed. Az egyre monolitikusabbá épülő modell csakhamar egy mérsékeltbb funkcionalizmust (R. K. Merton) hívott életre, amely hathatósan őrzi a parsonsi gondolkodás fontos perspektíváit. Mindezek ellenpontjaként foghatók fel az európai szellemfilozófiai hagyományokat az amerikai pragmatista gondolattal összekapcsoló interpretatív megközelítések, a G. H. Meadet atyjának tartó szimbolikus interakcionizmustól (H. Blumer) az etnometodológiáig (H. Garfinkel). Kifejezetten a rendszergondolat ellenhatásaként született meg egyfelől egy konfliktuselvű szociológia (L. A. Coser), amely azonban mindenekelőtt a konfliktusok összetartó hatásaiban érdekelt, másfelől az egyéni racionális döntések szociológiája, amely pszichológiai és közgazdaságtani kezdetekből kibontakozva (G. C. Homans, M. Olson, J. Elster) James Coleman átfogó társadalomelméletében érte el eddigi csúcspontját. Ilyen módon maradt a sokirányú amerikai társadalmi gondolkodás két gravitációs pontja az eredményesség és a rend. Kötelező olvasmányok: BLUMER, Herbert: „A társadalom mint szimbolikus interakció”, in: FELKAI Gábor–NÉMEDI Dénes–SOMLAI Péter (szerk.): <i>Szociológiai irányzatok a XX. Században</i>. Új Mandátum, Budapest, 2000. 323–331. p. COLEMAN, John, S.: „Társadalomelmélet, társadalomkutatás és cselekvésemélet”, in: FELKAI Gábor–NÉMEDI Dénes–SOMLAI Péter: i. m., 191–214. p. ELSTER, Jon: <i>A társadalom fogaskerekei. Magyarázó mechanizmusok a társadalomtudományokban</i>. Osiris, Budapest, 1995 GOFFMAN, Erving: <i>A hétköznapi élet szociálpszichológiája</i>. Gondolat, Budapest, 1981. HOMANS, George Cacpar: „Társadalmi viselkedés mint csere”, in: FELKAI Gábor–NÉMEDI Dénes–SOMLAI Péter: i. m., 140–152. p. MEAD, George, Herbert: <i>A pszichikum, az én és a társadalom szociálbehaviorista szempontból</i>. Gondolat, Budapest, 1973 MERTON, Robert, King: <i>Társadalomelmélet és társadalmi struktúra</i>. Osiris, Budapest, 2002. PARK, Robert, E.: „A városi közösség mint térbeli mintázat és morális rend”, in: Felkai Gábor–NÉMEDI Dénes–SOMLAI Péter: i. m., 239–247. p. PARSONS, Talcott: Válogatás Talcott Parsons cselekvéseméleti írásaiból. <i>Szociológiai Füzetek</i> 38., Budapest, 1985 PARSONS, Talcott: „Evolúciós univerzálék a társadalomban”, in: <i>Replika</i>, 2008, 19/61., 95–116. p. PARSONS, Talcott: Talcott Parsons a társadalmi rendszerről. <i>Szociológiai Füzetek</i> 45.,				

Budapest, 1988

SUMNER, William, Graham: *Népszokások. Szokások, erkölcsök, viselkedésmódok szociológiai jelentősége*. Gondolat, Budapest, 1978

THOMAS, William, I.–ZNANIECKI, Florian: *A lengyel paraszt Európában és Amerikában*, 6 kötet. Új Mandátum, Budapest, 2002

Ajánlott irodalom:

ALEXANDER, Jeffrey, C.: *Szociológiaelmélet a II. világháború után*. Balassi, Budapest, 1996.

BLUMER, Herbert: *Symbolic Interactionism. Perspective and Method*. Berkeley, Univ. Of. Calif. Press, 1969

COLEMAN, John.: *Foundations of Social Theory*. Cambridge–London, 1990

COSER, Lewis, A.: *The Functions of Social Conflict*, London, 1956

ELSTER, Jon: „Racionális döntések”, in: FELKAI Gábor–NÉMEDI Dénes–SOMLAI Péter: i. m, 215–231. p.

GARFINKEL Harold: „Mi az etnometodológia”, in: FELKAI Gábor–NÉMEDI Dénes–SOMLAI Péter: i. m, 352–378. p.

GOFFMAN, Erving: *Az én bemutatása a mindennapi életben*. Thalassa–Pólya, Budapest, 2000

LASH, Christopher: *Az önimádat társadalma*. Európa, Budapest, 1984

MILLS, C. Wright: *Az uralkodó elit*. Gondolat, Budapest, 1962

NÉMEDI Dénes: *Klasszikus szociológia (1890–1945)*. Napvilág, Budapest, 2005

PARSONS, Talcott–Shils, E.: *Toward a General Theory of Action*, New York, 1962

PARSONS, Talcott: *The Social System*, London, 1951

PARSONS, Talcott: *Action Theory and the Human Condition*, New York, 1978

Tantárgyfelelős: Hidas Zoltán

Oktató: Hidas Zoltán

Tantárgy neve: NÉMET SZOCIOLÓGIA I-II.				
Kredit: 2*2=4	Félév: 1-2	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
A két féléves kurzus célja az alapképzésben szerzett szociológiatörténeti, társadalomelméleti ismeretek elmélyítése és kibővítése. A nemzeti bontásban tárgyalt szociológiatörténet – a sajátos hagyományok szellem-, kultúra- és társadalomtörténeti elhelyezésével – bizonyos értelemben a szociológiai gondolkodás szociológiáját is nyújtja. A XX. Századi német szociológiai diskurzusok megértéséhez elengedhetetlen a mára klasszikusként kanonizálódott német szerzők (Ferdinand Tönnies, Georg Simmel, Max Weber, Alfred Schütz) részben ismétlődő áttekintése. Mivel az intézményesülő német szociológiai gondolkodás intenzív elméleti viták közepette zajlik, így a további bemutatás is részben ezek köré szerveződik. Az 1960-as évek ún. pozitívizmusvitájában a frankfurti iskola (társadalom)kritikai elmélete egy (tudás)kritikai racionalizmussal csapott össze a társadalomkritika lehetősége, illetve a racionalitás és a megértés problémái körül; a Jürgen Habermas és Niklas Luhmann között az 1970/80-as években lezajlott vitában pedig – a kritika problémáján túl – mindenekelőtt cselekvés és rendszer viszonya volt a tét. A további szerteágazó németországi szociológiaelméleti kezdeményezések közül sorra kerül Norbert Elias folyamat- és alakzatelmélete, Arnold Gehlen és Helmuth Plessner „filozófiai antropológiája”, Thomas Luckmann tudásszociológiája, a legújabb törekvésekből pedig Ulrich Beck koncepciója a „kockázattársadalomról” és Gerhard Schulze „élménytársadalom”-elmélete. A tárgyalás menetében újra és újra kiderül, hogy a viták és a sokféleség mélyén egységesítő vonatkoztatási pontként valamiképpen mindmáig ott rejlik a „kultúra” szellemfilozófiából megörökölt emphatikus fogalma.				
Kötelező olvasmányok: BECK, Ulrich: <i>A kockázat-társadalom</i>. Századvég, Budapest, 2003 ELIAS, Norbert: <i>A civilizáció folyamata</i>. Gondolat, Budapest, 2004 ELIAS, Norbert: <i>A szociológia lényege</i>. Napvilág, Budapest, 1999 GEHLEN, Arnold: <i>Az ember – természete és helye a világban</i>. Gondolat, Budapest, 1976 HABERMAS, Jürgen: <i>A kommunikatív cselekvés elmélete</i>. Gondolat, Budapest, (2009) HABERMAS, Jürgen: <i>A társadalmi nyilvánosság szerkezetváltozása</i>. Gondolat, Budapest, 1971 HORKHEIMER, Max – ADORNO, Theodor W.: <i>A felvilágosodás dialektikája</i>, Atlantisz, Budapest, 1990 LUHMANN, Niklas: <i>Bevezetés a rendszerelméletbe</i>. Gondolat, Budapest, 2006 LUHMANN, Niklas: <i>Látom azt, amit te nem látsz</i>. (ford. Kiss Lajos András és mások) Osiris, Budapest, 1999 PAPP Zsolt (szerk.) <i>Tény, érték, ideológia. A pozitívizmus-vita a nyugatnémet szociológiában</i>, Budapest, Gondolat, 1976 SCHULZE, Georg: „Élménytársadalom. A jelenkor kultúrszociológiája. A hétköznapi élet esztétizálódása”, in: <i>Szociológiai Figyelő</i>, 2000, 135–157. o. Simmel, Georg: „Szociológia” (részletek), in: uő: <i>Válogatott társadalomelméleti tanulmányok</i>, Budapest, Gondolat, 1973 TÖNNIES, Ferdinand: <i>Közösség és társadalom</i>, Budapest, Gondolat, 1983 WEBER, Max: <i>Gazdaság és társadalom</i>, Budapest, Közgazdasági és Jogi, 1987 WEBER, Max: <i>Tanulmányok</i>, Budapest, Osiris, 1998 Ajánlott irodalom:				

BALOGH István – KARÁCSONY András: <i>Német társadalomelméletek</i>. Balassi, Budapest, 2000 BERGER, Peter. L.–LUCKMANN, Thomas: <i>A valóság társadalmi felépítése: tudásszociológiai értekezés</i>. Józsefvég, Budapest, 1998 FELKAI Gábor: <i>A német szociológia története a századfordulótól 1933-ig</i>. 2 kötet, Századvég, Budapest, 2006-07. HABERMAS Jürgen.–LUHMANN, Niklas: <i>Theorie der Gesellschaft oder Sozialtechnologie – Was leistet die Systemforschung?</i>, FRANKFURT/M., SUHRKAMP, 1971 HABERMAS, Jürgen: <i>Filozófiai diskurzus a modernségről</i>. Helikon, Budapest, 1998, 273–310. HIDAS Zoltán: „Szociológiai-politikai arcélek”, in: <i>BUKSZ</i>, 2008/2, 109. skk. KISS Lajos András: „A. Schütz és G. H. Mead az idegen-tasztlásról és az én-azonosságról”, in.: <i>Descartes–Kant–Husserl–Heidegger (Munkácsy Gyula emlékkönyv)</i>. Atlantisz, Budapest, 2002. 339–361. MARCUSE, Herbert: <i>Az egydimenziós ember</i>. Kossuth, Budapest, 1990 MARCUSE, Herbert: <i>Ész és forradalom</i>. Gondolat, Budapest, 1982 NÉMEDI Dénes: <i>Klasszikus szociológia (1890–1945)</i>. Napvilág, Budapest, 2005 PLESSNER, Helmuth: <i>Philosophische Anthropologie</i>, FRANKFURT, 1970 SCHULZE, Georg: <i>Die Erlebnisgesellschaft. Kultursoziologie der Gegenwart</i>, FRANKFURT, 1992 SCHÜTZ, Alfred: <i>Der sinnhafte Aufbau der sozialen Welt. Eine Einleitung in die verstehende Soziologie</i>, BÉCS, 1932 SCHÜTZ, Alfred–LUCKMANN, Thomas: <i>Strukturen der Lebenswelt</i>, Neuwied-Darmstadt, 1975 TENBRUCK, Friedrich: „A polgári kultúra”, in: Wessely Anna (szerk.): <i>A kultúra szociológiája</i>. Osiris, Budapest, 1998. 52. skk. WEBER, Max: <i>Világvallások gazdasági etikája. Vallásszociológiai tanulmányok. Válogatás</i>, szerk. HIDAS Zoltán Gondolat, Budapest, 2007
Tantárgyfelelős: Hidas Zoltán Oktató: Hidas Zoltán, Kiss Lajos András, Szepessy Péter

Tantárgy neve: MAGYARORSZÁG TÁRSADALOMTÖRTÉNETE A 20. SZÁZADBAN				
Kredit: 2	Félév: 4	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgyleírás: A kurzus a „rövid huszadik század”-ot illetően mutatja be Magyarország társadalomtörténetét, részletesen taglalva a társadalom szerkezetében bekövetkező alábbi változási folyamatokat: 1896-1990 között külső, államterületi és közjogi változásai nyomán a Magyar Királyság, kikerülve az Osztrák-Magyar Monarchiából, a trianoni békében megállapított területén előbb a „kisország” alig húszévnnyi viszonylagos szuverenitását élvezte, majd a német, s a rövid század második felében a szovjet blokkba kényszerült. Az állam hivatali és a katonai szervezete így több ízben lényegesen megváltozott. Az előnytelen oligarchikus és diktatórikus politikai szervezeti formák alatt azonban folytatódta a társadalomszerkezet változásainak több száz éves európai és regionális tendenciái: az állami protekcionizmus nyomán olykor „erőltetett” (hadi) iparosítás és ipari központosítás, az agrártársadalom kihasználása, majd megszüntetése, a szolgáltató szektor előtérbe kerülése, végül az elektronizáció. Az általános iránynak megfelelően kialakulnak (1947-ig fejlődnek) – központosulnak és bürokratizálódnak – a munkás- és tisztviselői érdekképviselések, előtérben állnak a (polgári) középosztályi kiváltságok; a társadalmilag hasznos tudást a katonát nevelő tanító, a profitermelő értelmiség, a közönséget szolgáló művész, a többé-kevésbé jól fizetett agitátor és ügynök hordozza és képviseli. A művelődés nemzeti, vallási, az elit körében pedig mindinkább nemzetközi műveltségként intézményesül (közép-európai polgári magaskultúra), kialakul a kötelező és egységes központi iskolarendszer, végül megszületik egyfajta média-műveltség. A hosszú távú társadalmi folyamatok egyik alapvető jellemzője, hogy a száz év során az ország elvesztette népesség-újratermelőképességét.				
Kötelező olvasmányok: ANDORKA Rudolf: <i>Társadalmi rétegződés és demográfiai hatásai Magyarországon.</i> 2. kötet. KSH, Budapest, 1970 ERDEI Ferenc: Magyar paraszttársadalom. In: <i>E. F. összegyűjtött művei. A magyar társadalomról.</i> Szerk.: Kulcsár Kálmán. Akadémiai, Budapest, 1980. 83-252. GYÁNI Gábor: Magyarország társadalomtörténete a Horthy-korban. In: Gyáni Gábor-Kövér György: <i>Magyarország társadalomtörténete a reformkortól.</i> Osiris, Budapest, 1998 Ajánlott irodalom: SZEKFÜ Gyula: <i>Három nemzedék és ami utána következik.</i> MKE Nyomda, Budapest, 1934 TÓTH Zoltán: „A magyar középosztály megteremtése” = <i>Századvég</i> 7. (1997) Tél. 46-72.				
Tantárgyfelelős: Tóth Zoltán Oktató: Tóth Zoltán, Bódy Zsombor				

Tantárgy neve: TÁRSADALMI HÁLÓZATOK ÉS TÁRSADALMI TŐKE				
Kredit: 2	Félév: 3	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A tárgy azokat az elméleteket és módszereket mutatja be, amelyek a társadalmat hálózatként értelmezik és elemzik, illetve a kapcsolatokat és azok hálózatait erőforrásnak, társadalmi tőkének tekintik. A tárgyalásra kerülő fontosabb témakörök: 1. Az emberi érintkezési viszonyok jellemző formái a különböző korokban. 2. A hálózati típusú kapcsolatok sajátosságai. 3. A bizalom jelentősége a társadalmi alrendszerek működésében és az életvilágban. 4. A magyar társadalom horizontális szerveződésének hiányosságai, és ezek társadalomtörténeti, strukturális gyökerei. 5. A bizalmi deficit megnyilvánulásai, háttere és következményei. 6. A tudásalapú információs társadalom kialakulásának összefüggése a társadalmi tőke felértékelődésével, a hálózati kapcsolatok középpontba kerülésével. 7. Módszerek a hagyományos szociometriai vizsgálatról a hálózatkutatás legújabb kutatási módjáiig. 8. A hagyományos és az infokommunikációs kapcsolati hálók feltárásának tapasztalatai empirikus kutatási eredmények alapján. 9. A társadalmi tőke feltárásának, akkumulálásának és konvertálásának jelentősége a gazdasági versenyképesség javítása, a területfejlesztés és az életminőség jobb tétele aspektusából. Kötelező olvasmányok: ANGELUSZ Róbert-TARDOS Róbert (szerk.): <i>Társadalmak rejtett hálózata</i>. Magyar Közvéleménykutató Intézet, Budapest, 1991 BARABÁSI Albert-László: <i>Behálózva. A hálózatok új tudománya</i>. Magyar Könyvklub, Budapest, 2003 BOURDIEU, Pierre: Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke <i>In: A társadalmi rétegződés komponensei</i>. Szerk.: ANGELUSZ Róbert, Új Mandátum, Budapest, 1997 CASTELS, Manuel: <i>A hálózati társadalom kialakulása</i>. Gondolat, Budapest, 2005 FUKUYAMA, Francis: <i>Bizalom</i>. Európa, Budapest, 2007 PANKUCSI Márta: A hagyományos és az infokommunikációs kapcsolati hálók. <i>Kultúra és Közösség</i>, Budapest 2004. I. szám, 34-43. o. PANKUCSI Márta: Az elmagányosodás vagy a megértő közösségek kora <i>In: A XXI. Századi technika társadalmi hatásai</i>. Szerk.: BESENYEI Lajos, MTA Jövőkutatási Szakosztály, 2004. 169-175.o. PANKUCSI Márta: Kisebbségek, kohézió és az információs társadalom. <i>Információs Társadalom</i> 4/2006. 86-98. o. Ajánlott irodalom: HANKISS Elemér: <i>Diagnózisok</i>. Magvető, Budapest, 1982 MÉREI Ferenc: <i>Közösségek rejtett hálózata</i>. Osiris, Budapest, 1996 ANGELUSZ Róbert-TARDOS Róbert (szerk.): <i>Társadalmak rejtett hálózata</i>. Magyar Közvéleménykutató Intézet, Budapest, 1991 LENGYEL György – SZÁNTÓ Zoltán (szerk.): <i>Tőkefajták: A társadalmi és kulturális</i>				

erőforrások szociológiája. Aula, Budapest, 1998

Tantárgyfelelős: Farkas Zoltán

Oktató: Furmanné Pankucsi Márta

Tantárgy neve: ALKALMAZOTT SZOCIÁLPSZICHOLÓGIA				
Kredit: 2	Félév: 4	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A gazdaság és politika különböző területein széles körben kerülnek alkalmazásra a szociálpszichológia eredményei. A kurzus célja, hogy a hallgatók képesek legyenek felismerni és elemezni azokat a szociálpszichológiai mechanizmusokat – konformizmus, tömeghatás, csoportdinamikai effektusok –, amelyek segítségével az ezzel foglalkozó szakemberek a politikai propaganda, a reklám és a tömegkommunikáció különféle hatásait fokozni igyekeznek.				
Kötelező irodalom: ARONSON, E.- PRATKANIS, R.: <i>A rábeszélőgép</i>. Budapest, Közgazdasági és Jogi, 1992 CSEPELI Gy.: <i>Szociálpszichológia</i>. Budapest, Osiris, 1997. CSEPELI Gy.: <i>A meghatározatlan állapot</i>. Budapest, Ego-School, 1993 CSEPELI Gy. (szerk.): <i>A kísérleti társadalomlélektan főárama</i>. Budapest, Gondolat Kiadó, 1981 FORGAS, J. P.: <i>A társas érintkezés pszichológiája</i>. Gondolat, Bp, 1989 GOFFMANN, E.: <i>A hétköznapi élet szociálpszichológiája</i>. Budapest, Gondolat kiadó, 1981 HUNYADI Gy. (szerk.): <i>Szociálpszichológia</i>, Gondolat Kiadó, 1978 MÉREI F.: <i>Közösségek rejtett hálózata</i>. Budapest, Osiris Kiadó, 1996 STEPHENSON, G. M.: <i>Alkalmazott szociálpszichológia</i>. 1995. in: Hewstone és mtsai (szerk): <i>Szociálpszichológia</i>. KJK, Budapest. 445-453. o PATAKI, F. (szerk.): <i>Csoportlélektan</i>. Gondolat, 1980 Ajánlott irodalom: ALLPORT, G.: <i>Az előítélet</i>. Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1977 CSEPELI, Gy (szerk.): <i>Előítéletek és csoportközi viszonyok</i>, Közgazdasági és Jogi Kiadó, 1980 <i>Current Research in Social Psychology. Electronic Journal.</i> http://www.uiowa.edu/~grpproc/crisp/crisp.html KAPITÁNY Á. – KAPITÁNY G.: <i>Vonzalmaink és választásaink mélyszerkezete. Beszédünk és személyiségünk rejtett jelrendszere</i>. Budapest, Kossuth Kiadó, 1989 SIKLAKI I.: <i>A szóbeli befolyásolás alapjai I-II</i>. Budapest, Tankönyvkiadó, 1990 SMITH, E. R.- Mackie, D. M.: <i>Szociálpszichológia</i>. Budapest, Osiris, 2001				
Tantárgyfelelős: Vajda Zsuzsanna Oktató: Vajda Zsuzsanna				

Tantárgy neve: TÁRSADALOMFILOZÓFIA				
Kredit: 2	Félév: 1	Heti órszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A tantárgy keretében klasszikus társadalom- és történelemfilozófiai szövegeken alapuló előadásokra fog sor kerülni a következő témákban: 1. A társadalom és a történelem megismerésének lehetősége 2. Az ún. „szubsztantív” történelemfilozófiák problémái 3. A történelmi fejlődés gondolata és lehetőségei 4. Liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus 5. A történelem végcéljának koncepciója és az utópiák 6. Ún. negatív és ún. pozitív szabadság				
Kötelező és ajánlott irodalom: LENDVAI L. Ferenc – ORTHMAYR Imre (szerk.): <i>Újkori társadalomfilozófia I-II.</i>, Miskolc: ME, 2000 (részletek a következő szerzőktől: Kant, Burke, Condorcet, Constant, Hegel [Történelemfilozófia], Marx [A tőke], Polányi, Popper, Collingwood). MORUS: <i>Utópia</i>, Budapest: Magyar Helikon, 1963 LUKÁCS: „Mi az ortodox marxizmus?”, in: <i>Történelem és osztálytudat</i>, Budapest: Magvető, 1971 HAYEK: Miért nem vagyok konzervatív?, in Ludassy Mária (szerk.): <i>Az angolszász liberalizmus klasszikusai II.</i>, Budapest: Atlantisz, 1992 BERLIN: <i>Négy esszé a szabadságról</i>, Budapest: Európa, 1990				
Tantárgyfelelős: Lendvai L. Ferenc Oktató: Hidas Zoltán				

Tantárgy neve: KULTURÁLIS EMLÉKEZET ÉS IDENTITÁS				
Kredit: 2	Félév: 4	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: Az identitás legújabb koncepciói az „elbeszélés” és az „emlékezés” jegyében értelmezik és kezelik egyéni (P. Ricœur) és társas (J. Assmann) önazonosságunkat. Az identitás emlékezés szempontú felfogásának legtömörebb megfogalmazása az „azok vagyunk, amire emlékezünk” tétele. A kurzus ennek az összekapcsolásnak a jegyében tárgyalja egyrészt az identitás-, másrészt az emlékezésfogalom történetét: megismerteti a személyes és a kollektív identitás különböző elméleteivel, és bemutatja az emlékezés mibenlétéről és működéséről alkotott elképzeléseket, mindkét esetben kitérve a filozófiai, pszichológiai és szociológiai vonatkozásokra is. Mindezek áttekintése egyúttal a jellegzetesen újkorinak bizonyuló identitás- és emlékezés gondolat szociológiáját is nyújtja, amikor szétagolódásban és felejtésben problematikussá vált és egységre vágyó önmagunkról ad képet. A két kérdés tekervényes elméleti útjának végigkövetése, motívumaiknak és társadalmi-történelmi környezetüknek a feltárása ilyen módon hozzájárul az újkori nyugati ember – mi magunk – megértéséhez.				
Kötelező olvasmányok: ANDERSON, Benedict: <i>Elképzelt közösségek. Gondolatok a nacionalizmus kialakulásáról és elterjedéséről</i>. L'Harmattan, Budapest, 2006 ASSMANN, Jan: <i>A kulturális emlékezet. Írás, emlékezés és politikai identitás a korai magaskultúrákban</i>. (ford. Hidas Zoltán) Atlantisz, Budapest, 1999 BERGER, Peter L.–Luckmann, Thomas: <i>A valóság társadalmi felépítése. Tudásszociológiai értekezés. József Attila Műhely</i>, Budapest, 1998 ERIKSON, Erik, Homburger: „Az életciklus: az identitás epigenezise”, in: uő: <i>A fiatal Luther és más írások</i>. Gondolat, Budapest, 1981. 437. skk. FOUCAULT, Michael: „Az önmagasság technikái [1984]”, in: uő: <i>Nyelv a végtelenhez</i>. Latin Betűk, Debrecen, 2000, 345. skk. GIDDENS, Anthony: <i>Modernity and Self-Identity. Self and Society in the Late Modern Age</i>. CAMBRIDGE, 1991 HALBWACHS, Maurice: „A kollektív emlékezet és az idő”, in: FELKAI Gábor–NÉMEDI Dénes–SOMLAI Péter: <i>Olvasókönyv a szociológia történetéhez I.</i>, Új Mandátum, Budapest, 2000. 403–432. p. HIDAS, Zoltán: „Megváltó identitás. Fogalomszociológiai vázlat”, in: <i>Pannonhalmi Szemle</i> 2008/1, 73–85. p. MEAD, George, Herbert: <i>A pszichikum, az én és a társadalom szociálbehaviorista szempontból</i>. Gondolat, Budapest, 1973 RICŌEUR, Paul: „A narratív azonosság”, in: LÁSZLÓ János – TOMKA Beáta (szerk.): <i>Narratív pszichológia</i>, Budapest, 2001 SIMMEL, Georg: „A társadalmi csoport önfenntartása”, in: uő: <i>Válogatott társadalomelméleti tanulmányok</i>. Novissima, Budapest, 2001. 104–165. p. TAYLOR, Charles: <i>Sources of the Self. The Making of the Modern Identity</i>. CAMBRIDGE, 1989 Ajánlott irodalom: ASSMANN, Jan: <i>Mózes, az egyiptomi. Egy emléknymegfejtése</i>. Osiris, Budapest, 2003 BICZÓ Gábor (szerk.): <i>Az Idegen. Variációk Simmeltől Derridáig</i>. Csokonai, Debrecen, 2004 ERŐS Ferenc: <i>Az identitás labirintusai. Narratív konstrukciók és identitás-stratégiák</i>. Osiris, Budapest, 2001				

HANKISS Eelemér: <i>Az ezerarcú Én. Emberlét a fogyasztói civilizációban</i>. Osiris, Budapest, 2005 HOFER Tamás–NIEDERMÜLLER Péter (szerk.): <i>Hagyomány és hagyományalkotás</i>. MTA Néprajzi Kutatócsoport, Budapest, 1987, 15–66. o. HUNTINGTON, Samuel, P.: <i>A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása</i>. Európa, Budapest, 1998 LUCKMANN, Thomas: „Personal Identity as an Evolutionary and Historical Problem”, in: uő: <i>Life-World and Social Realities</i>, LONDON, 1983, 95. o. skk. MAUSS, Marcel: „Az alany: a személy”, in: uő: <i>Szociológia és antropológia</i>. Osiris, Budapest, 2004. 393–421. p. NIETZSCHE, Friedrich.: „A történelem hasznáról és káráról”, in: uő: <i>Korszerűtlen elmélkedések</i>. Atlantisz, Budapest, 2004 NORA, Pierre: „Emlékezet és történelem között. A helyek problematikája”, in: <i>Aetas</i> 1999/3, 142–157. p. OLICK, Jeffrey, K.–ROBBINS, Joyce: „A társadalmi emlékezet tanulmányozása”, in: <i>Replika</i> 37 (1999) PARSONS, Talcott: „The Superego and the Theory of Social Systems”, in: uő és mások: <i>Working Papers on the Theory of Action</i>. NEW YORK, 1953 YERUSHALMI, Yosef, Haim: <i>Záchor. Zsidó történelem és zsidó emlékezet</i>. Osiris, Budapest, 2000
Tantárgyfelelős: Hidas Zoltán Oktató: Hidas Zoltán

Tantárgy neve: BEVEZETÉS A PSZICHOANALÍZISBE				
Kredit: 2	Félév: 3	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: Tudományos vitatottsága ellenére a Freud alapította pszichoanalízis elméletként és terápiaként is változatlan népszerűségnek örvend, központi fogalmai pedig a közgondolkodásba és a köznyelvbe is beépültek. Az ember 'tudattalan' bensőjébe nyújtott megrendítő belátásai és azok minden szellemi területre kiterjedő hatásai miatt a 20. századot kulturális értelemben joggal nevezik „Freud századának”. A kurzus célja e klasszikus és önmagában is sokrétű lélektani irányzatnak, az ún. 'mélypszichológiának' és kritikáinak a bemutatása. Kései munkáiban magát Freudot is mindinkább foglalkoztatták elméletének általános társadalom- és kultúraelméleti következményei, mások pedig szociológia és pszichológia szerves összekapcsolására is kísérletet tettek. A freudi elmélet középpontját alkotó személyiségpszichológán, illetve annak különböző alakváltozatain kívül ezért hangsúlyosan szerepelnek a pszichoanalízist társadalomelméletileg továbbgondoló szerzők és művek is.				
Kötelező olvasmányok: BUDA B.: <i>A pszichoanalízis és modern irányzatai</i>. Budapest: Gondolat, 1971 ERIKSON, E. H.: <i>Gyermekkor és társadalom</i>. Budapest: Osiris, 2002 FERENCZI S.: <i>Lélekgyógyászat. Válogatott írások</i>. Budapest: Kossuth, 1997 FREUD, S.: <i>Álomfejtés</i>. Budapest: Helikon, 2000 FREUD, S.: <i>Bevezetés a pszichoanalízisbe</i>. Budapest: Gondolat, 1986 FREUD, S.: <i>Esszék</i>. Budapest: Gondolat, 1995 FREUD, S.: <i>A halálösztön és az életösztönök</i>. Budapest: Műzsák, 1991 FREUD, S.: <i>Tömegpszichológia. Társadalomlélektani írások</i>. Budapest: Cserépfalvi, 1995 FROMM, E.: <i>Menekülés a szabadság elől</i>. Budapest: Akadémiai, 1993 JONES, E.: <i>Sigmund Freud élete és munkássága</i>. Budapest: Európa, 1973 JUNG, C. G.: <i>Az ember és szimbólumai</i>. Budapest: Göncöl, 1993 JUNG, C. G.: <i>Bevezetés a tudattalan pszichológiájába</i>. Budapest: Európa, 1990 JUNG, C. G.: <i>A lélektani típusok általános leírása</i>. Budapest: Európa, 1989 JUNG, C. G.: <i>Freud és a pszichoanalízis</i>. Budapest: Scolar, 2006 MARCUSE, L.: <i>Eros and civilization</i>. Boston: Beaton, 1955 MCLYNN, F.: <i>C. G. Jung élete és munkássága</i>. Budapest: Kossuth, 1998 PARSONS, T.: <i>Social Structure and Personality</i>, New York: Free Press, 2007 RÓHEIM G.: <i>Primitív kultúrák pszichoanalitikus vizsgálata. Tanulmányok</i>. Budapest: Gondolat, 1984 Ajánlott irodalom: ERIKSON, E. H.: <i>A fiatal Luther és más írások</i>. Budapest: Gondolat, 1991 ERŐS F. (szerk.): <i>Sigmund Freud. Válogatás az életműből</i>. Budapest: Európa, 2003 ERŐS F.: <i>Analitikus szociálpszichológia. Történeti és elméleti tanulmányok</i>. Budapest: Új Mandátum, 2001 ERŐS F.: <i>Pszichoanalízis, freudizmus, freudomarxizmus</i>. Budapest: Gondolat, 1986 FERENCZI S.: <i>Lelki problémák a pszichoanalízis tükrében. Válogatás Ferenczi Sándor tanulmányaiból</i>. Budapest: Magvető, 1982 <i>Freud avagy a modern individuum felfedezése</i>. Budapest: Napvilág, 1997 FREUD, S.: <i>Mózes. Michelangelo Mózes</i>. Budapest: Európa, 1987				

FREUD, S.: *Önéletrajzi írások*. Budapest: Cserépfalvi, 1989

FROMM, E.: *A rombolás anatómiája*. Budapest: Háttér, 1991

FROMM, E.: *Pszichoanalízis és vallás*. Budapest: Akadémiai, 1995

FROMM, E.: *Sigmund Freuds Psychoanalyse. Grösse und Grenzen*. Stuttgart, 1979

FROMM, E.: *Die Entdeckung des gesellschaftlichen Unbewussten. Zur Neubestimmung der Psychoanalyse*. Weinheim–Basel: Beltz, 1990

GAY, P.: *Freud. A life for our time*. London: Dent, 1988

GEDO, J. E.: *A pszichoanalízis fejlődése. A modern elmélet és gyakorlat*. Budapest: Animula, 2006

GEDO, J. E.: *A pszichoanalízis nyelvei*. Budapest: Animula, 2007

GRÜNBAUM, A.: *A pszichoanalízis alapjai*. Budapest: Osiris, 1996

Hermann I.: *A pszichoanalízis mint módszer*. Budapest: Gondolat, 1995

JUNG, C. G.: *Emlékek, álmok, gondolatok*. Budapest: Európa, 1987

JUNG, C. G.: *A nyugati és a keleti vallások lélektanáról*, Budapest: Scolar, 2005

LACAN, J.: *Les quatre concepts fondamentaux de la psychanalyse*. Párizs: Editions du Seuil, 1990

LAPLANCHE, J.–PONTALIS, B. (szerk.): *A pszichoanalízis szótára*. Budapest: Akadémiai, 1994

MARCUSE, L.: *Sigmund Freud. Sein Bild vom Menschen*. Reinbek: Rowohlt, 1956

NELSON, B. (szerk.): *Freud and the 20. century*. New York: Meridian Books, 1957

SULLOWAY, F. J.: *Freud, a lélek biológusa. Túl a pszichoanalitikus legendán*. Budapest: Gondolat, 1987

SZUMMER Cs.: *Freud nyelvjátéka. A pszichoanalízis mint hermeneutika és narráció*. Budapest: Cserépfalvi, 1993

WEBSTER, R.: *Miben tévedett Freud? Bűn, tudomány, pszichoanalízis*. Budapest: Európa, 2002

ZARETSKY, E.: *Secrets of the soul: a social and cultural history of psychoanalysis*, New York, Alfred A. Knopf, 2004

Tantárgyfelelős: Hidas Zoltán
Oktató: Hidas Zoltán

II. Szakmai törzsanyag

Tantárgy neve: SZOCIOLÓGIAI KUTATÁSOK MÓDSZERTANA				
Kredit: 2	Félév: 1	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A kurzus a szociológiai kutatások általános logikáját és a kutatások tervezését mutatja be. A félév során a hallgatók megismerkednek a szociológiai vizsgálatok alapfogalmaival, a kutatások megtervezésének lépéseivel, a kutatásokat meghatározó elméletekkel. A félév során választ keresünk arra a kérdésre, hogy miért és hogyan kutat egy szociológus, melyek a szociológiai kutatások konceptuális alapjai, hogyan zajlik az operacionalizálás, milyen mintavételi eljárásokkal tudunk kutatást kivitelezni, melyek az adatgyűjtés és adatgenerálás módszerei, illetve melyek az alapvető (elsősorban egy- illetve kétváltozós) elemzési eljárások. A kurzus célja az, hogy az első félévben megismertesse a hallgatókat a társadalomtudományi kutatások alapjaival. A kurzus során megszerzett ismeretek segítik a hallgatókat a bonyolultabb és összetettebb – az egyéb módszertani órák során ismertetésre kerülő - elemzési eljárások és koncepciók sikeres elsajátításában.				
Kötelező olvasmányok: FALUS Iván (szerk.): <i>Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe</i> . Műszaki Kiadó, Budapest, 2004 HÉRA Gábor – LIGETI György: <i>Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása</i> . Osiris, Bp., 2005 BABBIE, Earl: <i>A társadalomtudományi kutatás gyakorlata</i> . Balassi, Bp., 2001 CSEH-SZOMBATHY László – FERGE Zsuzsa: <i>A szociológiai felvétel módszerei</i> . Budapest, Közgazdasági és Jogi, 1971 Ajánlott irodalom: MASON, Jennifer: <i>Kvalitatív kutatás</i> . Jászöveg Műhely, Bp., 2005. SEIDMAN, Irving: <i>Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer</i> . Műszaki, Bp., 2002. SOLT Otília: Interjúzni muszáj. IN: <i>Uő: Méltóságot mindenkinek. Összegyűjtött írások I.</i> Beszélő, Budapest, 1998. p: 29–48. SILVERMAN, David: <i>Doing Qualitative Research</i> . Sage Publications, 2000. VICSEK Lilla: <i>Fókuszcsoport</i> . Osiris, Bp., 2006.				
Tantárgyfelelős: Tóth Kinga Dóra Oktató: Tóth Kinga Dóra				

Tantárgy neve: KÖZVÉLEMÉNYKUTATÁS

Kredit: 2	Félév: 4	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
---------------------	--------------------	---------------------------	-------------------------------	--------------------------------------

Tantárgy leírása:

A kurzus a „Szociológiai kutatások módszertana” a „Többváltozós elemzések” és a „Mintavétel” című kurzusokkal szerves egységet képezve elmélyíti és alkalmazza a változókról, a változók közötti kapcsolatokról, az oksági viszonyokról, a kutatás megtervezéséről és a kvantitatív adatok elemzéséről tanultakat.

A tárgy célja az, hogy megismertesse a hallgatókat a közvéleménykutatás módszereivel, az arra alkalmas témákkal, az adatok elemzésének, értelmezésének eszközeivel.

A félév során az alábbi témák kerülnek tárgyalásra:

1. A közvélemény-kutatás témái, területei és módszerei.
2. A vélemény, közvélemény és attitűd fogalma. A közvélemény-kutatás kialakulása.
3. A kutatás folyamata, előkészítése, pontos célmeghatározás.
4. Kutatási terv, feladat-, idő- és költségterv készítése. Adatgyűjtési módszerek.
5. A megkérdezés szabályai. A megkérdezéses technikák.
6. Kérdőívszerkesztés, kérdőív-szerkesztési gyakorlatok, a megkérdezés lebonyolítása. (összeállítás, kipróbálás, kérdéstípusok).
7. Mérés és skálaképzés. Összehasonlító és nem összehasonlító skálaképzési technikák.
8. Kérdőbiztosok feladatai, az adatgyűjtés és a kérdezés jellemzői.
9. A kérdőív feldolgozás alapjai, az információk elemzése. Kérdezési technikák.
10. Adatfelvétel. Adattisztítás. Adatfeldolgozási technikák.
11. Szekunder, illetve primer információk fogalma. Szekunder információk lényege, a kapott információk értékelése. A szekunder információk előnyei, hátrányai.
12. Primer kutatás szerepe, jelentősége. Primer információk megszerzésének módszerei.
13. A kutatás eredményeinek statisztikai elemzése. A változók közötti kapcsolatok sajátosságai.
14. A kérdőíves kutatások megbízhatósága és érvényessége.

Kötelező olvasmányok:

ANGELUSZ Róbert- TARDOS Róbert szerk.: *Mérésről mérésre*, Budapest, DKMKKA 2006
ANGELUSZ Róbert: *Kommunikáló társadalom*, Budapest, Ferenczy 1995
ANGELUSZ Róbert- TARDOS Róbert szerk.: *Törések, hálók, hidak*, Budapest, DKMKKA 2005
BERTALAN László szerk.: *A kvantitatív társadalomkutatás modelljei*, Budapest Helikon, 2006
BOURDIEU, Pierre: *A közvélemény nem létezik*, In: *A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése*, Budapest Gondolat, 1987
LÉDERER Pál: *A szociológus, a módszerei, meg a szövege*, Budapest Új Mandátum, 2002
RUDAS Tamás: *Hogyan olvassunk közvélemény-kutatásokat?* Új Mandátum, 1998
RUDAS Tamás: *Közvélemény-kutatás: Értelmezés és kritika*. Corvina, 2006
SÍKLAKI István: *Vélemények mélyen: A fókuszcsoporthoz módszer: a kvalitatív közvéleménykutatás alapszere*, Budapest, Kossuth, 2006

Ajánlott irodalom:

GRUSIN, B. A.: *A vélemények világa: a közvélemény-kutatás metodológiai problémái*. Budapest, Gondolat, 1971
FISCHER György: *Hihetünk-e a közvélemény-kutatásoknak? (Hogyan készülnek és mennyire*

pontosak a közvélemény-kutatások) Bagolyvár, 2001
HORVÁTH György: *Vélemények mérlegen.* Budapest, Nemzeti Tankönykiadó, 1996
VICSEK Lilla: Fókuszcsoport: *Elméleti megfontolások és gyakorlati alkalmazás.* Budapest, Osiris, 2006

Tantárgyfelelős: Varga Beatrix
Oktató: Domán Csaba, Szilágyi Roland

Tantárgy neve: TÖBBVÁLTOZÓS ELEMEZÉSEK

Kredit: 2	Félév: 3	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
---------------------	--------------------	---------------------------	-------------------------------	--------------------------------------

Tantárgy leírása:

A kurzus a „Szociológiai kutatások módszertana”, a „Mintavétel” és a „Közzvéleménykutatás” című kurzusokkal szerves egységet alkotva a több változó együttes használatára épülő kutatásokkal és elemzési eljárásokkal ismerteti meg a hallgatókat.

A tárgy a többváltozós statisztikai elemzések kivitelezésének módszereit, technikáit, az elemzés módjait tárgyalja.

Az alábbi témák kerülnek tárgyalásra:

1. A sztochasztikus folyamatok elemzésének általános metodikai kérdései, korlátok és lehetőségek.
2. A statisztikai modellezés, elmélet-módszertan-alkalmazás.
3. Függetlenség-vizsgálat.
4. Variancia-analízis, homogenitás-vizsgálat, illeszkedésvizsgálat.
5. Többdimenziós normális eloszlás
6. Korrelációszámítás: korrelációs együtthatók számítása, értelmezése.
7. Kétváltozós, lineáris regresszió, nemlineáris regresszió típusainak áttekintése.
8. Nemlineáris modellek transzformációi, valamint a korrelációs kapcsolat szorosságának mérésének lehetőségei.
9. Regressziós modellek feltételrendszerének ellenőrzése.
10. Esettanulmányok az SPSS statisztikai programcsomag felhasználásának és alkalmazásának lehetőségeit alkalmazva.
11. Skála-transzformáció.
12. Többváltozós korreláció és regresszió-analízis, paraméterbecslések, gyakorlati alkalmazások.
13. Korrelációs együtthatóra vonatkozó próbák.
14. Optimális regresszió-függvény meghatározása
15. Klasszifikációs módszerek: faktorelemzés, klaszter-elemzés (hierarchikus, nem hierarchikus klaszterezés), diszkriminancia-elemzés (kétszoportos, többszoportos diszkriminancia-elemzés), többdimenziós skálázás
16. Komplex esettanulmányok az SPSS statisztikai programcsomag felhasználásának és alkalmazásának lehetőségeit alkalmazva.

Kötelező irodalom:

DOMÁN Csaba-SZILÁGYI Roland-DR VARGA Beatrix: *Kvantitatív elemzések módszertana*, ME, egyetemi jegyzet

DOMÁN Csaba-SZILÁGYI Roland-DR VARGA Beatrix: *Többváltozós statisztikai elemzések* ME, egyetemi jegyzet

FÜSTÖS László – KOVÁCS Erzsébet: *A számítógépes adatelemzés statisztikai módszerei*. Budapest, Tankönyvkiadó, 1989

FÜSTÖS László: *Látens változós modellek*. Budapest, Társi Omikk, 1991

FÜSTÖS László: *Az exploratív faktorelemzés módszerei*. MTA Szociológiai Kutatóintézet, 1988

FÜSTÖS László: *Értéktérkép: 16 ország értéktérképe a Gyermeknevelési elvek tükrében*. MTA Szociológiai Kutatóintézet, 1988

Ajánlott irodalom:

SZÉKELYI Mária-BARNA Ildikó: *Túlélőkészlet az SPSS-hez (Többváltozós elemzési technikák társadalomtudományi kutatók számára)*. Typotex, Budapest, 2005

Tantárgyfelelős: Varga Beatrix

Oktató: Szilágyi Roland, Domán Csaba

Tantárgy neve: EU STATISZTIKA				
Kredit: 3	Félév: 4	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A kurzus a „Szociológiai kutatások módszertana”, a „Mintavétel” a „Közzvéleménykutatás” és a „Többváltozós elemzések” című kurzusokkal szerves egységet alkotva elsősorban statisztikai adatok másodelemzésének elsajátítására és használatára épít. A gyakorlatok során áttekintjük a különféle statisztikai adatszolgáltatásra szakosodott szervezeteket, különös tekintettel a KSH hazai és nemzetközi tevékenységére, illetve 2005-2008 közötti stratégiai programjára. Bemutatjuk a KSH és az Eurostat kapcsolatát, illetve az Eurostat kialakulását. Áttekintjük a nemzetközi statisztikai tevékenységet befolyásoló alapelveket, illetve a nemzetközi statisztikai élet legfontosabb dokumentumait. Foglalkozunk a nemzetgazdasági mérlegrendszer jelentőségével a területi statisztikában, illetve az egyszerűbb statisztikai módszerek jelentőségével a területi elemzésekben. Kitérünk a statisztikai módszerek alkalmazhatósága a területi elemzésekben az SPSS segítségével.				
Kötelező olvasmányok: CSATÁRI Bálint: <i>A település- és területfejlesztés adatbázisainak, információs rendszereinek szerepe a területi folyamatok értékelésében In.: A terület- és településfejlesztés kézikönyve</i> Ceba kiadó 2001. pp. 165 – 180. HERVIG, Birg: <i>A világ népessége: Dinamikus növekedés és leseledő csapdák.</i> Budapest, Corvina, 2005 <i>Magyarország népessége, 1986-2006 : Területi népességelőreszámítás</i> / [összeáll. Hablicsek László, Langerné Rédei Mária, Szabó Kálmán] ; [kiad. A Központi Statisztikai Hivatal Népességtudományi Kutató Intézet], Budapest, KSH, 1987 <i>Magyarország népessége, 1986-2021 országos népességelőreszámítás</i> / [összeáll. Hablicsek László, Langerné Rédei Mária, Szabó Kálmán ; kiad. A Központi Statisztikai Hivatal Népességtudományi Kutató Intézet], Budapest, KSH, 1987 MOLNÁR Tamás: <i>Területi statisztikai elemzési módszerek</i>, Kaposvár: Agroinform, 2004 VERES Judith: <i>Statisztika és demográfia.</i> Budapest, Tankönyvkiadó, 1988 VERES Valér: <i>Demográfia és népességszociológia. Új mandátum</i>, 2007 <i>KSH, TÁRKI kiadványok</i> Ajánlott irodalom: <i>Területi Statisztika</i> című folyóirat egyes számai				
Tantárgyfelelős: Besenyei Lajos Oktató: Besenyei Lajos				

Tantárgy neve: MINTAVÉTEL				
Kredit: 2	Félév: 2	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A kurzus a „Szociológiai kutatások módszertana”, a „Közüvéleménykutatás” és a „Többsváltóós elemzések” című kurzusokkal egységet alkotva a mintavétel különböző módjait világítja meg – elsősorban kvantitatív kutatásokban. A kurzus célja az, hogy a hallgatók a félév végére megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek a valószínűségi és nem valószínűségi mintavételi eljárásokról és azok gyakorlati alkalmazásáról. A kurzus során az alábbi témák kerülnek tárgyalásra: 1. Mintavételi eljárások alkalmazási lehetőségei. 2. Mintából való következtetések alkalmazási lehetőségeit, illetve korlátait. 3. Mintajellemzők fontosabb tulajdonságai 4. Mintavételi módszerek ismertetése, alkalmazási lehetőségeinek buktató 5. Reprezentatív megfigyelés, egyéb részleges megfigyelés. 6. Véletlen mintavételi tervek: független azonos eloszlású minta, egyszerű véletlen minta, rétegzett minta, csoportos minta, többlépcsős mintavétel. 6. Kombinált és mesterséges minták. 7. Nem véletlen mintavételi tervek: Szisztematikus kiválasztás, kvótás kiválasztás, önkényes kiválasztás, koncentrált kiválasztás hólabda módszer. 8. Optimális mintanagyság meghatározása, kisminták problémái. 9. Mintavételi, illetve nem mintavételi hibák típusa, jellemzői és kezelésük lehetőségei. 10. Adatgyűjtés tervezése. 11. Kérdőívszerkesztés szabályai, kritériumai. 12. Adatkezelés, hiányzó értékek kezelése, skála-transzformáció 13. Adatgyűjtés költségének és megbízhatóságának vizsgálata. 14. Komplex esettanulmányok való társadalmi problémákra koncentrálv. Kötelező olvasmányok: MOKSONY Ferenc: <i>Gondolatok és adatok : Társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése</i>. Budapest, Osiris, 1999 SZILÁGYI Roland: <i>Mintavételi eljárások</i>. 2007. Egyetemi jegyzet HUNYADI László: <i>A mintavétel alapjai</i>. BKÁE-SZÁMKI, Budapest, 2001 Ajánlott irodalom: BABBIE, Earl: <i>A társadalomtudományi kutatás gyakorlata</i>. Balassi, Budapest, 1999 MARTON Ádám: <i>A reprezentatív felvételek megbízhatósága</i>. KSH, Budapest, 1991 Tantárgyfelelős: Varga Beatrix Oktató: Szilágyi Roland, Domán Csaba				

Tantárgy neve: KVALITATÍV KUTATÁSI MÓDSZEREK				
Kredit: 2	Félév: 2	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírás: A tárgy a módszertani kurzusok sorába illeszkedve kifejezetten a kvalitatív kutatási módszerekre fókuszál. A tantárgy a kvalitatív kutatás jellegzetességeit, mögöttes elméleteit, adatgenerálási technikáit, kvalitatív kutatások során nyert „adatok” vizsgálatának, elemzésének lehetőségeit illetve a kvalitatív tanulmányok megírásának módszereit tárgyalja. A kurzus során megismerkednek a hallgatók a kvalitatív kutatás definíciójával, természetrajzával, a kvalitatív és kvantitatív kutatások közti határmegvonás problematikájával. Tárgyaljuk a kvalitatív kutatások mögöttes elméleteit: az interpretivista filozófiai tradíciót, a grounded theory-t, az etnometodológia és szimbolikus interakcionizmus módszertani hagyatékát. Terítékre kerül a kvalitatív kutatástervezés, ezen belül az adagenerálás és az „intellektuális rejtvények” problémája. Bemutatásra kerülnek a különböző kvalitatív adatgenerálási módszerek, az interjúzás, a terepkutatás, a megfigyelés, az esettanulmány. Foglalkozunk a különböző vizuális adatok elemzési, értelmezési lehetőségeivel. Részletesen foglalkozunk az interjúk különféle szempontú csoportosításával és ennek mentén kialakítható típusaival, mint például az oral history interjú vagy a fókuszcsoportos interjú illetve narratív interjú. Áttekintjük a különféle, kvalitatív kutatások során alkalmazható mintavételi eljárásokat. Foglalkozunk a kvalitatív adatok csoportosításával, elrendezésével, elemzésre való előkészítésével. Megismerkedünk az elemzés hagyományos és számítógépes formáival, ezen belül az ATLAS.ti adatgeneráló szoftverrel. Végül tárgyaljuk a kvalitatív kutatások alapján történő tanulmányírás technikáit, főbb szempontjait.				
Kötelező olvasmányok: BABBIE, E.: <i>A társadalomtudományi kutatás gyakorlata</i>, Balassi kiadó, Budapest. 2001 BARTLETT, F. C.: <i>Az emlékezés</i>. Budapest: Gondolat. 1985 EHMANN Bea: <i>A szöveg mélyén. A pszichológiai tartalomelemzés</i>. Budapest: Új Mandátum. 2002 FALUS Iván: <i>A megfigyelés</i>. In: Falus Iván (szerk.): <i>Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe</i>. Műszaki Kiadó, Budapest, 125–170. 2004 GOLNHOFFER Erzsébet: <i>Az esettanulmány</i>. Műszaki Kiadó, Budapest. 2001 KVALE, Steinar: <i>Az interjú</i>. Jászöveg, 2005 MASON, JENNIFER: <i>Kvalitatív kutatás</i>. (ford.Tóth Kinga Dóra), Jászöveg, 2005 SÁNTHA Kálmán: <i>Mintavétel a kvalitatív pedagógiai kutatásban</i>. Kutatás-módszertani Kiskönyvtár, Gondolat Kiadó, Budapest. 2006 SEIDMAN, I.: <i>Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer</i>. Műszaki Kiadó, Budapest. 2002 VICSEK Lilla: <i>Fókuszcsoport</i>. Osiris, 2006 Ajánlott irodalom: GUBA, E. G. , & LINCOLN, Y. S.: <i>Effective evaluation: Improving the usefulness of evaluation</i>				

results through responsive and naturalistic approaches.. San Francisco: Jossey-Bass. 1981

GYUKITS György: *Gyermekvállalás a nagyvárosi szegénynegyedben élő fiatalkori roma nők körében.* Szociológiai Szemle. 2003/2. 59-83. oldal.

ERŐS Ferenc, KOVÁCS András és LÉVAI Katalin: *Hogyan jöttem rá, hogy zsidó vagyok?* In *Medvetánc* 2–3: 129–144. 1985

KÓNYA A.: *Személyes múlt és történelem: Memoárok.* In *Tanulás, kezdeményezés, alkotás.* Pléh Cs., László J. és Oláh A. (szerk.). Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, 286–293. 2001

KÓNYA A.: *Szubjektív történelem. (Történelem az önéletrajzi visszaemlékezésben)* In *Emigráció és identitás. '56-os magyar menekültek Svájcban.* Kanyó T. (szerk.). Budapest: L'Harmattan–MTA Kisebbségkutató Intézet, 149–162. 2002

KRIPPENDORF, K.: *A tartalomelemzés módszertanának alapjai.* Balassi Kiadó, Budapest. 1995

LÁSZLÓ János: *A történetek tudománya.* Budapest: Új Mandátum. 2005

PATTON, M. Q.: *How to use qualitative methods in evaluation.* Newbury Park, CA: Sage. 1987

PATTON, M. Q.: *Qualitative evaluation and research methods* (2nd ed.). Newbury Park, CA: Sage. 1990

PETŐ, Andrea (szerk.): *To Look at Life through Women's Eyes: Women's Oral Histories from the Former Soviet Union.* New York: Open Society Institute. 2002

SZABOLCS Éva: *Kvalitatív metodológia a pedagógiában.* Műszaki Kiadó, Budapest. 2001

TÓTH Kinga Dóra: *Kiemelkedett cigányok (Gypsy/Travellers) etnikai identitásának jellegzetességei Angliában.* Szociológiai Szemle, 2004/2.

VAJDA Júlia és KOVÁCS Éva: *Mutatkozások. Zsidó élettörténetek.* Budapest: Múlt és Jövő. 2002

Tantárgyfelelős: Tóth Kinga Dóra

Oktató: Tóth Kinga Dóra, Gyukits György, Mihályi Helga

Tantárgy neve: TÖRTÉNETI DEMOGRÁFIA				
Kredit: 3	Félév: 2	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A kurzus a módszertani órák közé illeszkedve a történeti demográfia bemutatására fókuszál. A bevezető órák a történeti demográfia fogalmát, elméleteit valamint szemléletét és módszereit mutatják be, ami lehetővé teszi a szaktudomány természet- és társadalomtudományok (matematika, földrajz, demográfia, statisztika) közötti elhelyezését, ugyanakkor szemlélteti a történeti részdiszciplínákhoz (a gazdaság- és társadalomtörténethez, a hadtörténethez, a kultúra történetéhez) való kötődéseit is. A történeti demográfia forrásainak (pl. anyakönyvek, összeírások, népszámlálások) megismertetése után a szeminárium rekonstruálja a különböző történeti korszakok népesedési folyamatait (a népesedés szerkezete, termékenység, halandóság, reprodukció). Ezt követően szó lesz a migrációról (a vándormozgalmakról), a családról és a háztartásról, a nemekről, illetve a népességgpolitikáról, továbbá az újabb kutatási irányok (pl. a demográfiához kötődő mentalitások) magyarországi adaptációjáról. Mindezt a lokális és regionális demográfiai és népesedési jelenségek vizsgálatával egészíti ki, s fontosnak tartja az európai összehasonlításokat is.				
Kötelező olvasmányok: ANDORKA Rudolf: A családrekonstitúciós vizsgálat módszerei (<i>Történeti Demográfiai Füzetek 4.</i>) KSH Népeségtudományi Kutató Intézet, Budapest, 1988 ARIES, Philippe: <i>Gyermek, család, halál.</i> Gondolat, Budapest, 1987 DÁNYI Dezső (szerk.): <i>Demográfiai átmenet Magyarországon.</i> Budapest, 1991 DIAMOND, Jared: <i>Háborúk, járványok, technikák. A társadalmak fátumai.</i> Typotex, Budapest, 2006 DIEDERIKS, Hermann e.a.: <i>Nyugat-európai gazdaság- és társadalomtörténet. A rurális társadalomtól a gondoskodó államig.</i> Osiris, Budapest, 1995 EGYED Ákos: A székelyföld népessége és társadalma 1750-1850 között. In: <i>Magyarország történeti demográfiája (896-1995).</i> Szerk.: KOVACSICS József. KSH, Budapest, 1997. 241-249.				
Ajánlott irodalom: FARAGÓ Tamás: Háztartás, család, rokonság = <i>Etnographia</i> 1983/2. 216-254. <i>Uő: Tár és idő – család és történelem. Társadalomtörténeti tanulmányok.</i> Bíbor, Miskolc, 1999. <i>Uő: Történeti demográfia.</i> In: BÓDY Zsombor-Ö. KOVÁCS József (szerk.): <i>Bevezetés a társadalomtörténetbe.</i> Osiris, Budapest, 2003. 302-340. KOVACSICS József: A történeti statisztika forrásai. Budapest, 1957. <i>Uő.: (szerk.): Magyarországi történeti demográfiája. (896-1995).</i> KSH, Budapest, 1997 LIVI-BACCI, Massimo: <i>A világ népességének rövid története.</i> Osiris, Budapest, 1999 TÓTH Zoltán: <i>Szekszárd társadalma a századfordulón. Történeti rétegződés és társadalmi átrétegződés a polgári átalakulásban.</i> Akadémiai, Budapest, 1986. TÓTH Zoltán: <i>A népesség gyarapodása és polgárosodása. In: 19. századi magyar történelem 1790-1918.</i> Szerk.: GERGELY András. Korona, Budapest, 1999. 405-415. TÓTH Zoltán: <i>Társadalomfogalmak az osztrák és magyar foglalkozásstatisztikában.</i> Akadémiai doktori értekezés. Kézirat. Budapest, 2007 (MTA Könyvtára)				

Tantárgyfelelős: Tóth Zoltán
Oktató: Tóth Zoltán

Tantárgy neve: ANGOL SZAKSZÖVEG ELEMZÉSE ÉS FORDÍTÁSA I-II.				
Kredit: 2*2=4	Félév: 3-4	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: Az angol szakszövegek megértését elősegítő szemináriumon, a hallgatók nyelvi szintjétől függő módszerrel dolgozunk fel eredeti anyanyelvi angol szövegeket. A szemeszterek során elsősorban szociológiaelméleti szempontból jelentős szövegek kerülnek feldolgozásra.				
Kötelező olvasmányok: BERGER, P. L. - LUCKMANN, T: <i>The Social Construction of Reality</i> . Harmondsworth, Middlesex: Penguin, 1971 MEAD, George, Herbert: <i>Mind, self and society</i> , Chicago: University of Chicago Press, 1934 MCKENZIE, Roderick D.; Park, Robert Ezra; Burgess, Ernest Watson : <i>The City</i> . Chicago: University of Chicago Press, 1967 TALCOTT, Parsons: <i>Structure of Social Action</i> , publ. McGraw Hill, 1937 TALCOTT, Parsons: <i>Toward a General Theory of Action</i> : Edited by Talcott Parsons and Edward A. Shils. Cambridge: Harvard University Press, 1951				
Tantárgyfelelős: Urbán Anna Oktató: Urbán Anna				

Tantárgy neve: NÉMET SZAKSZÖVEG ELEMZÉSE ÉS FORDÍTÁSA I-II.				
Kredit: 2*2=4	Félév: 3-4	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: Noha az angol egyetemes nyelve mindinkább az angol, az alapítók klasszikus munkán kívül ma is születnek kizárólag németül hozzáférhető jelentős szociológiai kezdeményezések. A félév során különböző műfajú német szociológiai szövegeket olvasunk és értelmezünk közösen. A cél az idegen nyelvű szakirodalom olvasásában való jártasság megszerzése. Mindezen túl szövegek tágabb kontextusára is kitékintünk: interpretációjuk közege a kultúráként felfogott nyelv. Az órákon lehetőség van rá, hogy aktuális szociológiai diskurzusokról olvassunk, és igény szerint a hallgatók speciális szakmai érdeklődési körének, igényeinek megfelelő szövegekkel is foglalkozzunk.				
Kötelező olvasmányok: ELIAS, Norbert: <i>Was ist Soziologie?</i>, Weinheim, Juventa, 1996. HABERMAS, J.: <i>Die Zukunft der menschlichen Natur. Auf dem Weg zu einer liberalen Eugenik?</i>, Frankfurt/M., Suhrkamp, 2001. HABERMAS, J.: <i>Legitimationsprobleme im Spätkapitalismus</i>, Frankfurt/M., Suhrkamp, 1973 JOAS, Hans (szerk.): <i>Lehrbuch der Soziologie</i>, Frankfurt, Campus, 2007. LUHMANN, N.: <i>Einführung in die Theorie der Gesellschaft</i>, Heidelberg, Carl Auer, 2005 SIMMEL, G.: <i>Individualismus der modernen Zeit und andere soziologische Abhandlungen</i>, Frankfurt/M., Suhrkamp, 2008 WEBER, M.: Die protestantische Ethik und der Geist des Kapitalismus, in: uő: <i>Gesammelte Aufsätze zur Religionssoziologie I.</i>, Tübingen, Mohr, 1920				
Tantárgyfelelős: Hidas Zoltán Oktató: Hidas Zoltán				

Tantárgy neve: FRANCIA SZAKSZÖVEG ELEMZÉSE ÉS FORDÍTÁSA I-II.				
Kredit: 2*2=4	Félév: 3-4	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírás: A francia szakszövegek megértését elősegítő szemináriumokon, a hallgatók nyelvi szintjétől függő módszerrel dolgozunk fel eredeti anyanyelvi francia szövegeket. A nyelvi készségek fejlesztése mellett az órák célja, a francia társadalomtudományi gondolkodásmód, tudományos szerzői gyakorlat megismertetése.				
Kötelező olvasmányok: BOURDEAU, Michel: La notion classique de catégorie. <i>In: L'enquete sur les catégories. Raisons pratiques</i> , 1994/5. 77-104. o. BOURDIEU, Pierre: <i>Les intellectuels et les pouvoirs. Retour sur notre soutien à Solidarnosc'</i> , in Michel Foucault, une histoire de la vérité. Paris: Syros. BOURDIEU, Pierre: <i>Un Art moyen, essai sur les usages sociaux de la photographie</i> . Paris: Les Editions de Minuit. 1965 BOURDIEU, Pierre: <i>Sociologie de l'Algérie</i> . (New Revised and Corrected Edition, 1961). Paris: Que Sais-je. 1958 BONU, Bruno –MONDADA, Lorenza –RELIEU, Marc: Catégorisation: l'approche de Sacks. <i>In: L'enquete sur les catégories. Raisons pratiques</i> 1994/5. 129-148. o. RELIEU, Marc: Les catégories dans l'action. <i>In: L'enquete sur les catégories. Raisons pratiques</i> 1994/5. 185-218. o. Ajánlott irodalom: QUÉRÉ, Louis: Présentation. <i>In: L'enquete sur les catégories. Raisons pratiques</i> 1994/5. 7-40. o.				
Tantárgyfelelős: Bódy Zsombor Oktató: Bódy Zsombor				

III. Differenciált ismeretek

III. 1. Kisebbségsszociológiai szakirány

Tantárgy neve: SZOCIOLÓGIAI MÓDSZEREK ALKALMAZÁSA A KISEBBSÉGGUTATÁSBAN				
Kredit: 4	Félév: 1	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírás: A szemináriumok során a társadalomkutatási módszerek átisméltése, áttekintése, illetve a kisebbségkutatásban alkalmazott társadalomkutatási módszerek áttekintése után megismerkedünk és elemzünk néhány – elsősorban hazai – kutatást, mely a kisebbség-többség viszonyát, a kisebbségekkel kapcsolatos előítéleteket, a kisebbségi léthelyzet problémáit, illetve a nemi, szexuális, egészségi állapot szerinti, kulturális, életmódbeli és más tényezők alapján kisebbségekhez tartozók helyzetének szociológiai leírását adja. Nagyító alá vesszük ezen kutatások szemléletmódját, fogalomhasználatát, kutatómódszertanát, illetve az eredmények elemzésére alkalmazott módszereit.				
Kötelező olvasmányok és ajánlott irodalom: GAYER GYULÁNÉ–KRAUSZ Éva–HATOS Gyula: Az 1961-64 között született közép súlyos értelmi fogyatékos fiatal felnőttek helyzetének vizsgálata. In: <i>Közép súlyos értelmi fogyatékos felnőttekről</i> . MTA Szociológiai Kutató Intézete, Szociálpolitikai Értesítő 1985. 2, 15–90. o. BORBÉLY Sjoukje–CSÁNYI Yvonne–FÖLDINÉ ANGYALOSSY Zsuzsa–KISS Ágota–MISÉTA Zsuzsa–PAPP Gabriella–PERLUSZ Andrea–RÓZSÁNÉ CZIGÁNY Enikő–SZABÓ Ildikó: <i>Fogyatékos gyermekek integrált nevelése hazai kísérletek tükrében</i> . Budapest, BGGYTF, 1995 HAVASI Virág: <i>Értékrendi és életminőségbeli különbségek a miskolci roma és nem roma lakosok körében</i> . PhD értekezés tézisei. Kézirat. LADÁNYI János–CSANÁDI Gábor–GERŐ Zsuzsa: A „megszüntette megőrzött gyógyó”. A kisegítő iskola egy nyomkövetéses vizsgálat tükrében. In: <i>Kritika</i> 1996. július, 8–11. BINDORFFER Györgyi: <i>Kettős identitás</i> . Új Mandátum, Budapest, 2001 KENDE Anna: „Értelmiségiként leszek roma és romaként leszek értelmiségi”. Kézirat. TÓTH Kinga Dóra: <i>Sikeres cigányok Magyarországon és Angliában</i> . L’Harmattan, Budapest, 2008 KOTICS József: Integráció vagy szegregáció? Cigányok a háromszéki Zabolán. In. KOTICS József: <i>Mások tekintetében</i> . KVAT, Miskolc, 2001. 73-94. o.				
Tantárgyfelelős: Tóth Kinga Dóra Oktató: Tóth Kinga Dóra, Havasi Virág				

Tantárgy neve: KISEBBSÉGSZOCIOLÓGIA				
Kredit: 3	Félév: 1	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A tárgy megismerteti a hallgatókat a társadalmak kisebbségekre és többségre tagolódásának releváns szempontjaival, a kisebbségek különböző típusaival. Elemzi a kisebbségek és a többségi társadalom kapcsolatának különböző formáit, bemutatja az asszimiláció, a szegregáció és az integráció folyamatait. Foglalkozik a kategorizáció, a sztereotípiák, az előítélet, az etnocentrizmus, a bünbakképzési mechanizmus kisebbségi vonatkozásaival. Részletesen tárgyalja a Magyarországon élő nemzeti (elsősorban szlovák, szerb, horvát, görög, örmény, sváb, ruszin) és etnikai kisebbségek, valamint a határon túli magyarság helyzetét. Kitér a kisebbségi jogokra és érvényesítésük intézményrendszerére, gyakorlatára. Bemutatja a diszkrimináció megjelenési formáit, a diszkrimináció elleni küzdelem módszereit. Hangsúlyt helyez az esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód mellett az egymás megértésére és megegyezésre irányuló kommunikáció gyakorlati jelentőségének bemutatására. A magyarországi cigányság helyzetének tárgyalása során az etnikai, a szociális és a kulturális vonatkozások összekapcsolódására mutat rá, a romakutatások eredményeit mutatja be, elemzi. A tárgy foglalkozik a nemi, szexuális, egészségi állapot szerinti, kulturális, életmódbeli és más tényezők alapján kisebbségekhez tartozók helyzetének szociológiai vizsgálatával. Kötelező olvasmányok: CSEPELI György – ÖRKÉNY Antal – SZÉKELYI Mária (szerk.): <i>Kisebbségsszociológia. Szöveggyűjtemény egyetemi és főiskolai hallgatók számára.</i> Minoritás Alapítvány, Budapest, 1997 PANKUCSI Márta: A kisebbségek helyzete, mint a demokrácia megvalósulásának mércéje. In: <i>Demokrácia és patriotizmus</i> (szerk: Hell Judit és Lendvai L. Ferenc). Miskolci Egyetem 1997. 25-31.o. PANKUCSI Márta: <i>Kisebbségek, kohézió és az információs társadalom.</i> Információs Társadalom 4/2006. 86-98.o. Ajánlott irodalom: ALLPORT, Gordon W.: <i>Az előítélet.</i> Gondolat, Budapest, 1977 CSEPELI György–ÖRKÉNY Antal–SZÉKELYI Mária: Szertelen módszerek. In: <i>Szöveggyűjtemény a kisebbségi ügyek rendőrségi kezelésének tanulmányozásához.</i> COLPI, Budapest, 1997, 130–172. o. CSEPELI György–FÁBIÁN Zoltán–SIK Endre: Xenofóbia és a cigányságról alkotott vélemények. In: KOLOSI Tamás–TÓTH István György–VUKOVICS György (szerk.) <i>Társadalmi riport</i> 1998. Budapest, Társi, 458–489. CSEPELI György–ÖRKÉNY Antal–SZÉKELYI Mária: <i>Grappling with National Identity. How Nations See Each Others in Central Europe.</i> Akadémiai, Budapest, 2000 ERŐS Ferenc: Etnicitás és identitás – a cigányellenesség dimenziói a mai magyar társadalomban. In: <i>ERŐS Ferenc (szerk.) Megismerés, előítélet, identitás.</i> Új Mandátum, Budapest, 1998. 237–245. o. FÁBIÁN Zoltán–ERŐS Ferenc: Autoritarizmus és társadalmi tényezők a cigányellenesség magyarázatában. In: <i>ERŐS Ferenc (szerk.) Azonosság és különbözőség. Tanulmányok az identitásról és az előítéletről.</i> Scientia Humana, Budapest, 1996. 182–200. o. GELLNER, Ernest: <i>Nations and Nationalism.</i> Blackwell, London, 1984. HAVAS Gábor–KEMÉNY István: A magyarországi romákról. In:				

Szociológiai Szemle, 1996. (3): 3–20.

HOROWITZ, Donald L.: *Ethnic Groups in Conflict*. Berkeley, University of California Press, Los Angeles, 1985

HUNYADY György: *Mi lenne velünk sztereotípiák nélkül?* Magyar Pszichológiai Szemle, 2. 213-238 , 2001

HUNYADY György (szerk.): *Nemzetkarakterológiák*. Budapest, Osiris Kiadó, 2001

KOLOS Tamás: *A terhes babapiskóta*. Osiris, Budapest, 2000

ÖRKÉNY Antal: *Hétköznapi igazsága. Igazságossági felfogások egy nemzetközi összehasonlítás tükrében*. Új Mandátum, Budapest, 1997

ÖRKÉNY Antal–SZÉKELYI Mária: Igazságosság és társadalomkép. In: *Századvég*, 1999. (tél): 87–113.

SOLT Ottília: *Méltóságot mindenkinek*. Beszélő, Budapest, 1998

TÓTH Kinga Dóra: *Sikeres cigányok identitása Angliában és Magyarországon*. L' Harmattan, 2008

Tantárgyfelelős: Tóth Kinga Dóra

Oktató: Furmanné Pankucsi Márta

Tantárgy neve: TÁRSADALMI EGYENLŐTLENSÉGEK				
Kredit: 3	Félév: 3	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A kurzus bemutatja a társadalmi egyenlőtlenségekre vonatkozó elemzési kereteket, az egyenlőtlenség legfontosabb dimenzióit. A félév során az alábbi témák kerülnek tárgyalásra: 1. A társadalmi viszony, a társadalmi helyzet és a társadalmi struktúra fogalmának főbb értelmezései. 2. A struktúra és a rétegződés megkülönböztetése, társadalmi különbségek és egyenlőtlenségek. 3. Karl Marx és Max Weber osztályelmélete. 4. A társadalmi struktúra normativista, funkcionalista elmélete. 5. A társadalmi struktúra konfliktuselméleti megközelítése. 6. Kísérlet a funkcionalista és a konfliktuselméleti struktúra- és rétegződésmélet egyesítésére. 7. Modern osztályelméletek, neo-marxista és neo-weberiánus megközelítések. 8. Az iparosodási folyamat és a társadalmi struktúra alakulása. 9. Társadalmi egyenlőtlenségek, meritokrácia, iskola és mobilitás. 10. Társadalmi rétegződés és életstílus. 11. A társadalmi helyzet empirikus mérése: munkamegosztási helyzet, osztályhelyzet, foglalkozási presztízs, társadalmi-gazdasági státusz, a státuszinkonzisztencia. 12. A társadalmi struktúra kapcsolathálózati felfogása és a tőkeelméletek. 13. A szocialista társadalom struktúrájának megközelítései: a munkamegosztásra és a munkajelleg csoportokra épülő megközelítések, piac és redisztribúció, az L-modell és a két-háromszög modell. 14. A társadalmi struktúra, rétegződés és egyenlőtlenségek alakulása Magyarországon a rendszerváltás után. 15. A társadalmi egyenlőtlenségek különböző formáinak (pld. Nemi, etnikai helyzetből adódó) elemzése.				
Kötelező olvasmányok: ANDORKA Rudolf –HRADIL, Stefan –. PESCHAR, Jules L (szerk.): <i>Társadalmi rétegződés.</i> Aula, Budapest, 1995 ANGELUSZ Róbert (szerk.): <i>A társadalmi rétegződés komponensei.</i> Új Mandátum, Budapest, 1999 FARKAS Zoltán: <i>A társadalmi viszonyok. Az intézményes szociológia elmélete.</i> Bíbor, Miskolc, 1997 (2001), 310-316, 364-399, 486-516. o. KOLOSÍ Tamás: <i>Tagolt társadalom.</i> Gondolat, Budapest, 1987, 89-123. o. RÓBERT Péter (szerk.): <i>A társadalmi mobilitás. Hagyományos és új megközelítések.</i> Új Mandátum, Budapest, 1998 Ajánlott irodalom: ALEXANDER Jeffrey C.: <i>Szociológiaelmélet a II. világháború után.</i> Balassi, Budapest, 1996, 122-147. o. ANDORKA Rudolf: A társadalmi egyenlőtlenségek növekedése a rendszerváltás óta. In:				

Szociológiai Szemle 1996. 1.

- ANDORKA Rudolf: *A társadalmi mobilitás változásai Magyarországon*. Gondolat, Budapest, 1982.
- ANGELUSZ Róbert – TARDOS Róbert: *Hálózatok, stílusok, struktúrák*. ELTE Szociológiai Intézet, 1991
- ANGELUSZ Róbert – TARDOS Róbert: A magyarországi kapcsolathálózatok néhány sajátossága. In: *Szociológia 1988. 2.*
- ANGELUSZ Róbert – TARDOS Róbert: Társadalmi átrétegződés és szociális-politikai identifikáció. In: *Szociológiai Szemle 1995. 2.*
- CSITE András – KOVÁCH Imre: Gazdasági elit: útban az osztályhatalomhoz. In: *Társadalmi Szemle. 1998. 4.*
- DARVAS Á. – TAUSZ K.: A gyermekek szegénysége. In: *Szociológiai Szemle, 2002/4. 95-120.*
- DARVAS Á. – TAUSZ K.: *Gyermekszegénység*. Demos, Budapest, 2006
- FÁBIÁN Zoltán – KOLOSI Tamás – RÓBERT Péter: Fogyasztás és életstílus. In: KOLOSI T. – TÓTH I. Gy. – VUKOVICH Gy. (szerk.): *Társadalmi Riport 2000*. Budapest, TÁRKI, 2000. 225-259. o.
- FERGE Zsuzsa 1969: *Társadalmunk rétegződése*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1969, 77-158. o.
- FERGE Zsuzsa: A rendszerváltás megítélése. In: *Szociológiai Szemle 1996. 1.*
- FERGE Zsuzsa: A társadalmi struktúra és az iskolarendszer közötti néhány összefüggés. In: FERGE Zsuzsa: *Társadalompolitikai tanulmányok*. Gondolat, Budapest, 1980
- GAZSÓ Ferenc: A társadalmi folyamatok és az oktatási rendszer. In: *Századvég. Új folyam.* 1997. 7. szám
- KOLOSI Tamás (szerk.) *Elméletek és hipotézisek. Rétegződés-modell vizsgálat I.* Társadalomtudományi Intézet, 1982
- KOLOSI Tamás (szerk.): *Egyenlőtlen helyzetek*. Kossuth, Budapest, 1988
- KOLOSI Tamás – RÓBERT Péter: A magyar társadalom szerkezeti átalakulásának és mobilitásának főbb folyamatai a rendszerváltás óta. In: KOLOSI T. – TÓTH I. Gy. – VUKOVICH Gy. (szerk.): *Társadalmi Riport 2004*. TÁRKI, 2004. 48-74. o.
- KOLOSI Tamás: *A terhes babapiskóta: A rendszerváltás társadalmi szerkezete*. Osiris, Budapest, 2000
- KOLOSI Tamás: Előre. A státuszmegszerzés és az esélyegyenlőtlenség komplex megközelítése. In: *Szociológiai Szemle 2006. 1. szám. 93-102. o.*
- KONRÁD György- SZELENYI Iván: *Az értelmiség útja az osztályhatalomhoz*. Gondolat, Budapest, 1989
- LENGYEL György – SZÁNTÓ Zoltán (szerk.): *Tőkefajták. A társadalmi és kulturális erőforrások szociológiája*. AULA, Budapest, 1998
- RÓBERT Péter: Családösszetétel, társadalmi tőke és iskolai egyenlőtlenségek. In: *Útközben. Tanulmányok a társadalomtudományok köréből*. Somlai Péter 60. születésnapjára. Új Mandátum, Budapest, 2001. 94-120. o.
- RÓBERT Péter: *Társadalmi mobilitás. A tények és vélemények tükrében*. 2. kiadás ARTT – Századvég, 2001
- SZALAI Erzsébet: *Gazdasági elit és társadalom a magyarországi újkapitalizmusban*. Aula, Budapest, 2001
- SZELENYI Iván-ERIK Costello: A piaci átmenet elmélete: vita és szintézis. In: *Szociológia Szemle 1996. 2.*
- SZELENYI Iván: *Új osztály, állam, politika*. Európa, Budapest, 1990. 77-83. o.
- TARDOS Róbert: Kapcsolathálózati megközelítés: Új paradigma? In: *Szociológiai Szemle. 1995. 4.*

VEBLEN, Thorstein: *A dologtalan osztály elmélete*. KJK, Budapest, 1975
WEBER, Max: *Gazdaság és társadalom. A megértő szociológia alapvonalai. I.* (Ebből a negyedik fejezet) Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1987, 303-308. o.

Tantárgyfelelős: Farkas Zoltán
Oktató: Farkas Zoltán

Tantárgy neve: KULTÚRA ÉS TÁRSADALOM				
Kredit: 3	Félév: 3	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A „kultúra” fogalma újabban a szociológia egyik kulcsfogalmává lépett elő. E „kulturalista fordulat” nyomán sokan egyenesen úgy vélik, a társadalmiságról való gondolkodást egy átfogó kultúrafogalom jegyében kell újragondolnunk, akár a társadalom fogalmának feladása árán is. Ha azonban a kultúrát nem egyszerűen a társadalom részterületeként (művészet, művelődés stb.), hanem sajátos dimenziójaként értjük, ez a gondolat már klasszikus szerzőknek is sajátja. A kurzus célja e régi-új fogalom szociológiai szerepének az áttekintése és teherbíróképességének vizsgálata. Bemutatjuk mindenekelőtt a klasszikus és újabb társadalomtudományi – pszichológiai, antropológiai, szociológiai – kultúrafelfogásokat; röviden kitérünk a kultúra mint társadalmi szféra kérdéseire; végül vázoljuk a kultúratudományként és kultúraszociológiaként felfogott szociológia újabb koncepcióit.				
Kötelező olvasmányok: BOURDIEU, Pierre: <i>La distinction. Critique sociale du jugement</i>, Párizs, 1979 CASSIRER, Ernst: <i>An Essay on Man. An Introduction to a Philosophy of Human Culture</i>, NEW YORK, 1944 FREUD, Sigmund: <i>Totem és tabu</i>. Göncöl, Budapest, 1990 FREUD, Sigmund: <i>Rossz közérzet a kultúrában</i>. Kossuth, Budapest, 1992 GEERTZ, Clifford: <i>Az értelmezés hatalma. Antropológiai írások</i>. Osiris, Budapest, 2001 GEHLEN, Arnold: <i>Az ember. Természete és helye a világban</i>. Gondolat, Budapest, 1976 LUHMANN, Niklas: <i>Látom azt, amit te nem látsz</i>. Osiris, Budapest, 1999 MALINOWSKI, Bronislaw: <i>Baloma. Válogatott írások</i>. Gondolat, Budapest, 1972 RÓHEIM Géza: <i>Primitív kultúrák pszichoanalitikus vizsgálata</i>. Gondolat, Budapest, 1984 SIMMEL, Georg: <i>A pénz filozófiája</i>. Osiris, Budapest, 2004 SIMON Róbert (szerk.): <i>A vallástudomány klasszikusai. Szöveggyűjtemény portrévázlatokkal</i>. Osiris, Budapest, 2003 WEBER, Max: <i>Tanulmányok</i>. Osiris, Budapest, 1998 WEBER, Max: <i>Világvallások gazdasági etikája. Vallásszociológiai tanulmányok. Válogatás</i>, (szerk.: Hidas Zoltán). Gondolat, Budapest, 2006 WESSELY Anna (szerk.): <i>A kultúra szociológiája</i>. Osiris, Budapest, 2003 Ajánlott irodalom: BOHANAN, Paul – GLAZER, Mark (szerk.): <i>Mérföldkövek a kulturális antropológiában</i>. Panem, Budapest, 1997 ELIAS, Norbert: <i>A civilizáció folyamata. Szociogenetikus és pszichogenetikus vizsgálatok</i>. Gondolat, Budapest, 1987 HAFERKAMP, Hans (szerk.): <i>Sozialstruktur und Kultur</i>, Frankfurt/M., 1990 HAHN, Alois: <i>Konstruktionen des Selbst, der Welt und der Geschichte. Aufsätze zur Kultursoziologie</i>. Frankfurt/M., 2000 HIDAS Zoltán: „A ’szerencsétlen tudat’ szociológiája. Max Weber kultúrafogalmához”, in: Molnár Attila Károly (szerk.): <i>Szellem és etika</i>, Budapest, Századvég, 2005, 201–214. NIEDHARDT, Freidhelm–LEPSIUS, Rainer, M.–WEIß, Johannes (szerk.): <i>Kultur und Gesellschaft</i> (KZfSS-különszám, 27.). Opladen, 1986 RECKWITZ, Andreas: <i>Die Transformation der Kulturtheorien. Zur Entwicklung eines</i>				

Theorieprogramms. Weilerswist, 2000

SCHULZE, Gerhard: *Die Erlebnisgesellschaft. Kultursoziologie der Gegenwart.* Frankfurt/M., 1992

TENBRUCK, Friedrich: *Perspektiven der Kultursoziologie. Gesammelte Aufsätze,* Opladen, 1996

THURN, Hans Peter: *Soziologie der Kultur.* Stuttgart stb., 1976

TOMASELLO, Michael: *Gondolkodás és kultúra.* Osiris, Budapest, 2002

WEBER, Alfred: *Kulturgeschichte als Kultursoziologie.* Leiden, 1935

Tantárgyfelelős: Hidas Zoltán

Oktató: Hidas Zoltán

Tantárgy neve: MULTIKULTURALITÁS				
Kredit: 3	Félév: 1	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A szeminárium célja, hogy esettanulmányokon keresztül mutassa be a multikulturalitás témáját. A hallgatók etnikai, nyelvi, kulturális, vallási, életmódbeli, vagyoni-gazdasági témájú multikulturális élethelyzeteket bemutató szövegek és filmek elemzésén keresztül elsajátítják a multikulturális szituációk felismerésének gyakorlatát. Kiemelt feladat, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy a saját kultúra bármely reprezentációjának megfogalmazása egyúttal ontológiai értelemben előfeltevésszerű hivatkozás a „másikra”, az idegenre. A tantárgy első alkalmai az idegen konstrukciójának általános kérdését elemzik, majd ezt követően multikulturális élethelyzetek esettanulmányokon keresztül megvalósított értelmezésével foglalkoznak. A multikulturalitás bevett antropológiai elemzési kategóriái a nyelvi interferencia, a többnyelvűség és az asszimiláció további elemzési perspektívát jelentenek. Látni kell, hogy jelenünk fokozott migrációs nyomása eredményeként kialakuló multikulturális élethelyzetek sokaságát általában az érintettek konfliktushelyzetként értelmezik. A kurzus célja, hogy a hallgatók a szituációkon keresztül képesek legyenek azok megoldására javaslatot megfogalmazni.				
Kötelező olvasmányok: BICZÓ Gábor (szerk.): <i>Az Idegen. Variációk Simmeltől Derridáig</i>. Csokonai, Debrecen, 2005 FEISCHMIDT Margit (szerk.): <i>Multikulturalizmus</i>. Osiris, Budapest, 1997 GHEORGHE, Nicolae – ACTON, Thomas: A multikulturalitás problémái: kisebbségi, etnikai, nemzetiségi és emberi jogok. In: <i>Replika</i> (23–24) 1996 KOMLÓSI László Imre – KNIPF Erzsébet: Egynyelvűség és többnyelvűség, interkulturalitás és multikulturalitás. In: <i>Modern filológiai közlemények</i> (4) 2002. 44–53. o. KOTICS József: Integráció vagy szegregáció? Cigányok a háromszéki Zabolán. In. KOTICS József: <i>Mások tekintetében</i>. KVAT, Miskolc, 2001. 73-94. o. Ajánlott irodalom: GOLDBERG, David Theo (szerk.): <i>Multiculturalism. A Critical Reader</i>. Blackwell, Oxford, 1994				
Tantárgyfelelős: Kotics József Oktató: Kotics József				

Tantárgy neve: EURÓPA NÉPEI ÉS KULTURÁLIS KISEBBSÉGEI				
Kredit: 3	Félév: 2	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A tantárgy célja, hogy bemutassa Európa – Közép-Európán kívüli – népeinek történetét, a földrész nyelvi, etnikai, vallási, kulturális és nemzeti sokféleségét. Hangsúlyosan foglalkozunk az eltérő nemzetépítési és államfejlődési modelleknek a kultúrára, a mentalitásra, a mindennapokra gyakorolt hatásával, valamint a kulturális kontaktusok természetével és a modernitás migrációs folyamatai eredményeként – főleg Nyugat- és Észak-Európában – létrejött multikulturális társadalmakkal. A kurzus során az európai nagyhatalmi törekvések tér- és identitás szervező hatását éppúgy érintjük, mint az európai egység gondolat fejlődéstörténetét és az integráció 20. századi történetét.				
Kötelező olvasmányok: BODEN, Martina: <i>Krónika kézikönyv. Európa</i>. Magyar Könyvklub, Budapest, 2001 BRAUDEL, Fernand: <i>Franciaország identitása. I-II</i>. Helikon, Budapest, 2003 FERNÁNDEZ-ARRESTO, Felipe: <i>Európa népei</i>. Budapest: Corvina, Budapest, 1995 DAVIES, Norman: <i>Európa története</i>. Osiris, Budapest, 2000 DIEDERIKS, H. A. – LINDBLAD, J. Th. – NOORDAM, D. J. – QUISPÉL, G. C. – de VRIES, B. M. A. – VRIES, P. H. H. (szerk.): <i>Nyugat-európai gazdaság- és társadalomtörténet</i>. Osiris, Budapest, 1995 ILYÉS, Zoltán: Researching and Interpreting Diaspora. – Remarks on Social Science Research into the Diaspora Communities of the Carpathian Basin. In: BALÁZS Balogh – ZOLTÁN Ilyés eds.: <i>Perspectives of Diaspora Existence. Hungarian Diasporas in the Carpathian Basin—Historical and Current Contexts of a Specific Diaspora Interpretation and Its Aspects of Ethnic Minority Protection</i>. Akadémiai, Budapest, 2006. 45-63. p. Ajánlott irodalom: ÁDÁM Péter: <i>Francia-magyar kulturális szótár</i>. Corvina, Budapest, 2004 BART István: <i>Angol-magyar kulturális szótár</i>. Corvina, Budapest, 2002 GRÜBER Károly: <i>Európai identitások: régió, nemzet, integráció</i>. Osiris – BIP – Kisebbségekért Pro Minoritate Alapítvány [Pro Minoritate könyvek], Budapest, 2002 HOBSBAWM, Eric J.: <i>A nacionalizmus kétszáz éve</i>. Maecenas Kiskönyvtár, Budapest, 1997 PÁNDI Lajos (összeáll.): <i>Köztes-Európa 1756-1997 (Kronológia)</i>. Teleki László Alapítvány, Budapest 1999				
Tantárgyfelelős: Ilyés Zoltán Oktató: Ilyés Zoltán				

Tantárgy neve: NEMZETI KISEBBSÉGEK				
Kredit: 3	Félév: 1	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A kurzus célja az, hogy a nemzet és nemzetiség fogalmának tárgyalásától kezdve elemezze a többségre és kisebbségre vonatkozó elméleteket, a kisebbségi léthelyzetre vonatkozó filozófiai elméleteket, illetve hogy bemutassa a Magyarországon élő nemzeti kisebbségeket és a kisebbségi autonómiák kérdéseit. A kurzus keretén belül az alábbi problémaköröket tárgyaljuk: 1. A nemzet fogalma – fogalomtörténeti megközelítés. A nemzetkarakterológia típusai és jellemzői. 2. A nemzetiség fogalmának elméleti és történeti problémái. 3. Többség- és kisebbségelméletek. A kisebbségi létértelmezés filozófiai és etikai problémái. Kisebbségtípusok. 4. Hagyomány, identitás, modernitás elméleti kérdései 5. A kelet-közép-európai nemzetállami rendszerek a 20. században 6. Magyarországi nemzeti kisebbségek Trianon előtt és után 7. Magyar kisebbség a szomszédos országokban 8. Többségi és kisebbségi identitásproblémák a 21. század elején. 9. Kisebbségi autonómiák kérdései az Európai Unióban és Magyarországon Kötelező olvasmányok: BIBÓ István: A kelet-európai kisállamok nyomorúsága. In: <i>Válogatott tanulmányok (1945-1970)</i>. 2. köt., Budapest, 1986 CSEPELI György-ÖRKÉNY Antal-SZÉKELY Mária: <i>Nemzetek egymás tükrében. A Kárpát-medence térségében élő nemzeti többségek és kisebbségek interetnikus viszonyai</i>. Budapest, 2003 GEREBEN Ferenc: <i>Identitás, kultúra, kisebbség. Felmérés a közép-európai magyar népesség körében</i>. Budapest, 1999 GLATZ Ferenc (szerk.): <i>Magyarország és a magyar kisebbségek. Történeti és mai tendenciák</i> (=Magyarország az ezredfordulón. Stratégiai kutatások a Magyar Tudományos Akadémián. Műhelytanulmányok) Budapest, 2002 HUNYADY György (szerk.): <i>Nemzetkarakterológiák</i>. Budapest, 2003 JOÓ Rudolf: <i>Nemzetiségek és nemzetiségi kérdés Nyugat-Európában</i>. Budapest, 1977 KÁNTOR Zoltán – MAJTÉNYI Balázs (szerk.): <i>Szöveggyűjtemény a nemzeti kisebbségekről</i>. Budapest, Rejtjel, 2005 SZARKA László: <i>Kisebbségi léthelyzetek, közösségi alternatívák: Az etnikai csoportok helye a kelet-közép-európai nemzetállamokban</i>. Budapest, Lucidus Kiadó, 2004 VERES Ildikó: <i>The Philosophical-Etnical Problems of Minority Existence and their Possible Theoretical Solutions in the Life of Transylvanian Hungarians after 1920</i> In: <i>European Integration Studies</i> Vol. 4, number 2 (2005), Miskolc University Press, 135-140. o. Ajánlott olvasmányok: ÁBRAHÁM Barna (szerk.): <i>Nemzeti és regionális identitás Közép-Európában</i>. Piliscsaba, PPKE BTK, 2003 BÁRDI Nándor: Összezárkózás és szétfejlődés. Kísérlet a magyar kisebbségek történetének periodizációjára. In: Fedinec Csilla (szerk.): <i>Nemzet a társadalomban</i>. Budapest, Teleki László Alapítvány, 2004, 251–274. o.				

DÁVID Gyula-BENDA Gyula: *A székeltek száma 1567-1992*. Budapest, 1998

ÉGER György-LANER, Joseph (Szerk.): *Határ, régió, etnikumok Közép-Európában*. Budapest, 2001

KÁNTOR Zoltán (szerk.): *Nacionalizmuselméletek*. Rejtjel, Budapest, 2004

SISÁK Gábor (szerk.): *Nemzeti és etnikai kisebbségek Magyarországon a 20. század végén*. Osiris-MTA, Budapest, 2001

VERES Ildikó: *Egzisztencializmus és kisebbségi lét-értelmezés Tavaszi Sándor filozófiájában*. Magyar Filozófiai Szemle 1986/5-6. 648-658.

VERES Ildikó: *A Kolozsvári Iskola I*. Miskolc, Bíbor kiadó, 2003

VERES Ildikó: *Hanák Tibor és a kontinens filozófia*, Mikes International Vol. V, Issue 1, 2005, 67-72. o.

Tantárgyfelelős: Veres Ildikó

Oktató: Veres Ildikó

Tantárgy neve: KISEBBSÉGVÉDELMI RENDSZEREK				
Kredit: 3	Félév: 4	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A kisebbségvédelmi rendszerek c. tantárgy célja, hogy a kisebbségek nemzetközi védelme kialakulása főbb állomásainak bemutatása mellett – különös hangsúllyal a XX. Század történeti-intézményi kereteire – a jelenkor kisebbségvédelmi rendszereit mutassa be. A kurzus során tárgyalásra kerülnek a kisebbségvédelem elméleti alapjai, valamint a pozitív jog rendelkezései. A kurzus felöleli a nemzeti kisebbségek védelmének intézményi rendszerét a Nemzetek Szövetsége idején az Állandó Nemzetközi Bíróság joggyakorlatát bemutatva, valamint a kisebbségvédelemnek az ENSZ-rendszerben betöltött szerepét a különböző nemzetközi szerződések által biztosított kontrollmechanizmusával együtt. A kurzus során hangsúlyt fektetünk a kisebbségvédelem európai szabályrendszerére, az Európa Tanács keretében elfogadott nemzetközi egyezményekre, (Emberi Jogok Európai Egyezménye, Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája, Nemzeti Kisebbségek Védelmének Keretegyezménye) az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének ajánlásaira, valamint egyéb nemzetközi dokumentumokra, kétoldalú nemzetközi egyezményekre és az Európai Unió jogszabályaira. A jogi keretrendszer áttekintése mellett lényeges elem az egyezmények érvényesülését biztosító kontrollmechanizmus tárgyalása. A kurzus során bemutatásra kerülnek továbbá egyes európai államok szignifikáns kisebbségvédelmi rendszerei, a magyar kisebbségvédelem mellett a pl. francia, ill. a szomszédos államok kisebbségvédelme, tárgyalva a különböző elméleti megközelítéseknek az állami joggyakorlatra gyakorolt hatását is. Tárgyalásra kerülnek a kisebbségi autonómiákra vonatkozó nemzetközi jogi szabályok, valamint a konkrét esetek vizsgálatakor az autonómiákra vonatkozó nemzeti szabályozások. A kurzus az elméleti megközelítés mellett a kisebbségvédelmi rendszerek gyakorlati működésével is megismerteti a hallgatókat.				
Kötelező olvasmányok: KOVÁCS Péter: <i>Nemzetközi jog és kisebbségvédelem</i>, Osiris, Budapest, 1996 KOVÁCS Péter: <i>Nemzetközi Közjog</i> c. tankönyv vonatkozó részei, Osiris, Budapest, 2006 Ajánlott irodalom: BÖSZÖRMÉNYI Jenő (ford. és szerk.) <i>Az ENSZ kisebbségi kézikönyve, Európai Összehasonlító Kisebbségkutatások Közalapítvány</i>, Budapest, 2004 BALÁZS Katalin-ÓDOR Bálint: <i>A nemzeti és etnikai kisebbségi jogok nemzetközi forrásai</i>, Magyar Országgyűlés, 2006				
Tantárgyfelelős: Pákozdy Csaba Oktató: Pákozdy Csaba				

Tantárgy neve: NEM MAGYAR NÉPEK ÉS JOGI KIVÁLTSÁGAIK A KÖZÉPKORI MAGYARORSZÁGON				
Kredit: 3	Félév: 2	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A kurzus célja azon népek, etnikai csoportok történetének áttekintő ismertetése, amelyek a korai magyarsággal kapcsolatba kerültek vagy a középkori magyar állam területén éltek. Konkrétan a következő csoportok középkori történetével foglalkozik a stúdium: (a honfoglalás előtt csatlakozott) kabarok, (az itt talált vagy később beköltözött) szlávok, a székelyek, a besenyők, a kunok, a jászok, a németek, az újlatin népek (különös tekintettel a románokra), a zsidók, a cigányok, a palócok. A dolog természetéből következően egyes csoportok esetében inkább csak a történetükre vonatkozó elméletek ismertetésén lehet a hangsúly, míg más csoportok esetében történetüknek tárgyyszerűbb előadása is lehetséges. A címválasztást az indokolja, hogy a középkor viszonyai között anakronisztikus a „kisebbség” modern fogalmának a használata. Ezért az általános megközelítés a középkor szemléletének megfelelően inkább jogtörténeti lesz, hiszen e népcsoportok leginkább privilégiumaiknak köszönhetően különböztették meg magukat a környezetüktől (és megfordítva: a környezetük is legfőképpen kiváltságos helyzetüket értékelte, legyen szó városlakó németekről vagy katonai segédnépi feladatokat ellátó sztyepei török csoportokról), sőt az etnikai-nyelvi-vallási különállás pozitív tudatának a fennmaradását is a kiváltságok léte vagy hiánya határozta meg.				
Kötelező olvasmányok: KRISTÓ Gyula: <i>Nem magyar népek a középkori Magyarországon</i>. Budapest, 2003 Ajánlott irodalom: GYÖRFFY György: <i>A magyarság keleti elemei</i>. Budapest, 1990 KULCSÁR Péter: A népesség a középkori Magyarországon. In: <i>Publicationes universitatis Miskolcensis. Sectio philisophica, tom. XI. fasc. I.</i> Miskolc, 2006–2007. 75–111. p SZÜCS Jenő: <i>A magyar nemzettudat kialakulása</i>. Budapest, Osiris, 1997 SZÜCS Jenő: <i>Nemzet és történelem</i>. Budapest, Gondolat, 1974 TÓTH Péter: Problémák és lehetőségek a besenyő településtörténet kutatásában. In: <i>A Dunántúl településtörténete, VII.</i> Veszprém, 1989. 265–280. p TÓTH Péter: Egy besenyő betelepülés helynévi emléke (kísérlet a Hatvan név magyarázatára). In: <i>Archivum. Supplementum ad honorem Bela Kovács dedicatum</i>. Eger, 1993. 247–259. p TÓTH Péter: Egy jász kapitányi család a 14. századtól a 17. századig. (Konferencia-előadás rezüméje.) In: <i>Családok, családfák, generációk konferencia</i>. Győr, 2007. 31–32. p. TÓTH Péter: Lengyel–magyar kapcsolatok a 11. század végéig a középkori hagyományban. <i>Limes Tudományos Szemle: Lengyelek és magyarok</i>. 2007. 1. sz. 5–21. p. TÓTH Péter: Vallon főpapok a magyar egyház újjászervezésében a pogánylázadás után. In: <i>Tanulmányok a 950 éves tihanyi alapítólevél tiszteletére</i>. Tihany, 2007. 31–36. p. TÓTH Péter: A vallonok legkorábbi betelepülése Magyarországra. In: <i>A Herman Ottó Múzeum Évkönyve XLVI.</i> Miskolc, 2007. 543–548. p. TÓTH Péter: Jász szálláskapitányi családok (családtörténeti rekonstrukciók). In: <i>Családok, családfák, generációk konferencia. Mediawave konferenciák, I.</i>				

Budapest–Győr, 2007. 291–305. p. TÓTH Péter: Pazsán, Vidszállás és Jászdózsa a középkori oklevelekben. In: <i>Redemptio, XV. Évfolyam</i>, 2. szám. 2008. április. 2–3. p. TÓTH Péter: Kiadatlan oklevelek a Jászság középkori történetéhez. In: <i>Memoria rerum. Tanulmányok Bán Péter tiszteletére</i>. Eger, 2008. 601–625. p.
Tantárgyfelelős: Tóth Péter Oktató: Tóth Péter

Tantárgy neve: A CIGÁNYOK TÖRTÉNETE MAGYARORSZÁGON				
Kredit: 3	Félév: 3	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A kurzus célja a cigányok magyarországi történetének megismertetése a megjelenésüktől kezdve a jelenkorig, de kitekintést kívánunk nyújtani az eredetre, a korai vándorlásra, s az általános nyelvtörténeti tényekre is (hiszen ez utóbbiak nélkülözhetetlenek a korai történet rekonstrukciójához). A stúdium egyformán szem előtt tartja az úgynevezett hagyományos történetet, tehát időrendben a cigányokra vonatkozó legfontosabb események ismertetését, illetve a cigányok társadalomtörténetét, amennyire annak rekonstruálása a forrásadottságok alapján egyáltalán lehetséges. Ez utóbbi cél megvalósítása érdekében gyakran „visszatekint”, tehát a modern szociológiai kutatások alapján felrajzolható kép történeti előzményeit próbálja meg rekonstruálni. A lehetőségekhez képest igyekszik bevonni az oktatásba a forráselemzést is. A kurzus keretein belül tárgyalandó főbb témakörök: 1. A magyarországi történeti kutatások története 2. A cigányok történetének speciális vonásai és forrásai 3. A cigányok útja a középkori Magyarorszáig 4. Cigányok a középkori Magyarországon 5. Cigányok a hódoltság korában a három részre szakadt országban 6. A felvilágosult abszolutizmus kora: az állam kísérletei a cigányok letelepítésére 7. Cigányok a reformkori Magyarországon 8. A cigányok társadalomtörténete általában 9. Etnikum, foglalkozási és egyéb csoportok, egyének 10. Létszám, belső szervezet 11. Lakás, öltözködés, táplálkozás 12. Mesterségek: lótarás, kovácsolás, zenélés 13. Egyéb hagyományos cigány mesterségek 14. A „faluzás”, mint a hagyományos cigány mesterségek közös nevezője 15. Összegzés, általános tanulságok levonása Kötelező olvasmányok: KEMÉNY István – JANKY Béla – LENGYEL Gabriella: <i>A magyarországi cigányság 1971-2003.</i> Gondolat Kiadó, Budapest, 2004 TÓTH Péter: <i>A magyarországi cigányság története a feudalizmus korában.</i> Egyetemi jegyzet. A Bölcsész Konzorcium kiadása. Miskolc, 2008 ROMANO RÁ CZ Sándor: <i>Cigány sor.</i> Budapest, Osiris, 2008 Ajánlott irodalom: <i>A cigánykérdés dokumentumokban.</i> Budapest, 1984 FRASER, Angus: <i>A cigányok.</i> Budapest, 1996 ENESSEI György: <i>A' tzigán nemzetnek igazi eredete.</i> Komárom, 1798. (Reprint: Budapest, 2002.) ACHIM, Viorel: <i>Cigányok a román történelemben.</i> Budapest, 2001 ROSTÁS-FARKAS György—KARSAI Ervin: <i>A cigányok története.</i> Budapest, 1992 VEKERDI József: <i>A magyarországi cigány kutatások története.</i> Debrecen, 1982 <i>Cigányok.</i> Pallas Lexikon, 4. kötet. TÓTH Péter: Borsod vármegye tervezete a cigányok szabályozására 1784-ből. In: <i>A Miskolci</i>				

<i>Herman Ottó Múzeum Közleményei</i>, 26. Miskolc 1989. 63–67.p. TÓTH Péter: Cigányok Miskolcon a 18. század közepén. In: <i>A Miskolci Herman Ottó Múzeum Évkönyve, XXX–XXXI</i>. Miskolc, 1993. 205–215. p. TÓTH Péter: Cigány történet – roma történelem. In: <i>Gesta, III. évf. 1. sz.</i> Miskolc, 1999. 60–64. p. TÓTH Péter: A magyarországi cigányok története a feudalizmus korában. In: KEMÉNY István (szerk.) <i>A magyarországi romák</i>. Változó világ, 31. Budapest, 2000. 5–11. p. TÓTH Péter: A cigányok megjelenése a középkori Magyarországon. In: <i>Cigánysors. A cigányok történeti múltja és jelene I</i>. Pécs, 2005. 15–19. p. TÓTH Péter: Mária Terézia cigánypolitikája. In: <i>Cigánysors. A cigányok történeti múltja és jelene I</i>. Pécs, 2005. 39–44. p. TÓTH Péter: Csalta-e cigány asszonnyal a feleségét Bellény Zsigmond? (Egy pertöredék és tanulsága.) In: <i>Tanulmányok az 50 éves Bana Jócó tiszteletére</i>. Győr, 2006. 161–167. p.
Tantárgyfelelős: Tóth Péter Oktató: Tóth Péter

Tantárgy neve: SIKERES ROMA ÉLETUTAK				
Kredit: 3	Félév: 4	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A tárgy célja európai kitekintéssel „sikeres” roma/cigány életutak bemutatása, illetve a kiemelkedett romák/cigányok identitástípusainak elemzése. A félév során áttekintjük az identitás, etnikai identitás fogalmát illetve az asszimiláció-disszimiláció által kijelölt tengelyen az etnikai identitás vállalásának lehetséges formáit. Egy Magyarországon végzett kvantitatív vizsgálatát eredményeinek ismertetésén keresztül vizsgáljuk a sikeresség fogalmát, a sikerességhez vezető utakat, mobilitási csatornákat. Áttekintjük a téma hazai és nemzetközi kutatásait. Kiemelten foglalkozunk egy olyan kvalitatív kutatással is, amely angliai és magyarországi sikeres cigányokat/romákat vizsgált életútjuk, identitásuk vonatkozásában összehasonlító jelleggel.				
Kötelező olvasmányok: CSEPELI György: <i>Előítélet és antiszemitizmus</i>. Budapest, József Műhely, 1997 CSEPELI György – ÖRKÉNY Antal – SZÉKELYI Mária: <i>Ambíciók iskolája</i>. Kézirat. 2001 SZÉKELYI Mária – ÖRKÉNY Antal – CSEPELI György – BARNA Ildikó: <i>A siker fénytörései</i>. Sík Kiadó, 2005 TÓTH Kinga Dóra: <i>Sikeres cigányok Magyarországon és Angliában</i>. L'Harmattan, Budapest, 2008 TÓTH Kinga Dóra: Kiemelkedett cigányok (Gypsy/Travellers) etnikai identitásának jellegzetességei Angliában. In: <i>Szociológiai Szemle</i>, 2004/2. 58-76. o. TÓTH Kinga Dóra: A kisebbségi és a többségi identitás viszonyának lehetséges mintázatai. In: <i>Századvég</i>, 2007. 43. szám. 37-63. o. Ajánlott irodalom: BINDORFFER Györgyi: <i>Kettős identitás</i>. Új Mandátum Budapest, 2001 ERŐS Ferenc (szerk.): <i>Megismerés, előítélet, identitás</i>. Új mandátum, Budapest, 1998 KENDE Anna „Értelmiségiként leszek roma és romaként leszek értelmiségi”. Kézirat. VÁRINÉ SZILÁGYI Ibolya – NIEDERMÜLLER Péter (szerk.): <i>Az identitás kettős tükörben</i>. Budapest, TIT, 1989				
Tantárgyfelelős: Tóth Kinga Dóra Oktató: Tóth Kinga Dóra, Csepeli György				

Tantárgy neve: A MARGINALITÁS SZOCIÁLPSZICHOLÓGIÁJA				
Kredit: 3	Félév: 3	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a társadalmi marginalitás okaira vonatkozó elméletekkel, a marginális helyzet kialakulásának materiális és ideológiai hátterével. A kurzus folyamán részletesen is foglalkozunk a szegénység és a marginalitás összefüggéseivel, a társadalmi hátrány fogalmával, a hátrány teremtette körülmények hatásával az egyéni viselkedés, az életmód és az életstratégia jellegzetességeire, a családi életre és gyermeknevelésre. A tematika tartalmazza a hátrányok csökkentésének lehetséges társadalmi és egyéni stratégiáit.				
Kötelező irodalom: CSEPELI Gy. (szerk.): <i>Előítéletek és csoportközi viszonyok</i>. Budapest, Közgazdasági és Jogi Kiadó, 1980 LEWIN, K.: A kisebbségi csoport pszichoszociológiai problémái. In.: Uő: <i>Csoportdinamika</i>. Budapest, Közgazdasági és Jogi Kiadó, 1975 FERGE Zs.: A magyarországi szegénységről. <i>Info-Társadalomtudomány</i>, 54, 2001 FUCHS, S. – CASE, C. E.: Az előítélet, mint életforma. In: <i>Szociológiai Figyelő</i>, 1992, 2. sz. NEMÉNYI M. – CSEPELI, Gy.: Önségítés és szociálpolitika. In: <i>Esély</i>, 1989. 1. RANSCHBURG J: <i>Félelem, harag, agresszió</i>. Budapest, Tankönyvkiadó, 1973 SPÉDER, Zs.: <i>A szegénység változó arcai</i>. Budapest, Századvég, 2002 SZILÁGYI V (szerk.): <i>Együttérzés, önzetlenség, felelősség</i>. Budapest, Tankönyvkiadó, 1980 VAJDA Zs. <i>A marginalitás szociálpszichológiája</i>. Egyetemi jegyzet. Miskolc, 2005 Ajánlott irodalom: FERGE Zs.-TAUSZ K.- DARVAS Ágnes: <i>Küzdelem a szegénység és a társadalmi kirekesztés ellen. Esettanulmány Magyarországról</i>. ILO Genf, 2002 ZAJONC, R. B.: A szociális interakció. In. Pataki F. – Solymosi Zs. (szerk): <i>Szociálpszichológiai szöveggyűjtemény. 3. kötet</i>, Budapest, Tankönyvkiadó, 1976				
Tantárgyfelelős: Vajda Zsuzsanna Oktató: Vajda Zsuzsanna				

Tantárgy neve: FOGYATÉKKAL ÉLŐK A TÁRSADALOMBAN

Kredit: 3	Félév: 4	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
---------------------	--------------------	---------------------------	---------------------------------	--------------------------------------

Tantárgy leírása:

A szemináriumok során áttekintjük a fogyatékkal élők csoportjainak (látási, hallási, mozgásszervi és értelmi) alapvető jellemzőit, különös tekintettel életmódjukra, társadalmi integrációjukra, illetve a hazai és nemzetközi jogszabályi környezetre.

A téma tárgyalását szociológiai, gyógypedagógiai szociológiai szempontból tesszük meg, kitérve a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos stigmatizációs, családszociológiai és szubkulturális elméletekre.

Tárgyaljuk a rehabilitáció, illetve a habilitáció fogalmait, menetét és formáit.

Elemezzük a fogyatékkal élőkre vonatkozó hazai és nemzetközi kutatások eredményeit. Bemutatjuk a megváltozott munkaképességűek, a rokkantak és a fogyatékkal élők munkaerőpiaci lehetőségeit és munkaerőpiaci diszkriminációját.

Kötelező olvasmányok:

ANDORKA Rudolf: *A társadalmi problémák szociológiája*. Budapest, Tankönyvkiadó, 1990

BÁNFALVY Csaba: *Gyógypedagógiai szociológia*. ELTE BGGYFK, 2006

BÁNFALVY Csaba: A felnőtt fogyatékosok munkavégzési jellemzőiről. In: *Esély* 1997. 4., 43–52. o.

BÁNFALVY Csaba: A „Budapest-vizsgálat” vitaanyagának szociológiai szempontú összefoglalása. 1986. In: Illyés (szerk.) 1984–90, II., 7–87. o.

BORBÉLY Sjoukje–CSÁNYI Yvonne–FÖLDINÉ ANGIALOSSY Zsuzsa–KISS Ágota–MISETA Zsuzsa–PAPP Gabriella–PERLUSZ Andrea–RÓZSÁNÉ CZIGÁNY Enikő–SZABÓ Ildikó: *Fogyatékos gyermekek integrált nevelése hazai kísérletek tükrében*. Budapest, BGGYTF, 1995

GOFFMAN, E: Stigma és szociális identitás. In: *Megismerés, előítélet, identitás* (szerk.: Erős F.), Új Mandátum Könyvkiadó, Wesley János Lelkészképző Főiskola, Budapest, 1998, 263–296. o

KÖNCZEI György: *Fogyatékosok a társadalomban*. (Újabb adatok a kitaszítottság anatómiájához). Gondolat, Budapest, 1992

LAKATOS M. – TAUSZ K.: 1990. évi népszámlálás. *A fogyatékosok életmódja és életkörülményei* (a 20%-os reprezentatív minta alapján). KSH 1995

TAUSZ K: A fogyatékos emberek társadalmi integrációjának egyes kérdései Magyarországon. In: *Az államtalanítás dilemmái: szociálpolitikai kényszerek és választások*. ATA 1995.

TAUSZ Katalin: Egyenlőtlenségek és különleges bánásmód. *Fundamentum* 1998 1998.1-2. Társadalmi egyenlőtlenségek és különleges bánásmód. In: *A hátrányos megkülönböztetés tilalmától a pozitív diszkriminációig. A jog lehetőségei és korlátai*. ADU PRINT-INDOK 1998.

A fogyatékkal élő emberek társadalmi befogadása. Európa Esélyegyenlőségi Stratégiája.

A fogyatékosok személyek védelméről és jogegyenlőségük biztosításáról szóló 1997.

Évi CXL. Törvény

Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2003. évi CXXV törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról.

Ajánlott irodalom:

ALLPORT, Gordon W.: *Az előítélet*. Budapest, Gondolat, 1977

GOFFMAN, Erving: *A hétköznapi élet szociálpszichológiája*. Budapest, Gondolat, 1981

HANSEN, J.C. (szerk.): *Families with handicapped children*. Rockville, Aspen Systems Corporation, 1984

LADÁNYI János–CSANÁDI Gábor–GERŐ Zsuzsa: A „megszüntette megőrzött gyógyó”. A kisegítő iskola egy nyomkövetéses vizsgálat tükrében. In: *Kritika* 1996. július, 8–11

FREY Mária (szerk.): *EU-konform foglalkoztatáspolitikai*. Budapest, OFA, 2001

TÓTH Kinga Dóra et al: *Összefogással a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjuk érdekképviseléséért*. Miskolc: Szépmíves Kiadó. 2006

STOLLÁR János: A fogyatékosok (különösen az értelmi fogyatékosok) társadalmi beilleszkedési lehetőségei. In: *Középsúlyos értelmi fogyatékos felnőttekről*. MTA Szociológiai Kutató Intézete, Szociálpolitikai Értesítő 1985. 2

Tantárgyfelelős: Kiss Tóth Emőke

Oktató: Kiss Tóth Emőke, Tóth Kinga Dóra

III. Differenciált szakmai ismeretek

III. 2. Kommunikáció és médiaszociológiai szakirány

Tantárgy neve: SZOCIOLÓGIAI MÓDSZEREK ALKALMAZÁSA A MÉDIAKUTATÁSBAN				
Kredit: 4	Félév: 2	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A kurzus során a fontosabb szociológiai kutatómódszertani ismeretek átismétlésén, áttekintésén kezdve, illetve kifejezetten a médiakutatásban alkalmazott módszerek átgondolásán túl megismerünk és elemezzünk néhány olyan szociológiai kutatást, mely médiafogyasztási szokásokkal, adott csoportok médiával kapcsolatos magatartásával foglalkozik, illetve azt a kérdést vizsgálja, hogy az adott médium milyen széles körhöz, közönséghez jut el. Áttekintünk olyan médiakutatókat, melyek a néző, hallgató, olvasó főbb szociológiai jellemzőinek feltárására irányulnak illetve amelyek célja a nyomtatott és elektronikus sajtó közönségének megismerése. Megismerkedünk olyan kutatásokkal, melyek a médiumok vizsgálatára (azok tartalmi és formai elemeire) vonatkoznak. Foglalkozunk és vizsgáljuk az internetre, mint médiumra, illetve az internetezőkre vonatkozó kutatásokat és elemzési módszereket.				
Kötelező olvasmányok és ajánlott irodalom: BERNÁTH Gábor – MESSING Vera.: „Vágóképként csak némában” – Romák a magyar médiában. NEKI, 1998 FÁBIÁN Zoltán és tsai: <i>A digitális jövő térképe. A magyar társadalom és az internet. 2006</i> http://www.ittk.hu/web/docs/WIP_2006.pdf A Kontroll csoport jelentései: médiatorzítások, - elemzések. Kairosz, 2002 LIPPMAN, Walter: <i>Public Opinion</i>. Harcourt Brace, New York, 1992 NAGY Attila: <i>Növekvő kulturális szakadékok – az olvasás példája</i>. Elektronikus könyv és nevelés. http://www.tanszertar.hu/eken/2006_04/na_0604.htm NAGY Attila: <i>Olvasásfejlesztés, könyvtárhasználat – kritikus gondolkodás</i>. Bp., OSZK, Osiris, 2001 NORDENSTRENG, Kaarle: <i>Közlélmélet</i>. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, 1978 O’KEEFE, Daniel J.: <i>Social judgement theory. In: Persuasion: theory and research</i>. Sage Publication, Newbury Park CA, London, 1991 PÁLINKÁS János: <i>Az Internet és használói</i>. In: Kutatási Jelentés. 2003. szept. 18-24.p. ZSOLT Péter: <i>Médiaháromszög</i>, EU-Synergion Kft, 2005 A Jel-Kép, Médiakutató órákon kijelölt számai.				
Tantárgyfelelős: Tóth Kinga Dóra Okató: Tóth Kinga Dóra, Zsolt Péter, Szendrő Zoltán				

Tantárgy neve: MÉDIA ÉS TÁRSADALOM				
Kredit: 3	Félév: 1	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A tantárgy célja az, hogy megismertesse a hallgatókat média és társadalom viszonyával, egymásra hatásával. Foglalkozunk a nyomtatott média fejlődéstörténetével, illetve a sajtó születésével. Tárgyaljuk a nyilvánosság szintjeit, jellemzőit, történetét, szereplőit, a közvélemény, közhangulat, népzűlet, látens közvélemény fogalmait, illetve kitérünk a modern tömegkommunikáció három pillérének bemutatására és elemzésére. Bemutatjuk a közszolgálati modell kialakulását és gyakorlatát, a hálózatok kialakulását, a BBC, és az amerikai rádiózás kezdeteit, továbbá kitérünk a Magyar Rádió társadalmi vonatkozásaira is. A félév során központi helyen tárgyaljuk az utóbbi évtizedekben heves vitákat kiváltó kérdés – ábrázolás és befolyásolás viszonya – különféle aspektusait: vajon a média egyszerűen közvetíti, filmre viszi a társadalmi megfigyeléseket, vagy valamiképpen meg is változtatja azt, s miként kapcsolódik össze ez a két folyamat. Kötelező olvasmányok: ANGELUSZ Róbert: <i>Kommunikáló társadalom</i>. Gondolat, Budapest, 1983 ANGELUSZ R. – TARDOS R. – TERESTYÉNI T: <i>Média nyilvánosság, közvélemény. Szöveggyűjtemény</i>. Gondolat, Budapest, 2007 BAJOMI-LÁZÁR Péter: <i>Média és társadalom</i>. Antenna könyvek, Budapest, 2008 BAJOMI-LÁZÁR Péter (szerk): <i>Magyar médiatörténet</i>. Akadémiai, 2005 BRIGGS, A. – BURKE, P: <i>A média társadalomtörténete – Gutenberg-től az internetig</i>. Napvilág, Budapest, 2008 CSÁSZI Lajos: <i>A morál kulturális szociológiája és a média</i>. In. Császi Lajos: <i>A média rítusai</i>. Budapest, Osiris – MTA ELTE Kommunikációelméleti Kutatócsoport, 2002, 20-60. o GERBNER, Georg: <i>A média rejtett üzenete</i>. Osiris, Budapest, 2002 HABERMAS, Jürgen: <i>A társadalmi nyilvánosság szerkezetváltozása</i>. Századvég, Budapest, 1999 LIPPMANN, Walter: <i>A közvélemény</i>. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest, 1971 LUHMANN, Niklas: <i>A tömegmédia valósága</i>. Gondolat, Budapest, 2008 MCQUAIL, Denis: <i>A tömegkommunikáció elmélete</i>. Osiris, Budapest, 2003 MCLUHAN, Marshall: <i>A Gutenberg-galaxis</i>. Trezor, Budapest, 2001 O’SULLIVAN, Tim- BUTTON, Brian – RAYNER, Philip: <i>Médiaismeret</i>. Korona, Budapest, 2002 SZEKFŰ András: <i>A kommunikáció, nyilvánosság és esélyegyenlőség Magyarországon</i>. Gondolat, Budapest, 2007 URBÁN Anna: <i>Intercultural communication studies</i>. Miskolci Egyetem, 2007 Ajánlott irodalom: BAJOMI-LÁZÁR Péter.: <i>A magyarországi médiaháború</i>. Új Mandátum, Budapest, 2001 HANKISS Elemér: <i>Érték és társadalom</i>. Budapest, Magvető, 1977 LASH, Christopher: <i>Az önimádat társadalmá</i>. Európa, Budapest, 1984 MORLEY, David: <i>A Nationwide nézői, avagy hogyan értelmezzük a televíziózást?</i> In: <i>Replika</i>,				

1999/38, 29-53. o.

MORLEY, David: Broadcasting and the Construction of the National Family on the Home Territories. In: *Media, Mobility and Identity*. Routledge, London, 2000

ONG, W. J.: *Orality and Literacy. The Technologizing of the World*, London-New York, 1982

A Médiakutató, és a Jel-Kép szakfolyóiratok egyes számai.

Tantárgyfelelős: Urbán Anna

Oktató: Urbán Anna, Furmanné Pankucsi Márta

Tantárgy neve: A KOMMUNIKÁCIÓ ELMÉLETEI				
Kredit: 3	Félév: 2	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: „Tudáson”, „nyilvánosságon” és „információn” alapuló legújabb társadalmainkban az egymáshoz való viszonyainknak, sőt egyes teoretikusok szerint magának a társadalmi rendszernek is elemi egysége, illetve operációja, de legalábbis központi vetülete a kommunikáció. A tantárgy elsősorban a kommunikációkutatás jelentősebb irányzataival és elméleteivel foglalkozva ismerteti meg a tárgy alapfogalmaival, a kommunikáció különféle dimenzióival, külön hangsúlyt helyezve a szociológiai vonatkozású koncepciókra (Mead, Garfinkel, Habermas, Luhmann). A nyelvészet, a kognitív tudomány, de a játék- és a viselkedésemélet eredményeit is bevonva külön tárgyaljuk a kommunikációs folyamat menetét, kitérünk a jelek és jelrendszer problémáira, a verbális és nem verbális kommunikáció jellegzetességeire, s végül érintjük a tömegkommunikáció elméleti kérdéseit is.				
Kötelező olvasmányok: BÉRES István – HORÁNYI, Özséb. (szerk.): <i>Társadalmi kommunikáció</i>, Osiris, Budapest, 1999 GRIFFIN, Em: <i>Bevezetés a kommunikációelméletbe</i>. Harmat, Budapest, 2001 DOMSCHITZ Mátyás – HAMP Gábor: A kommunikáció színtereiről. In: Horányi Ö. (szerk.): <i>A kommunikáció mint participáció</i>. AKTI – Typotex, Budapest, 2007 HABERMAS, Jürgen: <i>A társadalmi nyilvánosság szerkezetváltozása</i>. Századvég, Budapest, 1999 HABERMAS, Jürgen: <i>A kommunikatív cselekvés elmélete</i>. Budapest: Gondolat Kiadó (várhatóan, 2009-ben) HORÁNYI Özséb (szerk.): <i>A kommunikáció I</i>. General Press, 2003 LÁZÁR Judit: <i>A kommunikáció tudománya</i>. Balassi, Budapest, 2001 LUHMANN, Niklas: <i>A tömegmédia valósága</i>. Gondolat, Budapest, 2008 MCQUAIL, Denis: <i>A tömegkommunikáció elmélete</i>. Osiris, Budapest, 2003 NEMÉNYINÉ GYIMESI Ilona: <i>Kommunikációelmélet – Szemelvénygyűjtemény</i>. Perfekt, 2004 ROSENGREN, Karl Erik: <i>Kommunikáció</i>. Typotex, Budapest, 2004 RÓKA Jolán: <i>Kommunikációtan: Fejezetek a kommunikáció elméletéből és gyakorlatából</i>. Századvég, Budapest, 2002 TERESTYÉNI Tamás: <i>Kommunikációelmélet – a testbeszédtől az internetig</i>. Typotex, Budapest, 2006 URBÁN Anna: Kulturális kompetencia – kommunikatív kompetencia – interkulturális kompetencia. In: GECSŐ Tamás (szerk.): <i>Nyelvi Kompetencia – kommunikatív kompetencia</i>. Tinta, Budapest, 2006. 380-385. o.				
Ajánlott irodalom: HELLER Mária – RÉNYI Ágnes: A nyilvánosság kommunikációelméleti megközelítéseiről. In: HORÁNYI Özséb (szerk.): <i>Kommunikáció II. A kommunikáció világa</i>. General Press, Budapest, 2003, 231-255. o- PLÉH, Csaba: <i>Bevezetés a megismeréstudományba</i>. Typotex, Budapest, 1998 SENNETT, Richard: <i>A közéleti ember bukása</i>. Helikon, Budapest, 1998. 11-57., 59-137. o. <i>A Médiakutató és a Jel-Kép c. szakfolyóiratok órákon kijelölt számai.</i>				

Tantárgyfelelős: Urbán Anna
Oktató: Urbán Anna

Tantárgy neve: INTERKULTURÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ				
Kredit: 3	Félév: 3	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A tantárgy hallgatói megismerkednek a tárgy alapfogalmaival, a kultúraközi kommunikáció dimenzióival, a kultúra egyéni és társadalmi összefüggéseivel, a kultúraközi kommunikációs kihívásokkal és a kulturális sztereotípiák fogalmával, valamint az interkulturális kommunikációkutatások történetével. Foglalkozunk az etnocentrizmus és a kulturális relativizmus fogalmával, illetve a kultúraközi kommunikáció problémáival, zavaaraival, továbbá a multikulturalitás fogalmával, irányzataival, elméleteivel. Bemutatásra kerülnek a verbális és nem verbális kommunikáció közti összefüggések, és ezek interkulturális vonatkozásai.				
Kötelező olvasmányok: ARGYLE, Michael: Társas viszonyok. In: Hewstone, M. – Strobe, W. – Codol, J-P. – Stephenson, G. M. (szerk.): <i>Szociálpszichológia</i>. Budapest, Közgazdasági és Jogi, 1995, 245-287. o. BÉRES István – HORÁNYI Özséb (szerk): <i>Társadalmi kommunikáció</i>. Osiris, Budapest, 1999 GHEORGHE, Nicolae – ACTON, Thomas: A multikulturalitás problémái: kisebbségi, etnikai, nemzetiségi és emberi jogok <i>Replika</i> (23–24), 1996 GRICE, H. Paul: A társalgás logikája. In: PLÉH Csaba – SÍKLAKI István– TERESTYÉNI Tamás (szerk.): <i>Nyelv, kommunikáció, cselekvés</i>. Osiris, Budapest, 1997, 213–227. o. FALKNÉ dr. BÁNÓ Klára: <i>Kultúraközi kommunikáció</i>. Püski, Budapest, 2001 FEISCHMIDT Margit (szerk.): <i>Multikulturalizmus</i>. Osiris, Budapest, 1997 HALL, Edward, T.: <i>Rejtett dimenziók</i>. Gondolat, Budapest, 1966 HELLER Mária – RÉNYI Ágnes: A nyilvános kommunikáció szociológiai modellje. In. <i>Jel-Kép</i> 1996/4, 3-21. o. HIDAS, Judit (szerk.): <i>Kultúra, viselkedés, kommunikáció</i>. Budapest, KJK, Bp. 1992 KOMLÓSI László Imre – KNIPF Erzsébet: Egynyelvűség és többnyelvűség, interkulturalitás és multikulturalitás. <i>Modern filológiai közlemények</i> (4): 44–53. 2002 <i>Közösség és Nyilvánosság</i>. In: Horányi Özséb (szerk): <i>Kommunikáció II. A kommunikáció Világa</i>, General Press, 2003 NIEDERMÜLLER Péter: <i>A kultúraközi kommunikációról</i>. In: Béres István/Horányi Özséb (szerk.): <i>Társadalmi kommunikáció</i>. Budapest: Osiris 1999. p. 96–111. Ajánlott irodalom: CUSHNER, K. - BRISLIN, R.: Improving Intercultural Interactions. (Modules for Cross-Cultural Training Programs) SAGE Publications. London, 1997. GERBNER, George: <i>A média rejtett üzenete</i>. Osiris, Budapest, 2000 HEWSTONE, M. – STROEBE, W. – CODOL, J-P. – STEPHENSON, G. M. (szerk.): <i>Szociálpszichológia</i>. Közgazdasági és Jogi, Budapest, 1995, 289-340. o. HIDAS Judit: <i>Interkulturális kommunikáció</i>. Scholar Kft, 2004 HOFSTEDE, Geert: <i>Cultures and Organisations, Software of the Mind</i>. Harper Collins, London, 1994 TOMPENAARS, Fons: <i>Riding the Waves of Culture</i>. Nicolas Brealey, London, 1998				

Tantárgyfelelős: Urbán Anna
Oktató: Urbán Anna

Tantárgy neve: KULTÚRA ÉS TÁRSADALOM				
Kredit: 3	Félév: 3	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A „kultúra” fogalma újabban a szociológia egyik kulcsfogalmává lépett elő. E „kulturalista fordulat” nyomán sokan egyenesen úgy vélik, a társadalmiságról való gondolkodást egy átfogó kultúrafogalom jegyében kell újragondolnunk, akár a társadalom fogalmának feladása árán is. Ha azonban a kultúrát nem egyszerűen a társadalom részterületeként (művészet, művelődés stb.), hanem sajátos dimenziójaként értjük, ez a gondolat már klasszikus szerzőknek is sajátja. A kurzus célja e régi-új fogalom szociológiai szerepének az áttekintése és teherbíróképességének vizsgálata. Bemutatjuk mindenekelőtt a klasszikus és újabb társadalomtudományi – pszichológiai, antropológiai, szociológiai – kultúrafelfogásokat; röviden kitérünk a kultúra mint társadalmi szféra kérdéseire; végül vázoljuk a kultúratudományként és kultúraszociológiaként felfogott szociológia újabb koncepcióit.				
Kötelező olvasmányok: BOURDIEU, Pierre: <i>La distinction. Critique sociale du jugement</i>, Párizs, 1979 CASSIRER, Ernst: <i>An Essay on Man. An Introduction to a Philosophy of Human Culture</i>, NEW YORK, 1944 FREUD, Sigmund: <i>Totem és tabu</i>. Göncöl, Budapest, 1990 FREUD, Sigmund: <i>Rossz közérzet a kultúrában</i>. Kossuth, Budapest, 1992 GEERTZ, Clifford: <i>Az értelmezés hatalma. Antropológiai írások</i>. Osiris, Budapest, 2001 GEHLEN, Arnold: <i>Az ember. Természete és helye a világban</i>. Gondolat, Budapest, 1976 LUHMANN, Niklas: <i>Látom azt, amit te nem látsz</i>. Osiris, Budapest, 1999 MALINOWSKI, Bronislaw: <i>Baloma. Válogatott írások</i>. Gondolat, Budapest, 1972 RÓHEIM Géza: <i>Primitív kultúrák pszichoanalitikus vizsgálata</i>. Gondolat, Budapest, 1984 SIMMEL, Georg: <i>A pénz filozófiája</i>. Osiris, Budapest, 2004 SIMON Róbert (szerk.): <i>A vallástudomány klasszikusai. Szöveggyűjtemény portrévázlatokkal</i>. Osiris, Budapest, 2003 WEBER, Max: <i>Tanulmányok</i>. Osiris, Budapest, 1998 WEBER, Max: <i>Világvallások gazdasági etikája. Vallásszociológiai tanulmányok. Válogatás</i>, (szerk.: Hidas Zoltán). Gondolat, Budapest, 2006 WESSELY Anna (szerk.): <i>A kultúra szociológiája</i>. Osiris, Budapest, 2003 Ajánlott irodalom: BOHANAN, Paul –GLAZER, Mark (szerk.): <i>Mérföldkövek a kulturális antropológiában</i>. Panem, Budapest, 1997 ELIAS, Norbert: <i>A civilizáció folyamata. Szociogenetikus és pszichogenetikus vizsgálatok</i>. Gondolat, Budapest, 1987 HAFERKAMP, Hans (szerk.): <i>Sozialstruktur und Kultur</i>, FRANKFURT/M., 1990 HAHN, Alois: <i>Konstruktionen des Selbst, der Welt und der Geschichte. Aufsätze zur Kultursoziologie</i>. FRANKFURT/M., 2000 HIDAS Zoltán: „A ’szerencsétlen tudat’ szociológiája. Max Weber kultúrafogalmához”, in: Molnár Attila Károly (szerk.): <i>Szellem és etika</i>, Budapest, Századvég, 2005, 201–214. NIEDHARDT, Freidhelm–LEPSIUS, Rainer, M.–WEIß, Johannes (szerk.): <i>Kultur und Gesellschaft</i> (KZFSS-KÜLÖNSZÁM, 27.). OPLADEN, 1986 RECKWITZ, Andrea: <i>Die Transformation der Kulturtheorien. Zur Entwicklung eines Theorieprogramms</i>. WEILERSWIST, 2000				

SCHULZE, Gerhard: *Die Erlebnisgesellschaft. Kultursoziologie der Gegenwart*. Frankfurt/M., 1992

TENBRUCK, Friedrich: *Perspektiven der Kultursoziologie. Gesammelte Aufsätze*, OPLADEN, 1996

THURN, Hans, Peter: *Soziologie der Kultur*. STUTTGART STB., 1976

TOMASELLO, Michael: *Gondolkodás és kultúra*. Osiris, Budapest, 2002

WEBER, Alfred: *Kulturgeschichte als Kultursoziologie*. LEIDEN, 1935

Tantárgyfelelős: Hidas Zoltán

Oktató: Hidas Zoltán

Tantárgy neve: MODERNITÁSELMÉLETEK

Kredit:	Félév:	Heti óraszám:	Óratípus:	Értékelés:
3	4	2	Előadás	Kollokvium

Tantárgy leírása:

A szociológia születése – a társadalomfilozófiától való önállósodása – sokak szemében az újkor új voltának felismeréséhez kötődik. A modernitás mibenléte és dinamikája csakugyan kezdettől foglalkoztatja a szociológiai gondolkodást, sőt bizonyos értelemben maga a szociológia is az e kérdés által életre hívott válaszok manapság meglehetősen széttartónak látszó sokfélesége.

A kurzus a különféle, egymással elvi okokból összeegyeztethetetlenek tűnő koncepciók és kordiagnózisok áttekintésére vállalkozik: a jelenkor ma is meghatározó felfogásai mellett (Talcott Parsons a modernizációról, a globalizáció koncepciói, Niklas Luhmann a világtársadalomról, a posztmodern fogalma, S. N. Eisenstadt a sokféle modernitásról stb.) sorra kerülnek a legújabb „kötőjeles” társadalomfogalmak is (tudás-, információs, kockázat-, élmény- stb.).

A szakirány hallgatói a perspektívák sokasága révén sokrétű képet kaphatnak oly sokszor leegyszerűsítve kommunikált és mediatizált jelenkorunkról.

Kötelező olvasmányok:

BAUMAN, Z.: *A globalizáció. A társadalmi következmények*, h. n., Szukits, 2002

BECK, U.: *A kockázat-társadalom. Út egy másik modernitásba*, Budapest, Századvég, 2003

CASTELLS, M.: *Az információ kora. Gazdaság, társadalom, kultúra*, 3 kötet, Budapest, Gondolat, 2005skk.

HABERMAS, J.: „A modernség: befejezetlen program”, in: uő: *Válogatott tanulmányok*, Budapest, Atlantisz, 1994, 259–282.

HABERMAS, J.–LYOTARD, J.-F.–RORTY, R.: *A posztmodern állapot*, Budapest, Osiris, 1993

KOSELLECK, R.: „'Újkor'. Modern mozgásfogalmak szemantikájáról”, in: uő: *Elmúlt jövő. A történeti idők szemantikája*, ford. Hidas Z., Budapest, Atlantisz, 2003

LUKÁCS Gy.: *Történelem és osztálytudat*, Budapest, Magvető, 1971

PARSONS, T.: „A modern társadalmak rendszere”, in: Felkai G.–Némedi D.–Somlai P. (szerk.): *Szociológiai irányzatok a XX. században*, II. kötet, Budapest, Új Mandátum, 2000, 40–61.

SCHULZE, G.: „Élménytársadalom. A jelenkor kultúrszociológiája. A hétköznapi élet esztétizálódása”, in: *Szociológiai Figyelő*, 2000, 135–157.

SIMMEL, G.: *A pénz filozófiája*, Budapest, Osiris, 2004

STEHR, N.: *A modern társadalmak törékenysége*, Budapest, Gondolat, 2007

WALLERSTEIN, I.: *A modern világgazdasági rendszer kialakulása : a tőkés mezőgazdaság és az európai világgazdaság eredete a XVI. században*, Budapest, Gondolat, 1983

WEBER, M.: *Világvallások gazdasági etikája. Vallásszociológiai tanulmányok. Válogatás*, szerk. Hidas Z., Budapest, Gondolat, 2007

Ajánlott irodalom:

ARNASON, J. P. et al. (szerk.): *Multiple Modernities*, Daedalus, 200 tél

BECK, U.: *Mi a globalizáció? A globalizmus tévedései – válaszok a globalizációra*, Szeged, Belvedere, 2005

BERGER, P. L.: *A kapitalista forradalom*, Budapest, Gondolat, 1992

EISENSTADT, S. N.: *Tradition, Change, and Modernity*, New York–London, 1973

CSÉFALVAY Z.: *Globalizáció*, 2 kötet, Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2004

GIDDENS, A.: *Elszabadult világ. Hogyan alakítja át életünket a globalizáció?*, Budapest, Napvilág, 2005

HABERMAS, J.: *Filozófiai diskurzus a modernségről. Tizenkét előadás*, Budapest, Helikon, 1998

HABERMAS, J.: *Theorie des kommunikativen Handelns*, Frankfurt/M., Suhrkamp, 1982

HIDAS Z.: „Az utópikus tett. Mannheim Károly utópiafogalmához”, in: Hegedűs R.–Révay E. (szerk.): *Úton. Tanulmányok Tomka M. tiszteletére*, Szeged, 2007, 33–43.

HUNTINGTON, S. P.: *A civilizációk összecsapása és a világtrend átalakulása*, Budapest, Európa, 1998

LUHMANN, N.: *Die Gesellschaft der Gesellschaft*, Frankfurt/M., Suhrkamp, 1998

LUHMANN, N.: *Soziale Systeme*, Frankfurt/M., Suhrkamp, 1985

LUKÁCS Gy.: *Az ész trónfosztása*, Budapest, Akadémiai, 1954

NASSEHI, A.: *Der soziologische Diskurs der Moderne*, Frankfurt, 2006

PARSONS, T.: *The System of Modern Societies*, Englewood Cliffs, New Jersey, 1971

SIMMEL, G.: *Soziologie. Untersuchungen über die Formen der Vergesellschaftung*, Frankfurt/M., Suhrkamp, 1992

STICHWEH, R.: *Die Weltgesellschaft. Soziologische Analysen*, Frankfurt, 2000

WELSCH, W. (szerk.): *Wege aus der Moderne. Schlüsseltexte der Postmoderne-Diskussion*, Weinheim, 1988

Tantárgyfelelős: Hidas Zoltán

Oktató: Hidas Zoltán

Tantárgy neve: NYELVSZOCIOLOGIA, SZOCIOLINGVISZTIKA				
Kredit: 3	Félév: 4	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A szeminárium elsősorban a tudományterület neves képviselői szövegeinek olvasása révén kínál mélyebb betekintést a szociolingvisztikába. Először a külföldi és magyar klasszikusok írásaiból olvasunk szemelvényeket, majd a magyar kutatások speciális részterületeivel ismerkedünk. Utóbbiak közül a nyelvi hátránnyal és a magyar nyelv határainkon túli helyzetével hangsúlyozottan foglalkozunk. Kitérünk továbbá a szociolingvisztikai kutatás módszereire, a szociolingvisztikai kérdőívek készítésének módszertanára, a kiértékelés kritériumaira. A szeminárium alkalmat kínál a hallgatóknak saját, szűkebb környezetükben végzett szociolingvisztikai kutatásokra.				
Kötelező olvasmányok: KISS Jenő: <i>Társadalom és nyelvhasználat</i>. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1995 ADAMIKNÉ Jászó Anna (szerk.): <i>Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény</i>. Tinta, Budapest, 1991 De SWAAN, Abram: <i>A nyelvek társadalma</i>. Typotex, Budapest 2004 WARDHAUGH, Ronald: <i>Szociolingvisztika</i>. Osiris, Budapest, 1995 CSETNEKINÉ BODNÁR Ildikó: A költői nyelvhasználat Weöres Sándor és Parti Nagy Lajos műveiben. In: GECSŐ Tamás – SÁRDI Csilla (szerk.) <i>Nyelvelmélet – nyelvhasználat</i>. Kodolányi János Főiskola – Tinta Könyvkiadó, Székesfehérvár – Budapest, 2007 Ajánlott irodalom: KASSAI Ilona (szerk.): <i>Kétnyelvűség és magyar nyelvhasználat</i>. MTA Nyelvtudományi Intézet, 1995 KONTRA Miklós (szerk.): <i>Társadalmi és területi változatok a magyar nyelvben</i>. MTA Nyelvtudományi Intézet, 1992 SZABÓ József: <i>Nyelvjárási és szociolingvisztikai tanulmányok</i>. Körös Főiskola, Békéscsaba 1999				
Tantárgyfelelős: Csetneki Sándorné Oktató: Csetneki Sándorné				

Tantárgy neve: MÉDIASZABÁLYOZÁS, MÉDIAETIKA				
Kredit: 3	Félév: 3	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A tantárgy foglalkozik a nyomtatott sajtót, a hagyományos elektronikus médiát, valamint a digitális és/vagy hálózati médiát érintő szabályozási kérdésekkel. A médiaszabályozás társadalmi, alkotmányos és nemzetközi jogi alapjainak bemutatását a médiatartalom, a médiapiac és a média-infrastruktúra szabályozásának ismertetése, majd a szabályozás fejlődési irányzatai követik. Az órák a foglalkozások professzionalizálódási folyamatain keresztül mutatják be az eltérő szakmai etikák kibontakozását, egymáshoz való viszonyát. A nézőpont a tömegkommunikáció, amelyben sajátos etikai problémák merülnek fel, és amely közvetít más professziók közt, valamint a társadalom és a szakmák közt. A szociológiai elméleti megalapozás után újságírók mindennapos problémáinak példái, a megoldási lehetőségek, és a hazai és nyugati polgári társadalmak médiaetikái és etikátlanságai kerülnek elemzésre. Végül kitérünk a hazai médiaszabályozás jellegzetességeink bemutatására, a sajtó- és médiajog elemzésére és a különféle hazai „médiaháborúk” tárgyalására. Kötelező olvasmányok: ANGELUSZ, R. – TARDOS, R. (1995): Demokratikus kommunikáció és közszolgálatosság. Az állami médiától a “C-SPAN”-ig. In: Terestyéni, T. (szerk.): <i>Közszolgálatosság a médiában</i>. Osiris – MTA-ELTE Kommunikációelméleti Kutatócsoport, Budapest, 9-14. o. BAJOMI-LÁZÁR, P.: Közmédia az Egyesült Államokban. Használható-e az amerikai modell Magyarországon?, In: <i>Jel-Kép</i>, 2003, 2. sz., 89 – 99. o. BAJOMI-LÁZÁR, P.: <i>A magyarországi médiaháború</i>. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest, 2001 BAJOMI-LÁZÁR, P.: Még egyszer a sajtóalapról. In: Bajomi-Lázár, P.: <i>Sajtó, szabadság. Médiapolitika alternatívák</i>. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2004, 100-114. o. BAYER, J.: A filter mint a tartalomszabályozás eszköze. In: <i>Médiakutató</i> 2002, 4. szám, 97-115. o. BAYER, J.: Javaslat a gyűlöletbeszéd internetes kezelésére. In: Enyedi Nagy, M. – Polyák G. – Sarkady, I. (szerk.): <i>Médiakönyv 2003</i>. ENAMIKÉ, Budapest, 2003, 691-703. o. BAYER, J.: Internetkorlátozás a kereskedelmi szféra eszközeivel: szűrők és felbukkanó ablakok. A gyermekekre káros internettartalom egyes kérdése. In: <i>Médiakutató</i> 2005 2. sz., 31-45. o. CSÁSZI L.: <i>A média ritusai</i>. Osiris, Budapest, 2002 GÁLIK M. – POLYÁK G.: <i>Médiaszabályozás</i>. Complex, Budapest, 2005 HORÁNYI, Ö.: Alkalmazott mediakritika. In: Terestyéni Tamás (szerk.): <i>Közszolgálatosság a médiában</i>. Osiris – MTA-ELTE Kommunikációelméleti Kutatócsoport, Budapest, 43-63. o. SZENTE, P.: Médiapolitikai vázlat. In: <i>Médiakutató</i> 2001, 5. sz., 48-71. o. TERESTYÉNI T. (szerk.): <i>Magyarországi médiumok a közvélemény tükrében</i>. ORTT, Budapest, 2002 ZSOLT P.: <i>Médiaetika</i>. EU-Synergion, Budapest, 2000 Ajánlott irodalom:				

BAJOMI-LÁZÁR P. (szerk.): *Magyar médiatörténet*. Akadémiai Kiadó, 2005

GÁLIK, M. – HALMAI, G. – HIRSCHLER, R. – LÁZÁR, G. (szerk.): Javaslat a sajtónyilvánosság reformjára. In: *Kritika*, 1988 10. sz., 23-30. o.

GÁLIK, M. – HORVÁT, J. – SZENTE P.: Egy új médiatörvény alapjai. In: Enyedi Nagy, M. – Polyák, G. – Sarkady, I. (szerk.): *Médiakönyv*, 2003. ENAMIKÉ, Budapest, 943-991. o.

KEREKES, Zs.: Törvényen innen és túl. Az információszabadság az Alkotmánybíróság gyakorlatában. In: Halmai Gábor (szerk.): *A megtalált alkotmány. A magyar alapjogi bíráskodás első kilenc éve*. INDOK, Budapest, 2000, 332-347. o.

LESSIG, L.: *Hogyan szabályozzuk a szólást az interneten?* Fundamentum 1999 1. sz., 5-34. o.

LESSIG, L.: *Szabad kultúra A kreativitás természete és jövője*. Kiskapu Kiadó, Budapest, 2005, ill. <http://www.szabadkultura.hu/>

NAGY, K. – TIMÁR, J.: Az új médiatörvény-koncepció alkotmányos problémái. In: *Fundamentum* 2004 3-4. sz., 137–154. o.

Nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa (2004): Jelentés a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak érvényesülése a médiában című országgyűlési biztosi vizsgálat megállapításairól. <http://www.obh.hu/nekh/hu/index.htm>

POLYÁK, G.: *A magyar média jogi szabályozásának jelene és alternatívái európai perspektívákból*. 2003 http://www.akti.hu/tanulmany/index_szabalyozas.html

POLYÁK, G.: A digitális televíziózás egyes médiapolitikai kérdései. In: *Médiakutató* 2004 3. sz., 31-46. o.

RIVERS, William, L. – MATHEWS, Cleve: *Médiaetika*. Bagolyvár, Budapest, 1993

Tantárgyfelelős: Urbán Anna
Oktató: Urbán Anna, Zsolt Péter

Tantárgy neve: FILMESZTÉTIKA				
Kredit: 3	Félév: 1	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A félév során egy teljes játékfilm és több különféle játékfilm egy-egy jelenetének elemzését végezzük el. Megismerkedünk a filmkészítés szakaszaival, az egyes feladatkörökkel a filmes stábben. Bemutatjuk a magyarországi film- és médiatörvény főbb vonásait, hatásait a filmművészetre. Elemezzük a színház- és a film-dramaturgia különbségeit. Megismerkedünk a történésábrázolás filmes eszközeivel. Tárgyaljuk a színházi és a filmes színészi játék különbségeit, képi megformálás különféle módjait a filmtörténetben (fekete-fehér és színes film, plan-ok, a kameramozgatás módjai, a kézikamerák jelentőségét). Bemutatjuk a film időiségét, az időábrázolás különféle módjait. Kitérünk a kép és hang kapcsolatának elemzésére (némafilm-hangosfilm, filmzene). Rávilágítunk a filmműfajok létrejöttének technológiai, kulturális, társadalmi feltételeire. Elemezzük a dokumentumfilm és játékfilm kölcsönhatásait, a médiumok hatását a filmművészetre. Foglalkozunk a különféle filmízlésekkel (Oscar-díjas alkotások, a Berlini, a Cannes-i, a Velencei Filmfesztiválok díjazottjai) illetve a kortárs filmművészetbeli útkeresésekkel. Kötelező olvasmányok: BEIER, Brigitte – KOPKA, Christiane – MICHATSCH, Christian – POKOYSKI, Dietmar – SCHMITZ, Monika – SCHÜTT, Ernst Christian – STAHL, Anke – VENHOFF, Michael: <i>A film krónikája</i>. 2., bőv. Kiad. Előszó Nemeskürty István, Hartmut Wrede. Budapest: Magyar Könyvklub – Officina Nova. 2000 BÍRÓ Yvette: <i>Profán mitológia. A film és a mágikus gondolkodás</i>. 2., jav. Kiadás. Szerk. ZALÁN Vince. Budapest: Osiris (Osiris könyvtár – film, sorozatszerk. Zalán Vince) 1999 BÍRÓ Yvette: <i>A hetedik művészet. A film formanyelve. A film drámaisága</i>. Osiris (Osiris könyvtár – film, sorozatszerk. Zalán Vince), Budapest, 1998. [1. kiadások: <i>A film formanyelve</i>. Budapest: Gondolat, 1964; <i>A film drámaisága</i>. Budapest: Gondolat, 1968.] BÍRÓ Yvette – RIPAEU, Marie Genevieve: <i>Egy akt felöltöztetése. Képzeletgyakorlatok</i>. Ford. Babarczy Eszter. Osiris, Budapest, 1996 Ajánlott irodalom: http://www.uni-miskolc.hu/~filtort/oktatas_egyeb/filmeszt%20bibliogr%20bognar%2008.rtf (összeáll. Bognár László) Tantárgyfelelős: Bognár László Oktató: Bognár László				

Tantárgy neve: A DOKUMENTUMFILM TÖRTÉNETE				
Kredit: 3	Félév: 1	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: Az előadás a nem fikciós filmezés kialakulásával, az azt létrehozó társadalmi-kulturális igénnyel, a közvetett és közvetlen művészeti előképekkel foglalkozik, majd kronologikus sorrendben részletesen tárgyalja a jelentős dokumentumfilmes irányzatokat (pl. cinema verité, kinopravda, megfigyelő film), iskolákat, elméleteket. Az órákon a hallgatók megismerkedhetnek a dokumentarista típusú állóképes rögzítési módzatokkal, az egyes stílusok kialakulásával és stílusjegyeivel, elméleti írások és esettanulmányok alapján tanulmányozhatják a kamerával való kutatás főbb törekvéseit. A kurzus számos filmes példán keresztül segíti a hallgatókat, hogy készségszinten megismerjék a dokumentumfilm történetének legnevesebb alkotásait.				
Kötelező olvasmányok: HALMOS Zoltán (szerk.): <i>A valóság filmjei</i>. Palantir, Budapest, 2004 HELTAI Gyöngyi: Tendenciák a kortárs vizuális antropológiai gondolkodásban. In: <i>Tabula</i> 1998. 1. (1–2): 106–129. HORÁK, Jan-Christopher: A dokumentarizmus mint a filmművészet egyik fajtája. <i>Filmspirál</i> 3. 1997. (2): 16–24. LOIZOS, Peter: <i>Innovation in ethnographic film. From innocence to self consciousness, 1955-85</i>. Manchester, University Press, 1993 R. NAGY József: Képek és kultúra. Vizuális antropológiai megközelítések. <i>Ex Symposion</i> 2000, 32–33. sz. 33–38. THOMPSON, Kristin- BORDWELL, David: <i>A film története</i>. Új Palatinus Könyvesház Kft., 2007, 326-344., 505-536., 609-635. o. Ajánlott irodalom: ROUCH, Jean: A néprajzi film. In SZILÁGYI Gábor (szerk.): <i>A népszerű tudományos film</i>. Magyar Filmintézet, Budapest, 1981. 207-263. o.				
Tantárgyfelelős: R. Nagy József Oktató: R. Nagy József, Dallos Csaba				

Tantárgy neve: KÉPELMÉLET				
Kredit: 3	Félév: 1	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A XX. Század hetvenes évei óta a kutatások (különösen az antropológiai kutatások) a szimbolikus-reprezentatív képi-tárgyi szféra újraértelmezésére helyezték át a hangsúlyt, s – Warburghoz visszanyúlva – a képi összefüggések kutathatóságának horizontját szélesre tárták. A képpel való foglalkozásnak az ikonológikus szemlélet utáni újradisziplinálása során a képek a nézés helyett a látással való foglalkozás példáiává váltak. Az egyetemi gyakorlatban a populáris kultúra témáiból való merítés nem adhat mentességet a nagyléptékű és szigorú történeti tanulmányok, illetve a komplex vizuális kifejezőmódok belátásának kötelessége alól. A múlt iránti érdeklődés új stratégiájára néhány szerző (Baxandall, Belting, Alpers, majd Michael Ann Holly, Keith Moxey, Mieke Bal, Christopher Wood) már javaslatot tett.				
Kötelező olvasmányok: BACSÓ Béla szerk.: <i>Kép, fenomén, valóság</i>. Kijárat, Budapest, 1997 BÁN András (szerk.): <i>Fotográfózásról. A fotókultúra antológiája</i>, Múzsák, Budapest, 1984 BÁN András (szerk.): <i>Fotóelméleti szöveggyűjtemény</i>, Magyar Fotóművészek Szövetsége, Budapest 1983 BELTING, Hans: <i>Képanropológia. Képtudományi vázlatok</i>. Kijárat, Budapest, 2003 NAGY Edina (szerk.): <i>A kép a médiaművészet korában</i>. L'Harmattan, Budapest, 2005 VAJDOVICH Györgyi (szerk.): <i>A kortárs filmelmélet útjai</i>. Palatinus, Budapest, 2004 Ajánlott irodalom: KITTLER, Friedrich: <i>Optikai médiumok</i>. Magyar Műhely – Ráció, Budapest, 2005				
Tantárgyfelelős: Bán András Oktató: Dallos Csaba, R. Nagy József				

Tantárgy neve: HÍRSZERKESZTÉS, ÚJSÁGÍRÁS				
Kredit: 3	Félév: 4	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A kurzus célja, hogy a hallgató megismerje a hírszerkesztés alapelveit, a hírügynökségi anyagok kezelését, a kiegyensúlyozott tájékoztatás gyakorlatát, a manipulációs technikákat, valamint az újságírás műfaji problémáit, a publicisztikai műfajokat, s ezek megírásában gyakorlatot szerezzen. Emellett pedig az, hogy az elektronikus és írott sajtó sajátosságairól ismereteket kapjon.				
Kötelező olvasmányok: ANGELUSZ Róbert: <i>Kommunikáló társadalom</i>. Gondolat, Budapest, 1983 BAJOMI LÁZÁR Péter: <i>A magyarországi médiaháború</i>. Új Mandátum, Budapest, 2001 BARBIER, Frédéric-Lavenir, Catherine BERTHO: <i>A média története</i>. Osiris, Budapest, 2004 BERNÁTH László (szerk.): <i>Műfajismeret</i>. MÚOSZ, Budapest, 1997 Grusin, B.A.: <i>A hírek világa</i>. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest, 1984 LAZAR Judit : <i>A kommunikáció tudománya</i>. Balassi, Budapest, 2001 MAST, Claudia : <i>Az újságírás ábécéje</i>. Greger-Delacroix, Budapest, 2000 PALFY G. István : <i>A valóság vonzásában</i>. Püski Kiadó, Budapest, 2003 ZSOLT Péter : <i>Médiaháromszög</i>. EU-Synergion Kft., Budapest, 2001 Ajánlott irodalom: BUCKINGHAM, David: <i>A gyermekkor halála után: felnőni az elektronikus média világában</i>. Helikon, Budapest, 2002 CULLMANN, G – DENIS-PAPIN, M, - KAUFMANN: <i>A hír tudománya</i>, Gondolat Budapest, 1973 ERDÉLYI Ildikó: <i>Televízió a családban</i>. Tömegkommunikációs Kutatóintézet, Bp., 1998 FRYDMAN, Marcel: <i>Televízió és agresszió</i>. Pont Kiadó, Bp., 1993 SZILÁRDY Szilvia: Erőszak és brutalitás a magyar televíziós műsorkínálatban. In: <i>JEL-KÉP</i>, 1999. 33. 49-67. o. TANNENBAUM, P.M.: <i>A televíziózás szociálpszichológiája</i>. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest, 1985 VETRÓ Ágnes – CSAPÓ Ágnes: <i>A televízió és a gyermek</i>. Animula Egyesület, Budapest, 1991				
Tantárgyfelelős: Péterfy Gergely Oktató: Péterfy Gergely				

Tantárgy neve: AZ ÚJSÁGÍRÁS TÖRTÉNETE				
Kredit: 3	Félév: 3	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A tantárgy foglalkozik a magyar, majd az angol és néhány más európai és amerikai újságírás történetével kialakulásától napjainkig. Részletesen tárgyaljuk a sajtó fogalmát, az ókori és középkori írásos tájékoztatók, röpiratok, és újságlevelek tartalmát és formáját, az újságíró irodák létrejöttének folyamatát, az időszakos kiadványok jellegzetességeit, a nemzeti sajtók korai szakaszait, különös tekintettel a német, a holland, az angol, a francia illetve az amerikai újságírára. Kitérünk a nemzeti sajtók helyzetének bemutatására a XIX – XX század fordulóján. Bemutatjuk a magyar sajtó létrejöttének előzményeit, a kialakulástól az intézményesülésig. Tárgyaljuk a referáló sajtó, a vélemény-sajtó és a tömegsajtó jellemzőit. Elemezzük a nyomtatott sajtóban a rendszerváltással bekövetkezett változásokat, a bulvár előretörését.				
Kötelező olvasmányok: BUZINKAY G.: <i>Kis magyar sajtótörténet</i>. Haza és Haladás alapítvány, Budapest, 1993 KÓKAY Gy.- BUZINKAY G. – MURÁNYI G.: <i>A magyar sajtó története</i>. Sajtóház, Budapest, 2001 BURGH, Hugo de: <i>Az oknyomozó újságírás története</i>. In BURGH, Hugo de (szerk.) <i>Oknyomozó újságírás</i>. József Attila Műhely, Budapest, 2005. HALL, S. et al.: <i>Culture, Media, Language: Working Papers in Cultural Studies</i>. Unwin, London, 1980 SZÉCHÉNYI Á. – PRANTNER Cs. (szerk): <i>Remittenda</i>. Sajtótörténeti adat-, szöveg- és képgyűjtemény. Eger: Eszterházy Károly Főiskola – Líceum Kiadó, 2004 URBÁN A.: <i>Szövegalkotás, szövegértelmezés és médiadiskurzus</i>. In: Miskolci Nyelvi Mozaik. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2004 Ajánlott irodalom: FOWLER, R.: <i>Language in the News: Discourse and Ideology in the Press</i>. ROUTLEDGE, LONDON, 1991				
Tantárgyfelelős: Urbán Anna Oktatók: Urbán Anna				

IV. Szabadon választható tárgyak

Tantárgy neve: AZ ELITEK ÉS A KÖZÉPRÉTEGEK ÁTALAKULÁSA MAGYARORSZÁGON A 20. SZÁZADBAN				
Kredit: 2	Félév: 3	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: Az óra célja, hogy áttekintse az elitek és a középrétegek átstrukturálódását a századfordulótól a rendszerváltásig. A hagyományos és újonnan kialakuló csoportok azonosításán, szerepének, súlyának és életmódbeli jellemzőinek bemutatásán kívül kitérünk egymáshoz való viszonyaikra, az egymástól és önmagukról formált képekre. Ez elsősorban a dzsentrihez és a zsidósághoz kapcsolódó korabeli diskurzusok áttekintését jelenti. A kurzus második felében a második világháború végén bekövetkező elitcserét, a korábbi középrétegek sorsát, majd az új értelmiségi középosztály formálódását követjük nyomon. Végül kitekintésként a rendszerváltás által megindított folyamatokra térünk ki.				
Kötelező olvasmányok: BÓDY Zsombor: <i>Egy társadalmi osztály születése. A magántisztviselők társadalomtörténete. 1890-1938.</i> L'Harmattan, Budapest, 2003 CSÍKI Tamás: Kiskunhalas legnagyobb adófizetői 1879-1934. In: <i>Kiskunhalas története. III.</i> Szerk. Ö. KOVÁCS József. Kiskunhalas, 2005. 293-311. GYÁNI Gábor: Polgárság és középosztály a diskurzusok tükrében. <i>Századvég</i> 1997/7. KÖVÉR György: A magyar középosztály-teremtés programjai és kudarcai. In: <i>Zsombékok. Középosztályok és iskoláztatás Magyarországon.</i> Szerk. KÖVÉR György. Századvég, Budapest, 2006. 77-160. MAJTÉNYI György: <i>A tudás lajtorjája. Új értelmiség Magyarországon a szocialista korszakban.</i> Budapest, 2005 TÓTH Zoltán: „A magyar középosztály megteremtése” = <i>Századvég</i> 1977/7. 46-72. VALUCH Tibor: <i>Magyarország társadalomtörténete a XX. Század második felében.</i> Osiris, Budapest, 2001 Ajánlott olvasmányok: ANDORKA Rudolf: <i>A társadalmi mobilitás változásai Magyarországon.</i> Gondolat, Budapest, 1982. GYÁNI Gábor-KÖVÉR György: <i>Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig.</i> Osiris, Budapest, 1998 HUSZÁR Tibor: <i>Az elittől a nómenklatúráig. Az intézményesített káderpolitika kialakulása Magyarországon 1945-1989.</i> Corvina, Budapest, 2007 LENGYEL György: <i>A multipozicionális gazdasági elit a két világháború között.</i> ELTE Szociológiai és Szociálpolitikai Intézet, Budapest, 1993 SZALAI Erzsébet: <i>Gazdasági elit és társadalom a magyarországi újkapitalizmusban.</i> Aula, Budapest, 2001				
Tantárgyfelelős: Bódy Zsombor Oktató: Bódy Zsombor, Tóth Zoltán				

Tantárgy neve: IRODALOMSZOCIOLOGIA				
Kredit: 2	Félév: 4	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A tárgy keretén belül, az irodalom társadalomszerkezeti problémáit, az egyes műfajok, az irodalom szerepének és intézményrendszerének szociológiai szempontú elemzését végezzük el a félév során irodalomesztétikai és művészetszociológiai alapozással. A félév során az alábbi témakörök kerülnek tárgyalásra: 2. Az irodalom fogalma 3. Az irodalmi műfajok szociológiai problémái 4. Az irodalom szereplői / Író, olvasó, kritikus, kiadó, szponzor/ 5. Az írószerep történeti-társadalmi áttekintése; a profizmus az irodalomban 6. Értékek problémája az irodalomszociológiában 7. Befogadás és érték szociológiai kérdései; a műértelemezés hermeneutikai szempontjai 8. A giccs az irodalomban 9. Tömegkommunikációs eszközök szerepe az irodalomban, dokumentumfilmek, populáris irodalom a képernyőn, az internet és az irodalom kapcsolata 10. A könyvkiadás szociológiai vonatkozásai; a marketing 11. Az összehasonlító irodalomszociológia paraméterei Kötelező olvasmányok: GADAMER, Hans- Georg: <i>Igazság és módszer</i>. Gondolat, Budapest, 1984 GEREBEN Ferenc: Könyv, könyvtár, közönség. In: A magyar társadalom olvasáskultúrája olvasás- és könyvtárszociológiai adatok tükrében, szerk. Schivampl Ildikó http://mek.oszk.hu/01700/01742 HAUSER, A.: A művészet és az irodalom társadalomtörténete. 1–2. köt. Budapest, Gondolat, 1968 JÓZSA Péter (szerk.): <i>Művészetszociológia. Válogatott tanulmányok</i>, Közgazdasági és Jogi, Budapest, 1978 JÓZSA Péter emlékkönyv, szerk. S. Nagy Katalin, Budapest, BME Szociológia Tanszék, 1995 KÁLMÁN C. György: <i>Profizmus az irodalomtudományban</i>, in: Helikon 38., 1992/2. MOLES, A. A.: <i>A giccs. A boldogság művészet</i>. Gondolat, Budapest, 1975. Háttér Kiadó 1996 POKOL Béla – VERES Ildikó: <i>A professzionális író</i>. In: Valóság 1994/10 RORTY, Richard: <i>Heidegger, Kundera, Dickens</i>. In: Homi, 1993/2. SZILI József: <i>Az irodalomfogalmak rendszere</i>. Budapest, 1993 VERES Ildikó: <i>Az írószereptől az értékorientációs vizsgálatokig. Valóság</i>, 1996/3. Egy-egy alkotás a fent megnevezett irodalmi műfajokból Ajánlott irodalom: AUSTIN, John Langshaw: <i>Tetten ért szavak</i>. Akadémiai, Budapest, 1990 BACSÓ Béla (szerk.): <i>Szöveg és interpretáció</i>. Budapest, Cserépfalvi, 1991 <i>Folyamatos jelen – Fiatal szociográfusok antológiája</i>, válogatta és szerkesztette: GONDOS Ernő, Szépirodalmi, 1981 NAGY Attila: <i>Olvasásfejlesztés, könyvtárhasználat – kritikus gondolkodás. Szócikkmásolástól a paródiáírásig</i>. Osiris, Budapest, 2001				

NAGY Attila: *Háttal a jövőnek? Középiskolások olvasás- és művelődésszociológiai vizsgálata*, Gondolat, Budapest, 2003
WESSELY Anna (szerk.): *A kultúra szociológiája*. Osiris, Budapest, 2003

Tantárgyfelelős: Veres Ildikó

Oktató: Veres Ildikó

Tantárgy neve: A MAGYARORSZÁGI CIGÁNYOK TÖRTÉNETÉNEK FORRÁSAI				
Kredit: 2	Félév: 1	Heti óraszám: 2	Óratípus: Szeminárium	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A kurzus célja, hogy bevezessen a cigányságra vonatkozó források kezelésébe. Sajátos körülmény, hogy a cigányság, nem rendelkezvén írásbeliséggel, nem hagyott hátra írott forrásokat, amelyek segítségével a története kutatható lenne. A magyarországi cigányok története tehát csak a környezet által létrehozott forrásokból kutatható. Ezek a források azonban speciális körülmények között jöttek létre: főleg akkor, amikor a cigányok és a környezetük konfliktusba került egymással. (Nemcsak személyes konfliktusokról van szó, hanem olyanokról is, amikor a cigányság egésze az életmódja miatt a felvilágosult abszolutizmus idején tulajdonképpen a hatalommal konfrontálódott, és ennek eredményeképpen rendeletek, összeírások, jelentések, stb. egész sora született.) Mindebből következik, hogy e források vizsgálata és elemzése különös készségeket igényel, amelyeknek a hallgatókkal való elsajátíttatása a forrásszeminárium legfontosabb feladata. A vizsgálandó forrástípusok: – Középkori, koraiújkorai leírások a cigányokról. – Menlevelek, oklevelek és tanulságaik. – XVIII. Századi rendeletek a cigányok letelepítéséről. – XVIII–XIX. Századi cigány perek. – XVIII–XIX. Századi cigány összeírások. – Megyei, városi statútumok. Kötelező olvasmányok: DÉRY Gyula: <i>A cigányok Európában. Monográfia három részben a cigányügy mai állásáról tekintettel múltjára és jövőjére.</i> Budapest, 1908 ERDŐS Kamill: <i>Romani Kris.</i> Néprajzi Közlemények, 1959 HEICZINGER János: <i>Fejezetek a cigánykérdés alakulásáról.</i> Fejér Megyei Történeti Évkönyv, Székesfehérvár, 1978 MEZEY Barna és tsai: <i>A magyarországi cigánykérdés dokumentumokban.</i> Budapest, 1984 SZABÓ László: <i>Mária Terézia 1760/61-es cigányrendelete a Jászságban.</i> Jászkunság, 1966. 3. szám. SZEGŐ LÁSZLÓ (SZERK): <i>Cigányok, honnét jöttek, merre tartanak?</i> Budapest, 1983 TÓTH Árpád: <i>Múlt és jelen a cigányság életében.</i> Borsodi Szemle, 1979. 2. szám Ajánlott irodalom: BÁRSONY János: <i>A cigányság helyzete a magyar gazdasági fejlődés rendszerében.</i> Kézirat, Budapest, 1974. POMOGYI László: <i>Cigányság és cigánykérdés a dualista kori Magyarországon.</i> Fiatal Kutatók Műhelytanulmányai, 5. SZENTKIRÁLYI Zsigmond: <i>A cigánykérdés.</i> Kassa, 1943 Tantárgyfelelős: Tóth Péter Oktató: Tóth Péter				

Tantárgy neve: AZ EURÓPAI INTEGRÁCIÓ ÉS INTÉZMÉNYEINEK TÖRTÉNETE				
Kredit: 2	Félév: 1	Heti óraszám: 2	Óratípus: Előadás	Értékelés: Kollokvium
Tantárgy leírása: A kurzus során az Európai Unió kialakulását és intézményeinek történetét dolgozzuk fel. A tananyag tartalmazza Európa helyzetét 1945 után, a Marshall segélyprogram az OEEC születését, a Truman-doktrina érvényesülését, a Pleven-terv kudarcát és az egységesülő Európa kialakulásának folyamatát. Különös hangsúlyt helyezünk a Montánunió kialakulására és történetére, a Római Jegyzőkönyv születésére és vizsgáljuk az EGK születését és bővülésének történetét a hatoktól a huszonötök Európájáig. Figyelmet szentelünk az európai intézmények kialakulásának: Euratom, Európa Tanács, Európai Parlament, Brüsszeli Bizottság, Európai Bíróság, Európai Tanács, Miniszterek Tanácsa. Működésére és feladatainak bővülésére. Vizsgáljuk a fontosabb európai dokumentumok kialakulását és tartalmát, úgymint pl. Egységes Európai Okmány, Maastrichti egyezmény, EU Alkotmány és a Schengeni Egyezmény. A tárgy elemzi a kelet-európai térség országainak csatlakozási folyamatát is.				
Kötelező olvasmányok: NAGY Zoltán – BAKOS István: <i>Az Európai Unió strukturális és kohéziós politikája</i>. Szent István Egyetem, Budapest, 2002 MÓZES Mihály: Schengen után. Kelet-európai társadalmak és dilemmák In: <i>Közpolitika az Európai Unióban</i>. 3. sz. 2008 HORVÁTH Zoltán: <i>Kézikönyv az Európai Unióról</i>. (6. kiadás), Magyar Országgyűlés, Budapest, 2003 BLAHÓ András (szerk.): <i>Európai integrációs alapismeretek</i>. Aula, Budapest, 2004 FORRAY-VÁRADI: <i>Az Európai Unió története</i> Budapest. 1996 HORVÁTH Jenő: <i>Az európai integráció története napról napra 1945-95</i>. Budapest, 1997 NAGY Zoltán: <i>Az Európai Unió költségvetése</i>. Miskolc: Bíbor Kiadó, 2001 Ajánlott irodalom: BALÁZS Péter: <i>Az Európai Unió külpolitikája és a magyar-EU kapcsolatok fejlődése</i>, KJK-Kerszöv, Budapest, 2002 LENGYEL György- Nagy Beáta (szerk.): <i>Az európai integráció társadalmi feltételei és hatásai</i>, Aula, Budapest, 2000 FÜLÖP Gyula: <i>Vállalati gazdálkodás az európai integrációban</i>, Aula, Budapest, 1999 NÉMETH István: <i>Európa tervek</i>, ELTE, Eötvös Kiadó 2001				
Tantárgyfelelős: Nagy Zoltán Oktató: Nagy Zoltán				

Tantárgy neve: PREZENTÁCIÓS TECHNIKÁK				
Kredit: 3	Félév: 4	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírás: A tantárgy célja az, hogy a hallgatókat felkészítse különböző közönségek számára tartandó előadások készítésére. A félév során áttekintjük a prezentáció előkészítésének főbb szempontjait, a hallgatóság igényeinek felmérésén kezdve a prezentáció céljának és alapüzenetének meghatározásáig. Megismerkedünk a prezentációt segítő kommunikációs technikákkal, a hatáskeltés és a meggyőzés retorikai eszközeivel. Tárgyaljuk a prezentáció dinamikájának és felépítésének szabályszerűségeit, a PowerPoint program alkalmazásának területeit, módjait, jellegzetességeit, kapcsolatát más alkalmazásokkal. A félévi feladat, amely egy kutatási tervet ppt formában való elkészítése, alkalmat ad a tanultak alkalmazásának bemutatásán túl a majdani diplomamunka Zárvizsga Bizottság előtti prezentálásának gyakorlására.				
Kötelező olvasmányok: ACZÉL Petra – BENCZE Lóránt: <i>Hatékony és meggyőzés a kommunikációban : Gyakorlati retorika</i>, Budapest, L'Harmattan ; Zsigmond Király Főiskola, 2007 GILLEN, Terry: <i>A meggyőzés mesterfogásai</i>. Bagolyvár Könyvkiadó, Budapest, 1999 GYARMATI Béla: <i>Beszélni muszáj! : gyakorlati retorika</i>. Miskolc, Klaviatúra, 1994 MONTÁGH Imre: <i>Figyelem vagy fegyelem?!: az előadói magatartás / [... átdolg. Montágh Imréné Riener Nelli]</i> Budapest, Holnap, 2008 SZABÓ Katalin: <i>Kommunikáció felsőfokon</i>. Kossuth, 2001 SZÁLKÁNÉ GYAPAY Márta: <i>Gyakorlati retorika</i>. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999 WACHA Imre: <i>A korszerű retorika alapjai I-II</i>. Szemimpex, 2003 Ajánlott irodalom: Anthony PRATKANIS és Elliot ARONSON: <i>A rábeszélőgépj.</i> AB OVO, 1992 FISCHER Sándor: <i>Retorika: a közéleti beszéd gyakorlata</i>, Budapest, Kossuth, 1975				
Tantárgyfelelős: Tóth Kinga Dóra Oktató: Tóth Kinga Dóra				

Tantárgy neve: PROJEKTKÉSZÍTÉS, PROJEKTÍRÁS				
Kredit: 3	Félév: 3	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírás: A félév során a hallgatók megismerkednek a pályázatok és projektek készítésével, azok rendszerével, gyakorlatával. A kurzus célja az, hogy a hallgatók képessé váljanak önálló projektötletek pályázati formában történő megírására, elsajátítsák az alapvető projektírási, projektgenerálási technikákat, és tapasztalatokat szerezzenek a pályázatrás, projektkészítés gyakorlatáról a humán erőforrásmenedzsment minden területén. A félév során tárgyaljuk a projekt és a pályázat fogalmát, azok jellemzőit, a logikai keretmátrix készítésének módszereit, az érintettek azonosítására, elemzésére szolgáló módszereket, a helyzetfeltárás és szükségletelemzés módszereit, technikáit, a probléma-fa és cél-fa készítésének módját, a stratégiák kialakítását, költségterv készítését. Emellett bemutatjuk a tevékenységek tervezését, a Gantt- diagram készítését, a munka és feladatterv kialakítását. Tárgyaljuk a különféle indikátorokat, a projektmarketinget. A hallgatók a félévi feladat keretében esettanulmányokat készítenek és azokat prezentálják.				
Kötelező olvasmányok: KOCZISZKY György – BAKOS István: <i>Forrásteremtés, pályázatírás, programmenedzselés</i>. Miskolc, 2004 BORIS Péter – BUJTÁR József et al.: <i>Projektmenedzsment-felsőfokon</i>. Management, Budapest, 2001 GÖRÖG Mihály: <i>Bevezetés a projektmenedzsmentbe</i>. Aula, Budapest, 2001 TÓTH Kinga Dóra: <i>Szociális projektek tervezése és készítése</i>. Kézirat. 2007 TEMPUS Közalapítvány: <i>MATRA projektfejlesztési tréning a regionális fejlesztésért</i> Ajánlott irodalom: <i>Európai uniós pályázati kézikönyv</i>, Európa Média Kht., 2004 <i>Pályázati kézikönyvek</i> – www.nfu.hu KENGYEL Ágnes: <i>Az Európai Unió regionális politikája</i>. Aula, 2002 SZABÓ Ágnes: <i>Pályázati tanácsadó kézikönyv</i>. Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara, 2006. neten is: http://www.pbkik.hu/index.php?id=6351				
Tantárgyfelelős: Tóth Kinga Dóra Oktató: Tóth Kinga Dóra				

Tantárgy neve: KOMMUNIKÁCIÓS KÉSZSÉGFEJLESZTÉS				
Kredit: 3	Félév: 2	Heti óraszám: 2	Óratípus: Gyakorlat	Értékelés: Gyakorlati jegy
Tantárgy leírása: A tárgy célja, hogy elsősorban pszichológiai, szociálpszichológiai és kommunikációtudományi alapokon bemutassa az emberi interakciók dinamikáját, és eligazodást kínáljon a kommunikáció problémáiban. Egy önképe szerint kommunikációra épülő társadalom – azaz legújabb világunk – egészen sajátos készségeket bontakoztat ki és vár el tagjaitól. A szeminárium ezért elsősorban gyakorlatorientált betekintést nyújt az emberi személyiség modelljeibe, az egyén csoportbeli szerepeibe, a személyközi kommunikáció sajátosságaiba, az azt elősegítő és gátló tényezőkbe, valamint a csoporton belüli tanulási folyamatokba; megismerteti az önismeret fejlesztésének lehetőségeivel, továbbá a konfliktuselméletekből levonható tanulságokkal. A szemináriumi foglalkozások a vonatkozó elméletek megismerésén túl interakciós gyakorlatokra is alkalmat adnak, élményszerűen avatva készségekké a megszerzett ismereteket.				
Kötelező olvasmányok: BUDA Béla (szerk.): <i>Kommunikációelméleti szöveggyűjtemény</i>. I. rész. Általános kommunikációelmélet. Tankönyvkiadó, Budapest, 1981 BUDA Béla: <i>A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei</i>. Animula, Budapest, 1986 RUDAS, János: <i>Delphi örökösei</i>. Gondolat–Kairosz, Budapest, 1997 SZABÓ, Katalin: <i>Kommunikáció felsőfokon</i>. Kossuth, Budapest, 2002 TÓTH Orsolya – ZENTAI István: <i>A meggyőzés csapdái: Hibák és visszaélések a mindennapi meggyőzésben</i>. Budapest, Typotex, 1999 URBÁN Anna: <i>Intercultural communication studies</i>. Miskolci Egyetem, 2007 ZENTAI István: <i>A meggyőzés útjai: a mindennapi élet meggyőzéspszichológiája</i>. Budapest, Typotex, 1998 Ajánlott irodalom: BERNE, E.: <i>Hogyan értessük meg magunkat? A hatékony kommunikáció gyakorlati útmutatója</i>. Budapest, Bagolyvár, 1984 BUDA Béla: <i>Empátia: a beleélés lélektana</i>. Gondolat, Budapest, 1998 CARNEGIE, D.: <i>A meggyőzés iskolája. A hatásos beszéd módszere</i>. Budapest, HVG, 1990 HALL, E. T.: <i>Rejtett dimenziók</i>. Gondolat, Budapest, 1975 KLEIN Sándor: <i>Vezetés- és szervezetpszichológia</i>. SHL, Budapest, 2001				
Tantárgyfelelős: Urbán Anna Oktató: Urbán Anna				

3. Kompetenciák elsajátíttatása

A szociológia mesterképzési szak *Képzési és Kimeneti Követelményeit tartalmazó leírás az alábbiakban fogalmazza meg a képzés célját*: „A képzés célja olyan társadalomtudományi felkészültséggel rendelkező szakemberek képzése, akik a társadalmi élet különböző területein (politika, kutatás, oktatás, kultúra, média, gazdasági élet, egészségügy, környezetvédelem, településgazdálkodás, társadalomtervezés és –irányítás, stb.) önállóan vagy teamben végzendő döntéshozói, irányítási, tervezési, szervezési, szakértői, kutatási és oktatási feladatok felelősségteljes elvégzésére képesek. A végzetek megfelelő elméleti és gyakorlati tudással, interdiszciplináris ismeretekkel és nemzetközi kitekintéssel rendelkeznek. Megszerzett ismereteik birtokában alkalmasak tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.”

Szociológia mesterképzésünket a *fent megfogalmazott célokat a legmesszemenőkig szem előtt tartva készítettük el*. Ennek szellemében alakítottuk ki szakirányainkat, építettünk be különféle szakmai és egyéb gyakorlatokat, és ennek jegyében alakítottuk ki az elméleti-történeti és kutatásmódszeratni ismeretek elmélyítését szolgáló tárgyak tematikáját. Az interdiszciplinaritást és a nemzetközi kitekintést szolgálják az értelmiségképző tárgyak, illetve a szakszövegelemzési, -fordítási kurzusok is.

A társadalomtudományi, szociológiai ismeretek megszerzését a *különböző alapozó és szakmai tárgyak együttesen szolgálják*, melyek mind szemléletmódjukban, mind kutatási módszereiben társadalomtudományi, illetve szociológiai jellegűek.

A KKK-ban a „mesterképzési szakon szerezhető ismeretek”-re vonatkozó részben szerepel a „*magyar társadalom átfogó ismerete*”, melyet különösen a társadalomtörténeti, társadalomelméleti, illetve a különféle szakirányos órák garantálnak (pld. „Magyarország társadalomtörténete a 20. században”, „Nemzeti kisebbségek”, „A cigányok története Magyarországon” stb.című kurzusok).

A „*térség, a régió társadalmi problémáinak, (illetve globális társadalmi folyamatok és problémák ismeretét) azok jellegzetességeinek illetve fejlődési paradigmáinak ismeretét*”, amelyet a KKK is előír, különösképpen a következő kurzusok biztosítják: „*Modernitáselméletek*”, „*Konfliktuselméletek*”, „*Fogyatékkal élők a társadalomban*”, „*Európa népei és kulturális kisebbségei*”, „*Interkulturális kommunikáció*”, „*Média és társadalom*”, illetve a kisebbségsszociológiai szakirányon belül a cigányság életkörülményeit, élethelyzetét bemutató kurzusok.

Az *Európai Unió és intézményrendszere jobb megismerését biztosítja* az „Európai integráció és intézményeinek története” című kurzus mellett az „EU statisztika” című óra.

A „*társadalmi folyamatok és jelenségek egymásra hatásának megértését segítő interdiszciplináris ismeretek*” megszerzését biztosítják egyrészt a különféle módszertani kurzusok (pld. „Többváltozós elemzések” vagy „Kvalitatív kutatási módszerek”), másrészt a szociológiaelméleti, szociológiatörténeti, társadalomelméleti órák („Konfliktuselméletek”, „Francia, német és amerikai szociológiatörténet”, „Szociológiai cselekvéseméletek”).

Hallgatóinkat *magas szintű számítógépes ismeretekkel* ruházzák fel a különféle módszertani kurzusok („Közüvéleménykutatás”, „Többváltozós elemzések”, „Kvalitatív kutatási módszerek”), illetve a „Prezentációs technikák” című kurzus.

A mesterfokozatot szerzett hallgatók a „Kommunikációs készségfejlesztés” című órán elsajátíthatnak majd olyan *problémamegoldó technikákat*, melyeknek nagy hasznát veszik majdani munkavégzésük során.

A mesterképzés minden kurzusa szolgálja azt a célt, hogy az abban részt vevő hallgatók *ismerjék és alkalmazzák a szakmai etikai normákat*.

Mesterképzésünket úgy állítottuk össze, hogy a végzett hallgatók rendelkezzenek mindazon képességekkel, amelyek alkalmassá teszik őket az *elméleti ismeretek professzionális szintű alkalmazására*.

A *különbféle kvalitatív és kvantitatív módszertani tárgyak* - főképp a szakmai törzsanyagban, de a szakirányok keretei között is - azt a célt szolgálják, hogy a hallgatók végzés után képesek legyenek társadalommal kapcsolatos kutatásokat megtervezni, kivitelezni, önállóan és csoportmunkában kutatásokat folytatni, mind kvalitatív, mind kvantitatív kutatási módszereket, technikákat felhasználva.

A *diplomamunka készítése során* is tutori keretek között segítjük szakdolgozóinkat abban, hogy a megszerzett elméleti ismereteik birtokában önálló kutatást tudjanak végezni. A *diplomamunka megvédése* egy 10 perces, power point használatára épülő prezentáció formájában történik, mely alkalommal a hallgatók saját kutatási eredményüket szakszerű formában kell, hogy megjelenítsék. A prezentációra való felkészülésben nemcsak konzulensüktől kapnak segítséget, hanem a „Prezentációs technikák”, illetve a „Kommunikációs készségfejlesztés” című órák keretei között is alkalmuk nyílik erre.

A mesterképzés tanrendjében *minden félévben szerepel egy-egy szakmai gyakorlat*. Az első két félévben egy-egy önálló, a szakirányhoz kötődő kutatási projekt megtervezése a feladat, a második két félévben pedig a szakirányhoz kötődő intézménybeli gyakorlatot tervezünk. Ezáltal is ösztönözzük a hallgatókat innovatív projektötletek kitalálására, illetve az önálló terepmunkára, illetve kutatásra.

A *szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságokat és készségeket* (mint például az önálló szakmai álláspont kialakításának képessége, a kritikai attitűd és nyitottság, kreativitás és rugalmasság, széleskörű műveltség és érzékenység, problémacentrikus látásmód, személyes felelősségvállalás és döntéshozatali képesség, illetve módszeresség) szem előtt tartva készítjük fel a négy félév során hallgatóinkat úgy a törzsképzésben, mint a szakirányos képzésben.

4. A képzési és kimeneti követelményekben előírt idegen nyelvi követelmények teljesítésének intézményi elősegítése, feltételei

A Szociológia mesterképzési szak elvégzéséhez *két középfokú nyelvvizsga* szükséges.

A Miskolci Egyetem valamennyi kara számára az intézményben működő *Idegennyelvi Oktatási Központ (IOK)* biztosítja a nyelvoktatást a hallgatók részére. A nyelvoktatás az IOK keretében a hallgatói jogviszonnyal rendelkezők részére *értelemszerűen térítésmentes*. (Meg kell azonban említeni, hogy az IOK mellett, annak közreműködésével évente több alkalommal a *Miskolci Egyetem Továbbképző Központja* is hirdet néhány hetes intenzív nyelvtanfolyamokat oktatók és hallgatók részére önköltséges formában, a térítés jóval a piaci ár alatt van. Ezeken is kezdőtől az általános és szaknyelvi nyelvvizsgára közvetlenül felkészítő szinteken folyik az oktatás.) Az *IOK négy szakcsoportban folytat oktatást*: angol,

német, orosz és romanisztika (francia, spanyol, olasz). Az egyes félévi kurzusmeghirdetésekre mindig a hallgatói igények és tudásszintek felmérését követően, a hallgatókat legfeljebb 10-15 fős csoportokba sorolva kerül sor. Az IOK nemcsak nyelvoktatást folytat, tevékenységének fontos része a *nyelvvizsgára való felkészítés*. A Miskolci Egyetemen az *állami nyelvvizsgák* mellett a Nyelvvizsgát Akkreditáló Testület engedélyével *szerezhetők nemzetközi nyelvvizsgák* (Origo, Oeconom, Cambridge, Goethe stb.) is.

Ezek mellett a Szociológiai Intézet oktatói *egyes tantárgyakat angol nyelven* is rendszeres meghirdetnek. A *mesterképzés tantervében pedig kiemelt helyen szerepel a szakszöveg elemzése és fordítása angol, francia, és német nyelven.*

5. A képzési és kimeneti követelményeknek való megfelelés bemutatása a szakra való belépés tekintetében *(előzményként elfogadott alapszakok, kritérium ismeretkörök és kreditértékek)*

a) a bemenethez feltétel nélkül elfogadott alapszakok:

szociológia, társadalmi tanulmányok alapképzési szakok

b) a bemenethez megadott feltételekkel elfogadott alapszakok, ill. kreditkövetelmények, az erre **vonatkozó konkrét előírások, a hiányzó ismeretek pótlásának biztosítása:**

A szociológia mesterképzési szak KKK-ja *részletesen szabályozza a bemenethez feltételekkel elfogadott alapszakokat illetve kreditkövetelményeket.*

Ennek alapján a *bemenethez meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető szakok:* történelem, nemzetközi tanulmányok, politológia, szociális munka, szociálpedagógia, informatikus könyvtáros, kommunikáció- és médiatudomány, kulturális antropológia, alkalmazott közgazdaságtan, gazdaságelemzés, közszolgálati, gazdálkodási és menedzsment, kereskedelem és marketing, emberi erőforrások, nemzetközi gazdálkodás, pénzügy és számvitel, turizmus-vendéglátás, üzleti szakoktató alapképzési szakok, jogász egységes, osztatlan szak.

Ezen diplomák esetén a hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen 20 kredit a szociológia és társadalomtudományi ismeretkörökből.

A *bemenethez meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alap- vagy mesterfokozatot adó alapképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény Kreditátviteli Bizottsága elfogad.*

A hallgatónak a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető legyen legalább 60 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben:

– társadalomtudományi alapismeretek: szociológia, pszichológia, filozófia, történelemtudomány, antropológia, politológia;

– gazdasági és jogi ismeretek: közgazdaságtan, vállalat-gazdaságtan, környezetvédelem, jogtudomány;

- kommunikációs, kulturális, piac- és közvélemény-kutatási ismeretek;
- szakmai ismeretek: szociológiai, társadalomtudományi kutatás módszertan;

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben legalább 30 kredittel rendelkezzen a hallgató. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

A „b” pontban megjelölt diplomák esetében kreditelismertetésre van szükség. A felvétel feltételül meghatározott kreditek elismertetését a szociológia szakos Kreditátvételi Bizottságtól kell kérelmezni. A kérelemhez egy erre a célra szolgáló űrlapot kell kitölteni. A KKK-ban meghatározott esetekben a Kreditátvételi Bizottság határozatban rendelkezik a hiányzó kreditek párhuzamos tanulmányokkal történő megszerzésének feltételéről.

6. Az értékelési és ellenőrzési módszereknek, eljárásoknak és szabályoknak, a záróvizsga tartalmának, tematikájának, szerkezetének és értékelésének bemutatása, valamint a (289/2005. Korm. rend. 11.§ (3) bb) bekezd. szerinti) tájékoztató kiadvány internetes elérhetősége

6. 1. Értékelés és ellenőrzés:

A Miskolci Egyetem hallgatóinak értékelését és a képzések zárását a Miskolci Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata III. kötete (a Hallgatói követelményrendszer) részletesen szabályozza. A jogszabály internetes elérhetősége: http://www.uni-miskolc.hu/system/file.php?&file_id=317

Az egyes tantárgyak a tantervben meghatározott módon *kollokviumra, gyakorlati jegyre vagy aláírásra zárulnak*. Az ide vonatkozó jogszabályokat figyelembe véve a gyakorlati jegyre végződő tárgyak három, vagy ötfokozatú, a kollokviumra végződő tárgyak ötfokozatú minősítéssel zárulnak.

Az egyes tantárgyakra vonatkozó *speciális előírásokat* (például zárthelyi dolgozatok időpontja, vagy az aláírás, gyakorlati jegy megszerzésének feltételei) az erre vonatkozó szabályoknak megfelelően ismerik meg a hallgatók az aktuális félév elején.

6. 2. A Záróvizsga tartalmának, tematikájának, szerkezetének és értékelésének bemutatása, a tájékoztató kiadvány internetes elérhetősége:

A Szociológia MA záróvizsgára bocsátás feltételei:

- A végbizonyítvány (abszolutórium), amely tanúsítja az előírt kreditek teljesítését, illetve az előírt tantárgyi vizsgák, gyakorlati jegyek és szükséges aláírások megszerzését. Az abszolutórium tanúsítja azt, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakötelezettségeinek mindenben eleget tett.
- 25 kredit értékű diplomamunka elkészítése és benyújtása, amelyet a konzulens és a kijelölt opponens írásban elbírált. Záróvizsgára az a hallgató bocsátható, akinek a konzulense és az opponense is egyaránt legalább elégséges érdemjegyet javasolt dolgozatára. A diplomamunka terjedelme minimálisan 2 nyomdai ív, melyet készítője

megfelelő mellékletekkel ellátott. Témájában kapcsolódnia kell a hallgató által választott szakirányhoz. Tartalmában és formájában is meg kell felelnie a tudományos értekezésekkel szemben támasztott követelményeknek. A magyar nyelvű diplomadolgozatokat egy körülbelül 500 szavas idegen nyelvű rezümével kell ellátni.

A Szociológia MA záróvizsgájának menete, témakörei, tematikája:

A Záróvizsga célja az, hogy a szociológia mesterképzés során elsajátított és elsajátítható ismereteket komplex módon kérje számon.

A Záróvizsga szóbeli vizsga, mely *alapvetően három részből áll:*

Első része a diplomamunka (szakdolgozat) megvédése. Ennek során a hallgató előzetesen készít egy power point használatára épülő, 10 perces prezentációt, melyben összefoglalja dolgozata fő célkitűzéseit, hipotéziseit, kutatási módszereit, kutatásának főbb eredményeit illetve válaszol az opponens és konzulens bírálatára. A dolgozat érdemjegyei és a védelem együttesen határozzák meg a szakdolgozat végső eredményét.

A Záróvizsga második részében a hallgató, előzetesen kiadott tételsor alapján számot ad az alapozó és szakmai törzstárgyak ismeretéről. Ebben a részben a tételek „a” és „b” részkérdésből állnak, mely esetben az egyik társadalomelméleti/szociológiaelméleti/szociológiatörténeti, a másik pedig szociológia módszertani kérdés.

- Témakörök:

„a” részkérdések esetén: szociológiai cselekvésemléletek, konfliktuselméletek, francia, német és amerikai szociológiatörténet, Magyarország 20. századi társadalomtörténete, társadalmi hálózatok és társadalmi tőke

„b” részkérdések esetén: **Szociológiai kutatások módszertana**, Közvéleménykutatás, EU statisztika, mintavétel, többváltozós elemzések, történeti demográfia, kvalitatív kutatási módszerek

A Záróvizsga harmadik részében a hallgató a választott szakirányának megfelelő, előzetesen összeállított tételsorból húz tételt, majd annak alapján számot ad a szakirányhoz kapcsolódóan megszerzett ismeretekből.

- Témakörök: a választott szakirányhoz kapcsolódó tárgyakból összeállítva

A Záróvizsga végső érdemjegyét a szakdolgozat, illetve a két szóbeli felelet összesített eredménye adja a Bölcsészettudományi Kar majdani MA vizsga- és minősítési szabályzatának megfelelően. *A diploma végső minősítése* szintén kari szinten kerül majd szabályozásra.

A tájékoztató kiadvány Intézetünk honlapján elérhető:

<http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu>

IV. A képzés személyi feltételei

Az idegen nyelven folyó képzésben oktatókra is kérjük!

1. A szakfelelős és a szakirány felelősei

Felelősök neve és a felelősségi típus (<i>szf: szakfelelős, szif: szakirányfelelős a szakiránya megadásával! Zvf)</i>		Tudományos fok /cím (PhD/ CSc/ DS akad.)	Munkakör (e/f tan./ e/f doc.)	FOI-hez tartozás és munka- viszony típusa (AT/AE)	Hány mesterszak felelőse	Hány kreditértékű tantárgy felelőse a szakon / az intézményben (alap- és mesterképzésben összesen)
Tóth Zoltán	Szf, zvf	DS Habil	Egy. tan.	AT	1	5/31
Tóth Kinga Dóra	Szif, zvf Kisebbségsszociológia	PhD	Egy. doc.	AT	0	22/24
Urbán Anna	Szif, zvf Kommunikáció és médiászociológia	PhD	Egy. doc.	AT	0	22/29

2. Tantárgylista – tantárgyak felelősei, oktatói

A TÖRZSANYAG TANTÁRGYAINAK MEGNEVEZÉSE (ALAPOZÓ ÉS SZAKMAI TÖRZSTÁRGYAK)		A tantárgy oktatói						
		Oktató neve (a tantárgy blokkjában elsőként a tantárgy felelősét tüntessék fel)	Tud. Fok. /cím (PhD/ CSc/ DSc/ akad.)	Munka-kör (e/f ts. e/f adj./ e/f doc./ e/f tan./ tud. Mts./ egyéb)	FOI- hez tartozás és munka- viszony típusa (AT/AE /V)	A tantárgy előadója I / N	Gyak. Fogl.- t tart I / N	Hány kreditértékű tantárgy felelőse a szakon / az intézményben (alap- és mesterképzésben összesen)
Társadalomtudományos ismeretek	1. Szociológiai cselekvésméletek	Farkas Zoltán	PhD	Egy. doc.	AT	I	N	10/17
	2. Konfliktuselméletek	Farkas Zoltán	PhD	Egy. doc.	AT	I	N	10/17
	3. Francia szociológia I-II.	Hidas Zoltán	PhD	Egy. doc.	AT	I	I	24/24
		Kiss Lajos András	CSc habil	Egy. doc.	V	I	I	0/4
		Szepessy Péter	-	Egy. adj	AT	I	I	0/0
	4. Amerikai szociológia I-II.	Hidas Zoltán	PhD	Egy. doc.	AT	I	I	24/24
	5. Német szociológia I-II.	Hidas Zoltán	PhD	Egy. doc.	AT	I	I	24/24
		Kiss Lajos András	CSc habil	Egy. doc.	V	I	I	0/4
		Szepessy Péter	-	Egy. adj	AT	I	I	0/0
	6. Magyarország társadalomtörténete a 20. században	Tóth Zoltán	DSc habil	Egy. tan	AT	I	I	5/31
		Bódy Zsombor	PhD	Egy. adj.	AT	I	I	6/28
	7. Társadalmi hálózatok és	Farkas Zoltán	PhD	Egy. doc.	AT	N	N	10/17

Értelmiségképző tárgyak	társadalmi tőke	Furmanné Pankucsi Márta	-	F. doc.	AT	I	I	0/10
	8. Alkalmazott szociálpszichológia	Vajda Zsuzsanna	DSc habil	Egy. tan	AT	I	I	7/22
	9. Társadalomfilozófia	Lendvai L. Ferenc	DSc habil	Egy. tan.	AE	N	N	15/15
		Hidas Zoltán	PhD	Egy. doc.	AT	I	N	24/24
	10. Kulturális emlékezet és identitás	Hidas Zoltán	PhD	Egy. doc.	AT	I	N	24/24
	11. Bevezetés a pszichoanalízisbe	Vajda Zsuzsanna	DSc habil	Egy. tan	AT	I	N	7/22

Szakmai törzstárgyak	1. Szociológiai kutatások módszertana	Tóth Kinga Dóra	PhD	Egy. doc	AT	I	I	22/24
	2. Közvélemény- kutatás	Varga Beatrix	PhD	Egy. adj	AT	N	N	6/17
		Szilágyi Roland	-	Egy. tan.segéd	AT	I	I	0/0
		Domán Csaba	-	Egy. adj	AT	I	I	0/0
	3. Többváltozós elemzések	Varga Beatrix	PhD	Egy. adj.	AT	N	N	6/17
		Szilágyi Roland	-	Egy. tan.segéd	AT	I	I	0/0
		Domán Csaba	-	Egy. adj.	AT	I	I	0/0
	4. EU statisztika	Besenyei Lajos	DSc habil	Egy. tan.	AT	I	I	4/11
	5. Mintavétel	Varga Beatrix	PhD	Egy. adj	AT	N	N	6/17
		Szilágyi Roland	-	Egy. tan. Segéd	AT	I	I	0/0
		Domán Csaba	-	Egy. adj.	AT	I	I	0/0
	6. Kvalitatív kutatási módszerek	Tóth Kinga Dóra	PhD	Egy. doc	AT	I	I	22/24
		Gyukits György	-	Egy. adj.	AT	I	I	0/9
		Mihályi Helga	-	Egy. adj	AT	I	I	0/6
	7. Történeti demográfia	Tóth Zoltán	DSc habil	Egy. tan.	AT	I	I	5/31
	8. Angol szakszöveg elemzése és fordítása I-II.	Urbán Anna	PhD	Egy. doc	AT	I	I	21/28
	9. Német szakszöveg elemzése és fordítása I-II.	Hidas Zoltán	PhD	Egy. doc.	AT	I	I	24/24
	10. Francia szakszöveg elemzése és fordítása I-II.	Bódy Zsombor	PhD	Egy. adj.	AT	I	I	6/28

A DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK TANTÁRGYAINAK MEGNEVEZÉSE		A tantárgy oktatói						
Kisebbségsszociológiai szakirány		Oktató neve (a tantárgy blokkjában elsőként a tantárgy felelősét tüntessék fel)	Tud. Fok. /cím (PhD/ CSc/ DSc/ akad.)	Munka- kör (e/f ts. e/f adj./ e/f doc./ e/f tan./ tud. Mts./ egyéb)	FOI-hez tartozás és munka- viszony típusa (AT/AE/V)	A tantárgy előadója I / N	Gyak. Fogl.- t tart I / N	Hány kreditértékű tantárgy felelőse a szakon / az intézményben (alap- és mesterképzésben összesen)
	1. Szociológiai módszerek alkalmazása a kisebbségkutatásban	Tóth Kinga Dóra	PhD	Egy. doc	AT	I	I	22/24
		Havasi Virág	-	Egy. adj.	AT	I	I	0/0
	2. Kisebbségsszociológia	Tóth Kinga Dóra	PhD	Egy. doc	AT	N	N	22/24
		Furmanné Pankucsi Márta	-	F. doc.	AT	I	N	0/10
	3. Társadalmi egyenlőtlenségek	Farkas Zoltán	PhD	Egy. doc.	AT	I	I	10/17
	4. Kultúra és társadalom	Hidas Zoltán	PhD	Egy. doc.	AT	I	N	24/24
	5. Multikulturalitás	Kotics József	CSc habil	Egy. doc.	AT	I	I	3/24
	6. Európa népei és kulturális kisebbségei	Ilyés Zoltán	PhD	Egy. doc.	AT	I	N	3/21
	7. Nemzeti kisebbségek	Veres Ildikó	CSc habil	Egy. doc.	AT	I	N	5/20
	8. Kisebbségvédelmi rendszerek	Pákozdy Csaba	PhD	Egy. doc.	AT	I	N	3/19
	9. Nem magyar népek és jogi kiváltságai a középkori Magyarországon	Tóth Péter	CSc	Egy. doc	AT	I	I	8/27
	10. A cigányok története Magyarországon	Tóth Péter	CSc	Egy. doc	AT	I	I	8/27
	11. Sikeres roma életutak	Tóth Kinga Dóra	PhD	Egy. doc	AT	I	N	22/24
		Csepeli György	DSc	Egy. tan.	V	I	N	0/6
	12. A marginalitás szociálpszichológiája	Vajda Zsuzsanna	DSc habil	Egy. tan	AT	I	N	7/22
	13. Fogyatékkal élők a társadalomban	Kiss Tóth Emőke	PhD	F tan.	AT	I	I	3/20
		Tóth Kinga Dóra	PhD	Egy. doc	AT	I	I	20/22
	14. Szakmai gyakorlat I-IV.	Tóth Kinga Dóra	PhD	Egy. doc	AT	I	I	22/24
	15. Szakdolgozatíró szeminárium I-II.	Hidas Zoltán	PhD	Egy. doc.	AT	I	I	24/24

A DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK TANTÁRGYAINAK MEGNEVEZÉSE		A tantárgy oktatói						
		Oktató neve (a tantárgy blokkjában elsőként a tantárgy felelősét tüntessék fel)	Tud. Fok. /cím (PhD/ CSc/ DSc/ akad.)	Munka- kör (e/f ts. e/f adj./ e/f doc./ e/f tan./ tud. Mts./ egyéb)	FOI-hez tartozás és munka- viszony típusa (AT/AE/V)	A tantárgy előadója I / N	Gyak. Fogl.- t tart I / N	Hány kreditértékű tantárgy felelőse a szakon / az intézményben (alap- és mesterképzésben összesen)
Kommunikáció és médiaszociológiai szakirány	1. Szociológiai módszerek alkalmazása a médiakutatásban	Tóth Kinga Dóra	PhD	Egy. doc	AT	I	I	22/24
		Zsolt Péter	-	E. tan.segéd	AT	I	I	0/6
		Szendró Zoltán	-	Egy. adj.	AT	I	I	0/0
	2. Média és társadalom	Urbán Anna	PhD	Egy. doc	AT	I	N	22/29
		Furmanné Pankucsi Márta	-	F. doc	AT	I	N	0/10
	3. A kommunikáció elméletei	Urbán Anna	PhD	Egy. doc	AT	I	N	22/29
	4. Interkulturális kommunikáció	Urbán Anna	PhD	Egy. doc	AT	I	I	22/29
	5. Kultúra és társadalom	Hidas Zoltán	PhD	Egy. doc.	AT	I	N	24/24
	6. Modernitáselméletek	Hidas Zoltán	PhD	Egy. doc.	AT	I	N	24/24
	7. Nyelvszociológia, szociolingvisztika	Csetneki Sándorné	PhD	Egy. doc.	AT	I	I	3/12
	8. Médiaszabályozás, médiaetika	Urbán Anna	PhD	Egy. doc	AT	I	N	22/29
		Zsolt Péter	-	E. tan.segéd	AT	I	N	0/6
	9. Filmesztétika	Bognár László	PhD	Egy. adj.	AT	I	I	3/6
	10. A dokumentumfilm története	R. Nagy József	PhD	Egy. adj.	AT	I	N	3/24
		Dallos Csaba	PhD	Egy. tan.segéd	AT	I	N	0/14
	11. Képelemélet	Bán András	PhD	Egy. doc.	AT	I	N	3/22
		Dallos Csaba	PhD	Egy. tan.segéd	AT	I	N	0/14
		R. Nagy József	PhD	Egy. adj.	AT	I	N	3/24
	12. Hírszerkesztés és újságírás	Péterfy Gergely	PhD	Egy. adj.	AT	I	I	3/7
	13. Az újságírás története	Urbán Anna	PhD	Egy. doc	AT	I	N	22/29
	14. Szakmai gyakorlat I-IV.	Urbán Anna	PhD	Egy. doc	AT	I	I	22/29

15. Szakdolgozatíró szeminárium I-II.	Péterfy Gergely	PhD	Egy. Adj.	AT	I	I	3/7
---------------------------------------	------------------------	-----	-----------	----	---	---	-----

Szabadon választható tárgyak	SZABADON VÁLASZTHATÓ TÁRGYAK	Oktató neve (a tantárgy blokkjában elsőként a tantárgy felelőseit tüntessék fel)	Tud. Fok. /cím (PhD/ CSc/ DSc/ akad.)	Munka-kör (e/f ts. e/f adj./ e/f doc./ e/f tan./ tud. Mts./ egyéb)	FOI-hez tartozás és munkaviszony típusa (AT/AE /V)	A tantárgy előadója I / N	Gyak. Fogl.-t tart I / N	Hány kreditértékű tantárgy felelőse a szakon / az intézményben (alap- és mesterképzésben összesen)
	1. Az elitek és középrétegek átalakulása Magyarországon a 20. században	Bódy Zsombor	PhD	Egy. adj.	AT	I	I	6/28
		Tóth Zoltán	DSc habil	Egy. tan	AT	I	I	5/31
	2. Irodalomszociológia	Veres Ildikó	CSc habil	Egy. doc.	AT	I	I	5/20
	3. A magyarországi cigányok történetének forrásai	Tóth Péter	CSc	Egy. doc	AT	I	I	8/27
	4. A Európai integráció és intézményeinek története	Nagy Zoltán	PhD	Egy. doc	AT	I	I	2/10
	5. Prezentációs technikák	Tóth Kinga Dóra	PhD	Egy. doc	AT	I	I	22/24
	6. Projektkészítés, projektírás	Tóth Kinga Dóra	PhD	Egy. doc	AT	I	I	22/24
	7. Kommunikációs készségfejlesztés	Urbán Anna	PhD	Egy. doc	AT	I	I	22/29

Az oktatók személyi-szakmai adatai

(1) szakfelelős:

Név	Tóth Zoltán
Születési év	1943
Végzettség	Egyetem
Szakképzettség	művészettörténész – történelem szakos középiskolai tanár
Munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, BTK, egyetemi tanár
PhD, CSc DLA	CSc 1986 (történettudomány)
MTA; DSc; dr habil.	DSc 2007 (történettudomány) dr. habil. 2002 (szociológiatudomány)
Széchenyi-ösztöndíj, Széchenyi/Békéssy Ö.	Széchenyi Professzori Ösztöndíj 1998-2001
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	1990-től ELTE Gazdaság- és Társadalomtörténeti Tanszék; Szociológiai és Szociálpolitikai Intézet 1998-tól Miskolci Egyetem BTK Tárgyak: Dualizmus-kori pesti polgárság; Társadalomstatisztika, Társadalomtörténet. Előadások: Új honfoglalás; Magyarország társadalma a 18. sz.-ban; Nemzetek támadása: Magyarország társadalma 1790-1867, Bevezetés a társadalomtörténetbe; Nyugat-Európa 18-19. századi társadalomtörténete. Szemináriumok: Település, műveltség, történeti tájak a 18-19. századi Magyarországon; Társadalmi átalakulás 1790-1867; Régiók és városi társadalmak; Jókai Magyarországa: polgárok közelről a polgári Magyarországon; Foglalkozás és társadalomszerkezet a 19. sz.-i osztrák-magyar Monarchiában; A társadalmi szerződés és az „ősi magyar alkotmány”; Népesedés és társadalom a 18. században; Rousseau és a társadalmi szerződés. ME Gazdaságtörténeti Kar Összehasonlító regionális társadalomtörténet szakirányú képzése: Társadalomtörténeti irányzatok; A társadalomtörténet társadalomtörténete; A módszer a (20.) századvégen c. kurzusok. Oktatás idegen nyelven: 1978-1979 Bécsi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtörténeti Tanszék 1992 Freie Universität Berlin, Gazdaság- és Társadalomtörténeti Tanszék Az oktatásban eltöltött idő: 18 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	1967-1975 MSZMP KB Társadalomtudományi Intézet, dokumentátor, majd tudományos munkatárs 1975-1980 MTA Agrártörténeti Kutatóhely, tudományos munkatárs 1980-1981 MTA Szociológiai Intézet, tudományos munkatárs 1981-1987 MTA Közép- és Kelet-Európai Kutatási Központ tudományos munkatárs

	1987-1993 MTA Néprajzi Kutató Csoport, tudományos főmunkatárs 1991- ELTE Gazdaság- és Társadalomtörténeti Tanszék megbízott előadó 1992-1998 ELTE Szociológiai és Szociálpolitikai Intézet, megbízott előadó 1993-1998 Teleki László A. Közép-Európa Intézete, tudományos főmunkatárs 1998-2008 Miskolci Egyetem BTK egyetemi docens, majd egyetemi tanár Támogatott kutatások: Osztrák-magyar rendszeres történeti foglalkozási névjegyzék (OTKA, témavezető, 1986-1990); Osztrák-magyar rendszeres történeti foglalkozási névjegyzék (OTKA, témavezető, 1991-1994); Regionális változások a foglalkozási szerkezetben (OTKA, témavezető, 1995-1998); A történeti Abaúj, Torna, Zemplén megye társadalma a 19. század második felében. Mikroszintű regionális történet-szociológiai vizsgálat (OTKA, témavezető, 2002-2006)
Az elmúlt 5 év tudományos munkássága (a legfontosabb maximum 5 publikáció)	„Férfiak csinálják a történelmet”. A historizmus és a historisták férfiszerepei: Carlyle és Ranke. In: Nők és férfiak..., avagy a nemek története. Rendi társadalom – polgári társadalom 16. Szerk. Lácza Magdolna. Nyíregyházi Főiskola Gazdaság- és Társadalomtudományi Kara. Nyíregyháza, 2003. 11-44. A rendi társadalomszervezet történeti színeváltozásairól. In Rendiség és polgárosodás. Előadások a polgárosodásról 1. Szerk. Tóth András. Budapest, 1991, MTA Politikai Tudományok Intézete. 13–25. /Újraközölve: In Magyarország társadalomtörténete a 18–19. században. Szöveggyűjtemény. 1. kötet. Szerk. Faragó Tamás. Budapest, 2004, DICO – Új Mandátum. 120–125./ Elfelejtett előzmények. A régi társadalomtörténet sajátos kérdéseinek kialakulásáról. In: Bevezetés a társadalomtörténetben. Hagyományok, irányzatok, módszerek. Szerk.: Bódy Zsombor-Ö. Kovács József. Osiris, Budapest, 2006. 57-110. Társadalomfogalmak az osztrák és magyar foglalkozásstatistikában. Akadémiai doktori értekezés. Kézirat. Budapest, 2007. (MTA Könyvtára)
Az eddigi tudományos életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció felsorolása	Határok és normák – A Kárpát-medence etnikus mozaikjáról. In A nemzet antropológiája (Hofer Tamás köszöntése). Szerk. A. Gergely András. Budapest, 2002, Új Mandátum. 34–47. Desintegration of the Market-Town Social Block of Szekszárd at the Turn of the Twentieth Century = Journal of Family History 19, 1994. 411-425. Mit olvaszt az "olvasztótégely"? Regió. Kisebbség, politika, társadalom 6, 1995, 1–2. sz. 78–100. A magyar középosztály megteremtése. Jegyzetek néhány ismert társadalmi-politikai textus margójára = Századvég, Új folyam 7. (1997) 46-72. Távlati körkép a történelmi parasztságról; Szekszárd: modellek és válságmodellek; Luka: a paraszti társadalom folytonossága a jobbágyszabadulás után. In: Magyar Néprajz. VIII. kötet. Társadalom. Szerk. Sárkány Mihály-Szilágyi Miklós.

	Akadémiai, Budapest, 2000. 67-116, 874-887, 945-954.
<i>Tudományos/ szakmai, közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok</i>	Tagság Hajnal István Kör – Társadalomtörténeti Egyesület, 1996-1997 elnök 2001-től Korall – tanácsadó testület Tanulmányutak 1978-1979 Bécsi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtörténeti Tanszék 1992 Freie Universität Berlin, Gazdaság- és Társadalomtörténeti Tanszék

(2) szakirány-felelősök:

Név	Tóth Kinga Dóra
Születési év	1974
Végzettség	Szociológia szakos bölcsész és középiskolai tanár (1998, Miskolci Egyetem) Általános szociális munkás (1999, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola) MSc in Social Research Methods and Statistics (2002, University of Manchester) Európai uniós szakértő (2006, Miskolci Egyetem)
Szakképzettség	Szociológus, Szociális munkás, Európai uniós szakértő
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, BTK Szociológiai Intézet, intézetigazgató egyetemi docens
PhD, CSc DLA	PhD (Szociológiai tudományok – Budapesti Corvinus Egyetem)
(MTA tagság); MTA doktora (DSc); "dr habil"	-
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgyak: Szociális munka, Társadalmi egyenlőtlenségek a rendszerváltás utáni Magyarországon, Társadalomismeret tanítás módszertana, Kvalitatív interjúk készítésének és elemzésének módszertana, Szociológia, Családszociológia, Szakszöveg fordítás, Szociális problémák kutatása I-II-III.- IV.-V., Szociális témájú pályázatok és projektek tervezése, Szociális témájú kutatások tervezésének és kivitelezésének módszerei, Módszertan gyakorlat, Szociális intézmények működésének elemzése, Kisebbségi identitás vizsgálatának lehetőségei Oktatásban töltött idő: 10 év Angolul Erasmus mobilitási program keretében nemzetközi hallgatóknak 5 éve előadások tartása: Introduction to Sociology címmel. Factor Analysis (2002, University of Manchester, CCSR, kurzusban való tanársegédség)
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	Előadások tartása 2001-től folyamatosan különböző konferenciákon családszociológiai, gender, szociális, romológiai témákban Különböző kutatásokban való részvétel (1996-tól összesen 28 darab): Például: Betegelégedettség vizsgálat (1997); Hátrányos helyzetű gyerekek kutatása (2001); Sikeres cigányok identitásának kutatása (2000-2005); Szociális fejlesztési koncepciók készítése, összesen 11 darab (2004-2006); Cigány gyerekek óvodáztatásának vizsgálata (2005); Sajátos nevelési igényű gyerekek vizsgálata (2006) Különböző pályázatok írásában való közreműködés: Például: PEA pályázat Romológia szak kidolgozására, 2003. EQUAL projekt pályázatírása „Bükkaljai családok felkészítése a munkavállalásra” címmel. Megbízó: BEFPA, 2004. Kommunikáció szak akkreditálásához szükséges anyag elkészítésében való közreműködés, 2004.

	A Szociológia BA alapszak kidolgozásában való közreműködés, 2005. HEFOP 3.3.1-P.-2004-10-0001/1.0. sz. projekt: A felsőoktatás tartalmi fejlesztése, 2006.
<i>Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);</i>	Tóth Kinga Dóra (2005): Comparative study on the identity types of 'successful' Gypsies/Travellers in Hungary and in England. European Integration Studies, Volume 4, Number 2. Miskolc University Press. Tóth Kinga Dóra et al. (2006): Összefogással a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjuk érdekképviseletéért. Miskolc: Szépmíves Kiadó. Tóth Kinga Dóra (2007): A kisebbségi és a többségi identitás viszonyának lehetséges mintázatai. Századvég, 43. szám. Tóth Kinga Dóra (2007): Adalékok a roma gyerekek óvodáztatásának kérdésköréhez. Új Pedagógiai Szemle. 2007, március-április. Pp. 233-241. Tóth Kinga Dóra (2008): Sikeres cigányok identitása Magyarországon és Angliában. Budapest: L'Harmattan Kiadó.
<i>Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)</i>	Tóth Kinga Dóra (2001): A halmozottan hátrányos fiatalok családi helyzetének felmérésére készített szociológiai kérdőívek értékelése Miskolci Pedagógus, III évfolyam, 14. szám, 2001. június, pp. 29-29. Tóth Kinga Dóra (2002): Szociológia Tantárgyi segédlet, Miskolci Egyetem Tóth Kinga Dóra (2006) Családszociológia. Tananyag a Szociológia BA alapszak oktatásához. HEFOP 3.3.1-P.-2004-10-0001/1.0. sz. projekt keretében. Miskolc. Tóth Kinga Dóra: A családszociológia alapfogalmai, elméletei és főbb kutatási területei. In. Szociológiai Olvasókönyv (szerk): Loss Sándor, 2008. Miskolc, Bíbor Kiadó. Fordítás: Jennifer Mason: Qualitative Interviewing (Megjelent a Józsefvég Kiadónál, 2005-ben)
<i>Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:</i>	2008-ban Polányi-Károly Díj a 2007-es év legjobb publikációjáért (A Magyar Szociológiai Társaságtól) 1999- a Magyar Szociológiai Társaság tagja, a Kvalitatív Módszertani Szakosztály tagja A MAB, Társadalomelméleti Szakbizottsága Szociológiai Munkabizottságának elnöke Tanszéki Erasmus felelősként szakmai kapcsolatok ápolása a törökországi Sakarya Egyetem Szociológia Tanszékével. Szakmai kapcsolat a CCSR kutatóközponttal, University of Manchester

Név	Urbán Anna Katalin
Születési év	1954
Végzettség	Egyetem
Szakképzettség	Okleveles történelem-angol szakos középiskolai tanár MA in British Cultural Studies (Contemporary Britain: Politics, Media, Foreign Policy, Society, Literature, Translation and Reception) fordító médiaismeret oktató
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, egyetemi docens
PhD, CSc DLA	PhD, brit történelem
MTA tagság, MTA doktora (DSc); "dr habil"	-
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Brit és amerikai történelem és kultúra, modern brit történelem, modern 20. századi amerikai történelem, modern amerikai városi társadalom és kultúra, interkulturális kommunikáció, kommunikációelmélet, fordítás, kommunikációs tréning, EU tanulmányok, bevezetés a terminológiába Oktatásban töltött idő: 30 év Ugyanezeket a tárgyakat angol nyelven is egyrészt a Miskolci Egyetemen, másrészt vendégtanárként a Tamperei és a Portoi Egyetemeken oktatja. „Central and Eastern European Identity Issues” címen kurzus vezetése a Nemzetközi Interkulturális Kommunikáció mesterképzésben.
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	Rendszeresen tartok előadásokat hazai és nemzetközi nyelvészeti, interkulturális kommunikáció konferenciákon. Részvétel egy közös Interkulturális Kommunikáció Európai Mesterdiploma kidolgozásában a Portói, Dublini, Antwerpeni, Flensburgi, Bradfordi és Reznekesi Egyetemekkel
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	Urbán, A. 2003. EU Enlargement, EU Identity, Culture and National Identity in the Eastern Regions. In: European Integration Studies. Volume 2 Number 2. 45-51. Urbán A. 2004. Szövegalkotás, szövegértelmezés és médiadiskurzus. In: Miskolci Nyelvi Mozaik. Eötvös József Könyvkiadó. Budapest. pp. 52-62. Urbán A. 2005. Interkulturális tanulmányok – Intercultural communication. www.bscw.koeln.de Urbán A. 2007. National symbols of Hungarian minorities living in different countries: A mixed cultural identity? In: Culture, language and literature in European and world border regions. Proceedings of the International Conference, Krosno. Vol. 2. pp. 79-89. ISBN 978-83-89295-86-6 Urban A. Intercultural Communication. 2007. ME. ISBN: 978-963-661-741-7
Az eddigi tudományos-	Urbán A. 1995. The Rise and Fall of the Special Relationship; Anglo-American Relations since 1939. Coventry: University of

szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)	Warwick. 41 pp Urbán A. 2001. British Conservative Governments and the European Unity. CEEWEB-HUNGARY. 127 pp Urbán A. 2002. Modern British History. Miskolc: Bíbor Kiadó. 104 pp. Urban A. Intercultural Communication. ME. 2008. ISBN: 978-963-661-741-7
Tudományos/ szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:	Jean Monnet Professzor (1999) Claire Hall tag (Cambridge, 1994) MANYE-tagság SIETAR (Society for Intercultural Training and Research) Európa – tagság NIC (Nordic Network for Intercultural Communication) tagság 2002- Miskolci Akadémiai Bizottság Nyelvtudományi Munkabizottsága ERASMUS koordinátor Vendégoktatás a Trieszti Egyetem Fordító és Tolmacsképző Intézetében Vendégoktatás a Portói Egyetemen (2005, 2008) Vendégoktatás a Tamperei Egyetem Interkulturális Kommunikáció programjában (1999-től) Vendégoktatás a Jyväskyläi Egyetem Hungarológia Phd Programjában (2007) Tagság a Nemzetközi Magyarstudományi Társaságban Szerkesztőségi tagság a Kölni Egyetem által koordinált tematikus hálózatban (ERIC) Modern Filológiai Közlemények szerkesztőségi tagság. Alkalmazott Nyelvészeti Közlemények szerkesztőségi tag 2005 őszi félévben vendégoktatás a Tamperei Egyetemen 2008 vendégoktatás a Magdeburgi Egyetem Angol Tanszékének és European Studies Tanszékének nemzetközi oktatói programjában

(3) teljes munkaidőben foglalkoztatottak:

<i>Név</i>	Bán András
<i>Születési év</i>	1951
<i>Végzettség</i>	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest
<i>Szakképzettség</i>	Okleveles művészettörténész, matematika tanár
<i>Jelenlegi munkahely, munkakör</i>	Miskolci Egyetem, Kulturális és Vizuális Antropológiai Tanszék, egyetemi docens
<i>PhD, CSc DLA</i>	PhD (filozófia)
<i>MTA tagság, MTA doktora (DSc); "dr habil"</i>	-
<i>Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):</i>	Oktatott tárgyak: A vizuális antropológia alapjai, A vizuális antropológia forrásai, A test és a tér antropológiája, A magyarság vizuális kultúrája, Művészetantropológia, A fotó, mint az antropológia forrása, Terep és írás, Szakszövegolvasás (angol), Speciálkollégiumok a vizuális antropológia köréből, A XIX–XX. századi művészet története, Képelmélet, Kreatív képelemzés Oktatásban töltött idő: 23 év
<i>Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:</i>	Kutatási területek: Fotótörténet, fotómuzeológia, vizuális antropológia Tudományos pályázatok 2004– A Kádár-kor művészete – pályák, intézmények, struktúrák (támogató: MAOE) 1998–2002 Részvétel a Magyar Képzőművészeti Főiskola művészeti gyűjteményeinek tudományos feldolgozásában (támogató: OTKA) 1982–1989 Privát fotó, privát film (Művelődéskutató Intézet, Forgács Péterrel; támogató: Soros Alapítvány), kutatásvezető 1976–1979 A múzeumi nyilvántartások digitalizálása (Országos Múzeumi Központ), kutatásvezető Külföldi tanulmányutak, ösztöndíjak 2007 Franciaország, MÖB 2000 Csehország, MÖB 1994 Hollandia, FEFA 1986 USA, Kanada 1985–1986 Olaszország, MÖB 1985 USA 1983 Algéria 1982 USA, Mexikó
<i>Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak</i>	2008 A vizuális antropológia felé, Budapest: Typotex. 2008 Hôtel du Nord. Alexandre Trauner ismeretlen fotói, in uő szerk.: Alexandre Trauner: Hôtel du Nord, Miskolc: Miskolci Galéria, 2008: 3–11. [angolul és franciául is] 2007 Búcsú a privátfotótól, Magyar Lettre Internationale 2007. 64. (tavasz): 63–65. 2007 So Near, Yet So Far Away, The Hungarian Quarterly 48. 2007. 186. 2006 Rembrandt törésvonalak. Széljegyzetek egy hagyomány

<i>szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);</i>	történetéhez, in Rényi András szerk.: Rembrandt 400. Korárs magyar művészek válaszolnak, Budapest: Szépművészeti Múzeum, 2006: 5–11. [kat.]
<i>Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)</i>	2004 Magyar képek. In: Vagabundus. Gulyás Gyula tiszteletére. Szerk.: Biczó Gábor. Miskolc: KVAT, 17-22. 2002 A kortárs fotó gyűjtése. In: Kortárs művészet múzeumi gyűjteményekben. Szerk.: Pataki Gábor—Sümei György. Budapest: Képző- és Iparművészeti Lektorátus, 81–84. 2000 Sűrű képek. Kiállítás a Miskolci Egyetem KVAT hallgatóinak munkáiból. Budapest, Magyar Fotográfusok Háza [kiállítási kurátor] 1998 Fotó Homonnai. Egy makói fényképészcsalád hagyatéka. Kecskemét: Magyar Fotográfiai Múzeum, 1998[Társszerzők: Szabó Magdolna és Szűcs Tibor] 1984 Fotográfózásról. A fotókultúra antológiája, Budapest: Múzsák, 1984 [szerk. és bev.]
<i>Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:</i>	MTA Köztestület, tag, Művészettörténeti Bizottság Miskolci Akadémiai Bizottság Művészettörténeti Munkabizottság, tag Kulturális Antropológiai Társaság, alapító tag Magyar Fotóművészek Szövetség, tag Magyar Fotótörténeti Társaság, alapító tag AICA Magyar Tagozat, alapító tag, elnök Magyar Alkotóművészek Országos Egyesület, tag Oktatási és Kulturális Minisztérium Derkovits Ösztöndíjbizottság, tag Oktatási és Kulturális Minisztérium Kortárs Művészeti Vásárlási Bizottság, tag Oktatási és Kulturális Minisztérium Német Lajos-díj, kuratórium, tag Alapítvány a Komplex Kultúrakutatásért, kuratóriumi tag Szépmesterségek Alapítvány, kuratóriumi tag

Név	Besenyei Lajos
Születési év	1941
Végzettség	Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, Közgazdász - tanári szak
Szakképzettség	Közgazdász
Jelenlegi munkahely, munkakör	A Miskolci Egyetem, Felnőttképzési Regionális Központ Elnöke A Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar, Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet, Üzleti Statisztika és Előrejelzési Intézet Tanszék, tanszékvezető, egyetemi tanár
PhD, CSc DLA	1981. Közgazdaságtudományok kandidátusa
akadémiai tagság (MTA tagság); MTA doktora (DSc); "dr habil"	1995. Magyar Tudományos Akadémia Statisztikai Bizottságának tagja 1999. Magyar Tudományos Akadémia Jövőkutatói Bizottságának elnöke 2001. Ukrán Műszaki Tudományos Akadémia tagja
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Statisztika, üzleti előrejelzés, döntéstámogató módszerek, világmodellek, mintavétel, társadalomstatisztika Oktatásban töltött idő: 44 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	1964-1991: Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem, Statisztikai Tanszék, tanársegéd, adjunktus, docens 1991-1993: Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar, egyetemi docens 1993- Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar, egyetemi tanár 2005- Miskolci Egyetem, BTK, Szociológiai Intézetben társadalomstatisztika című tárgy oktatása
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	OMFB Kutatási Tanulmány, A kutatás-fejlesztés, az innováció és a technológiai fejlődés információs rendszerének vizsgálata, I-II. kötet, programvezető, OMFB-02060/1999. TAN-99-18. kutatási megbízás, OM, Budapest, 2000. Az előrejelzés készítés néhány módszertani kérdése, Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar III. Nemzetközi Tudományos Konferencia, 333-342. old., Miskolc-Lillafüred, 2001. Some Methodological Questions of the Preparation of Forecasts, pp. 3-9, Club of Economics in Miskolc, Volume 1. Number 1. December, 2002. A XXI. századi technika társadalmi hatásai. MTA JKB Konferenciakötet, Miskolc, 2004. 273. o Szerkeszti: Besenyei L., Tóth L., Tóth Ané, Bana K. ISBN 963 661 606 X Gazdasági fejlődés – társadalmi egyenlőtlenség MTA IX. O. Jövőkutatói Bizottság Konferenciakötete, Szerkesztette: Besenyei Lajos, Tóth László, Bana Katalin ISBN 963 661 596 9 MTA JKB-ME, Miskolc, 2003. 284.o.

<i>Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)</i>	Methodological Experiences of Future Research In Hungary, In: Future Research in Hungary, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1983. Társszerzők: Gidai Erzsébet, Nováky Erzsébet Előrejelzés – megbízhatóság – valóság, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1982., 215. oldal, Társszerzők Gidai Erzsébet, Nováky Erzsébet Ágazati statisztika, Tankönyvkiadó, Bp., 1980. 387. o. (szerző és szerkesztő) Jövőkutatás, előrejelzés a gyakorlatban, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest 1977., 290. oldal, Társszerzők: Gidai Erzsébet, Nováky Erzsébet A gazdasági folyamatok előrejelzésének (prognosztizálásának) statisztikai módszertana, Tankönyvkiadó, Budapest, 1975. 109. oldal Ágazati statisztika II. Tankönyvkiadó, Budapest 1972. 146. oldal Az ágazati statisztika egyetemes területei I. Tankönyvkiadó, Budapest 1971. 176. oldal, Társszerző: Dr. Kupcsik József
<i>Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:</i>	2001- Nemzeti Népesedési Kormánybizottság tagja 1999- Magyar Tudományos Akadémia IX. Osztály Jövőkutató Bizottságának elnöke 1996- Országos Statisztikai Tanács elnöke 1995- Magyar Tudományos Akadémia Statisztikai Bizottságának tagja 1990- World Future Studies Federation tagja 1989- International Association of Business Forecasting tagja 1984- Center for International Research on Economic Tendency Survey tagja

Név	Bódy Zsombor
Születési év	1970
Végzettség	Történelem, szociológia
Szakképzettség	Történelem szakos tanár, szociológus
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem BTK, adjunktus
PhD, CSc DLA	PhD történettudomány
(MTA tagság, MTA doktora (DSc); "dr habil	-
A Széchenyi professzori ösztöndíj, Széchenyi István Ösztöndíj, vagy Békéssy György Posztdoktori Ösztöndíj juttatásának időpontja	Békéssy György ösztöndíjat nyertem 2002-ben, azonban az ugyan ekkor elnyert Bolyai ösztöndíj kedvéért nem vettem igénybe.
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Fontosabb oktatott témák és tárgyak: magyar történet 1867–1945, historiográfia. Városok, városi társadalom, polgárosodás a XIX. sz. második felében Magyarországon (szem.); Társadalom, szellemi élet, politika Magyarországon 1920-1940 (szem.); A II. világháború és politikai, társadalmi következményei: Magyarország 1940-1948 (szem.); Újkori magyar történeti forrásszeminárium; A munkásság története 1867–1945: társadalom, mentalitás, politika (szem./spec.); Bevezetés a történeti antropológiába (szem./sepc.); Magyar historiográfia 1900–1945 (spec.); Német, francia nyelvű szakszövegolvasás; Bevezetés a társadalomtörténetbe (ea.) Oktatásban töltött idő: 11 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	Részt veszek a Szociális jogok fejlődése Magyarországon a 20. sz. első felében: törvényhozás és végrehajtás című Tomka Béla által vezetett OTKA kutatásban 2006-2009. Kutatói ösztöndíjak: 2005-2006 Az OM Deák Ferenc kutatói ösztöndíja. 2002-2005 Az MTA Bolyai János ösztöndíja Külföldi tanulmányutak: 2007 a Bécsi Egyetem Institut für Wirtschafts- und Sozialgeschichte-ben a Magyar Ösztöndíjbizottság Eötvös ösztöndíjával 2006 a Bécsi Egyetem Institut für Wirtschafts- und Sozialgeschichte-ben ÖAD ösztöndíjjal 2003 Berlinben a Zentrum für Vergleichende Geschichte Europas-ban, a Magyar Ösztöndíjbizottság Eötvös

	ösztöndíjával 2001 a párizsi École des Hautes Études en Sciences Sociales-on 1998 a Soros Alapítvány ösztöndíjával a göttingeni Max-Planck-Institut für Geschichte-ben 1996-1997 a párizsi École des Hautes Études en Sciences Sociales-on 1994 a Kölni Egyetemen
<i>Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);</i>	Bódy Zsombor: Egy társadalmi osztály születése. A magántisztviselők társadalomtörténete 1890-1938. L'Harmattan kiadó. Bp. 2003. 277. pp. Bódy Zsombor: Struktúrák és tapasztalatok. Politikai hatalom és társadalom az NDK társadalomtörténetírásában 1990 után. Századvég. 2004. 2. sz. 3-40. pp. Ö. Kovács József – Bódy Zsombor (szerk.:) Bevezetés a társadalomtörténetbe. Hagyományok, módszerek, irányzatok. II., jav. kiad. (I. kiad: 2003.) Osiris, Bp., 2006. 641 pp. Többpárti totalitarizmus? Politika és személyzeti politika néhány magyar nagyvállalatnál 1945 és 1948 között. In: Horváth Sándor (szerk.): Mindennapok Rákosi és Kádár korában. Új utak a szocialista korszak kutatásában. Bp., Nyitott Könyvműhely, 2008. 116-131. „A női munka felszabadítása vagy korlátozása”. A női eszmények változása, a női egyenjogúság konfliktusai és női szervezetek állásfoglalásai a két világháború közötti középosztályban. In: Bakó Boglárka-Tóth Eszter Zsófia (szerk.): Határtalan nők. Kirekesztés és befogadás a női társadalomban. Nyitott Könyvműhely Könyvkiadó, Bp., 2008. 93-112.
<i>Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)</i>	Bódy Zsombor: Les magántisztviselő en Hongrie, 1890-1930. In: Villes et campagnes en Hongrie XVI-XXe siècles. Szerk.: Rose-Marie Lagrave. Les Cahiers de l'Atelier. Budapest, 2000. 123-157. o. Bódy Zsombor: La formation du groupe social des "magántisztviselő" en Hongrie 1890-1930. In: Geneses. No.: 42. Mars, 2001. 106-120. o. (Párizs) Bódy Zsombor: Michel Foucault és a történelmi diszciplína ma. In: Szekeres András (szerk.) A történész szerszámosládája. A jelenkori történelmi gondolkodás néhány aspektusa. Bp., 2002. L'Harmattan - Atelier. Bódy Zsombor: A „társadalom kora”. Munkásbiztosítás és munkaügy Magyarországon a 19. és a 20. század fordulóján. Aetas. 2004/1. sz. 5-29. Mobilitás és iskolarendszer. In: Zsombékok. Középosztályok és iskoláztatás Magyarországon a 19. század elejétől a 20. század közepéig. Szerk.: Kövér György. 2006, Budapest. 757–783.
<i>Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi</i>	Tagja vagyok a Hajnal István Kör Magyar Társadalomtörténeli Egyesületnek. Részt veszek 2007 júlisától az Agrarismus in Ostmitteleuropa 1890-1960 c. Volkswagen Stiftung által finanszírozott és a

<i>kapcsolatok bemutatója:</i>	frankfurti Europa-Universität Viadrina Kulturwissenschaftliche Fakultät Forschungsstelle für Wirtschafts- und Sozialgeschichte Ostmitteleuropas által koordinált nemzetközi kutatási projektben.
---	---

Név	Bognár László
Születési év	1959
Végzettség	Egyetem
Szakképzettség	2000 MA színházelmélet és drámapedagógia szak, Budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetem. 1989 abszolutórium Ógörög nyelv és irodalom, ELTE BTK. 1984 MA filozófia szak, ELTE BTK.
Jelenlegi munkahely, munkakör	ME BTK Filozófiai Intézet Egyetemi adjunktus
PhD, CSc DLA	PhD Filozófiatörténet
MTA tagság, MTA doktora (DSc); "dr habil"	-
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgyak: Filozófiatörténet (antik, késő antik, középkori), műalkotások elemzése, filmesztétika, színházesztétika, műfajelmélet, tudományos írás (academic writing), újszövetség egzegézis, bibliai hermeneutika, filozófiai hermeneutika, a kommunikáció hermeneutikája, újszövetségi görög nyelv, Oktatásban töltött idő: 18 év
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	2004: Elektra — egy mesebeli rendszerváltozás librettója, játék két részben, [dráma], bemutató: 2004. január 16., Madách Színház, Budapest. 2005: A Három nővér játszma. Kísérlet a Csehov-dráma cselekményének föltárására. Lestár: Budapest. 2006: Arisztotelész: A létrejövés és a pusztulás. Ford., jegy., elemzés: Bognár László. Lestár-ME BTK Filozófiatörténet Tanszék: Budapest-Miskolc. 2006: „Mit?” „Miről?” „Kinek?” „Mihez képest?” „Fehér M. István: Destrukció és appliáció c. esszéjéről” in Tudományos írás és informális logika (szerk. Bognár László, Forrai Gábor) http://www.uni-miskolc.hu/~bolantro/informalis/index.html 2006: Tudományos írás és informális logika (szerk. Bognár László, Forrai Gábor) http://www.uni-miskolc.hu/~bolantro/informalis/index.html
Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)	2001: Sinkó László. Beszélgetések Sinkó Lászlóval, Sinkó Lászlóról, Balassi Könyvkiadó: Budapest. 2000: „Arisztotelész: Fizika VIII. könyv, bevezetés, fordítás, kommentár” in Magyar Filozófiai Szemle 2000/1-2.

Név	Csetneki Sándorné
Születési év	1951
Végzettség	egyetem
Szakképzettség	magyar-országi-francia és német szakos középiskolai tanár
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem BTK, Modern Filológiai Intézet, Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék; egyetemi docens
PhD, CSc DLA	Nyelvészeti PhD Az értekezés címe: A fonémaállomány rendszerezése (1993).
MTA; DSc; dr. habil.	-
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	1975-1999 – középiskolai tanár 1998-jelenleg is – egyetemi docens a Miskolci Egyetem Alkalmazott Nyelvészeti Tanszékén az alkalmazott és az általános nyelvészeti bevezető tárgyak, gyermeknyelv, nyelvelsajátítás, stilsztika és alkalmazott stilsztika, nyelvpolitika, fonetika és fonológia, alkalmazott fonetika, a nyelvtudomány története, szintaxis, lexikográfia, a magyar mint idegen nyelv és hungarológia, nyelv és társadalom, nyelvi tantervek és tananyagok című tárgyak előadás, ill. szemináriumok formájában való tanítása. Folyamatos részvétel a német, az angol és a magyar szakos hallgatók óráinak ellátásában; részvétel az esti és a levelező oktatásban. A korábbi években német nyelvű előadásokat tartott Einführung in die Sprachwissenschaft, Phonetik und Phonologie és Stilistik címen. Oktatásban töltött idő: 20 év
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	2004. Metainformációs igék megjelenése a költészetben I. In: Lévai Béla (szerk.) Alapinformáció és metainformáció. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó. 2005. A töretlenül fejlődő stilsztika. In: Dobos Csilla – Kis Ádám – Lengyel Zsolt (szerk.) „Mindent fordítunk és mindenki fordít. Budapest: Szak Kiadó Kft. 2005. Metainformációs igék a költészetben In: Simigné Fenyő Sarolta – Bodnár Ildikó (szerk.) Sokszínű nyelvészet I. Miskolc: ME Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék. 2006. 4. 2006. Női lélek, női témák, női nyelvhasználat Petrőczy Éva költészetében. In: Kegyesné Szekeres Erika – Simigné Fenyő Sarolta (szerk.) Sokszínű nyelvészet II. Miskolc: ME Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék. 2006. A magyar igék hétpillérű rendszere. In: Zimányi Árpád (szerk.) Kontextus – Filológia – Kultúra. Banská Bystrica – Eger.
Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása	1997. A fonémaállomány rendszerezése. In: Általános Nyelvészeti Tanulmányok XIX. Budapest: Akadémiai Kiadó. 5-33. 2000. A magyar igei alakrendszerről. In: Színes eszmék nem alszanak... (Szépe György 70. születésnapjára. Szerk.: Andor J. – Szűcs T. – Terts I.) Pécs: Lingua Franca Csoport, 149-158. 2007. A költői nyelvhasználat Weöres Sándor és Parti Nagy Lajos műveiben. In: Gecső Tamás–Sárdi Csilla (szerk.) Nyelvelmélet –

(amennyiben az előbbiektől különböznek)	nyelvhasználat. Székesfehérvár – Budapest: Kodolányi János Főiskola –Tinta Könyvkiadó, pp. 30-39. ISBN 978 963 7094 83 5 2008. Nőköltők metafora-világa. In: Bodnár Ildikó – Kegyes Erika – Simigné Fenyő Sarolta (szerk.) Sokszínű nyelvészet III. Alkalmazott nyelvészeti gender-kutatások. Miskolc: Passzer 2008. Az ige a gyermeknyelvben és az agyi reprezentációban. Alkalmazott Nyelvészeti Közlemények
Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:	1997-98 – a Magyar Olvasástudományi Társaság tagja. 1999-től folyamatosan: MANYE-tagság. 2001 -től folyamatosan: Metainformációs Kutatócsoport. 2002 -től folyamatosan: Magyar Nyelvtudományi Társaság. 2005 -től folyamatosan: ELTE Stíluskutató Csoport. 1999 – 2002: Modern Filológiai Közlemények szerkesztése. 2006-ban részvétel szakmai konferenciákon Kassán, Besztercebányán; előadás tartása az Europhrase veszprémi kongresszusán. 2007 -től folyamatosan: Alkalmazott Nyelvészeti Közlemények szerkesztése. Tagja vagyok az ELTÉ-n működő stíluskutató csoportnak. Lexikográfiai témájú előadással szerepeltem több MANYE-kongresszuson és publikációim is jelentek meg a tárgykörben. Fordítási kérdések, kontrasztív nyelvészeti és stilisztikai kutatások. Készülő habilitációs dolgozatom témája az igék rendszere.

Név	Dallos Csaba
Születési év	1975
Végzettség	Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen
Szakképzettség	Okleveles etnográfus
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, Kulturális és Vizuális Antropológiai Tanszék, Egyetemi tanársegéd
PhD, CSc DLA	PhD, néprajz-kulturális antropológia tudományok
(MTA tagság, MTA doktora (DSc); "dr habil")	-
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő):	Oktatott tárgyak: Bevezetés az etnográfiába, Bevezetés a kulturális antropológiába, A terepmunka vizuális technikái és módszerei, Kutatásmódszertan, Problémaorientált kutatás, Szakszöveg olvasás (angol) Oktatásban töltött idő: 6 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	Kutatási területek: Vallási identitás, Privátfotó vizsgálat, Kisegyházak Magyarországon a rendszerváltás után Terepmunkák 2000-2002 Újiráz, etnográfiai felmérés 2002–2003 Viszló, Debréte, Rakaca, privátfotó vizsgálat 2003–2004 Kolozsvár, vallási identitás, kisegyházak 2004–2005 Égerszög, privátfotó 2006 Földes, folklorizmus-kutatás 2007–2008 Fedémes, privátfotó vizsgálat Tudományos pályázatok: Külföldi tanulmányutak, ösztöndíjak, 2002. augusztus, Jyväskylä, Finnország
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	2006 Kárpát-medencei vőfélytalálkozó, Földes (dokumentumfilm) 2004 Kolozsvár magyar kisegyházai. Néprajzi Látóhatár 1. sz. 2003 Privát kép–szöveg–elemzés. Családi fényképgyűjtemények kutatásáról. Ethnica V. évf. 4.sz. 135–136. 2003 Családi fényképgyűjtemények kutatásának lehetőségei. Rálátás, IV. évf. 3. sz. 33–39.
Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az	2002 Egy mai magyar buddhista világképe. In: Mikrokozmosz–makrokozmosz. Budapest: Balassi 2002 foto.lap.hu (Legjobban szerkesztett lap díj, 2004); fototechnika.lap.hu; kulturakutatas.lap.hu; dokumentumfilm.lap.hu [szerk.] 2002 Néprajzi Látóhatár; Ethnica; Ethnographica et Folkloristica Carpathica [technikai munkatárs]

<i>előbbiektől különböznek)</i>	
<i>Tudományos/ szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:</i>	Erasmus pályázati koordinátor, Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszék Magyar Néprajzi Társaság, tag Magyar Vallástudományi Társaság, tag Kunt Ernő Képiró Műhely, tag

Név	Domán Csaba
Születési év	1977
Végzettség	felsőfokú (egyetem)
Szakképzettség	okleveles közgazdász
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Üzleti Statisztika és Előrejelzési Tanszék egyetemi adjunktus
PhD, CSc DLA	2008: Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar „Vállalkozáselmélet és gyakorlat” Doktori Iskola PhD doktori képzés levelező tagozaton Abszolutórium megszerzése
MTA tagság; MTA doktora (DSc); “dr habil”	-
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Statisztika, Üzleti Statisztika, EU statisztika módszertan és gyakorlat, Többváltozós statisztika, Üzleti prognosztika, Gazdaságstatisztika, Üzleti tervezés statisztikai alapjai, Tudományos kutatás alapjai, Pályázatírás módszertana Oktatásban töltött idő: 6 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	2002- Miskolci Egyetem Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet Üzleti Statisztika és Előrejelzési Tanszékén kutatási munkában való részvétel 2002-2005 Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar „Vállalkozáselmélet és gyakorlat” Doktori Iskola PhD doktori képzés levelező tagozaton
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	Innovációmenedzsment, Tudásteremtés – Tudástranszfer Konferencia, 2006. november 15-16. Miskolc ISBN-10: 963-661-729-5, SBN-13: 978-963-661-729-5 Az elemezhetőséget biztosító mintaillesztés megvalósítása, Dr. Besenyei Lajos – Varga Beatrix – Domán Csaba – Szilágyi Roland microCAD 2005, International Scientific Conference, 10-11 March 2005, The examination of the private savings from the different aspects of population, Csaba Domán-Rita Csenge Miskolci Egyetem Üzleti Statisztika és Előrejelzési Tanszék, 2005., Az idősorok összetevőinek vizsgálata, Oktatási segédlet Miskolci Egyetem Üzleti Statisztika és Előrejelzési Tanszék, 2005., Többváltozós korreláció- és regressziószámítás, Oktatási segédlet Demográfiai kihívások 5/128/2001. NKFP, A demográfiai folyamatok társadalmi-gazdasági beágyazottsága, 2003., Dr. Besenyei Lajos – Varga Beatrix – Nagyné dr. Elek Angéla – Varga László – Domán Csaba – Bana Katalin
Az eddigi tudományos-szakmai életmű	Doktoranduszok Fóruma, 2006. november 9., Miskolci Egyetem, A kis- és középvállalkozások igényei az e-learning területén 1. Medzinárodna vedecká konferencia, „Mladych vedcov”, „Financie,

<i>szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)</i>	bankovníctvo, investovanie”, 20.-21. 10. 2005, Herlany, ISBN 80-8073-355-4 Examination of the effecting factors of the labour-market in the North-eastern region of Hungary, A VGÜ Salgótarjáni Városgazdálkodási és Üzemeltetési Kft. gazdasági szempontú átvilágítása, 2002. december 15., Dr. Pál Tibor – Nagyné dr. Elek Angéla – Domán Csaba – Bodnár Béla
<i>Tudományos/ szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:</i>	Magyar Statisztikai Társaság Statisztika-oktatás Szakosztály tagja Nemzetközi Statisztikai Szakosztály tagja

Név	Farkas Zoltán
Születési év	1952
Végzettség	1970-73. Gépgyártástechnológus üzemmérnök: Bánki Donát Gépipari Műszaki Főiskola 1982-86 Okleveles szociológus: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar
Szakképzettség	Okleveles szociológus
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Szociológiai Intézet, egyetemi docens
PhD, CSc DLA	PhD; szociológiai tudomány kandidátusa
(MTA tagság); MTA doktora (DSc); "dr habil"	-
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgyak: Szociológia, Bevezetés a szociológiába, Üzem- és munkaszociológia; Szervezetszociológia, Munkaszociológia, Gazdaságszociológia, Szociológiai irányzatok és iskolák, Társadalmi struktúra és rétegződés; Társadalomelmélet Oktatásban töltött idő: 24 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	1979-84: Üzemszociológusként (1979-81 között formálisan az igazgató szakmai titkáráként) üzemszociológiai kutatások a Diósgyőri Gépgyárban. Főbb kutatási témák: (1) A munkások termelési magatartása és az üzem társadalmi viszonyai: H gyáregység, B gyáregység. (2) A munkahelyellátás színvonala a Diósgyőri Gépgyárban (Pecasz Zsuzsanna). (3) Vezetői tevékenység, magatartás és előrejutás (MTA Szociológiai Kutatóintézet irányításával). 1984-1991: (1) Tanársegédként üzemszociológiai kutatások folytatása a munkások termelési magatartása és az üzem társadalmi viszonyai tárgyban a Diósgyőri Gépgyár D gyáregységében és az LKM Húzóüzemében. (2) Az MTA Szociológiai Kutatóintézetében másodállású tudományos segédmunkatársként részt vettem a Szervezetszociológiai osztály kutatásaiban. (3) Nagyrészt kidolgoztam az úgynevezett társadalmi viszonyok elméletét (az irodalomban: Az általános szociológia vázlata). 1991-1997: Kidolgoztam az úgynevezett intézményes szociológia elméletét, az előbb említett elmélet átdolgozásával (az irodalomban: A társadalmi viszonyok. Az intézményes szociológia elmélete) 1997-2000: A privatizált ipari üzemek társadalmi viszonyai c. OTKA kutatás. 2004-től: Négy éve kezdtem el az intézményes szociológia elméletének újbóli átdolgozását. Az átdolgozott elméletet <i>Társadalomelmélet</i> címmel több kötetben szándékozom megjelentetni. Eddig a <i>Társadalomelmélet. I. kötet</i> tel készültem el kiadásra kész, és a

	kiadó által elfogadott formában.
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	Farkas Z: Szemléletmódok és paradigmák a szociológiaelméletben I-II. <i>Szociológiai Szemle</i> 16. évf., 2006, 1: 3-39. Farkas Z: A cselekvés, a cselekvési szituáció és az értelmezés. I. rész. <i>Társadalomkutatás</i> 24. évf., 2006, 2: 191-216.; A cselekvés, a cselekvési szituáció és az értelmezés. II. rész. <i>Társadalomkutatás</i> 24. évf., 2006, 3: 331-357. Farkas Z: Az intézmény fogalma, fedezete és formalitása. <i>Miskolci Jogi Szemle</i> 2. évf., 2007, 2: 33-55. Farkas Z: Az egyéni és a kulturális érték fogalma és típusai. <i>JEL-KÉP</i> 26-27. évf., 2007, 4 – 2008, 1: 67-85. Farkas Z: Az intézmények normatív és tényleges, szándékolt és nem szándékolt funkciói. I. rész. <i>Társadalomkutatás</i> 26. évf., 2008, 1: 39-56; Farkas Z: Az intézmények normatív és tényleges, szándékolt és nem szándékolt funkciói. II. rész. <i>Társadalomkutatás</i> 26. évf., 2008, 2
Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)	Farkas Z: <i>A társadalmi viszony és a társadalmi cselekvés</i>. Szociológiai füzetek, 1990 Farkas Z: <i>Az általános szociológia vázlata</i>. Tankönyvkiadó, 1991 Farkas Z: <i>A társadalmi viszonyok. Az intézményes szociológia elmélete</i>. Bíbor Kiadó, 1997. Farkas Z: <i>Szociológiaelméleti vázlat</i>. Bíbor Kiadó, 1998 Farkas Z: <i>Társadalomelmélet I. kötet. Az egyének, az intézmények és a cselekvések</i>. (Megjelenés alatt)
Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:	Magyar Szociológiai Társaság tagja MTA Miskolci Területi Bizottsága Társadalomelméleti szakbizottságának titkára

Név	Furmanné Pankucsi Márta
Születési év	1953
Végzettség	Egyetem
Szakképzettség	Jogász, filozófia szakos előadó, szociológus
Munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar Szociológiai Intézet főiskolai docens, Kihelyezett Társadalomkutató Központ igazgatója
PhD, CSc DLA	-
MTA; DSc; dr habil.	-
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgy: Szociológia; Politikai szociológia; Kisebbségsszociológia; Jogszociológia, Társadalomelmélet, Bizalom szociológiája Oktatásban eltöltött idő: 26 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	1997-1998. Művelődési és Közoktatási Minisztérium Civil Kapcsolatok Igazgatóságának vezetője (Nemzeti és etnikai kisebbségek oktatására vonatkozó miniszteri rendeletek előkészítése, egyeztetése, a közhasznú szervezetekről szóló törvény előkészítése és egyeztetése) 1995-2000. ELTE Szociológia Intézet meghívott oktatójaként szociológia szakos hallgatók oktatása. 1999-től a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar Szociológia Tanszék, illetve Szociológiai Intézet oktatója - 2000-2001. Szociológia Tanszék tanszékvezetője - 2004-2007. Szociológiai Tanszék tanszékvezetője - 2007-2008. 06. 30. A Szociológiai Intézet igazgatója. - 2001-től. Miskolci Egyetem Kihelyezett Társadalomkutató Központ megszervezése és vezetése Empirikus szociológiai kutatások témavezetése, pl. Civilszerveződések és a nyilvánosság szerepe a rendszerváltásban Miskolcon (OTKA), Miskolc lakosságának elvárásai és elégedettsége (Miskolc Önkormányzatának megbízásából), Kapcsolati hálózatok Sajósenyén (Informatikai és Hírközlési Minisztérium), A Szentendrei Kistérség 13 településén helyi fejlesztési erőforrásokat feltáró kutatás irányítása. A Semmelweis Kórház megbízásából egészségtudatossági kutatás irányítása. A MIHŐ megbízásából lakossági és dolgozói elégedettségi vizsgálat irányítása. Régióegyetem, illetve Közéleti Egyetem Civileknek címmel előadássorozatok indítása, melyeket a Magyar Televízió Regionális Stúdiója, illetve az utóbbit a Magyar Rádió Regionális Stúdiója is közvetít Szociológia BA szak alapítási kérelmének előkészítése, szükséges dokumentumok kidolgozása.

	HEFOP pályázat keretében a Szociológia BA képzés előkészítése, tananyagfejlesztés. Az Észak –Magyarországi Területfejlesztési Tanácsa mellett működő Munkabizottságban közreműködés a II. Nemzeti Fejlesztési Terv regionális előkészítésében, az Információs társadalom és K+F tevékenység tervezésének irányítása. Miskolc Megyei Jogú Város 2007-2013 közötti fejlesztési stratégiájának kidolgozásában részvétel. A Miskolci Kistérség 2005-2006 közötti fejlesztési stratégiájának kidolgozásában részvétel. Az Országos Bünt megelőzés Bizottság Ellenőrző Munkacsoportjának tagjaként bünt megelőzési projektek monitorozása. Információs Társadalom Oktató- Kutató Csoport vezetése. A ME és a BME által fenntartott csoport a Társadalomkutató Kihelyezett Központban működik.
Az elmúlt 5 év tudományos munkássága (a legfontosabb maximum 5 publikáció)	Pankucsi Márta: Az elmagányosodás, vagy a megértő közösségek kora. A XXI. századi technika társadalmi hatásai. MTA IX. Osztály Jövőkutató Bizottságának kiadványa, (Dr. Besenyei Lajos szerk.) 2004. 169-175. o. Pankucsi Márta: A bünt megelőzés néhány társadalomelméleti aspektusa. In.: Amabilissimus - „A legszeretetre méltóbbak egyike” Dr. Loss Sándor emlékkötet. Debreceni Egyetem, 2005. 251-262. o. Pankucsi Márta: Bevezetés a szociológiába. Bíbor, Miskolc, 2006. ISBN 963-9634-36-0 Pankucsi Márta: Kisebbségek, kohézió és az információs társadalom. In: Információs Társadalom, társadalomtudományi folyóirat 4/2006. 86-98. o. Márta Pankucsi: The Socio-cultural Accomplishment of Democracy Central European. Political Science Review 2006. 7/25. Quarterly of Central European POLITICAL SCIENCE ASSOCIATION 59-71. p.
Az eddigi tudományos életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció felsorolása	Beszámoló Miskolc és Borsod-Abaúj-Zemplén megye szociális fejlesztési koncepciójának szociológiai megalapozása című kutatásáról (1-175), 2004. Miskolc a szociológiai kutatások tükrében (Miskolc Önkormányzatának megbízásából készített kutatás zárótanulmánya) 2005. (WWW.eselyegyenloseg.hu) The Socio-cultural Accomplishment of Democracy Central European Political Science Review, 2006. 7/25. Quarterly of Central European Political Science Association 59-71. p. Bevezetés a szociológiába (1-242.) Bíbor Könyvkiadó, 2006
Tudományos/szakmai, közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok	Magyar Szociológiai Társaság tagja Miskolci Akadémiai Bizottság Szociológiai Munkabizottságának tagja Hirschler Rezső Szociális Közalapítvány a Miskolci Családokért kuratóriumának tagja Szél Alapítvány kuratóriumának tagja

Név	Gyukits György
Születési év	1961
Végzettség	ELTE BTK Szociológia Szak
Szakképzettség	Szociológus
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, BTK, Szociológiai Intézet Egyetemi adjunktus
PhD, CSc DLA	SOTE doktori program hallgatója
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgyak: Egészségyszociológia, Deviancia szociológia, Szociálpolitika, Gyermekvállalás és társadalmi tőke, Romológia, Interjúzás módszertana Oktatásban töltött idő: 15 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	OTKA kutatás programvezető Phare Access egészségprevenciós program programvezető, SOROS Alapítvány interetnikus orvoscépzés programvezető
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	Társadalmi különbségek és az egészségügyi állapot. In. Szociológiai Olvasókönyv (szerk. Loss Sándor), Miskolc, Bíbor Kiadó. 2008. Gender roles and HIV sexual risk vulnerability of Roma (Gypsies) men and woman in Bulgaria and Hungary: an ethnographic study (elsőszerző: Kelly. J. A., társszerzők: Amirkhanian, Y.A, (közlésre elfogadva) Kabakchieva E, Csepe, P. Seal, D.W., Antonova, R , Mihaylov, A, In: AIDS Care Vol 16(2) February 2004, pp 231-245 Gyermekvállalás a nagyvárosi szegénynegyedben élő fiatalok roma nők körében. Szociológiai Szemle. 2003/2. 59-83. oldal. Nem félünk a tb-től. In Esély 2002/3 55-75. oldal
Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)	A romák egészségügyi ellátásának szociális háttere. In.: Cigánynak születni. Aktív Társadalom Alapítvány /Új Mandátum 2000. 471-491. oldal Társadalmi egyenlőtlenségek és egészségi állapot (Ürmös Andorral közösen) In: Orvosi Szociológia, Szerk. Szántó –Susánszky, 2002, Semmelweis Kiadó, Budapest, 47-67. oldal Privatizáció és társadalmi tőke. In: Szántó Zoltán: A társadalmi cselekvés mechanizmusai. AULA, 1999. 104-119. oldal A haldokló betegek hospice szellemű ellátásának szociális dimenziói Angliában. In.: Esély, 1998/5 Betegjogi képviselet a kórházban. In: Esély 2001/6 58-82. oldal
Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok:	Társadalmi Összefogás Alapítvány – kuratóriumi elnök, APRAE Franciaország FICO Kolozsvár

Név	Havasi Virág
Születési év	1973
Végzettség	egyetem
Szakképzettség	Jogász, közgazdász, szociológus
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, BTK, Szociológiai Intézet Egyetemi adjunktus
PhD, CSc DLA	2006-ban PhD abszolutórium a ME GTK doktori iskolájában 2008. októberében dolgozatát elkészítette.
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgyak: 1996-tól ME GTK Gazdaságelméleti tanszéken Mikro- és makroökonómia (mely 1997-2003 között szünetelt gyermekszülés miatt), 2003-tól Kultúra és gazdaság 2003-tól ME BTK szociológia szakon területfejlesztés, romológia és szociális szakirányokon különböző gyakorlati tárgyak 2006-tól ME BTK szociológia szakon Jogszociológia, Bevezetés a jogtudományba előadás, Szociológia történet, Társadalomelmélet gyakorlat, Fenntartható fejlődésről, értékrendről, életminőség kutatásokról, Roma civil szervezetekről, Roma kultúráról szóló szakirányos órák, Kultúra és piacgazdaság kitekintő tárgy, Szakszöveg fordítás Oktatásban eltöltött idő: 12 év Erasmus mobilitási program keretében Surveys on Values címmel órák tartása külföldi hallgatóknak a ME-en.
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	A ME BTK Szociológiai Intézetének és Kihelyezett Társadalomkutató Központjának kutatásaiban való részvétel 2003-tól Önálló kutatás: Fogyatékos emberek munkatapasztalatairól a Martin J. Szakképző Iskola megbízásából Érték- és életminőség kutatások a Ph.D. fokozat megszerzéséért romák és nem romák körében
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	Az életminőség objektív és szubjektív oldalának összefüggése Pilissszentlászlón In: Települési környezet, 28-34. o. (Debreceni Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Kossuth egyetemi Kiadója, Debrecen, 2008) Do Values have an Effect on Economy? The Relationship between Values and Economy In: Central European Political Science Review. Fall. 2006, Vol. 7. p. 71-81.3. Towards a Sustainable Society In: 5th International Conference of PhD Students- University of Miskolc, Hungary, 14-20 August 2005, Economics II., 107-110. o. (University of Miskolc, Innovation and Technology Transfer Centre, Miskolc, 2005) Comparing European and Hungarian Systems of Values (2005) In: European Integration Studies (Miskolc University Press, Miskolc, 2005) Attitudes and Other Phenomena in connection with Work in the

	EU In: 5th International Conference of PhD Students- University of Miskolc, Hungary, 14-20 August 2005, Economics I., 77-81. o. (University of Miskolc, Innovation and Technology Transfer Centre, Miskolc, 2005)
<i>Az eddigi tudományos- szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)</i>	Bizalom és korrupció: szerepük, hatásaik, forrásaik, összefüggéseik és alakulásuk Magyarországon. In: Publicationes Universitatis Miskolciensis. Sectio Philosophica. Tomus XII.-Fasciculus 1. (Miskolci Egyetem, Miskolc, 2007) Debates on Globalization (2004) In: 3rd International Conference of Young Researchers – Gödöllő 208-215. o. (Szent István Egyetemi Kiadó, Gödöllő, 2004) Posztmodernizmus a közgazdaságtanban In: Doktoranduszok fóruma- Miskolc, 2004. november 9.- Bölcsészettudományi Kar szekciókiadványa, 18-20.o (Miskolci Egyetem Innovációs és Technológia Transzfer Centruma, Miskolc, 2004)

Név	Hidas Zoltán
Születési év	1971
Végzettség	egyetem
Szakképzettség	okleveles közgazdász
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Szociológia Intézet egyetemi docens
PhD, CSc DLA	PhD (társadalomtudományi, Universität Erfurt)
MTA tagság, MTA doktora (DSc); "dr habil"	-
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	<i>Előadások (utolsó 5 évben):</i> XIX. századi szociológiatörténet; Bevezetés a szociológiába: szociológiaelmélet; Magyar szociológiatörténet; Max Weber szociológiája; Német szociológiatörténet <i>Gyakorlatok (utolsó 5 évben):</i> XIX. századi szociológiatörténet; XX. századi szociológiatörténet I-II.; Max Weber társadalomfilozófiája; Max Weber vallásszociológiája; Tudásszociológia; A kulturális emlékezet szociológiája; A modernitás szociológiája; Német szociológia; Georg Simmel szociológiája; Niklas Luhmann szociológiája; Émile Durkheim szociológiája; Karl Marx szociológiája; Identitáselméletek; Idegen nyelvű szakszövegolvasás (német, angol) 1998-2001: a Max-Weber-Kolleg für kultur- und sozialwissenschaftliche Studien (Universität Erfurt) keretében oktatás német nyelven <i>Oktatásban töltött idő: 10 év</i>
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	1998–2001: a Max-Weber-Kolleg für kultur- und sozialwissenschaftliche Studien (Universität Erfurt) tagja 2002–2004: a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának Szociológia Intézetében megbízott előadó 2004-2008 szeptember: PPKE, BTK, Szociológia Intézet, egyetemi adjunktus 2008 október-: a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Szociológia Intézetében egyetemi docens
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	Hidas Zoltán: <i>Entzauberte Geschichte. Max Weber und die Krise des Historismus</i>, Frankfurt/M, Peter Lang, 2004. Hidas Zoltán: „A ’szerencsétlen tudat’ szociológiája”, in: Molnár Attila Károly (szerk.): <i>Szellem és etika</i>, Budapest, Századvég, 2005, 201–214. Hidas Zoltán: „Az utópikus tett. Mannheim Károly utópiafogalmához”, in: Hegedűs Rita – Révay Edit (szerk.): <i>Úton. Tanulmányok Tomka Miklós tiszteletére</i>, Szeged, 2007, 33–43. Weber, Max: <i>Világvallások gazdasági etikája. Vallásszociológiai tanulmányok. Válogatás, összeáll., szerk., jegyz., utószó Hidas Zoltán</i>, Budapest, Gondolat, 2006, Hidas Zoltán: „Megváltó identitás. Fogalomszociológiai vázlat”, in: <i>Pannonhalmi Szemle</i> 2008/1, 73–85.

<i>Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)</i>	Fontosabb szakfordítások: Kierkegaard, Søren: Filozófiai morzsák, Budapest, Göncöl, 1997 (ford. és a jegyzeteket összeállította Hidas Zoltán) Assmann, Jan: A kulturális emlékezet. Írás, emlékezés és politikai identitás a korai magaskultúrákban, Budapest Atlantisz, 1999, 20042 (ford. Hidas Zoltán) Edelman, Murray: A politika szimbolikus valósága, L'Harmattan, 2004 (ford. Hidas Zoltán) Nietzsche, Friedrich: Korszerűtlen elmélkedések, Atlantisz, 2004 (ford. Hidas Zoltán, Tatár György és mások; szerkesztette, jegyzetekkel ellátta és a fordításokat az eredetivel egybevetette Hidas Zoltán) Assmann, Jan: Uralom és üdvösség. Politikai teológia az ókori Egyiptomban, Izraelben és Európában, Atlantisz, 2008 (ford. Hidas Zoltán)
<i>Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:</i>	Magyar Szociológiai Társaság tagja

Név	Ilyés Zoltán
Születési év	1968
Végzettség	Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen 1993
Szakképzettség	Földrajz-biológia szakos középiskolai tanár, 1993, Földtudományi PhD 1997
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, BTK Egyetemi docens
PhD, CSc DLA	PhD, Földtudomány (történeti földrajz)
(MTA tagság); MTA doktora (DSc); "dr habil"	-
A Széchenyi professzori ösztöndíj, Széchenyi István Ösztöndíj, vagy Békassy György	Bolyai ösztöndíj 2001-2004
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgyak: Etnokulturális típusok előadás. Európai etnológia előadás.. Hermeneutika szeminárium. Strukturalizmus szeminárium. Rendszerelmélet-holizmus szeminárium. Etnikus interferenciák előadás. Szövegolvasó szeminárium (német nyelven) szeminárium. Etnodemográfiai módszerek, anyakönyvek társadalomtudományi értékelése előadás. Bevezetés a környezettanba előadás. Tér-gazdaság-társadalom előadás. Közép-Európa népei előadás. Európa népei és kulturális kisebbségei előadás. Globalizáció és regionalizmus előadás. Németek a Kárpát-medencében előadás. Egy fiktív tájkép – Bukovina irodalma és kultúrája szeminárium. A határ paradigmája előadás. Moldvai csángók a nemzetállami diszkurzív térben szeminárium. „Köztes népek” Közép-Európában előadás. Görög katolikus identitás előadás. Kutatószeminárium szeminárium. 2002. február 18 - március 10. - vendégkutató a lipcsei Institut für Länderkunde-ben 2002. június - vendégelőadó a Konstanzi Egyetemen Oktatásban eltöltött idő: 15 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	Miskolci Egyetem, Kulturális és Vizuális Antropológia Intézet, egyetemi docens MTA, Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet, másodállású tudományos főmunkatárs Eszterházy Károly Főiskola, Földrajz tanszék, másodállású főiskolai docens (2008 végéig) Résztvétel tudományos projektekben: Ilyés Zoltán: "Etnikum, vallás, identitás néhány Gyimestől délre levő havasi telepen (Magyarcsügés, Kosteleg, Gyepece)" "Pro Renovanda Cultura Hungariae" Alapítvány "Diákok a tudományért" szakalapítványa 1993

	Dr. Biczó Gábor - Dr. Ilyés Zoltán: Egy gyimesi „pataka” szociál és filozófiai antropológiai feltárása. Ifjúsági OTKA pályázat F 018251 Témavezető: Dr. Biczó Gábor, Miskolci Egyetem, Kulturális és Vizuális Antropológiai Tanszék, Futamidő: 1995 - 1998 Dr. Pozder Péter - Dr. Ilyés Zoltán: A tradicionális határhasználat és gazdálkodási minták újjáéledése illetve tájpotenciálfüggő agrártechnikai, üzemszervezeti innovációk három magyar és vegyes etnikumú erdélyi településen. FKFP pályázat, FKFP 0022/1997, Témavezető Dr. Pozder Péter, Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola Földrajz Tanszék, Futamidő: 1997-1999 Gulyás Gyula - Dr. Kotics József - Dr. Biczó Gábor - Dr. Ilyés Zoltán: Az etnicitás problémakörének vizsgálata két multikulturális erdélyi régióban (Lápos-völgy, Teke). Tematikus OTKA pályázat, T 126508, Témavezető: Ilyés Zoltán, Témavezető: Dr. Ilyés Zoltán, Miskolci Egyetem, Kulturális és Vizuális Antropológiai Tanszék, Futamidő: 1998 - 2001 Dr. Keményfi Róbert - Dr. Szarka László – Dr. Ilyés Zoltán: Nyelvhatár az ezredfordulón. Az MTA Etnikai-Nemzeti Kisebbségkutató Intézete által támogatott kutatás. Futamidő 1999 - 2001 Dr. Tomisa Ilona - Magyar Zoltán - Berta Péter - Virt István - Dr. Ilyés Zoltán: Egy ismeretlen néprajzi kistáj Erdélyben. A hagyomány rétegzettsége a magyar-román nyelvhatáron fekvő Hárompatak népi kultúrájában. Tematikus OTKA pályázat, MTA Magyar Néprajztudományi Kutatóintézet. Témavezető: Dr. Tomisa Ilona , Futamidő: 2000 - 2003 Dr. Kotics József- Bán András - Dr. Biczó Gábor – R. Nagy József – Dr. Ilyés Zoltán: A szikszói kistérség antropológiai vizsgálata, FKFP pályázat, Miskolci Egyetem, Kulturális és Vizuális Antropológiai Tanszék, Futamidő: 2000-2002 Dr. Ilyés Zoltán: Az etnikai öntudat feléledésének mikroregionális hatásai Szlovákia és Kárpátalja németeklakta falvai példáján FKFP pályázat 0390/2000, Eszterházy Károly Főiskola, Földrajz Tanszék, Témavezető: Dr. Ilyés Zoltán, Futamidő: 2000-2002 Dr. Ilyés Zoltán: A nemzeti, a regionális és a lokális identitás 19-20. századi változásai a mecenzéfi mántáknál. Pro Renovanda Cultura Hungariae - Dunatáji népek kutatása 2001 Dr. Biczó Gábor – Dr. Ilyés Zoltán – Molnár Ágnes – Gulyás Gyula – Lágler Péter – Kotics József: Modernizáció a Kárpát-medence rurális térségeiben. Tematikus OTKA pályázat, MTA. Témavezető: Dr. Biczó Gábor, Futamidő: 2000 - 2004 Papp Richárd - Bakó Boglárka – Kovács Nóra- Dr. Ilyés Zoltán: Szórványkutatások a Kárpát-medencében. Az MTA Etnikai-Nemzeti Kisebbségkutató Intézete által támogatott kutatás. Futamidő: 2003-2004 Feischmidt Margit: Változó nemzet diskurzusok.OTKA kutatás, MTA Etnikai-Nemzeti Kisebbségkutató Intézet. Futamidő: 2008-2010
Az elmúlt 5 év szakmai,	Ilyés Zoltán: Mezsgyevilágok. Etnikus interferenciák és nemzeti affinitások térbeli mintázatai a Kárpát-medencében. Lucidus,

tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	Budapest, 2008. Zoltán Ilyés: Researching and Interpreting Diaspora. – Remarks on Social Science Research into the Diaspora Communities of the Carpathian Basin. In: Balázs Balogh – Zoltán Ilyés eds.: Perspectives of Diaspora Existence. Hungarian Diasporas in the Carpathian Basin—Historical and Current Contexts of a Specific Diaspora Interpretation and Its Aspects of Ethnic Minority Protection. Akadémiai, Budapest, 2006. 45-63. p. Ilyés Zoltán: A kultúrtáj mint társadalomtörténeti palimpszeszt és fejlesztési erőforrás. In: Balogh Balázs – Bodó Barna – Ilyés Zoltán (szerk.): Regionális identitás, közösségépítés, szórványgondozás [Kisebbségkutatás Könyvek]. Lucidus, Budapest, 2007. 191-197. o. Ilyés Zoltán: Közeli idegenek, távoli ismerősök. A székelyek és a magyarországiak sztereotípiái a gyimesi csángókról. In: Bakó Boglárka - Papp Richárd - Szarka László: Mindennapi előítéletek. Társadalmi távolságok és etnikai sztereotípiák. [Tér és Terep. Az MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézetének Évkönyve 4.]. Balassi, Budapest, 2006. 120-132. o. Zoltán Ilyés: Identity as resource in a small region: the example of Gyimes. In: Győző Cholnoky ed. Minorities Research. A Collection of Studies by Hungarian Authors 2006. n. 8. Lucidus, Budapest, 2006. 29-38. p.
Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)	Ilyés Zoltán: A tájhasználat változásai és a történeti kultúrtáj 18-20. századi fejlődése Gyimesben. Eszterházy Károly Főiskola, Földrajz Tanszék [Disszertációk az Eszterházy Károly Főiskola Földrajz Tanszékéről I.], Eger, 2007. Ilyés Zoltán: Vértűd Gyimesben? A modernizáció diszkurzív konfliktusa egy erdélyi periferián. Néprajzi Látóhatár 2005. 3-4. 437-449. o. Ilyés Zoltán (2005): „A Szepesség a szepesieké” Szepesi német autonómiatörekvések és lojalitáskényszerek a két világháború között. In: Kovács Nóra – Osvát Anna – Szarka László (szerk.): Etnikai identitás, politikai lojalitás. Nemzeti és állampolgári kötődések. Balassi, Budapest, 2005. [Tér és Terep. Az MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézetének Évkönyve 4.] 193-203. o. Ilyés Zoltán: „Magyar lett most a mántából” Háttérrel a felső-Bódva-völgyi németek hungarus tudatához. Fórum. Társadalomtudományi Szemle, 2005. 7. 3. 141-150. o. Zoltán Ilyés: Veränderungen der sakralen Raumstruktur in einer religiösen Kontaktzone der Ostkarpaten. Siedlungsforschung. Archäologie – Geschichte – Geographie. Bd., 2002. 20. 187-202.
Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:	MTA köztestületi tag (szociológia) Tudományos társaságok és testületek tagsága: 1994- Magyar Földrajzi Társaság 1998- Magyar Néprajzi Társaság 1999- Györffy István Néprajzi Egyesület 2000- Magyar Kulturális Antropológiai Társaság 2000- Arbeitskreis der genetischen Siedlungsforschung in Mitteleuropa

	2000- Arbeitsgruppe der Angewandten Historischen Geographie 2002- Kommission für Interkulturelle Kommunikation der Deutschen Gesellschaft für Volkskunde 2002- Commission for Intercultural Communication of the Société internationale d'ethnologie et folklore (SIEF) Nemzetközi kapcsolatok: 1999. szeptember 1.- december 31. DAAD kutatói ösztöndíj. Eberhard-Karls-Universität Tübingen, Geographisches Institut, Lehrstuhl für Geographie Osteuropas (Prof. Dr. Horst Förster) 2000. október 1-31. Herder Institut, Marburg, kutatói ösztöndíj 2002. február 18 - március 10. - vendégkutató a lipcsei Institut für Länderkunde-ben 2002. június - vendégelőadó a Konstanzi Egyetemen 2002. május 14-20. Kulturgeografiska institutionen, Uppsala, Svédország tanulmányút az SOCRATES/ERASMUS 2.2 akcióprogram keretében
--	--

Név	Kiss Tóth Emőke
Születési év	1963
Végzettség	egyetem
Szakképzettség	Védőnő, szociológus – szociálpolitikus
Munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, főiskolai tanár
PhD, CSc DLA	PhD (Neveléstudomány)
MTA; DSc; dr habil.	-
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Egészséges csecsemő gondozása, Családszociológia, Szociálpolitika, Társadalomismeret, Terepgyakorlatok elemzése, Szociológia, Szociális viselkedés alapjai, Szakdolgozatíró szeminárium Oktatásban eltöltött idő: 19 év.
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	1994-től a Védőnői Szakmai Kollégium tagjaként a Kollégium által kiadott szakmai füzetek, állásfoglalások kidolgozásában való részvétel. „Körzeti védőnők feladatai a komplex családgondozásban” 1994. „A helyettesített védőnői körzetekben kötelezően elvégzendő feladatok” 1994. „Körzeti védőnők szolgáltatási listája” 1999. „Etikai kódex” 1999. „A védőnők feladatai a várandósgondozásban (szakmai protokoll)” 2007. „I. sz. Módszertani útmutató: A védőnői ellátás általános feladatai, módszerei” 2007. 1996. Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Miskolci Egyetemre kihelyezett Egészségfejlesztő-Mentálhigiénés posztgraduális képzésének szervezése. A képzés akkreditációs kérelmének elkészítése. 1997. A Miskolci Egyetem által a Világbankhoz benyújtott „Felsőoktatás programfinanszírozási pályázat” PF1 – Védőnőképzési szak indítása – című részprogram tématervének kidolgozása. 2001. Miskolci Egyetem Egészségtudományi Intézet Védőnő szak kredites tantervre történő átalakítása. Dolgozó védőnők és gyógytornászok pályaszocializációs vizsgálata (300 kérdőívvel keresztmetszeti vizsgálat). (Elvégzett munka 100%). Egyetemi kiegészítő védőnőképzés képesítési és kimeneti követelményeinek felkért bírálója. 2003. A Miskolci Egyetem Egészségtudományi Intézet Gyógytornász képzés akkreditációs kérelmének összeállításában való részvétel. A miskolci Egyetem Egészségtudományi Intézet Diagnosztikai képzőképzés akkreditációs kérelmének összeállításában való részvétel. 2003-tól Szegedi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Védőnő szakán záróvizsga-elnöki feladatok ellátása. 2005. április: A Miskolci Egyetem Egészségtudományi Intézet három

	alapszakjának: Egészségügyi gondozás és prevenció BsC alapszak, Ápolás és betegellátás BsC alapszak, Orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BsC alapszak akkreditációs kérelmeinek kidolgozása. 2005. május: A miskolci Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar akkreditációs kérelmének elkészítésében való részvétel. 2005. HEFOP 4.1.2. P-2004-07-0015/1-0 számú „A korszerű és versenyképes képzés tanulási és oktatási infrastruktúrájának fejlesztése a Miskolci Egyetemen” című projekthez az Egészségtudományi Intézet részéről tématerv kidolgozása. A Védőnői Szolgálat 90. évfordulójára történő ereklyéket összegyűjtve kiállítás szervezése. 2006. A Miskolci Egyetem gesztorálásával a HEFOP 3.3.1. „Felsőoktatási Intézmények Minőségkultúra Váltásának Pilot Programja” keretében a kari szervezeti önértékelés elkészítése. Országos írásbeli záróvizsga – Védőnő hallgatók számára – feladatsor és megoldó kulcs kidolgozása. 2007. Kari Fejlesztési Terv (2007-2013) kidolgozásában való részvétel. Humánerőforrás Gazdálkodási Terv (2007) elkészítésében való részvétel. Egészségügyi szervező BsC alapszak Egészségturizmus szervező szakirány akkreditációs kérelmének elkészítése. „Diagnosztikai technikus szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményének” véleményezése, Prof. Dr. Lombay Bélával közösen.
Az elmúlt 5 év tudományos munkássága (a legfontosabb maximum 5 publikáció)	Kiss Tóth Emőke-Podhorszky Á.: A védőnői munka társadalmi megítélése. Védőnő szakfolyóirat 2006. május XVI. évf. 3. szám 16-19. oldal Kiss Tóth Emőke-Peja Márta: A gyógytornász hallgatók pályaidentitásának alakulása Rehabilitáció szakfolyóirat 2006. július XVI. évf. 2. szám 17-21. oldal Peja Márta-Kiss Tóth Emőke: Infantilis cerebraal paretikus gyermekek beiskolázását befolyásoló tényezők In: Gyermekgyógyászat: Az Orvos-Egészségügyi Szakszervezet Gyermekorvos Szakcsoportjának folyóirata, 2007. (58) 4. p: 39-40. Márta, Peja–Emőke, Kiss Tóth: Socio-cultural factors in stroke 11th Congress of the European Federation of Neurological Societies, Brussels, Belgium, 2007. augusztus 25-28. – konferencia kiadvány Emőke, Kiss Tóth-Márta Peja: Educational process of physiotherapist students for professional values 2nd European Congress on Physiotherapy Education, Life Long Learning: Developing the Profession, September 25-26 2008, Stockholm – konferencia kiadvány
Az eddigi tudományos életmű szempontjából	Kiss Tóth Emőke - Bujtásné Szabó R.: A cigányság körében élő babonák és szokások a védőnői munka tükrében. Védőnő szakfolyóirat 2004. január – XIV. évf. 1. szám 14-17. oldal

legfontosabb 5 publikáció felsorolása	Kiss Tóth Emőke-Podhorszky Á.: A védőnői munka társadalmi megítélése. Védőnő szakfolyóirat 2006. május XVI. évf. 3. szám 16-19. oldal Kiss Tóth Emőke-Peja Márta: A gyógytornász hallgatók pályaidentitásának alakulása Rehabilitáció szakfolyóirat 2006. július XVI. évf. 2. szám 17-21. oldal Peja Márta-Kiss Tóth Emőke: Infantilis cerebrál paretikus gyermekek beiskolázását befolyásoló tényezők In: Gyermekgyógyászat: Az Orvos-Egészségügyi Szakszervezet Gyermekorvos Szakcsoportjának folyóirata, 2007. (58) 4. p: 39-40. Márta, Peja–Emőke, Kiss Tóth: Socio-cultural factors in stroke 11th Congress of the European Federation of Neurological Societies, Brussels, Belgium, 2007. augusztus 25-28. – konferencia kiadvány
<i>Tudományos/szakmai, közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok</i>	Társasági tagságok 1989- Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, tag 1990- Magyar Szociológiai Társaság, tag 1992- Magyar Védőnők Egyesülete, tag 1994- Védőnői Szakmai Kollégium, tag 1995- „Felsőfokon az egészségért” Alapítvány, alapító tag 1997- „BORS-MENTA” Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Mentálhigiénés Alapítvány, alapító tag 2003- Dr. Hilscher Rezső Szociális Közalapítvány – Miskolc, kuratóriumi tag. 2007- Magyar Védőnők Egyesület Felnőttképzési Szakmai Tanácsadó Testület tagja. Nemzetközi kapcsolatok Pavol Josef Safarik Egyetem Orvostudományi Kar, Kassa

Név	Kotics József
Születési év	1960
Végzettség	Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen
Szakképzettség	Okleveles etnográfus és történelem szakos középiskolai tanár
Jelenlegi munkahely, munkakör:	Miskolci Egyetem, Kulturális és Vizuális Antropológiai Intézet intézetigazgató egyetemi docens Akkreditációs nyilatkozat: Miskolci Egyetem
PhD, CSc DLA	CSc történelemtudomány (néprajz)
MTA tagság, MTA doktora (DSc); "dr habil"	Habilitáció, 1998
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatásban töltött idő: 24 év Oktatott tárgyak: Bevezetés a kulturális antropológiába, Az empirikus kultúrakutatás módszertana, Bevezetés az etnográfiába, Roma kultúra antropológiája, Bevezetés az európai etnológiába, Gazdasági antropológia, Történeti antropológia, Kutatásmódszertan I–IV., Problémaorientált kutatás, Történeti életmódkutatás, Szakszövegolvasás (német)
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	Kutatási területek: történeti antropológia, gazdasági antropológia, az empirikus kultúrakutatás módszertanának elmélete, modernizációelméletek, mentalitástörténet, paraszti polgárosodás, történeti életmódtípusok, a nő szerepe a tradicionális és modern társadalmakban, tiszazugi arzenes gyilkosságok, multikulturalitás, etnicitás, asszimiláció kutatás Terepmunkák: Magyarország, Németország, Szlovákia, Ukrajna, Románia Tudományos pályázatok 2007–2011 Peremlétben? A Tiszazug történeti, néprajzi földrajzi kutatása az ezredfordulón. Kollektív pályázat Senior kutató a pályázatban. OTKA K 68902 2000–2004 A modernizációs folyamat hatása a lokális társadalmak kultúrkonstitutív mechanizmusaira. Kollektív pályázat. Miskolci Egyetem KVAT. OTKA T 034761 1999–2001 A szikszói kistérség komplex antropológiai életmódkutatása Egyéni pályázat. FKFP 1998–1999 Multikulturalitás a Kárpát-medence északi-keleti részében. Egyéni pályázat. FKFP 1034/1997 1998–2001 Az etnicitás problémakörének vizsgálata két multikulturális erdélyi régióban. Kollektív pályázat. Miskolci Egyetem, KVAT. OTKA T 026508 1997–2000 Etnikai előítéletek, sztereotípiák és konfliktusok az együttélő bukovinai székelyek és a magyarországi németek között. Egyéni pályázat. OTKA T 023580 1994–1995 A tiszazugi arzenes gyilkosságok történeti-antropológia elemzése. Egyéni pályázat. Alapítvány a Magyar Felsőoktatásért és Kutatásért 167/94 1992–1996 Gazdasági stratégiák a kapitalizálódó parasztgazdaság modernizálására. Egyéni pályázat. OTKA F 4864

	1991–1994 A csehszlovákiai magyarság néprajzi kutatása, Kollektív pályázat. KLTE Néprajzi Tanszék. OTKA T 023443 Külföldi tanulmányutak, ösztöndíjak 2003 Németország, Humboldt ösztöndíjas 1999–2000 Németország, Humboldt ösztöndíjas 1992–1993 Németország, DAAD ösztöndíjas 1989 Ausztria (Collegium Hungaricum), Művelődési Minisztérium ösztöndíjasa 1988 Németország, Művelődési Minisztérium ösztöndíjasa Szakmai elismerések 1990 Jankó János díj
<i>Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);</i>	Önálló kötetek 2006 Gazdasági stratégiák és magatartások, Debrecen: Ethica Tanulmányok 2007 A magyar közösségkutatások XX. századi története. In: Közösségtanulmány. Kovács Éva (szerk.) Budapest: Néprajzi Múzeum – PTE BTK Kommunikáció és Médiatudományi Tanszék. 23-43. pp. 2006 Integration or Segregation of Gipsies? (Case Study from Zabola, Háromszék, Romania) Central European Political Science Review Volume 7, Number 26. Winter 71-84. pp. 2006 A reprivatizáció hatása a gazdálkodói stratégiákra és habitusokra. In: Az Alföld vonzásában. (Szerk.: Ujváry Zoltán) Nagykőrös-Debrecen 185-195. pp. 2004 A pokol bugyrai .A hortobágyi kényszermunkatáborok szemtanúk emlékirataiban. In: Vagabundus. Gulyás Gyula tiszteletére. Szerk.: Biczó Gábor. Miskolc: KVAT, 217–229. 2003 Kvalitatív társadalomkutatás és kulturális antropológia. Tabula 6. évf. 2. sz. 281–290.
<i>Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)</i>	Önálló kötetek 2002 Parasztagazdaság és modernizáció. Debrecen: KLTE Néprajzi Tanszék 2001 Mások tekintetében. Tanulmánykötet. Miskolc: KVAT Könyvek 4. Tanulmányok 2001 A nő szerepének változása polgárosodó parasztközösségekben. Válások a Tiszazugban. Néprajzi Látóhatár X. 1–4. sz. 323–333. 1999 Integráció vagy szegregáció? (Cigányok a háromszéki Zabolán) In: Együttélési modellek erdélyi falvakban. Szerk.: Pozsony Ferenc Cluj-Napoca 65–82. 1999 A társadalmi kontroll szimbolikus formáiról. Egy rítus jelentései. In: Szokás és erkölcs. Szerk. Zsigmond Győző, Bukarest 8–21.
<i>Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok</i>	Magyar Kulturális Antropológiai Társaság: alelnök 2002- MAB Társadalomtudományi Bizottsága: tag 2007- Magyar Néprajzi Társaság Választmánya: tagság 1994–1998, 2004– OTKA: Néprajzi Bizottság: tagság 2001–2004 MTA Néprajzi Bizottság: tagság 2000–

<i>bemutatósa:</i>	Akadémiai Közttestület: tagság Hajnal István Kör – Társadalomtörténeti Egyesület, tag 1996– Deutsche Gesellschaft für Volkskunde Kommission Interkulturelle Kommunikation , tag 1992– Györffy István Néprajzi Egyesület, tag 1992– International Society for Ethnology and Folklore, tag 1992–
---------------------------	---

Név	Nagy Zoltán
Születési év	1972
Végzettség	egyetem
Szakképzettség	történelem-földrajz szakos tanár, külgazdasági közgazdász;
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Világ gazdaságtani Tanszék tanszékvezető egyetemi docens
PhD, CSc DLA	PhD, Közgazdaságtudomány
MTA doktora (DSc); "dr habil" cím	-
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgyak: EU integráció és intézmények története; EU ismeretek; Európai gazdasági integráció; Európai országok regionális gazdaságföldrajza; Európai Unió költségvetése; Turizmus gazdaságföldrajza; Világ gazdaságtan; Nemzetközi és regionális gazdasági kapcsolatok Oktatásban töltött idő: 12 év
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása):	Miskolc város pozícióinak változásai a magyar városhálózatban a 19. század végétől napjainkig. Studia Geographica, Debrecen, 2008, 236 p. Changes in the Position of the Town of Miskolc in the Network of Hungarian Towns from the Late 19th Century to the Present Day. microCAD' 2007. Konferencia: „Szovremennije tehnologii v ekonomike i menedzsmente” szekció, Harkovi Nemzeti Műszaki Egyetem, Harkov, pp. 418-432. Észak-magyarországi régióvárosainak helyzete a magyar városversenyben. Észak-magyarországi Stratégiai Füzetek, Miskolc, 2006. III. évf. 1. sz. 45-54. p. Data on the city competition studies. The impact of European integration on the national economy - Regional and rural economics, Babes-Bolyai University of Cluj-Napoca 2006. pp. 76-83. The situation of the towns of the region of Northern Hungary in the competition among Hungarian towns.. European Integration Studies, A Publication of the University of Miskolc, Volume 5, Number 1 (2006). Miskolc University Press, Miskolc, 2006. pp. 59-69.
Az eddigi tudományos- szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):	Az Európai Unió strukturális és kohéziós politikája. Szent István Egyetem, 2002. (Bakos I-vel közösen) Az Európai Unió költségvetése. Miskolc: Bíbor Kiadó, 2001. Az Európai Unió pénzügyi rendszere és költségvetése. A Miskolci Egyetem Kiadványa, 1999. Az Európai Unió országainak regionális földrajza. A Miskolci Egyetem Kiadványa, 2000. Miskolc város pozícióinak változásai a magyar városhálózatban a 19. század végétől napjainkig. Debrecen: Studia Geographica, 2008.
Tudományos/ szakmai közéleti tevékenység,	Magyar Földrajzi Társaság tag, Magyar Földrajzi Társaság Borsodi Osztály, titkár

<i>nemzetközi kapcsolatok bemutatása:</i>	Magyar Regionális Tudományi Társaság, tag Terület- és Településfejlesztők Magyarországi Egyesülete, alapító tag Az oktatási tevékenység mellett sokoldalú kutatói és tanácsadói tevékenység. Vendégoktatói ösztöndíj: Braganca, Portugália(Erasmus, 2002); Kolozsvár, Románia (Erasmus 2008). Szakmai tanulmányutak: 2002. Róma, Szicília: EU strukturális alapok felhasználásának a területfejlesztés módszereinek tanulmányozása (10 nap); 2001. Andalusia: Kistérségfejlesztési programozás és pályázatkészítés tanulmányozása (10 nap); 2001. Asturias: EU strukturális alapok felhasználásának, a területfejlesztés módszereinek tanulmányozása (10 nap); 2001. Brüsszel: Európai Unió intézményrendszere működésének tanulmányozása (10 nap)
---	---

Név	Mihályi Helga
Születési év	1975
Végzettség	Egyetem
Szakképzettség	szociológia szakos bölcész és középiskolai tanár közgazdász európai uniós szakközgazdász
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar Szociológiai Intézet egyetemi adjunktus
PhD, CSc DLA	PhD abszolutórium (Irodalomtudomány)
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgyak: Előadások: Településszociológia, Területfejlesztés alapjai, Demográfia, Bevezetés a szociológiába, Gazdaságszociológia, Közgazdaságtan, Piacok szociológiája Szakirányos órák, speciális kollégiumok: Településdemográfia, Humán erőforrás fejlesztés az Európai Unióban, Az Európai Unió intézményei és működése, Urbanisztika, Önkormányzatiság Magyarországon Gyakorlatok: Módszertan, Szociológiatörténet Oktatásban töltött idő: 10 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	Szakdolgozatok, szakértői anyagok: Humán erőforrás fejlesztés az Európai Unióban Fokozódó társadalmi egyenlőtlenségek Diplomás pályakezdők a munkaerőpiacon Munkanélküliség B.-A.-Z. megyében Normakövetés és normasértés középiskolában Előadások: Közüzemi szolgáltatások és életminőség Az értékek választása és változása Városrehabilitáció – társadalmi rehabilitáció Településhálózatok – információs hálózatok Területfejlesztés és társadalomfejlesztés Tóth Pál parlamenti felszólalásai Kutatások: Hátrányos helyzetű csoportok egészségtudatossága a Miskolci kistérségben A szentendrei – kistérség helyzetfelmérése A MiHő szolgáltatások való lakossági elégedettség Miskolc a szociális kutatások tükrében I. és II. Erőforrás-kutatás Sajópálfalán Az Észak-magyarországi régió ifjúsági helyzetelemzése Kazincbarcika ifjúsági helyzetfelmérése B.-A.-Z. megye szociális fejlesztési koncepciójának szociológiai megalapozása Lakóhelyi szegregáció az encsi kistérségben Pályázatok: OFA Kisfalu program HEFOP A felsőoktatás szociológus képzési ágra

	vonatkozótartalmi fejlesztése PEA Romológia szak kidolgozása. Felsőoktatási szak akkreditáció: Bolognai folyamatnak megfelelő akkreditáció szociológia szakra
<i>Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);</i>	A demográfia alapjai In: Szociológiai Olvasókönyv, Bíbor Kiadó, Miskolc, 2008. Az Észak-Magyarországi régió ifjúsági helyzetelemzése Észak-Magyarországi Regionális Ifjúsági Szolgáltató Iroda, Miskolc, 2005. 6-14. o. B.-A.-Z. megye szociális fejlesztési koncepciójának szociológiai megalapozása www.eselyegyenloseg.hu Az Európai Unió és az oktatás Miskolci Pedagógus, 2003/5. 3-9. o.
<i>Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:</i>	Európai Unió Régiók Bizottsága, póttag Tóth Pál Emlékeért Alapítvány, kuratóriumi titkár Miskolc Megyei Jogú Város Hilschler Rezső Szociális Közalapítvány, kuratóriumi tag

Név	Pákozdy Csaba
Születési év	1973
Végzettség	jogász
Szakképzettség	jogász
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem ÁJK, Európai és Nemzetközi Jogi Intézet, adjunktus (intézeti tanszékvezető)
PhD, CSc DLA	PhD, állam-és jogtudományok
MTA tagság, MTA doktora (DSc); "dr habil"	MTA köztestületi tagság, (folyamatban)
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő):	Nemzetközi jog, Nemzetközi jogi gyakorlat, Bevezetés az Emberi Jogok Európai Bíróságának Joggyakorlatába, Hadijog/humanitárius jog, Európai közigazgatás, Az Európai Unió külkapcsolatai, Francia jog. Oktatásban töltött idő: 9,5 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	1999-óta a Miskolci Egyetem ÁJK oktatója, tanársegédként, 2007-óta adjunktusként. Tárgyjegyzőként részt vesz a Nemzetközi jog oktatásában nappali és levelező tagozaton, gyakorlatokat vezet, több alternatív tárgy jegyzője. Részt vesz a hallgatói tehetséggondozásban, a 2007. évi OTDK-n hallgatója 1. helyezést ért el. 2007-óta intézeti tanszékvezetőként koordinálja a Nemzetközi Jogi Intézeti Tanszék munkáját. Nemzetközi konferenciákon vesz részt, a nemzeti kisebbségek védelme terén szakértőként 2008-ban többször segítette a Külügyminisztérium munkáját.
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	1) Flachbarth Ernő gondolatainak időszerűsége a kisebbségvédelemben, az 1946. évi kisebbségvédelmi szerződéstervezet tükrében in: Szabó Marcel (szerk.): Emlékkönyv Flachbarth Ernő tiszteletére, Pázmány Péter Katolikus Egyetem 2003. (167-176. old) 2) A kisebbségvédelem, a véleménynyilvánítás szabadsága és a nemzetközi biztonság egyes összefüggései Acta Humana, 15. évfolyam, 2004. július (2. sz.) 49-59. old. 3) Protection of national minorities, international security and the freedom of expression. In: Miskolc Journal of International Law, Volume 2. (2005) No. 1. pp. 32-42. 4) Tendencies of Minority Protection in the Law of the European Union. Miskolc Journal of International Law Vol. 5. (2008) No. 1. pp. 39-49. 5) Asylum, refugee and minorities. In: Asztalos Zsófia, Pákozdy Csaba (ed.) Public Policies of the European Union, Editura Universităţii „Petru Maior” Târgu-Mureş, Series „European Education for Public Servants EuPA” 2008, pp. 246-262.
Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából	1) Blaise Tchikaya: Jogesetek a nemzetközi bíróságok gyakorlatából (Memento de la jurisprudence du droit international public, Hachette Livre, Paris, 2001. magyar fordítása, Dr. Horváth Krisztinával közösen.) Studia Iuris Gentium Miskolcinsula,

legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)	Tomus I. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2002. (220 oldal). 2) La répression du terrorisme et le droit international humanitaire in: European Integration Studies, Miskolc University Press, Volume 1, number 1 (2002) pp. 95-101. 3) Les effets de la deuxième guerre mondiale dans la jurisprudence de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sur la liberté d'expression in: Kovács Péter (szerk.) Historia ante portas - L'histoire en droit international / History in International Law, Studia Iuris Gentium Miskolcinensia, Tomus II. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2004. (353-364. old.) 4) Az igazságszolgáltatás szereplővel szembeni kritika határai az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatában. Publicationes Universitatis Miskolcinensis, Sectio Juridica et Politica, Tomus XXIV, (2006). pp. 293-311. 5) The power of state versus freedom of assembly in the light of the case-law of the European Court of Human Rights and the Hungarian jurisprudence. Miskolc Journal of International Law, Vol. 4. (2007) No. 2. pp. 46-53.
Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:	Az „Association des Anciens Boursiers du Guovernement Français” (A francia volt kormányösztöndíjasok egyesülete) titkára. Tudományos diákköri tanszéki koordinátor, 2007-ben szakmai irányításával készített dolgozatával Gúr Roland Tamás az OTDK 1. helyezettje lett, valamint Pro Scientia Aranyérem kitüntetésben részesült. A hallgató felkészítéséért Dr. P. Cs. az OTDT elismerésében részesült. Kari koordinátora volt az EUPA Socrates-Erasmus 69682-IC-1-2005-1-RO-ERASMUS-MODUC-1 számú egyetemközi tananyagfejlesztési együttműködésnek. (2006-2008) Technikai szerkesztője a Miskolc Journal of International Law – Miskolci Nemzetközi Jogi Közlemények (www.mjil.hu) folyóiratnak. Ír, olvas és beszél németül, franciául, angolul.

Név	Péterfy Gergely
Születési év	1966
Végzettség	egyetem
Szakképzettség	latin-ógörög szakos tanár
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi, egyetemi adjunktus Óraadó a Budapesti Kommunikációs Főiskolán Akkreditációs nyilatkozat:ME
PhD, CSc DLA	PhD (Irodalomtudomány)
(MTA tagság, MTA doktora (DSc); "dr habil:	-
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgyak: Antik irodalomtörténet, Esszéírás, Kanonikus művek elemzése (Mozart: Don Giovanni; Richard Wagner; Szophoklész), Kreatív írás, Műelemzés: Wagner, Művészettörténet: antik görög és római művészettörténet, Médiaismeret I-II. (speciális kollégium), Stilisztika szeminárium, Tudományos írás Oktatásban eltöltött idő: 14 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	1994: Móricz Zsigmond ösztöndíj 1994-2000: Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar Nyelvtudományi Tanszék, egyetemi tanársegéd 1995-2000: az Új Holnap című irodalmi lap szerkesztője 1996: Soros ösztöndíj 1997-1999 NKA- ösztöndíj 1999-2000: ösztöndíjas drámaíró az Új Színházzal 2000-2005: Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar Klasszika filológia Tanszék, egyetemi adjunktus 1998-2000: a TV2 <i>Nyugat</i> című kulturális műsor felelős szerkesztője, műsorvezetője. 2002: Eötvös Ösztöndíj (Bécs) 2003: József Attila díj 2004: Márai Sándor díj 2004: Stiftung Preussische Seehandlung berlini ösztöndíj 2004: Édes Anyanyelvünk pályázat nyertese 2005- Miskolci Egyetem Filozófiatörténeti Tanszék, egyetemi adjunktus. 2006- a Magyar Rádióművészeti Főszerkesztőségének szerkesztő-műsorvezetője 2007- az Élet és Irodalom, valamint a Beszélő című folyóiratok rendszeres tárcaírója. Mintegy száz interjú és dokumentumfilm készítője
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az	A vadászgörény (dráma) 2005. Bányató. Új Palatinus Könyvesház, Budapest, 2004. Misikönyv. Kalligram, Pozsony, 2005. Családkeresők (rádiójáték), 2002. Kalandorok (forgatókönyv írása), 2007. Kazinczy és az angyal, Pesti Kalligram Kft, Budapest, 2007.

oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	
Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)	Félelem az egértől. Liget, Budapest, 1994. Az ellopott kódex titka. CD-Rom, 1994. Ficsku Pállal közösen szerkesztve November rain. In.: Új Holnap, 1997/szeptember A B oldal. Palatinus, Budapest, 1998. A tűzoltóparancsnok szomorúsága. Palatinus, Budapest, 2000. A vadászgörény (dráma) 2005. Bányató. Új Palatinus Könyvesház, Budapest, 2004. Misikönyv. Kalligram, Pozsony, 2005. Családkeresők (rádiójáték), 2002. Kalandorok (forgatókönyv írása), 2007. Kazinczy és az angyal, Pesti Kalligram Kft, Budapest, 2007. Az írásaiból készített fontosabb fordítások: Schwarze Messe, in: Ungarn Montag bis Freitag. Hrsg. Von György Dalos, Suhrkamp Verlag, 1999. An der südlichen Brücke, in: Südostdeutsche Vierteljahresblätter, München, 1999, 48. Jahrgang, Folge 2, pp 118-123, ford. Julia Schiff) Die B-Seite (Romanauszug), in: Ostragehege, Heft I /2005 Nr. 37. ford. Julia Schiff
Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:	Szépírók Társasága Ókortudományi Társaság

Név	R. Nagy József
Születési év	1966
Végzettség	Miskolci Egyetem
Szakképzettség	Okleveles kulturális antropológus
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, Kulturális és Vizuális Antropológiai Tanszék, Egyetemi adjunktus
PhD, CSc DLA	PhD – néprajz és kulturális antropológia
MTA tagság); MTA doktora (DSc); “dr habil”	-
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgyak: Az antropológia alapfogalmai, Kutatásmódszertan, Népi kultúra, nemzettudat, Történeti életmódtípusok, A vizuális antropológia alapjai, A fotó, mint antropológiai dokumentum, Az antropológiai film módszertana, Látványrögzítés: fotó, A videotechnika alkalmazása az antropológiai kutatásban, A dokumentumfilm története Oktatásban töltött idő: 12 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény	Kutatási területek: munkáséletmód-kutatás, a mindennapok vizuális kultúrája, vizuális antropológia
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	Te ember, itt mindenki cigány? Munkáskolóniák kulturális antropológiai vizsgálata. In: Munkástörténet – munkásantropológia. Szerk.: Horváth Sándor – Pethő László – Tóth Eszter Zsófia. Budapest: Napvilág, 203–213. 2003 Internet és kultúra. Közér, 2003/01., Békéscsaba, BMMKSz. 15-23. p. Munkássá válni – munkásnak maradni. Világosság XLVI. évfolyam, 2005/7-8., 37-56.p. Gazdag volt az ország és boldog benne a nép! Falusi munkáskolóniák lakóinak politika- és nemzetfelfogása. Herman Ottó Múzeum Évkönyve XLV., Miskolc, 2006, 311-328. p. Falusi munkáskolóniák lakóinak morálfelfogása Északkelet-Magyarországon. Múltunk LII. évfolyam, 2. szám., 66-82.p. 2006
Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása	2003 Ritka minta: Fehér Holló őr. Dokumentumfilm 2002 Zsidó kincsek. Dokumentumfilm 2001 Bádogcsillagos égbolt alatt. Dokumentumfilm 1998 A kolónia krónikásai. Dokumentumfilm 1997 A vasgyári kolónia. Dokumentumfilm
Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcs.	Miskolci Bölcsész Hallgatók Egyesülete, alapító tag Aldebaran Kárpátok Eurorégió Társadalomtudományi Kutatóműhely, alelnök

Név	Szendrő Zoltán
Születési év	1952
Végzettség	Szociológus
Szakképzettség	Okleveles szociológus
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar Szociológiai Intézet egyetemi adjunktus
PhD, CSc DLA	PhD. abszolutórium
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgyak: Matematika, Módszertan, Többváltozós elemzések SPSS-el, Pisa kutatások, Közvéleménykutatás, Az empirikus médiakutatás módszerei, Oktatásban eltöltött idő: 29 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	NKFP és OTKA kutatásokban való részvétel: Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Szociológiai Intézetében működő Kisebbségkutató Intézet szervezésében folytatott: „Statisztika a magyarországi zsidóságról” című kutatásban való részvétel (1999.) MTA-MEH-II.4. „A magyar választók és politikai közömbösség alakulása” „Magyarország az Európai Parlamentben” című OTKA kutatás „A magyar politikai rendszer európai integrációja” című NKFP kutatás „Kormányzáselméletek az ezredforduló Magyarországon” című OKTK „Az Európai Unió csatlakozás hatása a pártokra, a politikai elitre és a választó polgárokra” című OKTK „A radikális pártok Európában” című OTKA kutatás „Az európai integráció kihívása a magyar pártrendszerre és a választói magatartásra”, című OTKA kutatás „A magyar politikatudomány tradíciói a két világháború között” című tudományos OTKA (azonosítószám: 69072) kutatás „A pártok alkalmazkodóképessége Nyugat-Európában és Magyarországon” című OTKA kutatás
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	Szendrő Zoltán: Recenzió „Frans N. Stokman: What Binds Us When With Whom?” (Content and Structure in Social Network Analysis) 2007. Z. Szendrő, L. D. Molnár: Discriminant analysis for categorical variable. In: DISTAN Handbook. Z. Szendrő, L. D. Molnár: Reduction of dimensionality for categorical variables. In: DISTAN Handbook.
Az eddigi tudományos-	Z. Szendrő, Molnár, L.D.: A loglinear program for analysing multidimensional contingency tables, DISTAN Program

<i>szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)</i>	documentation, 1988. Szendrő Zoltán, Molnár, L.D.: A logisztikus függvény alkalmazásának elméleti háttere, TÁRKI Információk 8, Budapest, 1989. Szendrő Zoltán, Molnár, L.D.: A morbiditási vizsgálatok adatainak matematikai statisztikai módszerekkel történő elemzése, OMŰI Módszertani Közleményei 10/1 Budapest 1989
<i>Tudományos/ szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:</i>	-

Név	Szepessy Péter
Születési év	1960
Végzettség	egyetem
Szakképzettség	szociológus
Jelenlegi munkahely, munkakör	ME BTK, Szociológiai Intézet, egyetemi adjunktus
PhD, CSc DLA	PhD. dolgozatának nyilvános vitáján 2008. november 21-én „cum laude” eredménnyel megvédte dolgozatát (Irodalomtudomány)
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő):	Oktatott tárgyak: Szociológiatörténet, Kultúrszociológia, Társadalomtörténet, Tudományszociológia, A zene szociológiája, Eszmetörténet, Szociológiai irányzatok és iskolák Oktatásban eltöltött idő: 8 év
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	Résztétel a Szociológiai Intézet által szervezett több kutatásban: pld: A szentendrei kistérség helyzetfelmérése, 2007, Avaz kutatás, 2008, illetve empirikus kutatások tudásszociológiai témában Szociológia illetve Szociális munka BA szak akkreditációs anyagának elkészítésében való közreműködés A szociológiatörténet vázlata. In. Loss Sándor (szerk.): Szociológiai Olvasókönyv, Miskolc, Bíbor Kiadó, 2008. A történeti tudás, mint az erkölcsi cselekvés előfeltétele Tudásszociológiai esettanulmány a német megszállás és a holocaust reprezentációjáról. Doktori értekezés, Kézirat, 2008.
Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)	A magyar holokauszot tárgyaló publikációk elemző áttekintése 1945-től a rendszerváltásig. Publicationes Universitatis Miskolcensis. Miskolc 2005. Posztmodern és információs társadalom – konzervatív nézőpontból. Információs társadalom VI. évf. 4. sz. 2006.

Név	Szilágyi Roland
Születési év	1979
Végzettség	felsőfokú (egyetem)
Szakképzettség	okleveles közgazdász
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Üzleti Statisztika és Előrejelzési Tanszék egyetemi tanársegéd
PhD, CSc DLA	ME, Gazdaságtudományi Kar Doktori Iskola hallgatója
(MTA tagság; MTA doktora (DSc); "dr habil"	-
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Statisztika, Üzleti Statisztika, Minőségügyi statisztika, Többváltozós statisztika, Üzleti prognosztika, Gazdaságstatisztika, Kvantitatív statisztikai módszerek, Demográfia Oktatásban töltött idő: 5 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	2002-2003 Területi Államháztartási Hivatal Sz-Sz-B megyei Területi Igazgatósága, költségvetési ügyintéző 2002-2005 Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar „Vállalkozáselemzés és gyakorlat” Doktori Iskola PhD doktori képzés levelező tagozaton 2003-2004 Nyíregyházi Főiskola Vállalatgazdasági Tanszék, főiskolai tanársegéd 2004- Miskolci Egyetem Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet Üzleti Statisztika és Előrejelzési Tanszékén kutatási munkában való részvétel 2007 Mérnök Informatikus diploma megszerzése Miskolci Egyetem Gépészmérnöki és Informatika Kar
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	Statisztikai elemzések alapjai, Miskolc, Közgazdasági-módszertani képzés fejlesztéséért Alapítvány., 2007, p.:42-73; p.:140-153., ISBN: 978-963-06-3135-8, Varga Beatrix – Domán Csaba – Szilágyi Roland Miskolci Egyetem Üzleti Statisztika és Előrejelzési Tanszék, 2007, Mintavételes eljárások, Oktatási segédlet Innovációmenedzsment, Tudásteremtés – Tudástranszfer Konferencia 2006. november 15-16., Miskolc, ISBN-10: 963-661-729-5, ISBN-13: 978-963-661-729-5 Az elemezhetőséget biztosító mintaillesztés megvalósítása, Dr. Besenyei Lajos – Varga Beatrix – Domán Csaba – Szilágyi Roland, egyetemi jegyzet Pénzbeli ellátások beilleszkedési kölcsönhatásai, In: „Globális és hazai problémák tegnapról holnapig”, VI., Magyar (Jubileumi) Jövőkutató Konferencia, 30 éves az MTA IX. Osztály Jövőkutató Bizottsága, Konferenciakötet 2., Budapest,, Arisztotelész Stúdium Bt., 2007, p.:91-97, ISBN: 978-963-86670-8-3, VI. Magyar (Jubileumi) Jövőkutató Konferencia, (2006. október 6-7.) (Győr)

<i>Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)</i>	Doktoranduszok Fóruma, 2006. november 9., Miskolci Egyetem, Kontár statisztikák Az önellátó területi gazdasági értelmezés, In: „Az önfenntartó falu és faluközösség közgazdaságának modellje, különös tekintettel a gazdaság fejlesztésére és a fiatal diplomások újszerű munkalehetőségeire” tudományos konferencia, Mátranovák , 2007. február 6., Dr. Pál Tibor – Szilágyi Roland – Paróczai Veronika
<i>Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:</i>	Magyar Statisztikai Társaságon belül: Statisztika-oktatás Szakosztály tagja Közigazgatási, Igazságügyi és Jogi Informatikai Szakosztály, tag

Név	Tóth Péter
Születési év	1949
Végzettség	tudományegyetem
Szakképzettség	latin-magyar szak
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, egyetemi docens
PhD, CSc DLA	CSc (történettudomány)
MTA tagság, MTA doktora (DSc); "dr habil"	–
A Széchenyi professzori ösztöndíj, Széchenyi István Ösztöndíj	Széchenyi Professzori Ösztöndíj (1999–2004 között)
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgyak: Árpád-kor története (előadás), Középkori várostörténet, Latin paleográfia (szemináriumok), Etnikai kisebbségek története, Cigány történet, Bevezetés a levéltártudományba (sp. kollégiumok) Oktatásban töltött idő: 20 év
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás:	Kóborlás és letelepedés. (A magyarországi cigányok feudális kori történetéhez). In: Faragó Tamás (szerk.) Magyarország társadalomtörténete a 18–19. században I–II. kötet. Budapest, 2004. I. kötet, 371–378. p. A varázsló cigányasszony a XVIII. Századi forrásokban. In: Borsod-Abaúj-Zemplén megye levéltári évkönyve, XII–XIII. Miskolc, 2005. 61–68. p. A cigányok megjelenése a középkori Magyarországon. In: Cigánysors. A cigányok történeti múltja és jelene I. Pécs, 2005. 15–19. p. Mária Terézia cigánypolitikája. In: Cigánysors. A cigányok történeti múltja és jelene I. Pécs, 2005. 39–44. p. A magyarországi cigányság története a feudalizmus korában. Budapest, 2006. (Felsőoktatási jegyzet a Bölcsész Konzorcium szervezésében.)
Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)	A cigányok története Magyarországon a feudalizmus korában. In: Bevezetés a magyarországi cigányság kultúrájába. CD-ROM. Budapest, 1996.
Tudományos/szakmai közéleti	1980-tól: Magyar Levéltárosok Egyesülete tag 1985-től: Hajnal István Kör Társadalomtörténeti Egyesület tag

<i>tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:</i>	Külföldi utak: 1983 és 1986 között: Hungarica-kutatások a középkorra és Buda visszavételére vonatkozóan lengyel levéltárakban (Varsó, Krakkó, Czeszochowa) 1990: Giovanni Antonio Scopoli és Athanasius Kircher életére és munkásságára vonatkozó források feltárása a pavai egyetemi, a milánói állami és a római jezsuita levéltárban 1999 és 2003 között: magyar vonatkozású diplomáciai iratok feltárása a varsói Régi Iratok Főlevéltárában Klebelsberg- és MÖB-ösztöndíjakkal 2005 és 2007 között: Hungarica-kutatások a vatikáni levéltárban Klebelsberg-ösztöndíjakkal
--	---

Név	Vajda Zsuzsanna
Születési év	1949
Végzettség	egyetem
Szakképzettség	Klinikai pszichológus – középiskolai orosz tanár
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, Tanárképző Intézet egy. tanár
PhD, CSc DLA	CSc, pszichológia
MTA tagság); MTA doktora (DSc); “dr habil”	Dr habil.
A Széchenyi professzori ösztöndíj, Széchenyi István Ösztöndíj, vagy Békéssy György ö.	Széchenyi professzori ösztöndíj, 1997-2000
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgyak: Bevezetés a pszichológiába, Fejlődés- és neveléslélektan, Személyiséglélektan, Szociálpszichológia, A tanítás és tanulás pszichológiája, A képi média pszichológiai hatásai, Gyermekkor és felnevelkedés a posztmodernben, Az erkölcsi fejlődés Oktatásban töltött idő: 15 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	Gyakorló pszichológus és családgondozó nevelési tanácsadóban Kutató munkatárs, majd főmunkatárs Tanszékvezető
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	Az erkölcsi ítélet keletkezése: a vétség súlyossága és az erkölcsi jelleg. Magyar Pszichológiai Szemle, 2004. 2. sz. 231-257 Gyerekek a képernyőn. Iskolakultúra, 2005.1.sz. 35-53 The Ancient Instincts of Man. In Recent Contributions to the History of Human Sciences. A. Mülberger – B. Gomez-Zuniga (eds.)Profil Verlag, München, 2005. 205-213 Neveléslélektan (Kósa Évával). 2005. Budapest, Osiris A gyermek pszichológiai fejlődése. 3. átdolgozott kiadás. Budapest, Helikon
Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása	A pszichoanalízis budapesti iskolája és a nevelés. Budapest, Sík kiadó, 1995 L'oeuvre d' Alice Balint: „La chambre d'enfants est le plus mysterieux des lieux”. Le Coq-Heron, 1993/fevrier, 71-86. old Az iskola, a társadalom és a társadalmi hátrányok. Esély. 2003/3, 18-34 Az intelligencia természete. Az intelligencia és az IQ vita, 85-111

<i>(amennyiben az előbbiektől különböznek)</i>	Szerk: Vajda Zs. Akadémiai Kiadó, 2002 Sodrásban: a személyiség és a történelem. Bács-Kiskun megye múltjából. Évkönyv, 18. sz. 9-19. szerk: Tóth Ágnes. Bács-Kiskun Megyei Levéltár, Kecskemét, 2003 “Saints of the Streets”: The Participants of 1956 (Eörsi Lászlóval) 2006 http://www.ssees.ucl.ac.uk/vajdaeorsi1956.doc A marginalitás szociálpszichológiája. egyetemi jegyzet
<i>Tudományos/ szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:</i>	A Magyar Pszichológiai Társaság Neveléslélektani Szekciójának elnöke A Magyar Pszichológiai Szemle rovatvezetője Nemzetközi tudományos társaságok tagja A London School of Economics ösztöndíjasa 2006. november

Név	Varga Beatrix
Születési év	1962
Végzettség	egyetem
Szakképzettség	okleveles gépészmérnök, üzemgazdász
Jelenlegi munkahely, munkakör	Miskolci Egyetem, egyetemi adjunktus
PhD, CSc DLA	PhD társadalomtudomány
MTA tagság, MTA doktora (DSc); "dr habil"	-
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgyak: Társadalomstatisztika, Statisztika alapjai, Üzleti statisztika, Többváltozós statisztika, Üzleti prognosztika, Gazdaságstatisztika, Demográfia, Gazdaságdemográfia, EU statisztika, Gazdasági elemzés, Statistische Methode. Oktatásban töltött idő: 14 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	1994-1999 Miskolci Egyetem, Üzleti Statisztika és Előrejelzési Tanszék, egyetemi tanársegéd, majd 1999-től egyetemi adjunktus
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	Demográfiai kihívások 5/128/2001 számú. NKFP kutatási projekt. Borsod-Abaúj-Zemplén megye gazdasági-társadalmi helyzetének áttekintése. Kutatási projekt a Miniszterelnöki Hivatal megbízásából, 2002 B-A-Z megye gazdasági helyzetének és demográfiai folyamatainak összefüggései Népesedési Nemzetközi Konferencia, Budapest. 2004. Sztochasztikus kapcsolatok elemzése. Oktatási segédlet, Miskolci Egyetem 2004. Kétváltozós korreláció- és regresszió-számítás. Oktatási segédlet, Miskolci Egyetem 2005.
Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)	Domán Csaba – Szilágyi Roland – Varga Beatrix: Statisztikai elemzések alapjai. Egyetemi jegyzet A halál előtti egyenlőtlenség alakulása Magyarországon In: VI. Magyar (Jubileumi) Jövőkutató Konferencia, Konferenciakötet 2., Győr, 2007. 105-115. old.
Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcs.	Magyar Statisztikai Társaság tag

Név	Veres Ildikó
Születési év	1954
Végzettség	egyetem
Szakképzettség	magyar-népművelés-filozófia szakos tanár/előadó
Jelenlegi munkahely, munkakör	ME BTK, egyetemi docens
PhD, CSc DLA	CSc, filozófia
MTA doktora (DSc); “dr habil” cím	dr habil
A Széchenyi professzori ösztöndíj, Széchenyi István Ösztöndíj, vagy Békéssy György ösztöndíj	Széchenyi István ösztöndíj, 2001
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Esztétika, esztétikatörténet, filozófiatörténet, irodalomszociológia, Kant utáni művészetfilozófiák, magyar filozófiatörténet Oktatásban töltött idő: 30 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	<i>Kutatási projektek:</i> FEFA 3. 1205 – Oktatási- kutatási kooperáció fejlesztése az Észak-Magyarországi Universitas keretében – 1991–1992. OTKA 1991–1994 Az értelmezés elmélete és története – témavezető Fehér M. István OTKA 1991 – Az erdélyi magyar filozófia – témavezető SOROS 1993 – könyvpályázat FKFP – 1999–2003. Fejezetek a magyarországi filozófia történetéből – témavezető OTKA 1999–2003. – Brandenstein Béla filozófiája 1945-ig – témavezető OTKA 2004–2007 – A jelentés és a megértés kérdése az analitikus filozófiában, a fenomenológiában és a hermeneutikában – témavezető Forrai Gábor <i>Jelentősebb tanulmányutak:</i> 1985–1991 között több alkalommal tartózkodtam Kolozsvárott, Marosvásárhelyen a kandidátusi témámban kutatómunkát folytatni. 1991: Svájc, Teaching of Philosophy in East European Countries, tudományos konferencia, Nagy-Britannia, Manchester University, tanulmányút, Amerikai Egyesült Államok, Chicago, Roosevelt University, tanulmányút, Amerikai Egyesült Államok, New York, New School, tanulmányút, Svájc, Bern, East European Library, tanulmányút, tudományos kutatómunka 1995: Németország, Berlin, Technische Universität, Európai Protestáns Szabadegyetem, tanulmányút, tudományos

	kutatómunka, előadások tartása 1996: Bécs, tudományos kutatómunka, Párizs, tudományos kutatómunka, Regensburg, tudományos kutatómunka 1998: Kolozsvár, Babes-Bolyai Egyetem, vendégprofesszor 2000-től a Brandenstein hagyaték kutatása és Magyarországra hozatala érdekében több alkalommal voltam Saarbrückenben, Bécsben, Svájcban 2004- ünnepi előadás tartása Bécsben Hanák Tibor emlékesten 2005- a Mikes International meghívására előadás a Mikes Napokon OTKA Filozófia Zsűri tagja
<i>Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);</i>	„Filozófia és pedagógia a századelő Kolozsvárán“, in: Iskolai filozófia Magyarországon, szerk. Mészáros András, Kalligram Kiadó, Pozsony, 2003, 222-229. o. „Igazság és hiánynélküliség“, Tanulmányok Varga Béla bölcséletéről, Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2003, 1-84.o. A Kolozsvári Iskola I., Bíbor Kiadó, Miskolc, 2003, 173. o. „Hanák Tibor és a magyar filozófia“, Mikes International Vol. V, Issue 1, 2005, 67-72. o, The Philosophical-Etnical Problems of Minority Existence and their Possible Theoretical Solutions in the Life of Transylvanian Hungarians after 1920 In: European Integration Studies Vol. 4, number 2 (2005), Miskolc University Press, 135-140. o.
<i>Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)</i>	„A professzionális író“, Valóság 1994/6,16-29. o. (társszerző: Pokol Béla) „Az irodalomszociológia elmélettörténeti háttere“, Elméleti szociológia 1995/2, 60-69. o. „Az írószereptől az értékorientációs vizsgálatokig“, Valóság 1996/3, 33-48. o. „Brandenstein Béla filozófiai rendszere“, in: Brandenstein Béla emlékkötet, szerk. Veres Ildikó, Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2002, 35-52. o. „Hiány és halhatatlanság – Lehetséges szempontok a probléma elemzéséhez“, in: Filozófiai diskurzusok, szerk. Loboczky János, Líceum Kiadó, Eger, 2003, 252-258.o.
<i>Tudományos/ szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:</i>	Tudományos/ szakmai közéleti tevékenység: MTA TMB tagja, 1993-95 MTA II: osztály Filozófiai Bizottság tagja, 1993-96 Magyar Filozófiai Társaság tagja, 1990- Polányi Mihály társaság tagja, 1991- AIPPH tagja, 1991-98 MTA Miskolci Akadémiai Bizottság tagja, 1992 Nemzetközi kapcsolatok: Közös projektek, szakmai előadások, konferenciák az alábbi intézményekkel és társaságokkal:

	Babes-Bolyai Egyetem Kolozsvár Mikes Kelemen társaság Hollandia/Hága Ausztriai Magyarok Szövetsége
--	--

Név	Zsolt Péter
Születési év	1965
Végzettség	Egyetem
Szakképzettség	Szociológus
Jelenlegi munkahely, munkakör	ME BTK Szociológiai Intézet egy. tanársegéd
PhD, CSc DLA	ME, BTK, Irodalomtudományi Doktori Iskola, fokozatszerzési eljárás alatt áll, dolgozatát 2008. szeptemberben beadta, munkahelyi vitája 2008. októberben volt.
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Oktatott tárgyak: Tömegkommunikáció szociológiája, médiaetika, Szociálpszichológia, Kommunikáció elmélet, Fogyasztás- és divatszociológia, Politikai pszichológia Oktatásban eltöltött idő: 12 év.
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	1990-93: a Valóság c. folyóirat munkatársa Részvétel szociológiai kutatásokban (pl. Szelényi Iván polgárosodáskutatása, Hankiss Elemér értékutatása.) Kutatásvezető Budapest VII. kerületének közművelődés-kutatásában az önkormányzat megrendelésére
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);	Kommunikációelméletek diszciplínái, Eu-Synergion, Bp.-Vác, 2003 Médiaetika, Eu-Synergion, Bp.-Vác, 2004. Médiaháromszög, Eu-Synergion, Bp.-Vác, 2005. Divatszociológia. Pro Die Kiadó, 2007. A tömegkommunikáció alapjai. In. Szociológiai Olvasókönyv, (szerk. Loss Sándor), Miskolc, Bíbor kiadó, 2008.
Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)	Szociálpszichológia, Proszociális és antiszociális alapviselkedések, Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 1999 A „Beszéljük meg!” kommunikációs játszma, Pagoda, 2000. VI. évf. 9-10. sz.23-31. A tömegkommunikáció kiterjedése, Magyar Távközlés, 2002. 4. sz. 45-50. A „Big Brother” szociálpszichológiája, Médiakutató, 2002 tél 19-29. Tömegkommunikációs elméletek – Politikai pszichológiai gyakorlatok, Eu-Synergion, Bp-Vác, 2003
Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi	Közéleti tevékenység Rendszeres közírói tevékenység 1999-től Kossuth Klub konferenciaszervezés, moderálás 2003-2004 (Ld. Pl.: http://www.nol.hu/cikk/318933/)

<i>kapcsolatok bemutatása:</i>	ÁNTSZ dolgozói számára kommunikációs tréning tartása Debrecen 2003 ápr.-jún., Budapest szeptember Nemzetközi kapcsolatok London, International Institute of Communication 1995, 1996 két alkalommal kutatási-ösztöndíjjal a FEFA támogatásával
---	---

(4) Részmunkaidőben foglalkoztatottak:

Név	Csepeli György
Születési év	1946
Végzettség	orosz-pszichológia szakos tanár
Szakképzettség	
Jelenlegi munkahely, munkakör	ELTE TáTK, egyetemi tanár Miskolci Egyetem, BTK, Szociológiai Intézet, negyedállású egyetemi tanár Akkreditációs nyilatkozat: ELTE
PhD, CSc DLA	1992: MTA szociológia tudományok doktora 1980: MTA szociológia tudományok kandidátusa
akadémiai tagság (MTA tagság); MTA doktora (DSc); "dr habil"	Az MTA Szociológiai szakbizottságának tagja
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven):	Bevezetés a szociálpszichológiába A rendszerváltás társadalomlélektana Csoportközi viszonyok Antiszemizmus szociálpszichológiája Előítéletek és xenofóbia Nemzeti kisebbségi és többségi viszonyok a Kárpát – medencében (műhelyszeminárium Székelyi Máriával és Örkény Antallal) Roma identitás konstrukciója A nemzeti identitás nemzetközi összehasonlító szociológiai vizsgálata (műhelyszeminárium Örkény Antallal) On line tudásszociológia (MATÁV – BME) Szociálpszichológia ELTE – UNESCO Kisebbségsszociológiai Tanszékének angol nyelvű képzési programjában és kutatási projektjeiben való részvétel. Oktatásban eltöltött idő: 37 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása:	Nemzetközi összehasonlító vizsgálat a nemzeti identitásról (1994-1997. OTKA) Konformitás és Machiavellizmus (1995-1998. OTKA) A válaszálcázás kiküszöbölése. Hibával mért diszkrét adatok statisztikai elemzése a társadalomtudományokban. (OTKA) A nemzeti – etnikai identitás változatlanlansága és átalakulása. (PHARE) Az együttélés reprezentációi Erdélyben. (PHARE) Előítéletek, csoportközi viszonyok (antiszemizmus, roma ellenesség). Kisebbségi identitás. (Roma identitás Közép- és Kelet – Európában.) Részvétel az „Információs társadalom”-ban: kapcsolati társadalom. (MATÁV Adatelemző és Kutatási Csoport) Ethnicization and Feminization of Poverty (2000. Yale Egyetem Nemzetközi Összehasonlító Társadalomtudományi Központ)
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti)	Székelyi, Örkény, Csepeli, Barna: A siker fénytörései, Sík Kiadó, Bp., 2005. Nemzeti érzés és európai identitás (társszerzők: Örkény, A., Székelyi, Poór, J., Várhalmi, Z.) Budapest: Atlantisz-Balassi, 2007.

<i>munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása);</i>	Between Two Worlds. The Discrepant Roles of Secret Agents of Past Regimes. In Poppe, E., Verkuyten, M.(eds.) Culture and Conflict. Liber Amicorum for Louk Hagendoorn. Amsterdam: Aksant. 69-75. 2007. The New Distress of the Central European Small States. Central European Political Science Review, vol. 7. No. 26. 42-48. 2007. A politikai én paradoxonai. Társadalomkutatás. 26. 1. 3-10., 2008.
<i>Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)</i>	Szociálpszichológia, Osiris Kiadó Bp. 1997. Nemzetek egymás tükrében. Kisebbségkutatás. 1999. 2. Csepeli Gy.; Örkény A., Székelyi M.: Romakép a mai magyar társadalomban. Szociológiai Szemle. 2001. 3. 'Construction of the Roma Identity in Eastern and Central Europe: Perception and Selfidentification.' Journal of Ethnic and Migration Studies. Vol. 30. No. 1. 129-150., 2004. (Simon Dáviddal) A meghatározatlan állat. Budapest: Józsefvárosi Könyvtár, 2006.
<i>Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:</i>	ELTE – UNESCO Kisebbségsszociológiai Tanszékével, melynek angol nyelvű képzési programjában és kutatási projektjeiben való részvétel. Erdei Ferenc díj 1980 Kisebbségekért díj 1996 1986-1996: Board Member RC on Political Education, IPSA 1993-1994: Elnök, Magyar Szociológiai Társaság Megalapításától fogva, 1999-ben történő megszüntetéséig elnöke az Európai Összehasonlító Kisebbségkutató Közalapítványnak. Szerkesztő bizottsági tag a Szociológiai Szemle, a Politikatudományi Szemle, a Jel-kép, a Journal of Ethnic and Migration Studies és a Politics and the Individual című folyóiratok munkájában.

Név	Kiss Lajos András
Születési év	1954
Végzettség	Tudományegyetem (ELTE)
Szakképzettség	történelem-orosz szakos tanár, filozófia szakos előadó
Jelenlegi munkahely, munkakör	Nyíregyházi Főiskola, Gazdasági és Társadalomtudományi Kar, Filozófia Tanszék; tanszékvezető főiskolai tanár ME, BTK, Szociológiai Intézet, negyedállású egyetemi docens Akkreditációs nyilatkozat: Nyíregyházi Főiskola
PhD, CSc, DLA	CSc, a filozófiai tudomány kandidátusa
MTA tagság, MTA doktora (DSc); „dr habil”	dr. habil.
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő, oktatás idegen nyelven)	Oktatott tárgyak: Nyíregyházi Főiskolán, ill. annak jogelődjén 1985-től oktat. Oktatási tevékenysége elsősorban a filozófiatörténet, az etikatörténet és az alkalmazott etika különféle területeire terjed ki: Művészetszociológia, Etikatörténet, Filozófiatörténet, Etika, Az európai eszme filozófiai konstrukciói, Filozófiatörténet, Bevezetés a kultúra és tudomány világába A Miskolci Egyetemen 1995-től végez oktatói tevékenységet. A Miskolci Egyetem Szociológiai Intézetében modern német és francia társadalomelméletet, valamint speciális kurzusokat oktat: Német társadalomelméleti viták a II. világháború után, XX. sz-i társadalomelméleti viták, Modern társadalomelméletek (francia szociológia) Szociológiai irányzatok és iskolák, Bevezetés a filozófiába, Filozófiatörténet Oktatásban töltött idő: 25 év
Az eddigi szakmai gyakorlat és teljesítmény bemutatása	Külföldön tartott előadások és rövid kurzusok: Le corps des communistes. (Párizs, Sorbonne, XI. 2002. október) Rövid kurzus (8 óra) Párizs, Sorbonne, XI. 2006. október-november (Téma: filozófusstratégiák Közép-Európában a totalitárius és poszttotalitárius rendszerekben) L'identité européenne: Grossraum ou Grossdenken? Peter Sloterdijk et Tzvetan Todorov sur le futur métaphysique de l'Europe c. előadás a Du Panthéon national au Panthéon européen címmel megrendezett konferencián. Petroleum – Gas University of Ploiesti, Románia, 2008. május 29-31. Belföldön tartott előadások: Bienvenu a kristálypalotában! (a posztkapitalizmus metaforái). A „Magyar Tudomány Napja 2006” alkalmából rendezett tudományos konferencián elhangzott előadás. Nyíregyháza, 2006. november 21. A név. Előadás a Liget előadás- és beszélgetéssorozatán (Van fogalmad?). Budapest, 2007. szeptember 20. Műcsarnok. A politikai ortodoxia és a technokrata racionalitás között: Pavel Florenszkij politikai teológiája. Előadás A zsarnokság szépsége – A totalitarizmus esztétikája című konferencián. Debrecen,

	2007. október 12. Kor, amelynek nincsenek alapvonásai (G. Agamben, A. Badiou és P. Sloterdijk a 20. század extrém történelméről). Előadás a Német-Magyar Filozófiai Társaság által rendezett Történelem és önazonosság (a modern identitás a filozófiai hagyomány és a klasszikus idealizmus szövegösszefüggésében) c. konferencián. Budapest, 2007. november 9-10. Antropológiai dilemmák a kortárs filozófiában. Előadás „A tudomány szerepe a régió társadalmi-gazdasági fejlődésében” c. tudományos konferencián. Nyíregyháza, 2007. november 13. Fordítások: Niklas Luhmann: Látom azt, amit te nem látsz. Osiris, 1999. 1-119. o. Vlagyimir Szolovjov: A három erő. Napút, 1997. 10-20. o. Vlagyimir Szolovjov: A filozófia történelmi tettei. Partium, 1997. tavasz 21-32. o.
<i>Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása)</i>	Teóriák hálójában. Budapest, 2006. L'Harmattan Kiadó, 246 oldal De la resistance: Les strategies intellectuelles dans les systèmes totalitaires et post-totalitaires (Jan Patočka, István Bibó et Herbert Hörz). Publicationes Universitatis Miskolcensis. Sectio Philosophica. Tomus XI. – Fasciculus 3. Miskolc, 85-95. o. 2006. Homo fabricatus: Jean Baudrillard und Peter Sloterdijk über die Zukunft der Menschheit. Inventárium. Filozófiai füzetek 1. Nyíregyháza, 2006. 37-41. o. „Was dürfen wir hoffen?” Bemerkungen zur Kants historico-politischen Schriften. Inventárium. Filozófiai füzetek 1. Nyíregyháza, 2006. 41-47. o. A szubjektum problémája Emmanuel Lévinas első főművében. Világosság, 2008/5. 89-99. o.
<i>Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5 publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek)</i>	Az eltűnt lelkiismeret nyomában. Könyv (211 oldal), Liget Kiadó, 2000-2001. A tökéletlen ember tökéletesítése. Liget, 2000/11. 76-87. o. Homo fabricatus. Liget, 2001/6. 88-96. o. A kommunisták teste. Liget, 2002/10. 85-93. o. Érvelési stratégiák az ökológiai etikában. Liget, 2001/11. 72-80. o. Fordítások: Niklas Luhmann: Látom azt, amit te nem látsz. Osiris, 1999. 1-119. Vlagyimir Szolovjov: A három erő. Napút, 1997. 10-20. o. Vlagyimir Szolovjov: A filozófia történelmi tettei. Partium, 1997. tavasz 21-32. o.
<i>Tudományos/szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása</i>	A Magyar Filozófiai Társaság tagja, A Magyar – Német Filozófiai Társaság tagja, A MTA Miskolci Bizottságának tagja, A Collège International de Philosophie tagja (Párizs) Az MTA Miskolci Bizottságának tagja

Név	Lendvai L. Ferenc
Születési év	1937
Végzettség	egyetem
Szakképzettség	filozófia szakos előadó, magyar-történelem szakos középiskolai tanár
Jelenlegi munkahely, munkakör:	Miskolci Egyetem, Bölcsészettudományi Kar egyetemi tanár
Tudományos fokozat (a tudományág megjelölésével PhD, CSc DLA):	CSc/PhD, filozófia
Tudományos / művészeti / akadémiai tagság (MTA tagság); MTA doktora (DSc); "dr habil" cím:	dr. habil DSc
A Széchenyi professzori ösztöndíj, Széchenyi István Ösztöndíj, vagy Békéssy György Posztdoktori Ösztöndíj juttatásának időpontja:	Széchenyi professzori ösztöndíj (1999-2002)
Eddigi oktatói tevékenység (oktatott tárgyak felsorolása, oktatásban töltött idő):	politikai filozófia, történelemfilozófia, vallásfilozófia, esztétika: 47 év
Az elmúlt 5 év szakmai, tudományos (művészeti) munkássága (a legfontosabb maximum 5, az oktatott tárgy/tárgyak szakterületéhez tartozó publikáció, alkotás felsorolása):	• „Die Polemik von Adorno und Lukács über Bartók”, in: <i>Lukács 2004. Jahrbuch der Internationalen Georg-Lukács-Gesellschaft</i>, szerk. Frank Benseler – Werner Jung, Aisthesis, Bielefeld 2004, 159-167. o. • „Hegel és Lukács az eposz koráról”, in: <i>Parlando. Tanulmányok Zoltai Dénes tiszteletére</i>, szerk. Bárdos Judit, Atlantisz, Budapest 2005, 95-102. o. • „Politische und kulturelle Faktoren der europäischen Identität”, in: <i>Politik der Integration: Symbole, Repräsentation, Institution. Festschrift für Gerhard Göhler zum 65. Geburtstag</i>, szerk. Hubertus Buchstein – Rainer Schmalz-Bruns, Nomos, Baden-Baden 2006, 399-412. o. • „Nationale Identität und Republikanismus in Europa”, in: <i>Grundprobleme bürgerlicher Freiheit heute (Kritisches Jahrbuch der Philosophie, Beiheft 7)</i> (hg. V. Klaus-M. Kodalle), Königshausen & Neumann, Würzburg ,2007, 81-86. o. • <i>A fiatal Lukács. Útja Marxhoz: 1902-1918</i>, Argumentum Kiadó – Lukács Archívum, Budapest 2008, 441 oldal
Az eddigi tudományos-szakmai életmű szempontjából legfontosabb 5	• <i>Protestantizmus, forradalom, magyarság (Történetfilozófiai tanulmány)</i>, Akadémiai, Budapest 1986 (318 oldal) • <i>Egy magyar filozófus: Karácsony Sándor</i>, Akadémiai, Budapest 1993 (174 oldal)

publikáció vagy alkotás felsorolása (amennyiben az előbbiektől különböznek):	• <i>Közép-Európa koncepciók</i>, Áron, Budapest 1997 (307 oldal) • „Kultúrák és kultúrkörök a globalizáció korában”, in: <i>Filozófia az ezredfordulón</i>, szerk. Nyíri Kristóf, Áron, Budapest 2000, 187-195. o. • „Ungarn als Vermittler zwischen westlicher und östlicher Kultur”, in: <i>Philosophia Hungarica. Profile zeitgenössischer Forschung in Ungarn</i>, szerk. Wolfram Höggebe, Königshausen & Neumann, Würzburg 2001, 17-27. o.
Tudományos/ szakmai közéleti tevékenység, nemzetközi kapcsolatok bemutatása:	Tudományos/szakmai közéleti tevékenység: • 2 multilaterális + 10 bilaterális nemzetközi konferencia szervezése • 4 témavezetőként elnyert pályázat • tagság hazai bizottságokban és testületekben (pl. MAB Filozófiai Bizottsága; MTA Doktori Tanácsa, Filozófiai Bizottsága, Miskolci Területi Bizottsága; MFT elnöksége) • zsűrizés (OTKA) • részvétel habilitációs, PhD és MTA doktori eljárásokban Nemzetközi kapcsolatok: • Gerhard Göhler (fogadó: DAAD 1998), FU Berlin • számos kapcsolat konferenciákról, meghívott előadók

4. Nyilatkozatok

- ♦ Az intézmény rektora által aláírt névsor (név, születési idő, FIR azonosító szám), mely tanúsítja, hogy minden felsorolt oktató a vonatkozó jogszabályi előírás² szerinti („kizárólagossági”) nyilatkozatot adott a FOI-nek. Ha az oktató nem szerepel a rektor által aláírt listán, akkreditációs szempontból nem vehető figyelembe.

A Miskolci Egyetem Rektorának nyilatkozata

Prof. Dr. Patkó Gyula, a Miskolci Egyetem rektora aláírással igazolom, hogy az alábbi oktatók a vonatkozó jogszabályi előírás szerint „kizárólagossági” nyilatkozatot adtak a Miskolci Egyetemnek:

Név	Születési idő	FIR azonosító száma
Dr. Bán András	1951	72131350179
Prof. Dr. Besenyei Lajos	1941	72133775689
Dr. Bódy Zsombor	1970	72133809974
Dr. Bognár László	1959	72132391443
Csetneki Sándorné Dr.	1951	Ügyintézés alatt
Dr. Dallos Csaba	1975	72131782488
Domán Csaba		72133726432
Dr. Farkas Zoltán	1952	72131914765
dr. Furmanné dr. Pankucsi Márta	1953	72131766395
Gyukits György	1961	72132025183
dr. Havasi Virág	1973	72131883435
Dr. Hidas Zoltán	1971	Ügyintézés alatt
Dr. Ilyés Zoltán	1968	72131296898
Dr. Kiss Tóth Emőke	1963	72133716605
Dr. habil. Kotics József	1960	71958746284
Dr. habil. Lendvai L. Ferenc	1937	Ügyintézés alatt
Mihályi Helga	1975	72133790021
Dr. Nagy Zoltán	1971	72131859494
Dr. Pákozdy Csaba	1973	72131347351
Dr. Péterfy Gergely	1966	72133826447
Dr. R. Nagy József	1966	71958750400
Dr. Tóth Kinga Dóra	1974	72131771626
Szilágyi Roland	1979	72133748233
Szepessy Péter	1960	72132405057
Szendró Zoltán	1952	72133831563
Dr. Tóth Péter	1949	Ügyintézés alatt
Prof. Dr. habil Tóth Zoltán	1943	72133801644
Dr. Urbán Anna	1954	72131349570

² (A hatályos Ftv. 84. §. (5) bekezdése szerint **egy oktató csak egy felsőoktatási intézményben** vehető figyelembe az intézmény működési feltételei meglétének mérlegelése során.

Prof. Dr. habil. Vajda Zsuzsanna	1949	72131798325
Dr. Varga Beatrix	1962	72133773094
Dr. habil. Veres Ildikó	1954	72131955650
Zsolt Péter	1965	72132004218

Miskolc, 2008. december 10.

.....
Prof. Dr. Patkó Gyula
rektor

- ♦ Az intézményvezető szándéknyilatkozata arról, hogy a fenti táblázatokban megnevezett oktatóknak a jelzett módon való foglalkoztatását biztosítja az intézményben az indítandó képzés egy teljes ciklusára, és gondoskodik a személyi feltételek bemutatott szakmai megfelelőségének fenntartásáról.

Az intézményvezető szándéknyilatkozata

Alulírott, Prof. Dr. Patkó Gyula rektor nyilatkozom, hogy a **dokumentum 120-124. oldalán szereplő táblázatokban megnevezett oktatóknak** a jelzett módon való foglalkoztatását biztosítom a felsőoktatási intézményben az indítandó **képzés egy teljes ciklusára**, és gondoskodom a személyi feltételekben bemutatott szakmai megfelelőségének fenntartásáról.

Miskolc, 2008. december 10.

.....
Prof. Dr. Patkó Gyula
intézményvezető aláírása

- ♦ Az intézménnyel közalkalmazotti jogviszonyban / munkaviszonyban) nem állók nyilatkozata arról, hogy vállalják a nevük alatt feltüntetett tantárgyak oktatását és az oktatási követelmények teljesítését.

(Jelen szakindítási kérelemben nincsenek ilyen személyek)

V. A szakindítás kutatási és infrastrukturális feltételei

1. Országosan (és nemzetközileg) elismert tudományos műhely(ek) és együtt dolgozó szakmai közösséggel bíró alapvető *K+F / művészeti terület* bemutatása.

A Bölcsészettudományi Karon és ezek belül a Szociológiai Intézetben *több kutatóműhely, szakmai közösség is tevékenykedik.*

Elsőként a Szociológia *mesterképzés szakfelelősenek, Tóth Zoltánnak* és a hozzá kapcsolódó *társadalomtörténeti kutatóműhelynek* a munkásságát említjük meg. A társadalomtörténeti kutatóműhely tevékenységéhez köthető a „Bevezetés a társadalomtörténetbe” című kötet. A szociológia mesterszak szakfelelőse 2007-ben készítette el akadémiai doktori értekezését, amely foglalkozásstatistikai témában kiemelkedő jelentőséggel bír. A szociológia mesterképzésben szintén oktatói szerepet vállaló Bódy Zsombor is a kutatóműhely aktív tagja. Bódy Zsombor a Századvég című társadalomtudományi folyóirat szerkesztőségének tagja és több jelentős társadalomtörténeti, szociálpolitika- történeti írás szerzője.

A másik jelentős szakmai műhely a *romológiai-kisebbségsszociológiai kutatóműhely*, melynek egyik alapítója a Szociológiai Intézet 2004-ben elhunyt akkori vezetője, Loss Sándor (aki Ph.D. dolgozatát a Romani Kris-ről írta, melyhez kapcsolódóan számos empirikus kutatást végzett). Ennek előzményei a Miskolci Egyetemen a 70-es, 80-as évekre nyúlnak vissza, és Tóth Pál tudományos munkatárs nevéhez köthetőek. A romológiai kutatóműhely jelenleg is Intézünk legaktívabb műhelye, melynek keretein belül a sikeres roma identitással, hátrányos helyzetű társadalmi csoportok egészségmagatartásával, információs társadalombeli helyzetükkel, gyermekvállalási szokásaival foglalkozunk. Jelenlegi vezetője Tóth Kinga Dóra. A műhely több jelentős kutatásban részt vett akár egy konzorcium részeként, akár önállóan. 2001-ben a „Nyelvi asszimiláció a magyarországi cigányság körében” című országos romakutatásban vállaltunk közreműködést, melynek vezetője Kemény István volt. A Szociológiai Intézet konzorciumi tag volt a NKFP támogatásával megvalósult kutatásban. 2004-ben és 2005-ben pedig a B.A.Z. - megyében kísérleti jelleggel indított Digitális Középiskola roma tanulóinak szociális helyzetére és motivációira irányuló kutatást végeztük el. A kutatóműhely egyik legaktívabb, legelkötelezettebb tagja Gyukits György a romák egészségi állapotát, születéssel kapcsolatos attitűdjeit, valamint a telepeken élő cigányság helyzetét kutatja. A műhely munkájához kapcsolódva Pankucsi Márta a Magyarországon élő nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak szabályozása és érvényesülése kapcsán készített kutatást. Csepeli György pedig több nemzetközi kutatást irányított, melyek a kisebbség és többség kapcsolatával, a nemzeti identitással, illetve az előítéletekkel foglalkoztak. A romológiai-kisebbségsszociológiai témák iránti kutatói-oktatói érdeklődésünk megmutatkozik a hagyományos egyetemi képzés szociális és romológiai szakirányának kialakításában, működésében illetve a szociológia BA képzés romológiai és szociális témájú orientációs tárgyainak kialakításánál valamint a szociológia mesterképzés kisebbségsszociológia szakirányának kialakításában.

Intézetünk *szociális, területi koncepciók készítésével foglalkozó kutatóműhelye* azon kutatásokat fogja össze, amelyek különböző szociális és területfejlesztési koncepciók, fejlesztési stratégiák készítésével, megalapozásával kapcsolatosak. A Miskolci Egyetem a régió tudáscentrumaként számos olyan gyakorlati fejlesztési programba kapcsolódik be, melyek a térség és az itt lévő települések versenyképességnek javulását szolgálják, az

innovációs transfert biztosítják, illetve a tudásalapú gazdaság és az információs társadalom fejlesztését segítik elő K+F tevékenységek és más innovációk révén. A Szociológiai Intézet munkatársaként Pankucsi Márta több ilyen stratégia kidolgozásában aktív szerepet vállalt. Így például: II. Nemzeti Fejlesztési Terv regionális előkészítése, az Észak-magyarországi régió információs társadalom K+F programjának 2007-2013 közötti időszakra szóló tervezése, a Miskolci kistérség és Miskolc fejlesztési stratégiájának és programjának készítése, regionális adatbázis és projektgeneráló központ létesítése.

Az utóbbi 10 évben számos kistérség és település (köztük Miskolc városa illetve Tokaj, Encs, Szerencs, Salgótarján és kistérsége) intézetünk munkatársainak segítségével készítette el fejlesztési koncepcióját.

Ezen koncepciók elkészítésében többek között Tóth Kinga Dóra, Mihályi Helga, Pankucsi Márta, Havasi Virág és Kónya Attila vett részt. A kutatások eredményeképpen több műhelytanulmány és egyéb publikáció, ismeretterjesztő anyag illetve konferenciaelőadás is született. A kutatóműhely keretében készülnek azok a kutatások, amelyek egy-egy település, vagy térség lakóinak kapcsolati hálóját, értékrendszerét és életminőségét kutatja. Az ilyen orientáltaságú kutatások főképp Pankucsi Márta, Havasi Virág és Mihályi Helga nevéhez köthetők. Havasi Virág elkészült doktori disszertációja is a kutatóműhely keretében készült, amelynek témája az érték és életminőség közötti kapcsolat. Ehhez a kutatóműhelyhez kapcsolódik a 2007-ben az OFA által kiírt és a „Kisfalu program” keretében elnyert pályázatunk, melynek kutatásirányítója az Intézet részéről Mihályi Helga.

Ezen kutatóműhely munkáira épül a hagyományos egyetemi képzés szociális illetve területfejlesztési szakiránya, valamint a szociológia alapszak orientációs tárgyainak egy jelentős része.

Intézetünk *szociológiaelméleti-társadalomelméleti* irányultságú kutatóműhellyel is rendelkezik. Az ennek keretében végzett kutatások a társadalmi kapcsolatok és cselekvések illetve az intézményes szociológia elemzésére irányulnak. Vezetője Farkas Zoltán, aki a témában számos tanulmányt, jegyzetet és könyvet készített.

Végül fontos kiemelni azokat a kutatásokat, melyek az *információs társadalom, kultúratörténet, kommunikáció és média* területéhez tartoznak. Ehhez tartoznak Zsolt Péter kutatásai és elkészített egyetemi tankönyvei, jegyzetei médiaetika, tömegkommunikáció, kommunikációelméleti témákban, illetve Pankucsi Márta kutatásai és publikációi az információs társadalom szociológiai értelmezése, a hagyományos és az infokommunikációs kapcsolati hálózatok vonatkozásában valamint Urbán Anna kutatásai, publikációi és nemzetközi vendégoktatói szerepvállalása az interkulturális kommunikációt érintően. Munkatársaink ezen tudományos érdeklődése és kutatási motiváltak minket a hagyományos egyetemi képzés média szakirányának kialakításánál, a szociológia alapszak bizonyos orientációs tárgyainak létrehozásában illetve a szociológia mesterképzés kommunikáció és médiaszociológiai szakirányának kialakításában.

2. A képzés tárgyi feltételei, a rendelkezésre álló infrastruktúra (a KKK alapul vételével, számszerű adatokkal alátámasztott bemutatást kérünk!).

2. 1. Tanterem-ellátottság:

A Miskolci Egyetemen a tanterem-gazdálkodás nem kari, hanem egyetemi szinten valósul meg. A Bölcsészettudományi Kar részére minden szemeszter elején megfelelő számú és felszereltségű tantermet bocsátanak rendelkezésre, amelyből az egyes szakok az oktatási igényeiknek megfelelően részesülnek.

7 nagy előadóterem áll rendelkezésünkre, ebből 3 terem 90 fős, 4 terem pedig 140 fő befogadására alkalmas egyenként. Három nagyobb szemináriumi terem is rendelkezésünkre áll, ebből kettő 60 fős, egy pedig 70 hallgató befogadására alkalmas. Ezek mellett közel 20 darab 30 férőhelyes szemináriumi termünk van.

Az előadótermek és szemináriumi helyiségek jól felszereltek, jelentős részben 2001-2002 folyamán épültek, illetve az utóbbi években felújításon estek át. Ezek - részben kari pályázati forrásokból megvalósított - felszereltsége magas színvonalú (projektor, internethasználat, többfokozatú tábla, audivizuális eszközök stb.), a hagyományos oktatási, szemléltetési eszközök valamennyi helyiségben rendelkezésre állnak.

A fentiekén kívül a bölcsész épület első emeletén két termünk van. Az egyik a számítástechnika illetve statisztika órák megtartására alkalmas (16 férőhelyes, számítógépekkel felszerelve), a másik pedig egy 35 férőhelyes oktatóterem. Két kisebb szemináriumi szobát alakítottunk ki a nyár folyamán, melyek táblával felszereltek és 10-15 fő befogadására alkalmasak. Ezek mellett 8 oktatói szobánk van, melyekben megoldható a vizsgáztatás, a szóbeli konzultáció illetve kisebb csoportok számára foglalkozások tartása.

Ezekén kívül az egyetemi számítógéptermet is használhatjuk a módszertani órák megtartására.

2. 2. Számítástechnikai és oktatástechnikai ellátottság:

A Szociológiai Intézet saját, jól felszerelt számítógép teremmel rendelkezik. A gépek cseréje részben 2008 nyarán valósult meg. A Miskolci Egyetem e-Magyarország klubja is a BTK épületében került kialakításra, mely lehetővé teszi hallgatóink számára azt, hogy szabadidejükben az ott található számítógépeket használhassák. Továbbá az Egyetem Központi Könyvtárában 45 számítógép áll a hallgatók rendelkezésére. Ebből 18 darab az úgynevezett multimédiás teremben található. Az Egyetemváros területén több kollégium került felújításra. Ezek mindegyikében internet hozzáférés áll a hallgatók rendelkezésére.

Az egyetemen az *Oktatástechnikai Csoport* az oktatók rendelkezésére áll és biztosítja tanításhoz a szükséges eszközöket.

Az Intézet számítógépes eszközállománya nagyon jó. Minden oktatói szobában korszerű számítógép áll rendelkezésre. Emellett 4 *laptop*pal és egy *projektor*ral rendelkezünk. A filmvetítéseket két *színes televízió* teszi lehetővé. A hagyományos technológia kedvelőinek *írásvetítőt* tudunk biztosítani.

2. 3. Könyvtárellátottság:

A *Miskolci Egyetem Központi Könyvtára* (az 1735-ös selmezbányai akadémia könyvtárának jogutódja) országos feladatkörű, nyilvános, tudományos szakkönyvtár, mely képes a humán- és társadalomtudományi képzés igényeinek sokoldalú kielégítésére. A Központi Könyvtár a *MOKKÁ-ból elérhető*, és önálló honlappal rendelkezik (www.lib.uni-miskolc.hu).

A Könyvtár épülete ad otthont az Európa más területein is méltán híres *Selmeci Műemlékkönyvtárnak*, illetve az *Egyetemi Levéltárnak és Múzeumnak*.

A Könyvtár állományát 600 ezer darab könyv képezi, mely állomány évente 12-15 ezer könyvvel és más dokumentumokkal gyarapszik. Az intézmény körülbelül 1000 folyóirattal rendelkezik. A 400 férőhelyes olvasóteremben a folyóiratok és a szabadpolcos állomány mellett 45 számítógép, illetve külön multimédiás terem áll az olvasók rendelkezésére.

A Bölcsészettudományi Kar épületében két könyvtár működik, melyek szintén a Központi Könyvtárhoz tartoznak. Az egyik a *Történelem Szakkönyvtár*, melyben körülbelül 10 ezer szakkönyv található, valamint DVD és CD gyűjteménnyel is rendelkezik. A másik a *Társadalomtudományi Könyvtár*, melynek gyűjteménye 5000 kötetből áll. Emellett a Szociológiai Intézet az alapító tanszékvezetőtől, *Lehoczky Alfréd*től megkapta annak *hagyatékaként* a körülbelül 200 kötetes, szociológiai témájú szakkönyveket tartalmazó gyűjteményét. Emellett Intézetünk egykori tudományos munkatársának, *Tóth Pálnak* könyvgyűjteménye is a hallgatók rendelkezésére áll.

Más, a Bölcsészettudományi Karhoz tartozó Intézmények könyvállománya és DVD állománya is hozzáférhető hallgatóink számára. Ilyen például a *Kulturális Antropológia Könyvtár* a maga 3000 kötetével, a *Neveléstudományi Könyvtár* 4800 kötetével, illetve a *Magyar nyelv és irodalom könyvtár* 27 ezres kötetszámaival.

Ezen lehetőségek mellett *Miskolc Városa* négy további könyvtárral rendelkezik, melyek szintén bőséges anyaggal látják el a hallgatókat és kutatókat, oktatókat egyaránt.

2. 4. A szak elvégzéséhez szükséges idegen nyelvi követelmények teljesítésének feltételei:

A Szociológia mesterképzési szak elvégzéséhez két középfokú nyelvvizsga szükséges.

A Miskolci Egyetem valamennyi kara számára az intézményben működő *Idegennyelvi Oktatási Központ (IOK)* biztosítja a nyelvoktatást a hallgatók részére. A nyelvoktatás az IOK keretében a hallgatói jogviszonnyal rendelkezők részére *értelemszerűen térítésmentes*. (Meg kell azonban említeni, hogy az IOK mellett, annak közreműködésével évente több alkalommal a *Miskolci Egyetem Továbbképző Központja* is hirdet néhány hetes intenzív nyelvtanfolyamokat oktatók és hallgatók részére önköltséges formában, a térítés jóval a piaci ár alatt van. Ezeken is kezdőtől az általános és szaknyelvi nyelvvizsgára közvetlenül felkészítő szinteken folyik az oktatás.) Az *IOK négy szakcsoportban folytat oktatást*: angol, német, orosz és romanisztika (francia, spanyol, olasz). Az egyes félévi kurzusmeghirdetésekre

mindig a hallgatói igények és tudásszintek felmérését követően, a hallgatókat legfeljebb 10-15 fős csoportokba sorolva kerül sor. Az IOK nemcsak nyelvoktatást folytat, tevékenységének fontos része a *nyelvvizsgára való felkészítés*. A Miskolci Egyetemen az *állami nyelvvizsgák* mellett a *Nyelvvizsgát Akkreditáló Testület* engedélyével szerezhetők *nemzetközi nyelvvizsgák* (Origo, Oeconom, Cambridge, Goethe stb.) is.

A Szociológiai Intézet oktatói egyes tantárgyakat *angol nyelven* is rendszeres meghirdetnek. A *mesterképzés tantervében pedig kiemelt helyen* szerepel a szakszöveg elemzése és fordítása angol, francia, és német nyelven.

2. 5. A hallgatói tanulmányok eredményes elvégzését segítő szolgáltatások, juttatások, a biztosított taneszközök:

A Miskolci Egyetemen *többféle kényelmi szolgáltatás* áll a hallgatók rendelkezésére. Az Egyetem *gyönyörű és kivételes növényvilágú parkja* nemcsak szemet gyönyörködtető látvány, hanem a rekreáció vagy akár a tanulás színhelye. Az egyetemi *Ökumenikus Lelkészség*, a *Színjátszókör és Tánckörök*, az *Egyetemi Körcsarnok* illetve a készülő *Uszoda* mind azt a célt szolgálják, hogy a hallgatók lelki, testi és szellemi táplálékot is kapjanak. *Számos büfé, étterem és szórakozóhely szolgálja ki a diákságot* ezek mellett. *7 kollégium* van az egyetem területén, mely *Campus jellege* miatt egyébként is komplex módon szolgálja az itt tanulók és itt dolgozók érdekeit.

A Miskolci Egyetem Tanácsa külön szabályzatban rögzítette a *"hallgatók részére nyújtható támogatások, valamint az általuk fizetendő díjak és térítések" rendjét*, melyet a kari *Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban* egészített ki a Bölcsészettudományi Kar szabályzata. A szabályzatok pontosan tartalmazzák a felsőoktatásról szóló (többször módosított) 1993. évi LXXX. törvény, az 51/2002. (III. 26.) Korm. sz., és a 29/2002. (V. 17.) OM. sz. rendeletekben foglalt kedvezmények (hallgatói normatíván felül a köztársasági ösztöndíj, a tankönyv- és jegyzettámogatás, a diákotthoni elhelyezés, vagy az ezt kiváltó lakhatási támogatás stb.) odaítélésének és biztosításának rendjét. A tan- és szakkönyvvásárlást segítő *jegyzettámogatást* saját kártyájuk segítségével bonyolíthatják a hallgatók. A tanulmányi segédletekhez, jegyzetekhez való jobb hozzáférést segíti mindezek *Interneten* (kari, intézeti honlapokon) való megjelenése.

A Szociológiai Intézet számos tantárgyhoz *saját jegyzetet, digitális tananyagot, szöveggyűjteményt biztosít és készít*. A *Szociálpszichológia* című tárgy az országban először *on-line rendszerben folyik*, melynek digitális tananyagát Intézetünk oktatója Prof. Dr. Csepeli György dolgozta ki. Jelenleg folyik a *Kisebbségsszociológia* és a *Romológia* című tárgyak tananyagának digitalizálása. Az Intézet rendelkezik a szükséges informatikai háttérrel ahhoz, hogy valamennyi oktatott tárgy tananyagát *digitalizált* formában is elkészítse és a hallgatók rendelkezésére bocsássa. A Miskolci Egyetem Gépészmérnöki Karával együttműködésben, a RET pályázat támogatásával folyik egy digitális infokommunikációs központ kialakítása, mely a tananyagok multimédiás megjelenítését teszi lehetővé.

Ezekon kívül az *Intézeti honlapon* folyamatosan frissítésre kerülnek az oktatási segédanyagok, jegyzetek.

2. 6. A tanulmányi ügyekkel kapcsolatos adminisztráció:

A Bölcsészettudományi Kar hallgatói ügyekkel kapcsolatos adminisztrációját a Dékáni Hivatal és az ahhoz tartozó Tanulmányi Csoport látja el. A Tanulmányi Csoport a hallgatói ügyintézésért a Miskolci Egyetem Központi Tanulmányi és Koordinációs Osztályával együtt bonyolítja le. A Csoportban a csoportvezetőn túl 4 tanulmányi előadó és 1 hivatalsegéd dolgozik. A hallgatói tájékoztatás teljessé tételére önálló Hallgatói Információs Központ létesült. A karon 9 fős Tanulmányi Bizottság és 3 fős Kreditátviteli Bizottság dönt a hallgatók tanulmányi ügyeiben. (Az elnököt leszámítva, a hallgatói képviselő 50 %-os.) A karon a Neptun elektronikus hallgatói nyilvántartórendszer segíti az adminisztráció munkáját. A Dékáni Hivatal vezetője mellett 2 ügyviteli előadó, 1 gazdasági előadó és 1 hivatalsegéd valamint 1 rendszergazda dolgozik és segíti a napi szintű gazdasági, oktatási és tanulmányi adminisztrációt. Emellett egy dékáni referens is segíti a BTK intézeteinek szakmai munkáját.

2. 7. A normatív finanszírozáson kívüli egyéb források:

Az állami normatív finanszírozáson túl a szak legnagyobb bevételeit évről, évre a költségtérítéses hallgatók általi befizetések teszik ki. Levelezős egyetemi képzésünk 2000 szeptemberében indult, levelezős BA szociológia képzésünk pedig 2006 szeptemberében. A levelezős hallgatók 90 %-a tanul költségtérítéses képzési formában, nappali tagozaton ez az arány körülbelül 20 %.

A költségtérítés összegéből biztosítjuk egy intézeti előadó és egy egyetemi docens bérezését, illetve ebből tudunk tanulmányi kirándulást, terepgyakorlatokat, konferenciákat szervezni illetve szakkönyveket vételezni a Társadalomtudományi Könyvtár számára.

Emellett Intézetünk különféle kutatásokra kapott megbízások segítségével minden szemeszterben jelentős bevételekhez jut.

3. Az intézményvezető nyilatkozata arról, hogy a képzés indításához *szükséges szellemi és tárgyi* kapacitás rendelkezésre áll, és az évfolyamonként milyen létszámú hallgató képzését teszi lehetővé.

Nyilatkozat

Prof. Dr. Patkó Gyula, a Miskolci Egyetem rektora aláírással igazolom, hogy a képzés indításához *szükséges szellemi és tárgyi* kapacitás rendelkezésre áll, és évfolyamonként

25 nappali és 25 levelező tagozatos hallgató

képzését teszi lehetővé.

Miskolc, 2008. december 10.

.....
Prof. Dr. Patkó Gyula
rektor